

సమావేశము - XVII

వాల్యూము - I

నెం. 1

వెల : రూ. 35.50

17 మార్చి, 2021

బుధవారం,

(శక. సం. 1942

ఫాల్గుణ తు. - 4)

తెలంగాణ శాసన పరిషత్తు కార్యకలాపాలు

అధికార నివేదిక

విషయ సూచిక

పేజీనెం.

I. సభా సమక్షంలో పెట్టబడిన పత్రాలు	...	1
II. సంతాప ప్రతిపాదనలు :	...	1
1. తెలంగాణ శాసన పరిషత్తు మాజీ సభ్యులు శ్రీ నాయని నర్సింహరెడ్డిగారి మృతి పట్ల సంతాపం.		
2. ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన పరిషత్తు మాజీ సభ్యులు శ్రీ కమతం రాంరెడ్డి గారి మృతి పట్ల సంతాపం.		
III. గవర్నరు ప్రసంగానికి ధన్యవాదాలు తెలిపే తీర్మానంపై చర్చ.	...	2

* * *

తెలంగాణ శాసన పరిషత్తు

ప్రధాన అధికారులు

చైర్మన్	:	శ్రీ గుత్తా సుఖేందర్ రెడ్డి
డిప్యూటీ చైర్మన్	:	శ్రీ నేతి విద్యాసాగర్
కార్యదర్శి	:	డా. వి. నరసింహచార్యులు
సంయుక్త కార్యదర్శి	:	శ్రీ ఎస్. దుర్గాప్రసాద్
ఉప కార్యదర్యులు	:	శ్రీ సి.పొచ్. ఉపేందర్ రెడ్డి శ్రీమతి వి.ఎస్. ప్రసన్నకుమారి శ్రీ ఇ. సంజీవ రావు
సహాయ కార్యదర్యులు	:	శ్రీమతి బి. ప్రమీల శ్రీమతి యస్. నాగమణి శ్రీ డి. శ్రీనివాసులు శ్రీ ఎమ్. రఘుమా రెడ్డి శ్రీ ఎ. సుధాకర్ శ్రీ పి. శ్రీనివాస్
చీఫ్ ఇపోర్టర్	:	శ్రీ బేతి ఏరా రెడ్డి

తెలంగాణ శాసన పరిషత్తు కార్యకలాపాలు

అధికార నివేదిక

(పదిహేడవ సమావేశపు - మొదటి రోజు)

బుధవారము, మార్చి 17, 2021

(సభ నెం. గం. 10.30 లకు ప్రారంభమైనది)

గౌరవ చైర్మన్ అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు)

మిస్టర్ చైర్మన్:- పదిహేడవ సమావేశానికి విచ్చేసిన గౌరవ సభ్యులందరికి స్వాగతం పలుకుతున్నాను. అదే విధంగా మొన్న ఎన్నికెనుాతన సభ్యుల ప్రమాణాస్వీకారాన్ని గతంలోనే పూర్తి చేసుకున్నాం. నూతన సభ్యులైన శ్రీ బస్వరాజు సారయ్ గారు, శ్రీమతి కల్వకుంటల్ కుతుగారు, శ్రీ గోరటి వెంకన్న గారు, శ్రీ బోగ్గురుధయనంద గార్లను సభకు పరిచయం చేశారు.

(సభ్యులు బట్టలు చరిచారు)

గవర్నరు గారి ప్రసంగపు నిజప్రతిని సభానుమక్కంలో ఉంచడం గురించి.

MR. CHAIRMAN:- I have to acquaint the House that on 15th March, 2021, the Governor of Telangana State was pleased to address the Members of both the Houses of Telangana State Legislature and a true copy of the address has been laid on the Table of the House.

ANNOUNCEMENT

గవర్నరు గారి ప్రసంగానికి ధన్యవాదాలు తెలిపే తీర్మానమునకు సవరణల గురించి.

MR. CHAIRMAN :- I am to announce to the House that the amendments to the Motion of Thanks to the address by the Governor will be received by the Secretary to State Legislature upto 12-00 noon today.

మిస్టర్ చైర్మన్:- గౌరవ మాజీ సభ్యులిద్దరూ మరణించడం వల్ల వారికి సంబంధించిన సంతాప తీర్మానాలు.

సంతాప ప్రతిపాదనలు

1. తెలంగాణ రాష్ట్ర శాసన పరిషత్తు మాజీ సభ్యులు శ్రీ నాయిని నర్సింహ్ రెడ్డి గారి మృతి పట్ల ఈ సభ తీవ్ర సంతాపాన్ని వ్యక్తం చేస్తూ, శోకార్థులైన వారి కుటుంబ సభ్యులకు తన ప్రగాఢ సాముఖ్యాతిని తెలియజేస్తున్నది.

శ్రీ నాయిని నర్సింహ్ రెడ్డి గారు 1940, మే 12వ తేదీన నల్గొండ జిల్లాలోని దేవరకొండ తాలుకా, నేరేడుగొమ్మ గ్రామంలో వ్యవసాయ కుటుంబానికి చెందిన సుభద్రమ్మ, దేవారెడ్డి దంపతులకు జన్మించారు. నీరు దేవరకొండ ప్రభుత్వ పాతళాల నుండి పొచ్. ఎస్. సి. పూర్తి చేశారు. 1968వ సంవత్సరంలో డా. రామ్ మనోహర్ లోహియా ఆధ్వర్యంలోని సోపలిస్ట్ పార్టీలో సభ్యత్వం పొంది, దేవరకొండలో సోపలిస్ట్ పార్టీని స్థాపించారు. నీరు నిద్యార్థి దశలోనే “ఇండ్స్ సాంబార్ గో బ్యాక్” ఉద్యమంలోనూ, ముల్కి పాలన వ్యతిరేక పోరాటంలోనూ, తెలంగాణాలో ఆంధ్రాను విలీనం చేయవద్దంటూ జరిగిన తెలంగాణ ప్రత్యేక రాష్ట్ర తోలి దశ ఉద్యమంలో చురుకైన పాత్ర పోషించారు. 1975వ సంవత్సరంలో దేశములో ఎమర్జెన్సీ విధించిన సమయంలో నీరు 18 నెలల పాటు జైలు జీవితం గడిపారు. కార్యిక

17 మార్చి, 2021

గవర్నరు ప్రసంగానికి ధన్యవాదాలు
తెలిపే తీర్మానంపై చర్చ.

నాయకుడుగా ఆయన పనిచేసినంత కాలం కార్బూకులకు తలలోని నాలుకవలెమెలిగారు. హైదరాబాద్ లో గల వి.ఎస్.టి. కంపెనీలోని కార్బూకసంఘానికి అనేక పర్యాయాలు అధ్యక్షుడిగా ఉండి, ఒక చరిత్ర సృష్టించారు.

వీరు 1978-1983, 1985-1989 మరియు 2004-2009 సంవత్సరాల మధ్య కాలంలో మూడు పర్యాయములు ముప్పీరాబాద్ శాసనసభనియోజకవర్గ నుండి ఉంచుడి ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభకు ప్రాతినిధ్యం వేసాంచారు. డా.వై.ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి ప్రభుత్వంలో సాంకేతిక విద్యాశాఖ మంత్రిగా పనిచేశారు.

తెలంగాణ మరీ విడత ఉండ్చుమంలో శ్రీ కె. చంద్రశేఖర రావు గారితో వెన్నంటి ఉండి ప్రత్యేక తెలంగాణ రాష్ట్రసాధనలో కీలక పాత్ర పోషించారు.

తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత 2014-2020 సంవత్సరాల మధ్య గవర్నరు కోటాలో తెలంగాణ శాసనపరిషత్తు సభ్యునిగా ఉన్నారు. ముఖ్యమంత్రి శ్రీ కె. చంద్రశేఖర రావు గారి ప్రభుత్వంలో కీలకమైన హోం మరియు కార్బూక శాఖల మంత్రిగా పనిచేశారు. వీరు తమ నియోజకవర్గ అభివృద్ధికి ఎనలేని కృషి చేశారు.

వీరు 2020, అక్టోబరు 22వ తేదీన మరణించారు. వీరి వయస్సు 80 సంవత్సరములు.

2. తెలంగాణ రాష్ట్ర శాసన పరిషత్తు మాజీ సభ్యులు శ్రీ కమతం రాంరెడ్డి గారి మృతి పట్ల ఈ సభతీవసంతాపాన్ని వ్యక్తం చేస్తూ, శోకార్థులైన వారి కుటుంబ సభ్యులకు తన ప్రగాఢ సానుభూతిని తెలియజ్జేస్తున్నది.

శ్రీ కమతం రాంరెడ్డి గారు మహబూబ్ నగర్ జిల్లా గండిండి మండలంలోని మహమ్మదాబాద్ గ్రామములో 1938 నవంబర్ 1వ తేదీన జన్మించారు. వీరు ఉపాధినియా విశ్వ విద్యాలయము నుండి బి.ఎ. మరియు న్యాయ శాస్త్రంలో పట్టా పోందారు.

వీరు 1967 నుండి 1972 వరకు, 1972 నుండి 1978 వరకు, మరియు 1989 నుండి 1994 వరకు మూడు పర్యాయములు పరిగి శాసన సభ నియోజకవర్గం

నుండి ఉంచుడి ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభకు ఎన్నికొరు. వీరు 1969-1992 మధ్య కాలంలో శాసనసభ ప్రభుత్వ చీఫ్ విప్గాను, 1977లో శ్రీ జలగం వెంగళరావు గారి మంత్రివర్గంలో పౌరసరఫరాల శాఖ మంత్రిగాను, 1991లో శ్రీ నేమరుమల్లి జనార్థనరెడ్డి గారి మంత్రివర్గంలో మారైటీంగ్, గిడ్డంగుల శాఖ మంత్రిగాను మరియు 1992లో శ్రీ కోట్ల విజయ భాస్కరరెడ్డి గారి మంత్రివర్గంలో రెవిన్యూ శాఖ మంత్రిగాను పనిచేసి, ఆయా శాఖల్లో పలు సంస్కరణలు తీసుకుని వచ్చారు.

2018 సంవత్సరంలో తెలంగాణ రాష్ట్ర సమితిలో చేరారు. ఈయన రెవిన్యూ శాఖ మంత్రిగా పనిచేసిన సమయంలోనే రైతులకు మొట్టమొదటిసారిగా పట్టదారు పాసు పుస్తకాలను జారీ చేసే ప్రక్రియకు శ్రీకారం చుట్టారు.

వీరు 1980 సంవత్సరంలో రంగారెడ్డి జిల్లా స్థానిక ప్రజా ప్రతినిధుల నియోజకవర్గ నుండి ఉంచుడి ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనపరిషత్తుకు ఎన్నికెతుంచే నుండి చేసారు. వీరు 2020 సంవత్సరం, డిసెంబర్ 5వ తేదీన మరణించారు. వీరి వయస్సు 82 సంవత్సరాలు.

శ్రీయుతులు నాయని నర్సింహ రెడ్డి మరియు కమతం రాంరెడ్డి గార్ల ఆత్మలకు శాంతి చేకూర్చుండుకు గాను మనం ఇప్పుడు రెండు నిమిషాల పాటు మౌనం పాటిద్దాం.

(ఈ సందర్భంగా సభ వారికి రెండు నిమిషాల పాటు మౌనం పాటించింది.)

గవర్నరు ప్రసంగానికి ధన్యవాదాలు తెలిపే తీర్మానంపై చర్చ

మిస్టర్ చైర్మన్:- గవర్నర్ ప్రసంగానికి ధన్యవాదాలు తెలిపే తీర్మానాన్ని ప్రభుత్వ విష శ్రీ టి.భాను ప్రసాద్ రావు గారిని ప్రతిపాదించవల్సిందిగా కోరుతున్నాను.

SRI T. BHANU PRASAD RAO (LOCAL AUTHORITIES - KARIMNAGAR): Chairman Sir, "That the Members of the Telangana Legislative Council assembled here in this Seventeenth Session are deeply grateful to the Governor for the address which she has been pleased to deliver to the Members of the Telangana Legislative Council on 15th March, 2021."

మొట్ట మొదటిగా ఈ తీర్మానాన్ని ప్రవేశపెట్టడానికి అవకాశం కల్పించినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ, సమైక్య రాష్ట్రంలో అన్ని రంగాలు వివక్షకు, విధ్వంసానికి గురై గతారు సంవత్సరాల తొమ్మిది నెలల కాలంలో అనేక రంగాల్లో సాధించిన పురోగతిని, దేశంలోనే వివిధ రంగాల్లో ముందు వరసలో నిలిచిన తీరుని గవర్నర్ గారి ప్రసంగంలో స్పష్టంగా చెప్పడం జరిగింది. ఏం రంగాల్లో ఏ రకమైన అభివృద్ధిని సాధించామో, ఆ రంగాల్లో సమీళితమైన అభివృద్ధిని ఏ విధంగా సాధించగలిగామో ఆ వివరాలని గణాంకాలతో సహ గవర్నరు గారి ప్రసంగంలో చెప్పడం జరిగింది. రాష్ట్రం ఏర్పడినప్పుడు అప్పుడప్పుడే ఆచి తూచి ముందుకు అడుగులు వేస్తున్న తరుణాలో అనేక సందర్భాల్లో రాష్ట్రంలో ఉన్న శక్తులు కావచ్చు, లేదా బాహ్య శక్తులు కావచ్చు, అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు ముందుకు సాగకుండా అనేక ప్రయత్నాలు చేసినప్పటికీ ఆ ప్రయత్నాలన్ని విఫలం చేస్తూ, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ కల్వకుంటల్ చంద్రశేఖర్ రావు గారి నేత్యా త్వంలో తెలంగాణ రాష్ట్ర అభివృద్ధిపై అడుగులు వేస్తున్నది. అందులో ఎటువంటి సందేహం లేదు. అభివృద్ధి పై అడుగులు వేస్తున్న క్రమంలో ఏదో కొద్ది మందికో లేదా సమాజంలో కొన్ని వర్గాలకో న్యాయం జరిగే విధంగా కాకుండా, సమాజంలో అట్టడుగున ఉన్న ప్రజల సంక్లేశమే లక్ష్యంగా, తెలంగాణ అభివృద్ధి అంటే ఏ ఒకరి అభివృద్ధి లేదా ఒక ప్రత్యేకమైన అభివృద్ధి కాదని తెలియజేస్తున్నాను. ఈ అభివృద్ధి ఫలాలు తెలంగాణలో నిసించే ప్రతి పోరునికి లభించే విధంగా ప్రభుత్వం అడుగులు వేస్తూ ముందుకు సాగుతున్న విషయం మనం గడిచిన ఆరు సంవత్సరాల తొమ్మిది నెలల కాలంలో చూశాం.

10.40 | ఒకొక్కరంగం తీసుకుండాము. వ్యవసాయ

ఉ. రంగంలో రాష్ట్రం సాధిస్తున్న పురోగతిని చూద్దాము. టీఆర్ఎస్ ప్రభుత్వానికి, ముఖ్యమంత్రి చంద్రశేఖర్ రావు గారికి ఇది అత్యంత ప్రీతికరమైనటువంటి సభ్యుడు. ఈ రాష్ట్రంలో మనం చాలా సందర్భాలలో చూసాము. మన పక్కరాష్ట్రాలైన మహారాష్ట్ర, కర్ణాటక అదే విధంగా ఇతర రాష్ట్రాలకు సంబంధించిన రైతులు వచ్చి, మేము కూడా ఈ రాష్ట్రంలో

కలుస్తోము అని అన్నారు. ఈ రాష్ట్రంలో మమ్మల్ని కూడా కలుపుకోండి అని 18 గ్రామాలకు సంబంధించిన సర్వంచులు వచ్చి విజ్ఞప్తులు ఇచ్చినటువంటి సందర్భాలను చూసాము. ఈ రాష్ట్రంలో రైతుకు అందిస్తున్న అనేక సంక్లేశ కార్యక్రమాలు, రైతుకు మర్థతుగా ఉన్నటువంటి ప్రభుత్వ విధానాలు పక్కరాష్ట్రాలలో లేవు. రైతుకు 24 గంటలు ఉచిత విద్యుత్ ఇష్టుడ్మేకాదు, ఎప్పటికీ సాగునీరు అందే విధంగా ప్రభుత్వం అనేక ప్రాజెక్టుల నిర్మాణాలు చేపట్టి సంకాలంలో పూర్తి చేసింది. ఎన్ని పార్టీలు ఎన్ని విధాలుగా అడ్డుకున్న రికార్డ్ టైమ్లో కాఁచే శ్వరం ప్రాజెక్టును పూర్తి చేసి ప్రపంచానికి చూపేట్టినటువంటి చరిత్ర ఈ ప్రభుత్వానికి ఉంది. అదే విధంగా అగ్రికల్చర్కు సంబంధించి గోదావరి నీటిని పూర్తి స్థాయిలో సద్వినియోగం చేసుకునే విధంగా అడుగులు పడుతున్నాయి. ఎన్సార్ ఎన్సి ప్రాజెక్టు పూర్తిగా రెజివేట్ చేసుకొని, సీతారాం ప్రాజెక్టును నిర్మించుకొని, మిడ్మానేరు ప్రాజెక్టును పూర్తి స్థాయిలో నిర్మించుకోవడం ద్వారా గోదావరి నీటిని పూర్తిస్థాయిలో వినియాగించుకునే అవకాశం ఉంది. కృష్ణ నదికి సంబంధించి పాలమూరు, రంగారెడ్డి ఎత్తిపోతల పథకు డెబ్బె అయిదు శాతం పూర్తయే విధంగా అడుగులు వేస్తున్నాము. ఒక్కము నీటిని అందించే ప్రయత్నం పూర్తి స్థాయిలో చేస్తున్న సంకాలంలో ఎరువులు, విత్తనాలు సరఫరా చేస్తున్నాము. గతంలో ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్లో విత్తనాల కోసం పెద్దవత్తున లైస్సలో నిలబడే పరిస్థితిని చూసాము. కానీ, ఈరోజు ఆ పరిస్థితి లేదు. సమయానికి రైతులకు, ఎరువులను, విత్తనాలను అందిస్తున్నాము. అదే విధంగా ఏ రాష్ట్రంలో లేని విధంగా “రైతుబంధు” పథకాన్ని అమలుచేయడం జరిగింది. ఇంతకు ముందు రైతులు, పంట వేసే సమయానికి, పెట్టుబడి కోసం నాలుగు శాతానికి, అయిదు శాతానికి వడ్డికి తెచ్చుకునే పరిస్థితి ఉండేది. ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్లో ఎంతో మంది రైతులు ఆత్మహత్యలకు గురైన పరిస్థితులను చూసాము. అధిక వడ్డికి డబ్బు తెచ్చుకొని వాళ్ళ బతుకులు చిద్దు ఏమీ చేయలేక ఆత్మహత్యలకు పాల్గొంచ పరిస్థితిని చూసాము. వారికి ఎకరానికి పది వేల రూపాయల చేపున పెట్టుబడిని కల్పిస్తున్న ఏకైక రాష్ట్రం

తెలంగాణ రాష్ట్రమని మనవి చేస్తున్నాను. ఆ విధంగా ఈ ప్రభుత్వం రైతులకు అండగా ఉంటోంది. రైతు కుటుంబంలోనీ రైతు, ఏ రకంగా మృతి చెందినా సరే, ఆ రైతు కుటుంబానికి మేము ఉన్నామని భరోసా కల్పించడానికి రైతు భీమా పథకం ద్వారా అయిదు లక్షల రూపాయలు ఇస్తున్న ప్రభుత్వం తెలంగాణ ప్రభుత్వమని మనవి చేస్తున్నాను. ఆ విధంగా రైతులో ఒక భరోసాను నింపడం జరుగుతోంది. రైతు పండించే పంటను పెద్దవిత్తున కొనుగోలు చేసిన ప్రభుత్వం, తెలంగాణ ప్రభుత్వమని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ విధంగా రైతులలో పూర్తిస్థాయిలో ఒక నమ్మకాన్ని, విశ్వాసాన్ని కల్పించడంలో ఈ ప్రభుత్వం పూర్తి స్థాయిలో సఫలమయ్యాడని చెప్పకతప్పదు. దీనితోపాటు మానవజి మొత్తం కూడా ఆరోగ్యపరంగా ఉండడానికి చర్యలు తీసుకోవాలని నిర్ణయించడం జరిగింది. రెండు వ్యాధులు తీవ్రంగా సోకే పరిస్థితి ఉండేది. గాలి ద్వారా ఒక వ్యక్తి నుండి మరొక వ్యక్తికి వ్యాప్తి చెందడం అదే విధంగా నీటి ద్వారా వ్యాధులు సంక్రమిస్తున్నాయి. వాటిని అరికట్టడానికి చర్యలు తీసుకొని, దేశం మొత్తానికి ఒక ఆలోచన, ఒక దారిని చూపించిన రాష్ట్రం, తెలంగాణ రాష్ట్రమని చెప్పకతప్పదు. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో మొత్తమొట్టదిసారిగా ప్రతి ఇంటికి శుధిమైన తాగునీటికి అందించే విధంగా ఈ కార్బూకమాన్ని తీసుకోవడం జరిగింది. అద్యాష్టవశాత్తు, దీనిని, దేశ్యప్రంగా మంచి కార్బూకమంగా గుర్తించి, మిగిలిన రాష్ట్రంలో కూడా ఆ విధంగా అమలు చేయాలని ముందుకు వెళ్తున్నాయి. కేంద్రం కూడా తెలంగాణను ఫోర్మెండ్ రహిత రాష్ట్రంగా ప్రకటించింది. కేమలం ఆరు సంవత్సరాల తోమ్మిది నెలల్లోనే ఆ ప్రగతిని సాధించామంటే డైఫెనెట్‌గా ఈ ప్రభుత్వం యొక్క క్షప్తిలని చెప్పకతప్పదు. గతంలో చూసాము. మార్చి నుండి మూడు, నాలుగు నెలల కాలంలో ఏ గ్రామానికి వెళ్లినా, ఆ గ్రామానికి ఎంటర్ అప్పకుండానే అక్కడ బిందెలు పెట్టి ధర్మాలు చేసిన సందర్భాలను చూసాము. కాని ఇప్పుడు, మా జీవన్ రెడ్డి గారు వారి గ్రామంలో ఎక్కడ తిరిగినా బిందెలు కనపడవు, ప్రదర్శనలు కుపడవు, ఎక్కడా అడ్డుకునే పరిస్థితి లేదు అధ్యక్ష.

నీళ్లు లేవు, మంచినీళ్లు దొరకడం లేదని ఎక్కడా ఈ విధంగా అడ్డుకునే పరిస్థితి లేదు. ఆ విధంగా ప్రతి గ్రామానికి మంచినీటిని అందించే సదుపాయాన్ని ఈ ప్రభుత్వం కల్పిస్తోంది.

అధ్యక్ష, ఎడ్యూకేషన్‌కి సంబంధించి మాటల్డుతాను. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత ఎస్టీ, ఎస్టీ, బీసి, మైనారిటీలకు సంబంధించి 619 గురుకుల పార్శవాలలు ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. ప్రైవేట్ స్కూల్లలో ఏ విధవైన సౌకర్యాలు కల్పిస్తున్నాయో అదే విధంగా ఈ 619 గురుకుల పార్శవాలల్లో కల్పిస్తూ, ఉన్నత ప్రమాణాలతో విద్యార్థులకు విద్యను అందించే విధంగా ప్రయత్నం జరుగుతోంది. మేధాసంపత్తిని కియేట చేసే విధంగా రాష్ట్రప్రభుత్వం వచ్చిస్తోంది. ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేపడుతున్న విధనాలను మిగిలిన రాష్ట్రాలు అభ్యర్థీ చేస్తున్న పరిస్థితిని మనం చూస్తున్నాము. ఈ రెసిడెంచియల్ స్కూల్లలో చదువుకున్న తరువాత విద్యార్థులు వారి జీవన సరళి మారాలని, వాళ్లలో సృజనాత్మకతను కల్గించాలని, “టీఎస్పిఎస్” ద్వారా పెద్దవిత్తున ఇండస్ట్రీస్ ను ఆక్రీంచే ప్రయత్నం కొనసాగుతోంది. “టీఎచ్”ను కూడా రాష్ట్రంలో వినూతుంగా ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. “టీఎచ్” ద్వారా ఇంజనీరింగ్, సైన్స్ మరియు ఇతర రంగాలలో చదువుకొని వచ్చిన విద్యార్థులకు కొత్తగా స్టార్ట్‌ప్రో కంపెనీలను స్టార్ట్ చేసుకునే అవకాశం కల్పించే విధంగా “టీఎచ్”ను ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. అది ఎంత విజయవంతంగా కొనసాగుతుందో చూడడానికి చాలా మంది చాలా రాష్ట్రాలనుండి వచ్చారు. “టీఎచ్” ద్వారా స్టార్ట్‌ప్రో కంపెనీలు మంచి కంపెనీలుగా ఎస్టోబీస్ అయ్యాయి.

10.50 అధ్యక్ష, టీ-ఎచ్ సక్సెస్ అయినందున, వుమెన్ ఇ. ఎంటర్ప్రైన్యర్స్ డెవలప్మెంట్ కోసం వి-ఎచ్‌ఎచ్‌ను ప్రారంభించడం జరిగింది. దానిలో కూడా పెట్టుబడులు వచ్చున్నాయి. కేమలం ఉద్యోగక్లునమాత్రమే కాకుండా, వారిని పారిశ్రామికవేత్తలుగా తీర్చిదిద్దే విధంగా తెలంగాణ ప్రభుత్వం ప్రత్యేక శర్ధ పెట్టింది.

అధ్యక్షా, ముఖ్యంగా ఒక రాష్ట్రంలో అన్ని రంగాల్లో నమ్మిచిత్మొన అభివృద్ధిజరగాలంబే అర్థాన్ ఎకానమీతో పాటు రూరల్ ఎకానమీలో కూడా అభివృద్ధిని సాధించాలి. రూరల్ ఎకానమీలో ఎక్కడతే అభివృద్ధి సాధ్యం కాదో, ఆ రాష్ట్రం అభివృద్ధి పథంలో ముందుకు పోలేదు. అర్పవైజేష్వర్ కారణంగా ఎంపొల్యెమెంట్ దొరుకుతోంది. అర్పవ్ ఏరియాలు తమంతట తాముగా ఎకానమీని క్రియేట్ చేసుకోగలుగుతున్నాయి. కానీ, రూరల్ ఎకానమీ తనంతట తానుగా అభివృద్ధి చెందే అవకాశం లేదు. పట్టణ తలసరి ఆదాయానికి, గ్రామీణ తలసరి ఆదాయానికి మధ్య వ్యత్యాసం ఎక్కువగా ఉన్నట్టే, ఆ రాష్ట్రం సమ్మిచిత్మొన అభివృద్ధివైపు సాగే అవకాశం ఉండదు. కాబట్టి, రూరల్ ఇన్ఫ్రాస్ట్రాక్చర్ తో పాటు రూరల్ ఎకానమీని అభివృద్ధి పరిచే దిశగా గత ఆరున్నర సంవత్సరాలుగా ఈ ప్రభుత్వం అనేక రకాల చర్యలను చేపట్టింది. చేపల పెంపకం, గోరెల పెంపకం, పొల్చీ వంటి రంగాలతో పాటు అగ్రికల్చరల్ ఇన్ఫ్రాస్ట్రాక్చర్ డెవలప్మెంట్ విపయంలో కూడా గ్రామీణాజీవ విధానాలకు అనుకూలంగా, గ్రామీణుల కుల వృత్తులకు అనుగుణంగా తెలంగాణ ప్రభుత్వం అనేక రకాలుగా చేయుతనిస్తూ వస్తోంది. గత ఆరున్నర సంవత్సరాలుగా తెలంగాణ ప్రభుత్వం తీసుకున్న విషపూత్రకొన చర్యలు మన రాష్ట్రాన్ని దేశంలో మొదటి 5 స్థానాల్లో ఒకటిగా నిలిచేట్లు చేశాయి.

అధ్యక్షా, ఒక రాష్ట్రానికి పెట్టుబడులు రావాలంబే, ఆ రాష్ట్రంలో శాంతి, భద్రతలు అదుపులో ఉండాలి. అక్కడి ప్రజలు ప్రశాంతంగా జీవను సాగించే పరిస్థితులుండాలి. మన రాష్ట్రంలో కాస్ట్మిపాలిటన్ కల్చర్ ఉంది. కేవలం హైదరాబాద్ లాంటి నగరంలోనే కాదు, పెద్దపల్లి వంటి పట్టణాల్లో కూడా బీహార్, ఉత్తర్ ప్రదేశ్ మరియు రాజస్థాన్ లాంటి రాష్ట్రాల మంచి ప్రజలు వచ్చి జీవనం కొనసాగిస్తున్నారు. ఎవరు, ఏ రాష్ట్రం మండి, ఏ ప్రాంతం మండి వచ్చినప్పటికీ వారికి ఈ రాష్ట్రంలో పూర్తి భద్రత ఉంటుందనే నమ్మకం ఈరోజు వారిలో ఉంది. అంతేకాదు, మన దేశంలోనే లక్షల సంఖ్యలో సిసికొమోరాలను ఏర్పాటు చేసిన రాష్ట్రం కూడా తెలంగాణా రాష్ట్రమే. మన రాష్ట్రంలో

శాంతి, భద్రతలను నెలకొల్పడంలో మన పోలీసు వ్యవస్థ అద్భుతంగా పనిచేస్తోంది. అనేక సందర్భాలలో కూడా ఈ విషయం నిరూపించబడింది. ఈ మధ్య కాలంలో మన ప్రక్క రాష్ట్రంలోని ముత్తూల్ హైనాస్ సంస్థలో బంగారం చేరీకి గుర్తై, కేవలం కొన్ని గంటల్లోనే ఆ దొంగలను మన తెలంగాణ పోలీసులు పట్టుకున్న సంగతి మనందరికి తెలుసు. మన పోలీసు వ్యవస్థ శాంతి, భద్రతల విషయంలో ఎంతో అప్రమత్తతతో పనిచేస్తోంది. గతంలో జరిగిన సంఘటనలను మనం చూసినట్టే, కేవలం 24 గంటల్లోనే నిందితులని పట్టుకున్న విషయం కూడా మనందరికి తెలుసు.

అధ్యక్షా, మన రాష్ట్రాన్ని అభివృద్ధి పథంలో ముందుకు తీసుకుపోవాలనీ, ఒక ఆదర్శవంతొనై రాష్ట్రంగా తీర్చిదిద్దాలనీ మన ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తున్న సేచి పరిస్థితులలో, కేంద్ర ప్రభుత్వం మాత్రం ఈ రాష్ట్రపై సీతకుమ్మ మేంద్రీ విషయాన్ని ఇక్కడ చెప్పక తప్పదు. న్యాయంగా, ధర్మంగా మన రాష్ట్రానికి రావలసినవి, భారత రాజ్యంగములోని ఆర్టికల్-3 ప్రకారం రాష్ట్ర విభజన చట్టంలో పేరొర్కబడిన అంశాల గురించి గత ఆరు సంవత్సరాలుగా కేంద్ర ప్రభుత్వం పట్టించుకోని పరిస్థితి ఉంది. “పటిషార్” వచ్చినట్టే, తెలంగాణ రాష్ట్రం ఈ దేశంలోనే ఒక అత్యున్నతమైన ప్రమాణాలతో కూడిన అభివృద్ధితో ఈ రాష్ట్రం ముందుకుపోయే అవకాశం ఉండేది. కానీ, ఈరోజు కేంద్ర ప్రభుత్వం “పటిషార్” పాలనీనే తీసేసింది. మరి, గత కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం తీసుకున్న నిర్దయాలను పెట్టిన వేంవెందుకు కంటిన్యూన్ చేయాలనుకున్నారో, లేకపోతే మరేమిటో న్యూతే తెలీదుగానీ, వాళ్ళతే “పటిషార్ను” పూర్తిగా ఎత్తేళారు. అంతేకాదు, నేను విద్యార్థిగా ఉన్నప్పటి మండి చూస్తున్నాను. ఆనాడు నేను వరంగల్లో ఇంటర్వెడియట్ చదువుతున్న రోజులవి. అనాడు జంగారెడ్డి గారని, వాళ్ళ నాయకుడే ఎం.పి.గా గెలిచారు. ఆ ఎన్నికల ప్రచారంలో కూడా వారు కాజీపేటకు కోచ్ ఫ్యాక్టరీని తెచ్చితీరుతానని చెప్పారు. కానీ, ఆ తరువాత వీళ్ళ ప్రభుత్వం పోయింది, వాళ్ళ ప్రభుత్వం వచ్చింది. వాళ్ళ ప్రభుత్వం పోయి వీళ్ళ ప్రభుత్వం వచ్చింది. ఆనాడు విద్యార్

దశ నుండి స్వయంగా చూస్తున్న నా తలలో వెంటుకలు తెల్లబడిపోయాయి గానీ, కోచ్ ఫ్యాక్టరీ విషయంలో మాత్రం ముందడుగు పడలేదు. ఈ పార్టీ లేదు, ఆ పార్టీ లేదు, ఏ పార్టీ అయినా ఏమి చేసిందని చూస్తే, అంతా శూన్యమే. కేవలం నోట్లో బెల్లం పెట్టి కడువులో గుద్దినట్లుంది, ఈ రెండు పార్టీల పరిస్థితి. ఇప్పుడు కోచ్ ఫ్యాక్టరీని ఇచ్చేదే లేదని కేంద్ర ప్రభుత్వం చేస్తింది. మరి, మా దగ్గరి నుండి 150 ఎకరాలను మీరు మీ ఆధినంలోకి ఎందుకు తీసుకున్నారని అడుగుతున్నాను. ఆ 150 ఎకరాలను తీసుకునేటప్పుడు కోచ్ ఫ్యాక్టరీని పెడతామని చెప్పారు. ఇప్పుడేమో మేము పెట్టమని చెప్పున్నారు. ఆనాడు కోచ్ ఫ్యాక్టరీని ఏర్పాటు చేస్తామంటేనే, ఈ రాష్ట్రానికి సంబంధించిన 150 ఎకరాల భూమిని సేకరించి ఇవ్వడం జరిగింది. కానీ, ఈనాడు ఆ కోచ్ ఫ్యాక్టరీ ఏర్పాటు విషయంలో దిక్కు-దిశానం లేదు. అంతేకాదు అధ్యక్షా, బయ్యారంలో స్థిర్ ఫ్యాక్టరీ పెడతామని అంధ్రప్రదేశ్ రీఅర్ధజ్ఞజ్ఞేషన్ చట్టంలో కూడా చెప్పడున జరిగింది. కానీ, దానికి కూడా ఎటువంటి ముందడుగు లేని పరిస్థితి ప్రస్తుతం ఉంది.

ఎంతో మంది ట్రైబల్ సోదరులు వెనుకబడి ఉన్నారని, వారి కొరకు ఒక ట్రైబల్ యూనివర్సిటీని ఏర్పాటు చేస్తామని చెప్పిన కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇంత వరకు ఆ ఊనే ఎత్తడం లేదనే విషయాన్ని ఈ సందర్భంగా గుర్తుచేస్తున్నాను. అదే విధంగా అనేక రంగాలకు చెందిన పెండిగ్ ప్రాజెక్టుల విషయంలో ఎటువంటి నిర్ణయాలను తీసుకోవడం లేదు. నిన్న కాకమొన్న దేశంమొత్తంలో 152 మెడికల్ కాలేజీలను మంజూరు చేస్తే, ఒక్కటంటే ఒక్క మెడికల్ కాలేజీని కూడా తెలంగాణకు కేటాయించలేదు. ఈవిధంగా మన తెలంగాణ రాష్ట్రం పట్ల కేంద్ర ప్రభుత్వం ఎందుకు విషక్త చూపుతుందనే విషయాన్ని ఆలోచించ వలసిన సందర్భం ఇది. తెలంగాణ రాష్ట్రం కూడా ఈ దేశంలో ఒక భాగమే. కాబట్టి, అన్ని రాష్ట్రాలతో సమానంగా తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని కూడా చూడుటనిన అపురు తప్పనిసరిగా కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ఉందని తెలియజ్ఞేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, పవర్ సెక్టార్ లో తెలంగాణ రాష్ట్రమేర్పుడే నాటికి, ఈరోజుకీ గల వత్సాసాలను చూస్తే, చాలా పెద్ద ఎత్తున మార్పులు వచ్చాయి. మనదేశంలో సగటు తలసరి విద్యుత్తు వినియోగం 1206 యూనిట్లుగా ఉంటే, మన రాష్ట్రంలో 2071 యూనిట్లుగా ఉంది. అంటే, సగటు తలసరి విద్యుత్తు వినియోగం దేశ సగటుతో పోలిస్తే, మన రాష్ట్రంలో రెట్టింపు వినియోగం ఉంది. మన రాష్ట్రంలో అగ్రికల్చరల్ సెగ్గుంటోలో పాటు ఇతర సెగ్గుంట్లలో కూడా విద్యుత్తు వినియోగం బాగా పెరుగుతోంది. అందుకు అనుగుణంగా విద్యుత్తు ప్రాజెక్టులను నెలకొల్పుతూ, విద్యుత్తు ఉత్పత్తిని పెంచుకుంటూ పోవడం జరిగింది. ఈరోజున 4000 మొగావాట్లకుపైగా సోలార్ ఎనర్జీని మన రాష్ట్రం ఉత్పత్తి చేస్తోందంటే, అది మామూలు విషయం కాదు. దేశంలోనే హయ్యస్ సోలార్ ఎనర్జీని ప్రాడ్వ్యాస్ చేసే రాష్ట్రంగా ఈరోజు తెలంగాణ అభివృద్ధి చెందింది. ఆవిధంగా పవర్ సెక్టార్ విషయంలో కూడా మన రాష్ట్రం అభివృద్ధి పథంలో ముందుకుపోతోంది.

అధ్యక్షా, గతంలో మన తెలంగాణ ప్రాంతంలో దాదాపు 75,000 చెరువులుండేవి. కానీ, ఉమ్మడి పాలనలో నిర్మళ్యం కారణంగా వాటిలో దాదాపు 30,000 చెరువులు కబ్బాలకు గురై అడ్డను లేకుండా పోయాయి. తెలంగాణ రాష్ట్రమేర్పిడిన తరువాత, “మిషన్ కాక్టియ” కార్బూక్మాన్ని చేపట్టి, మిగిలి ఉన్న 45,000 చెరువులను పునరుద్ధరించుకోవడం జరిగింది. తద్వారా ఆ చెరువుల చుట్టూప్రక్కల ప్రాంతాలలో భూగర్భ జలాలు బాగా పెరిగాయి. వర్డు కాలంలో విష్ణుతంగా కురిసే వర్షపు నీటిని ఒడిసి పట్టుకోవడం సాధ్యపడుతోంది. మనకున్న రెండు జీవనదుల ద్వారా ప్రపాంచే నీటిని వినియోగించుకుంటూ, అధిక వర్షపాతం ఉన్న సమయంలో ఆ వర్షపు నీటిని వృధాగా పోనివ్వకుండా నిల్వచేసుకోవాలనే లక్ష్యంతో దాదాపు 342 టీఎంసిల సామర్ధ్యం కలిగిన రిజర్వేయర్లను మనం నిర్మించుకోవడం జరిగింది. ఆవిధంగా నిల్వచేసుకున్న 342 టీఎంసిల నీటిని సంవత్సరంలోని 365 రోజుల పాటూ

ఉపయోగించుకునే విధంగా ఆ రిజర్వ్ యాంగ్ ను తీర్మానికి వీటిను జరిగింది. ఒకనాయకుడికి ఉండేటివంటి దూరాన్ని దీని నిదర్శనంగా చెప్పుకుతప్పదు. కేసీఆర్ లాంటి ఒక దార్శనికత ఉన్న నాయకుడికి మాత్రమే అది సాధ్యమౌతుందనేది సున్పణం.

11.00 అధ్యక్షా, ధరణి పోర్ట్ విషయానికి వ్యాప్తి, ముప్పై ఏండ్ ఉ. నుండి ఒక ఆర్టిషెట్ గా, ఒక బిల్లర్ గా ఉన్న నాకు భూములు కొనడం, రిజిస్ట్రేషన్ చేయించడం వంటి విషయాల్లో ప్రజలు ఎదురొప్పే ఇబ్బందులు తెలుసు. ఒకప్పుడు మీకు కావాలంటే చార్మినార్ కూడా అమ్ముతానే నానుడి ఉండేది. అటువంటి పరిస్థితి నుండి ప్రభుత్వం ఇప్పుడు జవాబుదారీ వ్యవస్థకు చేరుకుంది. రిజిస్ట్రేషన్ అఫీస్‌కు వెళ్తే ఫీజ్ వచ్చిందా, లేదా అని చూసేవారు కానీ, ఇతరత్రా ఏవీ నిర్మిషణంగా ఉండేవి కావు. కానీ, నేటి పరిస్థితి చూస్తే, అమెరికాలో నివసిస్తానే ఇక్కడి చిన్న గ్రామంలోనైనా భూమి కొనుగోలు చేసేందుకు ధరణి వెబ్‌సైట్ ద్వారా భూమికి సంబంధించిన వివరాలు, కొనుగోలు దారం హక్కులు వంటి వివరాలన్నింటినీ తెలుసుకోగలిగే వెసులుబాటు వచ్చేసింది. ఈ విధంగా ధరణి పోర్ట్ ద్వారా ప్రభుత్వం పూర్తిగా పారదర్శకంగా పని చేసే ప్రయత్నం చేస్తోంది. రాబోయే కాలంలో సభ్యులు శ్రీ రామచంద్ర రావు వంటి న్యాయవాదులకు కూడా భూతగాదాల కేసులు తగ్గిపోయే పరిస్థితి కూడా రావచ్చు అధ్యక్షా. చిన్న చిన్న సమస్యలు మమ్మాన్నప్పటికీ, పూర్తిస్థాయిలో పారదర్శకంగా పని చేసే ప్రయత్నం ప్రభుత్వం చేస్తోంది. పట్టణీకరణ మరియు వ్యవసాయ రంగంలో పూర్తిస్థాయిలో పారదర్శకంగా అభివృద్ధిని చేపట్టే ప్రయత్నం చేయడం జరుగుతోంది. రాబోయే రోజుల్లో అక్కాంశాలు, రేఖాంశాలు కలుపుకొని ప్రతి భూమిలో హద్దులను కూడా ఏర్పరుచుకుని ఇవ్వగలిగే పరిస్థితి వస్తుంది. తద్వారా భూతగాదాలు తగ్గి శాంతి భద్రతల పరిస్థితి కూడా పూర్తిగా అదుపులోకి వచ్చే అవకాశాలుంటాయి. 2019-2020 సంవత్సరంలో దేశం మొత్తం ఆర్థిక మాంద్యాన్ని ఎదురొప్పుది. 2020-2021 సంవత్సరానికి కరోనా మహామార్పితో దేశమంతా ఆర్థికంగా

అతలాకుతలమవుతున్న పరిస్థితుల్లో కూడా ఎటువంటి సంక్షేప కార్యక్రమాన్ని కూడా నిలిపివేయకుండా, ఆ సమయాన్ని ఉపయోగించుకొని అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను చేపట్టడం జరిగింది. అమెరికా వంటి దేశాలలో కరోనా కష్టకాలంలో జీవనోపాధి కోల్పోయినవారికి పర్సింగ్ అవర్ని ప్రకారం పేమెంట్ చేసిన పరిస్థితి చూశాము. అదే విధంగా, తెలంగాణ ప్రభుత్వం కూడా జీవనోపాధి కోల్పోయినవారికి కావలసిన అన్ని సౌకర్యాలు కల్పించగలిగింది. కరోనా కష్టకాలంలో అమెరికాలోని పౌరులందరికి సహకారం అందించిన విధంగా మన దగ్గర కూడా కేంద్రప్రభుత్వం సహకారం అందిస్తుందేమోని ఎదురు చూసినప్పటికీ, కేంద్ర నుండి అరకోరగా మనకు సహకారం అందింది.

ఈ రాష్ట్రం అప్పుల్లో కూరుకుపోయిందని అనేకమంది కాంగ్రెస్ పార్టీ నాయకులు మరియు ఇతర నాయకులు కూడా హాట్లాడారు, కానీ, ఈ రాష్ట్రం ఎఫ్.ఆర్.బి.ఎం. పరిమితులకు లోబడి మాత్రమే అప్పులు తీసుకుండని కేంద్రప్రభుత్వం స్పష్టంగా చెప్పింది. తెలంగాణ రాష్ట్రం చేసిన అప్పులన్ని క్యాపిటల్ ఎక్స్‌పెండీచర్కి వెళ్లాయి తప్ప వేరేదానికి వెళ్లలేదు. కాశేశ్వరం, మిషన్ భగీరథ వంటి ప్రాజెక్టులను, పర్కసెంట్ ఆస్ట్రులను చేయడానికి ప్రభుత్వం అప్పులు చేయవలసి వచ్చింది. అది కూడా ఎఫ్.ఆర్.బి.ఎం. పరిమితులకు లోబడి చేయడం జరిగింది. 2019-2020 ఆర్థికమాంద్యంలో మరియు 2020-2021 సంవత్సరాలలో మన రాష్ట్రం కోవిడ్ వల్ల ఎదురొప్పు సంక్షేపరిస్థితుల్లో కూడా నేడు ఆర్థికంగా వడివడిగా అడుగులు వేస్తా ముందుకుపోతోంది అధ్యక్ష. కరోనా వైరస్ ను కట్టడి చేయడానికి రాష్ట్రప్రభుత్వం, వైద్య, ఆర్గ్యశాఖ మంత్రిగారు పూర్తిస్థాయిలో చర్యలు తీసుకోవడం కూడా మనం చూశాం.

ప్రాదరాబాదు నగరంలో అనుకోని విధంగా పెద్దయెత్తున వరదలు వస్తే, ఆరోజు కూడా ఈ ప్రభుత్వం ప్రాదరాబాద్ ప్రజలు, కేంద్రప్రభుత్వం వైద్య చూశారు. మన రాష్ట్రప్రజలు ఎన్నుకున్న ఎం.పి. కేంద్రంలో ఉన్నందున మనకు ఏదైనా సహాయం అందుతుందని చూశాం, అక్కడి నుండి

శర్మా శాస్త్రాలే కనబడ్డాయి. కానీ, ఎటువంటి సహాయసహకారాలు మనకు అందలేదు. ఈ రాష్ట్రంలోని నేత కార్బూకులకు ఆత్మనిశ్వాసం పెరిగి, ప్రభుత్వంపై నమ్మకం ఏర్పడే పరిస్థితిని ప్రభుత్వం తీసుకోచ్చింది.

మున్సిపాలిటీలలో బిల్లింగ్ పర్మిషన్ రావాలంటే చాలా ఇబ్బందులు ఎదురోఫులసిన పరిస్థితి ఒకప్పుడు ఉండేది. ఇష్టు కట్టాలంటే అనేక విధాలుగా డబ్బులు ఖర్చుపెట్టవలసిన పరిస్థితి ఉండేది. కానీ, నేడు TS-bPASS ద్వారా తక్కుప సమయంలో పర్మిషన్ వచ్చేస్తున్నాయి. అనేక మైనిస్ట్రీటీవ్ రిఫామ్స్ కూడా తీసుకువడం జరిగింది. అడ్మినిస్ట్రీటీవ్ రిఫామ్స్ లో భాగంగా కొత్త గ్రామపంచాయతీలను ఏర్పాటు చేసుకోవడం జరిగింది. ముఖ్యంగా తండూలకు కూడా ప్రత్యేక గుర్తింపును ఇస్పించి, తండూలను గ్రామపంచాయతీలుగా మార్చింది ఈ ప్రభుత్వం. కొత్తగా రెమ్యు డివిజన్లను ఏర్పాటు చేసుకోవడం జరిగింది.

11.10 అదే విధంగా కొత్త జిల్లాలను ఏర్పాటు ఉ. చేసుకోవడంతో పాటు పది జిల్లాలలో కలెక్టరేట్లను కట్టుకోవడం జరిగింది. ఈ విధంగా కేమలం ఆరు సంవత్సరాల కాలంలోనే అన్ని రంగాలలో అభివృద్ధిని సాధించడం జరిగింది. ఈ ప్రభుత్వం అమలు చేస్తున్న అభివృద్ధి, సంక్లేషణ కార్యక్రమాలను ప్రజలు ఎంతగానో ఆనందంతో హర్షిస్తున్నారు, ఆదరిస్తున్నారు. వీటి గురించి గవర్నర్ గారి ప్రసంగంలో స్పష్టంగా చెప్పడం జరిగిందని చెబుతూ, గవర్నర్ గారి ప్రసంగానికి సంపూర్ణ మద్దతును తెలియజేస్తున్నాను.

మిషన్ చైర్మన్:- శ్రీ గోరటి వెంకట్ గారిని సభకు పరిచయం చేస్తున్నాను.

(శ్రీ గోరటి వెంకట్ గారు గౌరవ చైర్మన్ గారికి మరియు సభ్యులందరికి నమస్కరించారు.)

శ్రీ గంగాధర్ గాడ్ ఉల్లోళ్ల (శాసనసభ నియోజకవర్గం):- అధ్యక్ష, గవర్నర్ ప్రసంగానికి ధన్యవాదాలు తెలిపే తీర్మానానికి పూర్తి మద్దతును తెలుపుతున్నాను. సభలో మాటల్డాడే అవకాశం ఇచ్చిన తమరికి కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను. గవర్నర్ గారి ప్రసంగంలో

టీఆర్ఎస్ ప్రభుత్వం అమలు చేస్తున్న వాటినే స్పష్టంగా వివరించారని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను.

ప్రత్యేక తెలంగాణ రాష్ట్రం రాకుమందు దాదాపు అరవై సంవత్సరాల కాలంలో ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ హాయాలో ప్రజలను ఏ మాత్రం పట్టించుకోని ప్రభుత్వాలు, టీఆర్ఎస్ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన ఈ ఆరున్నర సంవత్సరాల కాలంలో అమలు చేసిన అభివృద్ధి సంక్లేషణ కార్యక్రమాలే నిదర్శను చెప్పవచ్చు. తెలంగాణ రాష్ట్రం వచ్చిన తరువాత కూడా రాష్ట్రంలో ఉన్న అన్ని వర్గాలకు, కులాలకు, మతాలకు అతీతంగా ప్రజలందరూ అభివృద్ధి చెందాలని, సంక్లేషణ కార్యక్రమాలను ఏ విధంగా అమలు చేస్తే భాగుంటుందన్న విషయం గురించి గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు రేయింబవళ్ల తన మేధా సంపత్తిని ఉపయోగించి అనేక సంక్లేషణ కార్యక్రమాలను రూపొందించి అమలు చేశారు.

విద్యుత్ఖాక్షరికి విషయానికి వస్తే ఇంతకు ముందు సభ్యులు శ్రీ భాను ప్రసాద్ రావు గారు చెప్పినట్లు గతంలో 7,778 మెగావాట్ల విద్యుత్తును ఉత్పత్తి చేస్తే, టీఆర్ఎస్ ప్రభుత్వం యొక్క చౌరవ వల్ల ఈరోజు 16,245 మెగావాట్ల విద్యుత్తును ఉత్పత్తి చేసుకోవడం జరిగింది. గత ప్రభుత్వాలు ఉత్పత్తిని చేపట్టాలని గానీ, చేపట్టిన ప్రాజెక్టులను పూర్తి చేయాలనే ఆలోచన గానీ చేసేవారు కాదు. అదే విధంగా సోలార్ విద్యుత్తు విషయంలో గతంలో 71 మెగావాట్లను ఉత్పత్తి చేస్తే నేడు 4,840 మెగావాట్లను ఉత్పత్తి చేసుకోవడం జరిగింది. ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో 13,162 విద్యుత్తు మెగావాట్లకు గరిష్ట డిమాండ్ ఉండగా, నేడు ఒక్క తెలంగాణ రాష్ట్రానికి 13,468 వెంగావాట్ల గరిష్ట విద్యుత్తును వునం వినియోగిస్తున్నాం కాబట్టి, దేశంలోనే నెంబర్ వన్ రాష్ట్రం తెలంగాణ రాష్ట్రమని చెప్పవచ్చు. ఇంతకు ముందు గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లు, తెలంగాణ రాష్ట్రం వచ్చేనాటికి తలసరి విద్యుత్తు వినియోగం 1,110 యూనిట్లు ఉంటే, నేడు అది 2,071 యూనిట్లకి పెరిగింది. గతంలో కరెంట్ ఎప్పుడు వస్తుందో, ఎప్పుడు పోతుందో తెలియని పరిస్థితులుండేవి. పంటలు ఎండ్రోయాయని ఎండ్రోయింపిన వరి ధాన్యాన్ని తీసుకోచ్చి

అసెంబ్లీలో ప్రదర్శించిన సందర్భాలను మేము చూడడం జరిగింది.

టీఆర్ఎస్ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాతదైతులకు, పరిశ్రమలకు కోతులు లేచి తొమ్మిది గంటల విద్యుత్తును సరఫరా చేయడం జరిగింది. ఆ తరువాత 2018వ సంవత్సరం నుండి దైతులకు ఉచితంగా మరియు ఇతర రంగాలకు నిరంతరాయంగా విద్యుత్తును సరఫరా చేయడం వల్ల తెలంగాణ రాష్ట్రం ఎంతో ప్రగతిని సాధించిని చెప్పక తప్పదు. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో పూర్తి స్థాయిలో విద్యుత్తును వినియోగిస్తున్నారని కేంద్ర ప్రభుత్వం (సెంట్రల్ అఫారిటీ) వారు ప్రకటించారు. పరిశ్రమలు మరియు గృహ అవసరాలకు విద్యుత్తును గరిష్టంగా వినియోగించే రాష్ట్రం తెలంగాణ రాష్ట్రమని చెప్పవచ్చు.

గతంలో గ్రామాలకు వెళ్లినప్పుడు మహిళా సోదరీమణిలు బిందెలు పట్టుకొని నీళ్లకోసం ఎదురు చూస్తున్న పరిస్థితులను మనం చూసేవారము. వారు నీళ్లకోసం ధర్మాలు, రాస్ట్రార్కోలు కూడా చేసేవారు. కానీ నేడు టీఆర్ఎస్ పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత “మిషన్ భగీరథ” ప్రాజెక్టును చేపట్టి ఇంటింటికి నీళ్లను సరఫరా చేస్తుంది. దీనికోసం సుమారు రూ.38,000 కోట్లను ఖర్చు చేయడం జరిగింది. ఆదిలాబాద్ జిల్లాలోని ఒక గూడంలో గుట్ట మీద ఉన్న వంద ఇండ్లకు మంచి నీటిని ఇవ్వడం జరిగిందని అక్కడి సర్వంచ మాకు తెలిపితే వారికి మేము సన్నానం చేయడం జరిగింది. ఇంటింటికి నీళ్లను అందించిన రాష్ట్ర తెలంగాణ రాష్ట్రమని కేంద్ర ప్రభుత్వం రాష్ట్రప్రభుత్వాన్ని అభినందించింది. ఈ విషయం నిన్నటి వార్తా పత్రికల్లో వచ్చింది.

అదేవిధంగా మిషన్ కాక్టియ ప్రాజెక్టు విషయానికి వస్తే, గతంలో పాలాలు అన్ని నీళ్లతో నిండి పోయే పరిస్థితులను మేము చిన్నప్పుడు చూసేవారము. కాక్టియ, శాతవాహనుల, నిజాంల కాలంలో 45 వేల చెరువులు ఉండగా వాటి పునరుద్ధరణకు దాదాపు రూ. 20 వేల కోట్లు ఖర్చు చేశారు. దీని వలన భూగర్జు జలాలు పెరిగాయి. 250

టీఎసీల నీళ్లను స్టోర్ చేసుకునే సామర్థ్యాన్ని పెంచుకోవడం జరిగింది. “మిషన్ కాక్టియ”, “మిషన్ భగీరథ” ప్రాజెక్టులకు కేంద్ర ప్రభుత్వం సహాయం చేయాలని నీతి ఆయాగ్ సంస్థ రికమెండ్ చేసినప్పటికీ ఒక్క రూపాయి కూడా కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి రాష్ట్రానికి రాలేదు.

11.20 కానీ, మన తెలంగాణ ప్రభుత్వం ద్వారానే ఈ రెండు టీఎసీల నీళ్లను విజయవంతంగా పూర్తి చేసుకున్న విషయాలను గురించి కూడా గవర్నర్ గారు ప్రసంగించడం జరిగిందని ఈ సందర్భంగా తెలుపుతున్నాను. అదేవిధంగా రైతులకు 24 గంటల పాటు ఉచిత విద్యుత్తును అందజేయడం వల్ల వారు అధిక పంటలు పండించడం జరుగుతోంది. ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో ఉన్నప్పుడు నీటిపారుదల రంగంలో తెలంగాణ ప్రాంతం నిర్దార్శానికి గుర్తైది. ఈనాడు తెలంగాణ రాష్ట్ర ఏర్పడిన తరువాత గోదావరి మరియు కృష్ణా నదీ జలాలను వినియోగించుకోవాలనే తపనతో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు తీసుకున్న చర్యల వల్ల కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టును నిర్మించడం జరిగింది.

ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో ఉన్నప్పుడు శ్రీరం సాగర్ ప్రాజెక్టును నిర్మించడానికి దాదాపు 15-18 సంవత్సరాల సమయం పట్టింది. కానీ, ఈనాడు మహా అద్యాతమైన కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టును కేవలం 3 సంవత్సరాల్లోనే నిర్మించుకొని రెండు టీ.ఎం.సి.ల నీటిని ఎత్తిపోసే దశకు చేరిందంటే కేవలం మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి కృష్ణ వల్లనే సాధ్యమయ్యాడని తమం ద్వారా తెలుపుతున్నాను. గౌరవ సభ్యులు శ్రీ భాను ప్రసాద్ రావు గారు ఇంతకు ముందు చెప్పినట్లు, కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టు వంటి లీప్సీ ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టును గోదావరి మరియు కృష్ణా నదుల మీద కడుతున్న సందర్భంలో 340 టీ.ఎం.సి.లకు పైగ సాగునీటిని వినియోగించుకుంటున్నాము. ఈ విధంగా రైతొంగానికి అదనంగా మరో 50 లక్షల ఎకరాలకు సాగునీటిని అందజేసే కార్యక్రమాన్ని ప్రభుత్వం చేపట్టిన విషయాన్ని గవర్నర్ గారి ప్రసంగంలో పొందుపరచడం జరిగింది. గతంలో అంతరాష్ట్రానివాదాల వల్ల కొన్ని ప్రాజెక్టులు పూర్తి కానీ సందర్భాలను చూశాము. కానీ తెలంగాణ రాష్ట్రం

ఏర్పడిన తరువాత గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు అంతర్జాతీయ వివాదాలు లేకుండా, ఇతర రాష్ట్రాల ప్రతినిధులతో సామరస్యంగా చర్చించుకొని ప్రాజెక్టులను పూర్తి చేసి లీఫ్ ఇరిగేపణ్ణ ద్వారా కార్బ్రూక్మాలను పూర్తి చేసుకోవడం జరిగింది. ఈ ప్రాజెక్టుల ద్వారా రోజుకు 2 టి.ఎం.సి.ల నీటిని ఎత్తిపోస్తున్నపుటికీ, మరొక టి.ఎం.సి. నీటిని ఎత్తిపోసే కార్బ్రూక్మాన్ని చేపడుతున్న క్రమంలో ఇతర రాజకీయ పక్షాలు వ్యతిరేకించి కోర్పులకు వెళుతున్న సందర్భాలను మనం చూస్తున్నాము.

రైతులకు ఎరువులు, విత్తనాలను సకాలంలో అందించాలనే విధంగా వ్యవసాయ శాఖా మంత్రి గారు ఆలోచిస్తున్నారు. ఎరువులు మరియు విత్తనాలను కొనుగోలు చేయాలంటే, గంటల తరబడి లైన్లో నిలబడిన కూడా అందని పరిస్థితి గతంలో ఉండేది. రైతులు పంట పాలాల్లో పనులు చేసే సమయంలో వారి స్థానంలో మహిళలు వచ్చి 24 గంటల పాటు లైన్లో ఉండి కొనుగోలు చేసినా వ్యవసాయానికి సరిపడా ఎరువులు, విత్తూలు అందేవికాపు. తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత ఎరువులు, విత్తనాలు, యాంత్రీకరణ మరియు మైక్రో ఇరిగేపణ్ణ సబ్విడ్ పంటివాటిని అందించడం జరుగుతోంది.

అదేవిధంగా, రైతులకు అండగా నిలవాలనే ఉధ్వేశ్యంతో దేశంలో ఎక్కడా లేని విధంగా తెలంగాణ రాష్ట్ర గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు “రైతు బంధు” కార్బ్రూక్మాన్ని చేపట్టి, ఈ కార్బ్రూక్మం ద్వారా ఎకరానికి రూ.5,000/- చోపున రెండు పంటలకు కలిపి రూ.10,000/- అందించడం జరుగుతోంది. రైతు బీమా కార్బ్రూక్మం ద్వారా, గుంట భూమి లేదా అంతకొన్న ఎక్కువ భూమి ఉన్న రైతు ప్రమాదవశాత్తు మరణించినా లేదా సహజంగా మరణించినా రైతుకు రూ.5,00,000/- అందిస్తున్న ఘనత కేవలం తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి దక్కుతుందని సగర్వంగా తెలుపుతున్నాను. గతంలో రైతులు కోటి నలభై ఒక్క లక్షల ఎకరాల్లో పంటను పండిస్తే, ఈనాడు తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత రెండు కోట్ల ఎకరాల్లో పంటలు పండించుకొని ప్రజలు సంతోషంగా ఉంటున్నారు. గత ప్రభుత్వంలో రెండు పంటలకు కలిపి, రెండు కోట్ల ఐదు

లక్షల మెట్రిక్ టన్నుల ధాన్యం పండిస్తే, తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఏర్పడిన తరువాత నాలుగు కోట్ల పదమూడు లక్షల మెట్రిక్ టన్నుల ధాన్యాన్ని పండించడం జరుగుతోంది. గతంలో పండించిన ధాన్యాన్ని నిల్వ చేసుకోవడానికి కేవలం 4 లక్షల కెసాటీ కలిగిన గోదాములు మాత్రమే ఉండేవి. కానీ, ఈనాడు 24 లక్షల మెట్రిక్ టన్నుల కెసాటీ కలిగిన గోదాములను నిర్మించుకొని రైతులు ధాన్యాన్ని నిలవ చేసుకోవడానికి తెలంగాణ ప్రభుత్వం అవకాశం కల్పించడం జరిగిందని తుమరి ద్వారా తెలుపుతున్నాను.

అదేవిధంగా, గతంలో ఆసరా ఫించను రూ.200/- మాత్రమే అందించేవారు. తెలంగాణ రాష్ట్రప్రభుత్వం ఏర్పడిన తరువాత రూ.200/- నుండి రూ.2016/- కు పెంచడం జరిగింది. గతంలో ఆసరపించును పెంచాలని నికలాంగులు ఎన్నో ధర్మాలు చేసినా ఆనాటి ప్రభుత్వం పెంచేదు. ఈనాడు తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఏర్పడిన తరువాత రూ.500/- ఉన్న దానిని రూ.3016/-కు పెంచడం జరిగింది.

గతంలో బీడీ కార్బూకులకు మరియు ఒంటరి మహిళలకు స్వర్ణ ఉపాధి లేక జీవనం కొనసాగేది కాదు. ఈ రెండు వర్గాలకు తెలంగాణ రాష్ట్రప్రభుత్వం ఏర్పడిన తరువాత రూ.2016/- అందజేయడం జరుగుతోంది. ఆసర పించన్నకు కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి రూ.800/-లు అందుతున్నాయని చిలువలు వలువలుగా సోవల్ మీడియాలో ప్రచారం చేస్తున్నారు. కానీ, గుజరాత్, ఉత్తరప్రదేశ్ రాష్ట్రాలను పాలిస్తున్న బి.జె.పి. పాలకులు అరేడోందల రూపాయలను కూడా అందజేసిన దాఖలాలు లేవు. తెలంగాణ రాష్ట్రం 8 వేల 710 కోట్ల రూపాయలు అందజేస్తుంటే, కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి వస్తున్న నిధులు కేవలం 2 వందల కోట్ల రూపాయలు మాత్రమేనని ఈ సందర్భంగా తెలుపుతున్నాను.

“కళ్యాణ లక్ష్మీ - ప్రాదీ ముబారక్” వంటి కార్బ్రూక్మాలను ఏ రాష్ట్రంలో కూడా ప్రవేశపెట్టలేదు. పేదింటి ఆడుడు పెళ్ళి చేయచేసి పరిస్థితుల్లో పేదకుటుంబం ఉంటే, తెలంగాణ రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి గారు రూ.1,00,016/-ను అందజేస్తున్నారని ఈ సందర్భంగా తెలుపుతున్నాను.

గతంలో గ్రామాల్లో డైజీలను శుభ్రం చేయకపోవడంతో, మురికి నీటితో నిండి ఉండడం వల్ల వ్యాధులు ఎక్కువగా ప్రబలుతున్న సందర్భంలో, తెలంగాణ రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి గారు ఆలోచించి, గ్రామాలు కూడా “గాంధీజీ కలలు గన్న స్వరాజ్యం” లాగ గ్రామ స్వరాజ్యం కావాలనే ఉధేశ్యంతో పల్లె ప్రగతి కార్యక్రమాన్ని ప్రవేశపెట్టి కేంద్రం ప్రభుత్వ నిధులతో పాటు రాష్ట్రప్రభుత్వం కూడా ప్రతి నెల టంచన్గా నిధులు విడుదల చేసి గ్రామాలను అభివృద్ధి పరచడం జరిగింది.

గ్రామాల్లో “హరితహరం” కార్యక్రమం ద్వారా అనేక చెట్లను పెంచుకోవడంతో పాటు, ఆ గ్రామం పరిశుభ్రంగా ఉండాలని చెత్తును ఎత్తినేయడానికి ట్రాక్టర్లను, నాటినచెట్లకు నీళ్ళ పోయడానికి ట్యాంకర్లను కొనుగోలు చేసి అందించడం జరిగింది. ఈ విధంగా “పల్లె ప్రగతి” కార్యక్రమం ద్వారా ఏ గ్రామంలో చూసినా కూడా ఆ గ్రామం పచ్చదను పరిశుభ్రతతో కనిపిస్తున్నది. కరోనా వైరస్ వల్ల రాష్ట్రం ఇబ్బందుల్లో ఉన్నపుటికీ, గారవ వైద్య శాఖా మంత్రి శ్రీ ఈటల రాజేందర్ గారు ఎంతో కృషితో Chikungunya, Malaria వంటి వ్యాధులు ప్రబలకుండా చర్యలు తీసుకోవడం జరిగింది. ఈ నాడు ఇటువంటి వ్యాధులు ప్రబలకుండా జాగ్రత్తపడగలిగిందంటే కేవలం తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యల వల్లేనని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను.

అదేవిధంగా పట్టణ ప్రగతి కార్యక్రమం ద్వారా పట్టుఫీకరణను కూడా అభివృద్ధి పరచడం జరిగింది. గ్రామీణ స్థాయి నుండి దాదాపు యాభై శాతం మంది ప్రజలు వలస వచ్చి పట్టణాల్లో నివసిస్తున్నారు. పట్టణాల్లో పట్టణ ప్రగతి కార్యక్రమం ద్వారా పట్టణ మునిపాలిటీలకు ప్రతి నెల టంచన్గా ప్రభుత్వం ద్వారా నిధులను అందజేస్తున్నారు. కార్పోరేషన్లను 6 నుండి 13కు, మునిపాలిటీలను 52 నుండి 129కు పెంచుకొని ప్రతినెలా క్రమం తప్పకుండా రూ.148 కోట్లు విడుదల చేస్తున్నారు. పట్టణాల్లో ఉన్న పేద ప్రజలకు గాని, పట్టణ ప్రజలకు గాని అన్ని సదుపాయాలు కల్పించే విధంగా ప్రోత్సాహిస్తున్న ప్రభుత్వం తెలంగాణ ప్రభుత్వమేనని తమరి ద్వారా తెలుపుతున్నాను.

గ్రామీణ ఆర్థిక వ్యవస్థ బాగుపడాలంటే ఇటు రైతాంగంతో పాటు కులవృత్తులనే నమ్ముకొని జీవనం కొనసాగిస్తున్న వర్గాలు బాగుపడితేనే గ్రామీణ ఆర్థిక వ్యవస్థ బాగుపడుతుందనే నమ్ముకు, విశ్వాసం ఉన్న తెలంగాణ రాష్ట్ర గారవ ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ గారి వల్లనే ఈనాడు గ్రామీణ ఆర్థిక వ్యవస్థ బాగుపడుతున్నది. ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో 20 సంవత్సరాల పాటు కురుమ, గొల్ల, యాదవులు సోసైటీలు ఏర్పాటు చేసుకొని ప్రభుత్వం వద్దకు తిరిగినా ఒక్కరూ పాయి కూడా ఇచ్చిన దాఖలాలు లేవు. కానీ తెలంగాణ ముఖ్యమంత్రి గారు ఒక్క ప్రణాళికతో 7 లక్షల అస్థికేషన్లు తీసుకొని దాదాపుగా ఇప్పటికే నాలుగున్నర లక్షల యూనిట్లు గొరెలను పంపిణీ చేసి రాష్ట్రానికి ఉన్న మటన్ కొరతను తీర్చే విధంగా ఈనాడు గొరెలను, మేకలను పెంచుకోవడం జరుగుతోంది.

11.30 | సమైక్య రాష్ట్రంలో మత్తు కార్బూకుల కోసం కేవలం ఉ. కోటిరూపాయలే బడ్జెట్లో కేటాయించేవారు. కానీ మన ప్రభుత్వం వారి కోసం వెయ్యి కోట్ల రూపాయలు బడ్జెట్లో కేటాయించి చెరువుల్లో కోట్లాది చేపలను ఉచితంగా వేసి మత్తు కార్బూకులను అదుకున్నారు. గౌడ సోదరులకు రెంటు మాఫీ ఇస్తూ, ఐదు సంవత్సరాలకు ఇస్తున్న లైసెన్సులను పది సంవత్సరాలకు పెంచారు. ఉమ్మడి అంధపదేశ్ రాష్ట్రంలో ఏంతో మంది చేసేత కార్బూకులే ఆత్మహత్యలు చేసుకున్నారు. అటువంటి సందర్భాల్లో కూడా వారిని పట్టించుకోలేదు. కానీ బతుకమ్మ పండుగను ప్రభుత్వ పండుగ చేసిన తరువాత, క్లిప్పియన్ మరియు మైనారిటీలో పాటు అన్ని వర్గాల పేద ప్రజలకు దాదాపు కోటి మందికి ఉచితంగా పంపిణి చేసే చిరలను నేయించే అవకాశం కూడా పూర్తిగా చేసేత కార్బూకులకే అందించడం ద్వారా వారికి ఉపాధి కల్పించడమే కాకుండా, ప్రీమ్యూన్ ఆదాయం పొందే విధంగా మన తెలంగాణ రాష్ట్రం ఈ కార్యక్రమాన్ని రూపొందించడం జరిగిందని తెలియజేస్తున్నాను.

అదేవిధంగా, కులవృత్తుల మీద ఆధారపడి జీవిస్తున్న ముదిరాజులతో సహ నూటపన్మెండు కులాల ప్రజలందరి సంక్లేశనం కోసం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అన్ని రకాల చర్యలు తీసుకుంటోంది. అలాగే ఎస్టీ, ఎస్టీల అభివృద్ధి విషయానికి

వస్తే గతంలో వారికి కేటాయించిన బడ్జెట్ పూర్తిగా వినియోగించుండా మరిగిపోయేది. దానికోసం ప్రత్యేకంగా ప్రగతి నిధి చట్టం తీసుకొచ్చి ఎస్సీ, ఎస్సీలకు కేటాయించిన నిధులు వారికి ఖర్చు పెట్టాలనీ, ఒక వేళ ఆ సంవత్సరం వారికి కేటాయించిన నిధులు ఖర్చు పెట్టకపోతే మరుసటి సంవత్సరానికి ఆ నిధులను ట్రాన్స్‌ఫర్ చేసే విధంగా మన ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకున్నది.

అదేవిధంగా పరిపాలనా వికేంద్రికరణ, నూతన పంచాయతీరాజ్ చట్టం, రెమ్యాచట్టం మరియు మునిపల్ చట్టాన్ని తీసుకొచ్చి మన ప్రభుత్వం పారదర్శక పాలన చేస్తున్నది. తెలంగాణలో ఉన్న 10 జిల్లాలను 33 జిల్లాలకు, 44 డివిజన్లను 74కి, 459 మండలాలను 591కి పెంచుకోవడం జరిగింది. పంచాయతీరాజ్ చట్టం, మునిపల్ చట్టం ద్వారా అర్థాన్ డెవలప్ మెంట్సు పెంచిన సందర్భంలో గ్రామాల్లో, మునిపాలిటీల్లో, ఏ రాజకీయ పక్షమైన కానీ అధికారులు మరియు ప్రజాప్రతినిధులు ప్రభుత్వం అందించిన చట్టాల ద్వారా పని చేస్తున్నారు.

సభ్యులు శ్రీ భాను ప్రసాద్ రావు గారు చెప్పినట్లుగా ధరణి పోర్టర్ చాలా చక్కగా పని చేస్తున్నది. గతంలో శ్రీ మహమ్మద్ మెహమ్మద్ అలి గారు రెమ్యా మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు మా దగ్గర ఒక రిజిస్ట్రేషన్ కార్యాలయాన్ని మంజూరు చేయమని అడగడం జరిగింది. కానీ, మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రతి మండలంలో ఒక రిజిస్ట్రేషన్ కార్యాలయాన్ని ఓపెన్ చేసే విధంగా ఎవార్స్ లకు అధికారమిచ్చి రైతులు అమ్మిన భూములకు గానీ, కొన్న భూములకు గానీ మండల లెవల్లోనే పారదర్శకంగా ఐదు నిమిషాల్లో రిజిస్ట్రేషన్ చేసి అప్పటికప్పుడే మూల్చించే ముగించే విధంగా ధరణి పోర్టర్ ద్వారా అవకాశం కలిగిందనే విషయాన్ని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను.

గురుకుల విద్యాలయాల విషయానికి వస్తే, బీసీలకు కేవలం 19 గురుకుల పారశాలలుంటే వాటిని 280కి పెంచుకోవడం జరిగింది. ఎస్సీ, ఎస్సీ, బీసీ మరియు మైనారిటీలకు కలిపి రాష్ట్రంలో 690 గురుకుల పారశాలలను

నూతనంగా ఏర్పాటు చేసుకోవడం జరిగింది. రాష్ట్రంలో ఉన్న 900 గురుకుల పారశాలల్లో ఒకోక్కు నిద్యార్థికి లక్ష దూపాయల చోపున ఖర్చు పెడుతూ మంచి నిద్యను అందించే దిశగా మన రాష్ట్రప్రభుత్వం పని చేస్తుందని గవర్నరు గారు స్పష్టంగా చెప్పారు.

ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో పేదలకు స్కూల్ వెద్దుం అందేది కాదు. 2014వ సంవత్సరానికి ముందు ఆసుపత్రులను సందర్శించినప్పుడు బెడ్ల మీద పేపర్లల్లు ఉండేవారు కాదు. చిలిం పట్టిన బెడ్లు, చిరిగి పోయిన బెండ్లుల్లు ఉండేవి. కానీ తెలంగాణ రాష్ట్ర ఏర్పడిన తరువాత, పిపాచీలు, సిపాచీలు, ఏరియా ఆసుపత్రులు మరియు ప్రభుత్వ ఆసుపత్రుల్లో పెద్ద ఎత్తున సదుపాయాలను పెంచడం జరిగింది. గతంలో ఆసుపత్రుల్లో ఉన్న 17,000 బెడ్లను 23,000లకు, 2,544 బెడ్లకు ఆక్సిజన్ స్కార్యం ఉంటే వాటిని 12,000కు, 100 వెంటిలేటర్స్ ఉంటే 1484కు పెంచడం జరిగిందంటే అది టీఆర్ఎస్ ప్రభుత్వం ఘనతేస్తి తెలియజేస్తున్నాను. రాష్ట్రంలో ఉన్న 3 డయాలసిస్ సెంటర్లను 49కి, ఐసియలు 4 నుండి 29కి, బ్లూ బ్యాంకులను 18 నుండి 31కి పెంచుకోవడం జరిగింది. మూడు కిడ్చి ట్రాన్స్‌ప్లాంటేషన్ సెంటర్లు, 2 పోర్టర్ ట్రాన్స్‌ప్లాంటేషన్ సెంటర్లు, 2 లివర్ ట్రాన్స్‌ప్లాంటేషన్ సెంటర్లు, 22 మైరాలబీ ల్యాబరేటరీ సెంటర్లు, 25 డయాగ్రాఫిక్ సెంటర్లను ఓపెన్ చేసుకోవడం జరిగింది. ఇంకా చెప్పవసింది చాలా ఉంది కానీ సమయభావం వల్ల అవకాశం లేదు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేపట్టిన సంక్షేమ కార్బ్రూక్షమాలు, రూదారులు వంటి అభివృద్ధి కార్బ్రూక్షమాలకు సంబంధించిన అంశాలను గవర్నరు గారి ప్రసంగంలో స్పష్టంగా తెలిపినందుకు, ఇందులో మాట్లాడే అవకాశం కల్పించినందుకు చైర్మన్ గారికి ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటూ, ఏకగ్రివంగా తీర్మానించవల్సిందిగా సభ్యులందరిని కోరుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను. జై తెలంగాణ.

(డెప్యూటీ కైరూన్ అధ్యక్ష స్థానం పోంచారు)

JANAB SYED
AMINUL HASAN JAFRI LOCAL AUTHORITIES
CONSTITUENCY - HYDERABAD
میں چیر میں صاحب کا شکریہ ادا کرتا ہوں، جنہوں نے مجھے بات کرنے کا موقع دیا ہے۔

چیر میں صاحب! ..... گورنر صاحب کا یہ بھی پرس ایوان میں جو خطبہ رہا وہ بہت زیادہ طویل تھا جو تقریباً 80 منٹ کا رہا ہو گا۔ 6 سے 7 سال کے ایام میں اسی نیت کا جو بھی پروگرامیں رہا اس کا گورنر صاحب نے احاطہ کیا اور ساتھ ہی ساتھ حکومت تلنگانہ کی پائیزیز و پروگرامس اور اس پر عمل آرڈر کا بھی ذکر کیا۔ ریاست کے مختلف شعبوں پر تفصیل سے روشنی ڈالی۔

کورونا وائرس سے اسیٹ ملک اور پوری دنیا متاثر رہی۔ ریاست میں پیدا شدہ ناگفتہ بے حالات پر موثر انداز میں قابو پایا گیا۔ ان حالات کے حق ریاست کی مالیات اور معیشت پر جو منفی اثر ہوا تھا اس کو بھی ہماری حکومت نے مناسب انداز میں نپشارا کیا۔

میں یہ بتانا چاہوں گا کہ گز شستہ سال کے بجٹ سیشن کے موقع پر ملک میں جب یہ کورونا کی وباء کا پھیلا و شروع ہوا اور اسیٹ میں پہلا کیس جو رپورٹ ہوا، چیف منٹر صاحب نے فوری ایکشن لیتے ہوئے لاک ڈاؤن کا ناگذاری میں لایا تاکہ اس وباء پر قابو پایا جاسکے۔ اب رہی بات اسیٹ میں کورونا ٹسٹنگ کی ..... تو یہاں کورونا وائرس کی جانچ اور پکنیشن پروگرام کا کام بھی شروع ہوا۔ میں یہ چاہتا ہوں کہ یومیہ 50,000 سے

زیادہ ٹسٹوں کو تینی بنایا جائے اور پکنیشن پروگرام میں بھی تیزی لائی جائے کیوں کہ ریاست کی کل آبادی ساڑھے تین کروڑ کے اس پاس ہے۔ اب تک ایک یادیزہ لاک افراود کی نیکہ اندازی ہوئی ہو گی۔ میں یہ چاہتا ہوں کہ پکنیشن پروگرام میں شدت پیدا کی جائے۔

گورنر صاحب کا خطبہ بہت طویل تھا۔ مگر اس میں کئی چیزوں کا ذکر نہیں کیا گیا، بالخصوص ماننا ریز و پلٹیر اور بیک و رڈ کلاس و پلٹیر کا ذکر نہیں کیا گیا ہے جبکہ تلنگانہ گورنمنٹ اس پر عمل کر رہی ہے۔ اس میں سے کسی ایک کا بھی اس خطبہ میں تذکرہ نہیں ہے۔

نیا سکریٹریٹ کا مپلکس بن رہا ہے اس کا بھی گورنر کے خطبہ میں ذکر نہیں ہے اس کے احاطہ میں دو مساجد اور ایک مپل جس کو منہدم کیا گیا اس کی تعمیر جدید کا ایوان میں چیف منٹر صاحب نے تین دیاتھا مگر اس کا بھی خطبہ میں ذکر نہیں ہے۔ میں یہ چاہتا ہوں کہ یہ دونوں مساجد اور مندر کے تعمیراتی کام فی الفور شروع کئے جائیں اور ساتھ ہی میں غیر بیٹھ میں جی۔ ایچ۔ ایم۔ سی کی طرف سے شہید کردہ مسجد یکنانہ کی تعمیر کا بھی مطالبہ کرتا ہوں۔

خطبہ میں ڈبل بیڈروم ہاؤزنگ کا ذکر نہیں ہے۔ حیدر آباد میں ایک لاکھ اور جی۔ ایچ۔ ایم۔ سی کے دائرہ حدود میں ایک لاک 2BHK مکانات بنانے کے جو کام چل رہے ہیں، اس میں چند مقامات پر کام مکمل تو بعض مقامات پر ان کے تعمیراتی کام جاری ہیں۔ پرانے شہر کے حلقہ جات آمبیلی چند رائے گاہ، بہادر پورہ، یاقوت پورہ، کاروان اور ملک پیٹ وغیرہ وہاں

2BHK باؤز گنگ اسکیم کی تکمیل میں تاخیر ہو رہی ہے، اس کی وجہ تاخیر سے فنڈس کا جاری کرنا نہ ہے۔ میں یہ چاہتا ہوں کہ جی. ایچ. ایم. قی علاقہ میں زیر تعمیر ایک لاکھ 2BHK اپارٹمنٹس فوری تکمیل کر کے ان کو اب اور مستحق خاندانوں میں تقسیم کیا جائے۔

وہاں بارہ فسادات ہو رہے ہیں اس کی کیا وجہ ہے؟ حکومت کو اس کا جائزہ لینا چاہئے کیونکہ چند ملٹی بھرپور پسند عناصر وہاں ایسا ماحول پیدا کر رہے ہیں۔ جس سے بھینسہ کی فرقہ وارانہ ہم آنگلی متأثر ہو رہی ہے اس سے نہ صرف مقامی بلکہ قوم کی ترقی میں رکاوٹ پیدا ہو رہی ہے۔

علاوہ ازیں ہماری پارٹی پر اے شہر میں میشو رویل کے کام کا گزشتہ
7 سال سے مطالہ کرتی آ رہی ہے اس کے ہاموں کو فوری شروع کر کے
پائے تھکنیکی کو پہنچایا جائے۔

چیر میں صاحب!..... پی. آر. سی کی رپورٹ آجیل ہے جس نے بہت کم فنٹ فارمولہ کے ساتھ فاراش پیش کی اور یہ تصحیح جا رہا ہے کہ چیف منٹر صاحب نے سابق میں 43 نیصد فنٹ منٹ دینے تھے اس مرتبہ اُس کے برادر یا اُس سے تھوڑا بہت کم یا اُس سے تھوڑا زیادہ دیں گے اور اس کو دینا بھی چاہئے۔ پی. آر. سی پر کب سے عمل درآمد ہو گا اور کتنا فنٹ منٹ ہو گا؟ اُس کا جلد سے جلد اگر اعلان ہو تو بہتر رہے گا۔

ہولی بس اسٹھن (بے بی ایس) سے اٹلی بن بس اسٹھن تک
حیدر آباد میڑور میلوے لا گین کی تعمیر ہو چکی ہے۔ اب اٹلی بن سے فلک نما
تک کی ریلوے لا گین کی تعمیر ہونا باقی ہے تو ہم یہ چاہتے ہیں کہ جلد سے
جلدان کا موں کو مکمل کیا جائے۔

دوسری بات یہ ہے کہ سرکاری ملازمین کے وظائف کی حد عمر میں اضافہ کاٹی۔ آر. ایس کے انتخابی منشور میں وعدہ کیا گیا تھا، تین سال کا عمر مدد بیت گیا مگر ابھی تک اس پر کوئی پیشہ فتنہ نہیں ہوئی اور اس لیام میں سرکاری ملازمین ریٹائرڈ بھی ہو چکے ہیں اور جو دوسرے بر سر خدمات ہیں وہ امید لگائے بیٹھنے ہیں۔ میں یہ چاہتا ہوں کہ تی ایم صاحب اس پر سرکاری موقف واضح کریں اور یہ بتائیں کہ ان سب پر کب سے عمل کیا جائے گا اور وظائف کی حد عمر میں کتنا اضافہ ہو گا؟

گورنر صاحب نے یہ بتایا کہ ریاست کی فرقہ وارانہ ہم آنگلی میں اضافہ ہو رہا ہے اور یہاں کالاءینڈ آرڈر بھتر جائے ہاں مگرابھی چند دن پہلے بھی نہیں میں جو ساد ہوا اس کا بھی خطہ میں کوئی ذکر نہیں ہے اور

چیز میں صاحب!..... کئی ایسی سرکاری جانیدادیں ہیں جو خالی ہیں
انہیں پُر کرنے کی ضرورت ہے۔ محمد جات پولیس، تعیینات اور طبق
و صحت کی جاندراوں پر تو تقررات غمل میں لائے جائے ہیں؛ مگر

దూసరే మహిలాల కీ క్షి బెహి జానిదాపర కూలీ తఫరాత నీసి కనే జారి బే జిస
జీస కాగుర్జు చాహిబే కే ఖటబే మిస బాల్క త్డక్రో నీసి బే.

చీరిమిన చాహిబ!..... ఔల్పార్ లార్శిప్స్ ఓర్ ఫీస్ బాజాదాంగ్లీ (ఫీస్
రిమ్పర్ సమిత) మిస కాఫి తాన్హిర్ బోర్డి బే, ఆస సె లీస, సీన్, లీస, మీన్,
బీ, సీన్, మాన్గార్మిజ్ ఓర్ బీ. బీ. సీన్ కే తమామ ఔల్పార్ కోకాఫి మశకాత కా సామానా క్రా
ప్రరాబే.

“శాది మార్క”, ఓర్ “కుమిణి లక్షమి”, కా బెహి ఆప్పు యిసాహి జాల బే.
తఫరియాప్పా చ్చో చ్చో మాట ద్రఖాస్తోస్ కీ క్షిక్షి నీసి బోర్డి బే ఓర్ యొహా బే
ఫ్స్ట్ కీ క్లాట బొల్టి జారి బే. మిస యొచా బొతా బొలు కే బొతా తాన్హిర్ ఫ్స్ట్ కీ క్షి
ఎజర్మా ఉల్ మిస లాటి జాయే తాక శాది మార్క, కుమిణి లక్షమి, లీమ, లీ. ఐఫ
ఓర్ ఆర. లీ. ఐఫ సె ఎస్టిఫాద కెంటెగాన కు మిస్టిఫిడ బోనే కా మోక్క మ్లె.
ఓటాక్ష మురైన (ఎల్డాటిం పెంశన) కే లేనే గాండార్మం ప్ర 65 సాల కే
బొగ్గె 57 సాల కర్నె కా జో ఉద్దర్శ కొగ్గా తొ బొ ఆస ప్ర ఉల్ ఓర్
బే రోజుగాను బొ కే లేనే “బే రోజుగారి లాంస్”, కా బెహి గుర్జు చాహిబే
కే ఖటబే మిస క్షి త్డక్రో నీసి బే.

చీరిమిన చాహిబ!..... కోడ.-19 కే దూసరే మర్జల్ కీ లొరా మ్లక్ భర
మిస ఆగ్యా బొ పొకా బే మొరాశ్గ్రా మిస దొబారె లాక్ డాం కా నొఫా ఉల్ మిస లాయా
జారి బే ఓరాట కే ఓటాట మిస క్రిఫో వాఫ్ కర్నె కా ఉల్ బెహి శ్రో బొ పొకా
బే, జున్పి బెండ్ కీ చార్ రొస్తోస్ మొరాశ్గ్రా కొ మ్లక్, నామా డొ ఓర్ కొరి లాస్ మిస
సీన్ కే సాతహ్ కోడ.-19 కే దూసరే మర్జల్ ఆప్పె శ్రో కొ పొకా బే.

రియాసిట్ తాగానే మిస దూసరే మర్జల్ కీ వొ కొర్ కెనే కే లేనే క్షి నొ విషిత కే
అఫరామాట రో ఉల్ లాయే జారి బే జిస ఓర్ ఆస కే పొమిలా ఓ కొర్ కెనే కే దెఫె
మాండ్రమ కే బెట్రో హుమ్ కీ జాంప సె కొయా కొ జారి బే? ఆస సె వాల్ఫ
క్రొ లాయే.

చీరిమిన చాహిబ!..... స్రో కార్ లార్శిప్ కీ జాత ఓర్ బాఖ్సోస్ మాన్గార్మిజ్
ఓ లెఫెర్ డాపార్ మింట కే లేనే తిన్ ఓర్ చార్ జో తమాకీ ఫ్స్ట్ కీ ఎజర్మా ఆప్ టెక్ ఉల్
మిస నీసి లాటి గ్లీ. ఆగ్ర ఆస కొ జారి కొయా జాత బే తో ఆస సె మాన్గార్మిజ్
రియిస్ లిశిల ఎస్కోస్ కో జానే ఓర్ తెలిషిక ఎస్కిమాట ఓ ప్రాగ్రామ్ ప్ర ఉల్ ఆండ్రీ
మిస మ్లక్ ఎలిషిక బొ బో కొ స్హాల్ట బోగ్లీ.

చీరిమిన చాహిబ!..... బొనొ ప్ర సాదచాహిబ నే మిథాథ కే దొరాన
రియాసిట్ తాగానే కే సాతహ్ బోర్డి మర్జ్ క్రొ హుమ్ కీ హాసాఫ్సో కా స్రో రె
త్డక్రో కొ ఓర్ స్ఱో పొ మిల పాంట, తొప్పి పొ మిల కో తొ నొక్ష్రో
ఓర్ తొ మెల లొనొ రొష్టి కాహి త్డక్రో కొ; జ్మె ఆండ్రా ప్ర లిశి రియాసిట్ నెంట్రిమ
జ్మె తొ నొ కే తొ బొ శియొ మిస లీ ఆయి ఆయి ఏ వుడై ఓర్ తెచ్చితాట కే
గై జిస ఓర్ ప్ర ఉల్ ఆండ్రీ కీ డమ్ దార్ బెహి మర్జ్ క్రొ హుమ్ కీ నొ
ధమ్ లి తొ ఆప్ జ్మె చాబే బె. బె. లీ హుమ్ బొ లొ. లొ. ఆ. లీ హుమ్
కొణే యాపొ మర్జ్ క్రొ హుమ్ బె. కొ బొ నె కొసి. ఆస నె కొ స్ర
నొ నొ నొ నొ నొ.

చీరిమిన చాహిబ!..... స్థెల గుర్మింట నె కోడ.-19 కే నామ ప్ర
ఎమ్ పీ మిచామీ ఉలా కొ తొ తొ నొ (మెర్జ్ ఆఫ పార్ లిమిట లోక్ ఎర్యా డొ లిమిట

بنانے کا کوئی ارادہ بھی ہے؟ اس کی وضاحت کریں۔

کاموں کے لئے صرف کیا جائے گا۔ اس کے بعد سے ریاست میں
ممبر آف پارلیمنٹ لوکل ایریا ڈیوپمنٹ اسٹیم کے پروگرامس نہیں
ہو پا رہے ہیں۔ بحث 21-2020 میں گھنائش رکھنے کے باوجود ایک
روپیہ بھی جاری نہیں کیا گیا۔ میں یہ مطالہ کرتا ہوں کہ 22-2021 کا جو
بحث پیش ہونے والا ہے اس میں ممبر آف پارلیمنٹ لوکل ایریا ڈیوپمنٹ
پروگرام کا احیاء کیا جائے۔

جی. ایچ. ایم. سی، پروڈینسیور ٹنک بورڈ کے پاس بالکل بھی فنڈس نہیں ہیں اور یونیورسیٹ
واٹر سپلائی اینڈ سیورٹنگ بورڈ کے لئے ایک میز دیکھ بھال اور انتظامی ضروریات کے
برابر وصول نہیں ہو رہے ہیں، میز دیکھ بھال اور انتظامی ضروریات کے
لئے ان کے یہاں پیسے نہیں ہیں۔ جی. ایچ. ایم. سی، حیدر آباد میٹرو پولیٹن
واٹر سپلائی اینڈ سیورٹنگ بورڈ، سدرن ڈسکامس کے علاوہ بنیادی سہوتیں
فرابم کرنے والے ان اداروں کو حکومت کی جانب سے فنڈس کی اجرائی
عمل میں لاٹی جاتی ہے تو کافی حد تک سہولت ہوگی۔

چیز میں صاحب! ..... حکومتِ تلنگانہ پچھلے 7 سال سے مرکزی حکومت سے کالیشورم پر اچکٹ کو قومی درجہ دینے کا مطالبہ کرتے آ رہی ہے جیسا کہ پلاورم پر اچکٹ کو درجہ دیا گیا ہے اور جس طرح اس کے لئے فنڈنگ کی جا رہی ہے کالیشورم پر اچکٹ کے لئے بھی کی جائے۔ مرکزی حکومت کی جانب سے فنڈس کی اجرائی میں ٹھریز پر آپ لوگ (ریاستی حکومت) کیا کر رہی ہے اس سے ایوان کو واقف کروایا جائے۔ کالیشورم پر اچکٹ کو قومی درجہ دلانے کے لئے مرکزی حکومت پر دباؤ

مشن کا کتیہ اور مشن بھگیرتا اسکے سو اور دیکھ بھال سے متعلق مرکزی
جانب سے فذس کی اجرائی کی نیتی آپوگ کی سفارشات کے باوجود آج
تک بھی مرکزی حکومت نے ایک ”نئی پانی“ بھی جاری نہیں کی؛ اس کے
بجائے چیز میں صاحب! ..... 15 ویں فینانس کمیشن کی جانب سے
مرکز و ریاست کی شرکت داری کا جو معاملہ رہا ہے اس کو 42 فیصد سے
گھٹا کر 41 فیصد کر دیا گیا ہے، یہی وجہ ہے کہ تلنگانہ کا 2.43 فیصد حصہ
گھٹ کر 2.13 فیصد ہو گیا ہے اور اس سے تلنگانہ کو ہر سال ہزار کروڑ
روپے کے نقصانات سے دو چار ہزار پر رہا ہے۔

دوسرا یہ کہ آنڈھا پر دلش کو جو ریونیو گرامس دینے جا رہے ہیں۔
تلنگانہ میں 5 سال کے ریونیو اکاؤنٹ اور خسارہ کافینا نس کمیشن نے
اشارہ تو دیا، لیکن مالیاتی تغایرت اور فنڈنگ پر 15 ویں فینا نس کمیشن نے
کوئی سفارشات نہیں کی؟

چیز میں صاحب!..... اور اس طریقہ سے کئی چیزیں ہیں۔ سب سے بڑی چیز کو دنوازہ اور اس کے زیر اثر شہر اور پوری ریاست میں جو لاک ڈاؤن ہوا اور اس کے بعد جب مانسون آیا اور پھر شہر میں 24 گھنٹے کی جو ریکارڈ بارشیں ہوئیں، پچھلے 100 سالہ تاریخ میں اس کی نظیر نہیں ملتی۔ موسلادھار اور قیامت خیز بارشوں کی وجہ سے شہر اس کے اطراف واکناف میں موہو دخانی آب، تالاب، نالے و ندیاں، ہبریز ہو کر شہر میں سیلاں جیسی صورت حال ییدا ہو گئی، جس میں سب سے زیادہ پرانا شہر متاثر

ہوا، بالخصوص پلے چیرہ اور بنڈلہ گوڑہ کے تالابوں کے 3،4 پتے تو نئے سے پُرانے شہر میں سیلا ب آیا، مزید یہ کام جمیل کالونی، حافظہ بامگرو دیگر کئی ایک علاقے متاثر ہوئے؛ اُس وقت دونوں شہروں حیدر آباد و سکندر آباد میں امداد تقسیم کی گئی اور 10، 10 ہزار روپے کی سرکاری امداد بھی دی گئی۔ 6.8 لاکھ خاندان اس سے مستفید ہوئے؛ مگر یہ کہ جو امداد کے لئے آئن درخواستیں داخل کئے تھے، انہیں امداد دینے سے اُس وقت یہ کہتے ہوئے گریز کیا گیا کہ فی الوقت ریاست میں انتظامی ضابطہ اخلاق نافذ ہیں، اس کے ختم ہونے کے ساتھ ہی 10 ہزار روپے کی مالی امداد پھر سے دی جائے گی؟ اُس وقت متاثرین میں راشن کش کی بھی تقسیم عمل میں لائی گئی، بارش و سیلا ب سے تباہ شدہ مکانات اور منہدم مکانات کو معاوضہ دینے کا جو وعدہ کیا گیا تھا اُس پر بھی تک بھی عمل نہیں کیا گیا۔ میں یہ چاہتا ہوں کہ اس کی فوری یکسوئی کریں۔

چیر میں صاحب! ..... کوڈ-19 سے جو حالات پھر سے بیدا ہونے والے ہیں اُس سے کس طرح نمٹا جائے گا؟ اس کا ایکشن پلان تیار کریں۔ میں گورنر صاحب کے خطبہ پر پیش کردہ تحریک تشكیر کی تائید کرتا ہوں۔

శ్రీ డి. రాజేశ్వర్ రావు (నామినేటెడ్):- అధ్యక్ష,
గవర్నరు గారి ప్రసంగానికి ధన్యవాదాలు తెలిపే తీర్మానంపై
మాటల్లాడేందుకు నాకు అవకాశం కల్పించినందుకు ముందుగా
తమరికి నా కృతజ్ఞతలు. బడ్జెట్ సమావేశాల సందర్భంగా
గవర్నరు గారు తమ ప్రసంగంలో, తెలంగాణ రాష్ట్ర అభివృద్ధి
మరియు క్లేమం కొరకు మన ప్రభుత్వం చేపట్టిన ఎన్నో
కార్యక్రమాల గురించి ప్రస్తావించారు. ప్రస్తుత పరిస్థితుల్లో
ఈ బడ్జెట్ సమావేశాలను నిర్వహించుకోవడం చాలా గొప్ప

విషయం. 2020 సంవత్సరంలో కరోనా వైరస్ వచ్చింది. కరోనా రాకముందు రాష్ట్రానికి రెవెన్యూ వచ్చేందుకు చాలా అవకాశాలుండేవి. కరోనా ప్రభావంతో ప్రభుత్వాలే స్థంభించిపోయాయి. ప్రపంచ దేశాల ఆర్థికవ్యవస్థ దెబ్బతింది. అనేక దేశాలతోపాటు మన దేశం కూడా కుంగిపోయింది. కానీ, అటువంటి విషయాల పరిస్థితులను ఎదురొస్తేందుకు మన రాష్ట్రముఖ్యమంత్రి, గౌరవానియులు కోఅర్గారు స్పెషల్ డ్రైవ్సు చేపట్టారు. కరోనా వైరస్ సోకివారికి తళ్ళాణ చికిత్సను అందిస్తూ, అందుకు అనుగుణంగా పలు ఆసుపత్రులను ఆధునికరించారు. కరోనా వల్ల మన రాష్ట్రానికి రావలసిన రెవెన్యూలో దాదాపు 50 శాతానికిప్పగా రాబడి తగ్గినటువంటి గడ్డు పరిస్థితుల్లో కూడా ఖర్చుకు వెనుకాడకుండా ప్రజలకు మేలు చేసే ఎన్నో నిర్ణయాలను తీసుకున్నారు. ఇది చాలా గొప్ప విషయం. ప్రస్తుతం మన ప్రకృతార్థాలో లాక్డౌన్ విధించేంతగా పరిస్థితులు ఏర్పడుతున్నాయి.

12.00 | కరోనావైరస్ సోకివవారు కోల్కావడానికి కావలసిన మ. | టీఎమెంట్సు, మందులను ఇప్పించేందుకు ప్రభుత్వం ప్రత్యేకశ్శమౌంచి, తగు జాగ్రత్తలు తీసుకోవడంతే ప్రజలు వారి పనులు నంతోపంగా చేసుకోగలుగుతున్నారు. వారి కుంటుంబాలు కూడా ఎంతో సంతోషంగా బ్రతుకుతున్నాయి. మాకు ముఖ్యమంత్రిగారున్నారు, మాకు కరోనారాదు అని ప్రజలు అనుకునే విధంగా మన ప్రభుత్వం వ్యవహరించింది. దానికి అనుగుణంగా గౌరవ ఆరోగ్యశాఖ మంత్రిగారు కూడా ప్రతిరోజు అనుపత్రులను విజిట్ చేసి, కరోనా బారిన పడిన వారికి మనోధైర్యాన్ని అందించారు. సెకెండ్ వేవ్ వస్తున్నందున అన్ని రాష్ట్రాలు భయపడుతున్నప్పటికీ, తెలంగాణలో అటువంటి పరిస్థితి లేదని చెప్పి ఆరోగ్యశాఖ మంత్రిగారు ప్రజలకు ధైర్యం కలిగించారు. కాబట్టి, వారికి ప్రత్యేకమైన ధన్యవాదాలు తెలుపవలసిన అవసరమున్నది.

మనిషి ఆరోగ్యంగా ఉన్నప్పుడే, పని
చేయగలుగుతాడు, సంపద ఉంటుంది, కుటుంబాన్ని
పోషించుకుంటాడు, వారు 'ఏ వ్యతిలో ఉన్నా ఉత్సహంగా

పనిచేసే అవకాశముంటుంది. కలుపితమైన నీరు త్రాగడం వలన మనిషి ఆరోగ్యం క్షీణిస్తుంది కాబట్టి “మిషన్ భగీరథ” ద్వారా ఫిల్టర్ వాటర్సు ప్రతి గ్రామంలో, ప్రతి తండ్రలో ఎన్నడూ లేని విధంగా అందించింది మన ప్రభుత్వం. మహిళలు చెరువులు, బావుల దగ్గరకు వెళ్లి నీరు తెచ్చుకునే అవసరం లేకుండా ఇంట్లోనే నల్ల పెట్టుకుని మంచి నీరు త్రాగుతున్నారు. ఈ విధంగా కరోనా కష్టాలంలో కూడా గ్రామాలలో ప్రతి ఇంటికి ఫిల్టర్ వాటర్ అందించడం చాలా సంతోషకరమైన విషయం.

ఎస్సీ, ఎస్టీలకు చదువే ముఖ్యం. వాళ్ళకు భూములు, ఆస్తులు, ఇండప్టీలున్నందున వారికి కావలసిన విద్య అందించే వారు వారి కుటుంబాన్ని పోషించుకోగలిగే అవకాశాలుంటాయనే భావహతో ముఖ్యమంత్రిగారు వారి విద్య పట్ల శిథిష్టమౌంచారు. హస్టల్లో నాణ్యమైన బియ్యం, పాలు, గుడ్లు కూడా ఈ ప్రభుత్వం అందిస్తున్నది. దీనివలన రెసిడెన్షనీయల్ స్కూల్లలో మంచి ఘలితాలు వస్తున్నాయి. ఎస్సీ, ఎస్టీలు, మైనారిటీలు, బీసీలు ఈరోజు చాలా సంతోషగా ఉంటున్నారు. వాళ్ళ మంచి ర్యాంకులు కూడా సాధించుకునే అవకాశాలు ముఖ్యమంత్రిగారు కల్పించారు. పైచదువులకు విదేశాలకు వెళ్లిందుకు ఒకొడు పది లక్షల రూపాయలు ప్రభుత్వం అందిస్తే, హాయ్యర్ ఎడ్యుకేషన్లో పి.జి. చేయడానికి మన ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్గారు ఇరవై లక్షల రూపాయలు అందిస్తూ ప్రతి విద్యార్థిని అదుకుంటున్నారు.

తెలంగాణ ప్రాంతంలో బీడు భూములు, దిబ్బలు ఒకప్పుడు ఉండేవి. గోదావరి మరియు కృష్ణా నదులు క్రింది భాగంలో ఉండగా, తెలంగాణ ప్రాంతం ఎత్తుప్రాంతంలో ఉన్నందున ముఖ్యమంత్రిగారు ఆలోచన చేసి, నీటిని రివర్స్ పంపింగ్ చేసే విధంగా, కేంద్రప్రభుత్వం మద్దతు లేకున్నా, కొన్ని కోట్ల రూపాయలు కేటాయించి ప్రాజెక్టును నిర్మించి, ప్రతి ప్రాంతంలో చెరువులు, కుంటలు నింపుకునే పరిస్థితిని తీసుకువచ్చారు. చెరువులు నిండడం వలన వ్యవసాయపరంగా మంచి అభివృద్ధి జరుగుతుంది మరియు

త్రాగడానికి కూడా ఆ నీరు ఉపయోగపడుతున్నాయి. నేడు వునం రెండు కోట్ల పది లక్షల ఎకరాలు సాగు చేసుకోగలుగుతున్నాము. దేశంలోనే ఇంత గొప్పగా సాగు చేసుకోగలిగే ఘనత మన తెలంగాణ రాష్ట్రానికి ఉన్నది. ఇంత మంచి కార్యక్రమాలు చేపట్టడం చాలా సంతోషకరమైన విషయం.

విద్యుత్తు విషయానికి వస్తే, గంఠలో రైతులు పంటలు వేసుకున్నప్పుడు కరెంటు ఉండేది కాదు. రైతులు రోడ్పై, సబ్ స్టేషన్ల దగ్గర ధర్మలు చేసేవాళ్ళు. విద్యుత్తు శాఖకు సంబంధించిన అధికారులను గదిలో పెట్టి తాళం వేసేవాళ్ళు. అటువంటి పరిస్థితిని అధిగమించేందుకు ముఖ్యమంత్రిగారు అధికారంలోకి రాగానే ఇతర రాష్ట్రాలనుండి కరెంటు కొనుగోలు చేసి తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని ఆదుకున్నారు. రైతులకు 24 గంటల ఉచిత విద్యుత్తును అందించి, మిగులుగా కరెంటు తీసుకునే రాష్ట్రంగా తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని తీర్చిదిద్దారు. నేను ఒకసారి ఉదయాన్నే వాకింగ్కి వెళ్లినప్పుడు కొందరు వ్యవసాయదారులు తెలంగాణ రాష్ట్రం వచ్చింది, ఇక విద్యుత్ సౌకర్యం అందడం కష్టం కనుక ఇక ఈ రాష్ట్రం వదిలి వెళ్ళడం ఉత్తుమమని వారు నాతో అనగా, తెలంగాణ ప్రభుత్వంలో మీకు ఎటువంటి ఇబ్బందులు కలగపని, అన్ని విధాలుగా బాగుంటుందని, ఇకడున్న పోలీస్ వ్యవస్థ బాగా పని చేస్తుందని వారికి చెప్పాను. ఆ వ్యక్తిని హరీష్ రావుగారి దగ్గరకు తీసుకువెళ్ళగా, మీరు రాష్ట్రం వదిలి వెళ్లవలసిన అవసరు లేదు, మీకు మంచి విద్యుత్తును అందిస్తాము, మీకు రక్షణానిస్తాము, మీ బంధువులు వేరే రాష్ట్రంలో ఉన్న వారిని కూడా ఆహ్వానించండి, అందరిని అన్ని రకాలుగా ఆదుకుంటామని చెప్పి వారు చెప్పడం జరిగింది. ఆ వ్యక్తి నేడు వారి ఇండప్టీని అభివృద్ధి చేసుకోవడంతోబాటు ఇతర రాష్ట్రాలనుండి రెండు, మూడు ఇండప్టీలను తీసుకొచ్చారు. ఒకొడు పిల్లలకు పరీక్షల సమయంలో కరెంటు లేక ఇబ్బందిపడే వారు, కానీ, ఈనాడు ఆ పరిస్థితి లేకుండా, ఏ.సి.లలో కూర్చుని మరీ పిల్లలు చదువుకుంటున్నారు. కాబట్టి, ఈ ప్రభుత్వం నాణ్యమైన కరెంటును అందించడం చాలా సంతోషకరం అధ్యాం.

మున్సిపాలిటీ విషయంలోకి వస్తే, హైదరాబాదులో రీజనల్ రింగరోడ్ శాంక్ష్య అవ్వడం సంతోషకరమైన విషయం. రోజురోజుకి హైదరాబాదు నగరం అభివృద్ధి చెందుతోంది. దేశంలోనే ఒక మంచి టోన్గా హైదరాబాదుకు పేరొస్తోంది. ఇతర రాష్ట్ర ప్రజలు కూడా హైదరాబాదుకు పోతేనే మనం బ్రతకగలమని అనుకునే పరిస్థితులు వచ్చాయి. లాక్డౌన్ సమయంలో లక్షలాదిమంది మన రాష్ట్రం నుండి బయటకు వెళ్ళారు. కానీ, ఇప్పుడు మళ్ళీ చాలామంది ఇక్కడే మంచి వాతావరణముందని, తిరిగి హైదరాబాదుకే వస్తున్నారు.

సమాచార సాంకేతిక (ఐ.టి.) మంత్రిగారు కూడా హైదరాబాదులో మరిన్ని పరిశ్రమలను పెట్టేందుకు ఇతర దేశాల కుపెనీలవారిని తరచుగా కలిసేవారు. ఏదైనా వాహనం ఇతర ప్రాంతాల నుండి నగరంలోకి వచ్చి వెళ్ళేందుకు వారికి బ్రాస్టపోర్ట్స్ సులభతరమవ్వడానికి రీజనల్ రింగు రోడ్, బోటర్ రింగరోడ్ ఎర్పాటు చేయవలసిన అవసరముందనే ఆలోచన మంత్రిగారు చేసి, రాబోయే రోజుల్లో రీజనల్ రింగరోడ్ను కూడా ప్రారంభించబోతున్నారు. రాబోయే రోజుల్లో ఈ దేశంలోనే హైదరాబాదును నెంబర్ వ్న నగరంగా తీర్చిదిద్దేస్తాయికి చేర్చేందుకు మంత్రికేసీఆర్గారు ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. దానికి ఆర్ & బి శాఖా మంత్రిగారు కూడా సహకరిస్తున్నారు.

12.10 | రెండు పడక గదుల ఇండ్లు నిర్మాణం దేశ చరిత్రలోనే మ. గోపు విషయమని చెప్పవచ్చు. నేను హాసింగ్ కార్పోరేషన్‌కు చైర్‌న్‌గా ఉన్నప్పుడు కూడా ఇండ్లు కట్టుకోవడానికి శాంక్ష్య చేసేవాళ్ళము. కానీ నేడు ఇండ్లు కట్టించి పేదలకు ఇవ్వడం జరుగుతుంది. హైదరాబాదులో ఎక్కువఉధారి అవకాశాలంటాయని అనేక ప్రాంతాల నుండి ఎక్కువ సంఖ్యలో ప్రజలు ఇక్కడికి వచ్చి స్థిరపడుతున్నారు.

కేంద్ర ప్రభుత్వం ఎంప్లాయిమెంట్ లేకుండా చేస్తోంది. రైల్వే, ఎల్పసీ వంటి పెద్ద సంస్థలను కూడా అమ్మకానికి పెట్టింది. రాష్ట్రప్రభుత్వానికి వచ్చే పస్సులన్నింటినీ జీవ్సీ పేరుతో కేంద్రానికి కడుతున్నాము. కానీ, కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి రాష్ట్రానికి రావలసిన ఒక్క పైసా కూడా

రాష్ట్రానికి రావడం లేదు. కరోనా ఉన్నప్పటికీ కేంద్ర ప్రభుత్వానికి మన రాష్ట్రం పన్నులను కట్టడం జరిగింది. బిపాచ్చభాల్ కేంద్ర ప్రభుత్వానిది. అది నడిచే పరిస్థితి లేనప్పుడు గౌరవముఖ్యమంత్రిగారు టెండర్లు పిలవకుండా దానిని ఆదుకున్నారు. పాలిచ్చే గేదెను ఎవ్వరూ కూడా అమ్మకోరు. దానికి మేతపెట్టి పెంచుకుంటారు. అదే విధంగా రెవెన్యూ వచ్చే ఎల్పసీ వంటి సంస్థలను ప్రైవేటు పరం చేయడం చాలా బాధాకరం. ఎన్ని సమస్యలు వచ్చినా గౌరవ ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్గారు ప్రజలకు ఎటువంటి కొరత రాసీయకుండా పించుట్లు, షాదీ ముఖార్క, క్ల్యాణ లక్ష్మీవంటి అనేక సంక్లేశు పథకాలను అమలు చేస్తున్నారు. కాబట్టి, భగవంతుడు కేసీఆర్ గారికి మంచి ఆరోగ్యం ఇవ్వాలని రాబోయే రోజులలో రాష్ట్రాన్ని ఇంకా అభివృద్ధి చేయాలని, ఈ దేశంలోనే నెంబర్ వన్ రాష్ట్రంగా తెలంగాణ రాష్ట్రం ముందుకు వెళ్లాలని కోరుకుంటూ, మాట్లాడడానికి అవకాశం ఇచ్చిన తమరికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

మిషన్ డెమ్యూటీ చైర్మన్ :- టీ విరామం కొరకు సభను 15 నిమిషాలపాటు వాయిదా వేయడున్నది.

(సభమ.గం.12.15 నిమిషాలకు తేసీచి విరామం కొరకు 12.30 | వాయిదా పడింది)

(స్వల్ప తేసీచి విరామానంతరం సభ తిరిగి మ.12.31 గంటలకు ప్రారంభమైంది. గౌరవ చైర్మన్ అధ్యక్ష స్థానం వహించారు.)

శ్రీ ఎన్. రామచంద్ర రావు (పట్టబ్రదుల నియోజకవర్గం - వహిబూబ్ నగర్, రంగారెడ్డి మరియు హైదరాబాద్):- అధ్యక్ష, గవర్నర్ గారి ప్రసంగం మీద మాట్లాడేందుకు అవకాశం కల్పించినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను. ఉభయ సభలను ఉద్ఘేషించి గవర్నర్ గారు చేసిన ప్రసంగం ప్రభుత్వం యొక్క పాలిసీ డాక్యువెంట. అంటే, ప్రభుత్వం నిర్వహించే, నిర్వహించబోయే కార్బూక్రమాలు, లక్ష్మీలు మరియు ప్రభుత్వం యొక్క ఉద్ఘేశాలకు సంబంధించి చేస్తే పాలిసీ

డాక్యుమెంట్. గవర్నర్ గారి ప్రసంగాన్ని మనమందరం గత సంవత్సరం కూడా విన్నాము. ఈ సంవత్సరం గవర్నర్ గారు చేసిన ప్రసంగంలోని కొన్ని అంశాలను పరిశీలిస్తే, గతంలో ప్రస్తావించిన అంశాలే తప్ప, ఈ సంవత్సరం కొత్త అంశాలపై ప్రసంగించినట్లు కుబడలేదు. తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన గత ఆరు సంవత్సరాల కాలంలో ప్రవేశపెట్టిన అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను గురించే ప్రసంగిస్తున్నారే కానీ, కొత్తగా సాధించిన విజయాల గురించి, గంట మోగించి, ఈ పనిని తెలంగాణ ప్రభుత్వం చేయడం ద్వారానే లాభం చేకూరించున్న ధీమాతో చెప్పినట్లు గవర్నర్ గారి ప్రసంగంలో కుబడలేదు. గవర్నర్ గారు చాలా అంశాల గురించి ప్రస్తావించారు. నాకు మాట్లాడేందుకు తక్కువ సమయాన్ని కేటాయించినందున కొన్ని ముఖ్యమైన అంశాలను తమరి ద్వారా వారి దృష్టికీ తీసుకురాదలిచాను.

2014వ సంవత్సరంలో ఏ అంశాల గురించి ప్రస్తావించి తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని ఏర్పరుచున్నామో, ఆ అంశాలకే వదే పదే ప్రాధాన్యత ఇచ్చి ప్రతిసంవత్సరం ఆపనులనే చేస్తామని చెప్పి, తెలంగాణ ప్రభుత్వం ముందుకు రావడం జరిగింది. ఈ సందర్భంగా కొన్ని శాస్త్రాల్మిట్ ప్రాగ్రామ్లను పక్కన పెట్టి, ఆరు సంవత్సరాల్లో కొత్త అంశాల గురించి మాట్లాడినట్లు గవర్నర్ గారి ప్రసంగంలో లేదు.

డబుల్ బెండ్ రూం ఇండ్స్ గురించి చాలా గొప్పగా చెప్పుకున్నారు. ప్రౌదరాబాద్ నగరంలోని బోయిగూడలో 2015-16వ సంవత్సరంలో జి.పాచ్.ఎం.సి. ఎన్నికలు జరిగినప్పుడు అద్భుతమైన డబుల్ బెండ్ రూం ఇండ్స్ ను నిర్మిస్తామని ప్రచారం చేయడం జరిగింది. అప్పటి నుండి ఇప్పటిపుకు ఎంత మందికి డబుల్ బెండ్ రూం ఇండ్స్ ను నిర్మించి ఇచ్చారని తమరి ద్వారా అడుగుతున్నాను. తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఇప్పటికీ డబుల్ బెండ్ రూం ఇశ్శను నిర్మించి ఇస్తుందన్న నమ్మకంతో ఎంతోమంది లభ్యదారులు ఎదురు చూస్తుండడాన్ని నేను చూడడం జరిగింది. ప్రౌదరాబాద్, సికింద్రాబాద్ సమ్మ ఏరియాల్లో నిమిస్తున్న వారు ఆప్రాంతాన్ని భాళీ చేస్తే, అక్కడ డబుల్ బెండ్ రూం ఇశ్శు వస్తాయన్న

ఉందేశ్యంతో, అద్దె ఇండ్లలో నిపసిస్తున్న ప్రజలు ఎంతో ఆశతో ఎదురు చూస్తున్నారు. వారి యొక్క ఓపికు నేను జోపోర్లు తెలుపుతున్నాను. కానీ, ప్రభుత్వం మాత్రం ఇన్ని ఇశ్శను నిర్మించి ఇచ్చామని ఎక్కడా కూడా చెప్పడం లేదు. మిత్రులు భాను ప్రసాద్ రావు గారు, గుగాధర్ గౌడ్ గారిద్దరూ మంచి స్పీకర్లు. ఈ అంశంపై రెండవ సారి కూడా వారు మాట్లాడడం జరిగింది. కానీ, వారు మాట్లాడుతున్నప్పుడు, గవర్నర్ గారి ప్రసంగంలో కొత్త అంశాలు ఏమి లేకోపడంతో వారి మాటల్లో కూడా ఫోర్మ్ కుపడలేదు.

శ్రీ బోడకుంటి వెంకటేశ్వరర్లు (శాసనసభ నియోజకవర్గం):- అధ్యక్షా, వారు ఫోర్మ్గా మాట్లాడలేదు కాబట్టి, ఇప్పుడు రామచంద్ర రావు గారిని మాట్లాడునండి.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్ర రావు:- అధ్యక్షా, నేను గవర్నర్ గారి ప్రసంగంలో ఉన్న రెండు, మూడు అంశాల గురించే మాట్లాడే ప్రయత్నం చేస్తాను. విద్యా వ్యవస్థ గురించి చాలా గొప్పగా ప్రసంగించారు. కానీ, అందులో ఒక్క మూల్ ఎడ్యూకేషన్ గురించి మాత్రమే వివరించడం జరిగింది. హైయ్యర్ ఎడ్యూకేషన్ గురించి ప్రస్తావించలేదు. ఇంటర్వెడియేట్, డిగ్రీ, పి.బి. విశ్వవిద్యాలయాల్లో వైన్ చాన్సిలర్ పోస్టులు భాళీగా ఉన్నాయి. వైన్ చాన్సిలర్ లేని విశ్వవిద్యాలయాలకు అడ్మినిస్ట్రీటర్ లేకపోతే, విద్యాసంస్కరణ పనితీరు అస్త్రవ్యస్తమవుతుంది. ఇదే సభలో ఆనాడు ముఖ్యమంత్రిగారు, త్వరలోనే ఆపోస్టోలను భర్తీ చేస్తామని సభ సాక్షిగా చెప్పడం జరిగింది. త్వరలోనే భర్తీ చేస్తామని చెప్పి 18 నెలలు దాటపోయినా కూడా ఆపోస్టోలను నేటికీ భర్తీ చేయలేదు. ఆ త్వరలో ఎప్పుడు షస్తుందో మాకు మాత్రం అర్థం కావడం లేదు. విశ్వవిద్యాలయాల్లో అసిస్టెంట్ ప్రాఫెసర్లు మరియు ప్రాఫెసర్ల పోస్టులు, 70 నుండి 90 శాతం భాళీగా ఉన్నాయి. విశ్వవిద్యాలయాలను కాంట్రాక్ట్ ఉద్యోగులతోనే నడ్డిస్తున్నారు. 12 విశ్వవిద్యాలయాల్లో మైక్రోట్రైప్ చాన్సిలర్లు, 14 విశ్వవిద్యాలయాల్లో పుల్ట్రేం శాంక్షేపింగ్ టీచర్లు లేదు. ఎందుకు ఈ విషా ఏర్పడుతోంది. తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని ఏర్పరుచున్నదే నియామకాల కోసం. విద్యా వ్యవస్థ సరైన

పరిస్థితిలో లేనప్పుడు నియమకాలు ఎక్కడినుండి వస్తాయి? 1,32,000 ఉండ్యోగాలు భర్త చేశామని చెప్పిన లెక్కల మీద కూడా నాకు నమ్మకం లేదు. తెలంగాణ స్టేట్ పబ్లిక్ సర్వీస్ కమీషన్ నుండి గ్రూప్-1 నోటిఫికేషన్ ఇచ్చారా? తెలంగాణ ప్రభుత్వం విశ్వవిద్యాలయాల్లో ఇన్ని ఉండ్యోగాలను భర్త చేశారనే విషయం ఎక్కడా కూడా ప్రస్తావించలేదని తమరి ద్వారా తెలుపుతున్నాను.

శ్రీ సింగిరెడ్డి నిరంజన రెడ్డి (వ్యవసాయం, సహకారం, మార్కెటింగ్ శాఖామాత్యులు):- గారవ సభ్యులు రామచంద్ర రావు లేవనెత్తిన అంశాలన్నీ పద్ధులపై జరిపే చర్చలో భాగంగా ప్రస్తావించవచ్చు. గవర్నర్ గారి ప్రసంగం సమగ్రిగా, సంగ్రహంగా రాష్ట్రప్రభుత్వ ఉండ్యోగాలు, ప్రకటిత లక్ష్యాలకు సంబంధించే ఉంటుంది. శాసనసభ వేదికగా ఉభయ సభలను ఉండ్యోశించి స్వాలంగా గవర్నర్ గారి ప్రసంగం ఉంటుంది. అందులో పొందుపరచిన అంశాలను పద్ధుల్లో మాటల్డాడే అవకాశం ఎలాగూ ఉంటుంది కాబట్టి...

శ్రీ టి. జీవ్ రెడ్డి (పట్టభద్రుల నియోజకవర్గం - మెదక్, నిజామాబాద్, ఆదిలాబాద్ మరియు కరీంనగర్):- అధ్యక్షా, ఈ అంశాలన్నీ పద్ధుల్లో రావడం లేదు.

శ్రీ సింగిరెడ్డి నిరంజన రెడ్డి:- కాదు. బడ్జెట్ మీద చర్చ జరిగే క్రమంలో ఉండ్యోగాల కల్పనకు సంబంధించిన అంశాలను ఏవైతే లేవనెత్తారో, వాటి గురించి ఆధారాలతో పాటు మీ ముందుంచుతాము. ఇప్పుడు ప్రస్తావించడం వల్ల ఆధారాలతో మీ ముందు పెట్టే సందర్భం కాదని తమరి ద్వారా తెలుపుతున్నాను.

12.40 | శ్రీ ఎన్. రామచంద్ర రావు:- మీరు ఆధారాలు ము. పెదుతారా పెట్టరా? ఎప్పుడు పెడ్తారు? అని నేను అడగడం లేదు. నిరుద్యోగ భృతి క్రింద రూ. 3016ను ఇస్తామని చెప్పి డా.ఈ.ఎన్.ఎల్ నర్సింహన్ గారు గవర్నరుగా ఉన్నప్పుడు వారి ప్రసంగంలో విన్నాము. ఆ తరువాత మూడు సార్లు గవర్నరు గారి ప్రసంగాలు, మూడు బడ్జెట్ సమావేశాలు అయ్యాయి, కానీ దాని గురించి ఎక్కడైనా

ప్రస్తావన వచ్చిందా? మీరు ప్రకటనలు చేసిన తరువాత రాష్ట్రాలోని నిరుద్యోగమైలు ఉండ్యోగం ఆలస్యమైనా, గ్రూప్-1, గ్రూప్-2 నోటిఫికేషన్ రాకోయినా కీసం మనకు నెలకు రూ.3016 వస్తాయి కదా అని ఎదురు చూడబట్టి మూడు సంవత్సరాలైపోయింది. ఇంతవరకు ఏ నిరుద్యోగికి కూడా రూ.3016 రాలేదు. దాని విధివిధానాలు ఏమిటి, గైడ్లైన్స్ ఏమిటసీ ఈ రోజు కూడా నేను అడగుతున్నాను. వాస్తవంగా మనం ఆలోచించాలి. విద్యావ్యవస్థ, నియమకాలు రెండు కూడా ఇంటర్వింక్స్ ఉన్నాయి. విద్యావ్యవస్థకు సంబంధించి కొత్త విశ్వవిద్యాలయాలను, ప్రైవేట్ విశ్వవిద్యాలయాలను ఏర్పాటు చేశారు మంచిదే we are not against Private Universities. At the same time, State Universities ని కూడా బాగుచేయాలి. నేను, నిరంజన రెడ్డి గారు అదే యూనివర్సిటీలో చదువుకున్న వాళ్లం. ఆ యూనివర్సిటీల పరిస్థితి ఈ రోజు క్లీష్టించి పోతుంటే I can't digest it. కాబట్టి ఈ రకమైన విశ్వవిద్యాలయాల పరిస్థితిని మనం చూస్తుంటే ఏటిలో చదువుకున్న విద్యార్థులకు ఎవరు ఉండ్యోగాలిస్తారు. సరైనటీచర్లు లేదు. టీచర్లకు కూడా ఒకటన తేదీన రావాల్సిన జీతాలు లేటు అవుతున్నాయి. దాని గురించి ఆలోచించవల్సిన అవసరమున్నది. ఎందుకంటే విద్యతేనే మనకు గుర్తింపు మార్చాలి. ఈనాడు చాలా రాష్ట్రాల్లో ఎడ్యుకేషన్ హబ్ తయారుతోంది. మనకు కూడా ఎడ్యుకేషన్ హబ్ కావాలి. మన దగ్గర పోల్ హబ్ ఉంది. మన దగ్గర ప్రైవేట్ ఆసుపత్రులు, ప్రభుత్వ ఆసుపత్రి నిమ్మ లాంటి వాటిల్లో చాలా మంచి సదుపాయాలున్నాయి. Let it be the Education Hub. ఎడ్యుకేషన్ విషయంలో నేను ఒక విషయం చెప్పుదలచుకున్నాను. ప్రభుత్వం రెసిడెన్షన్యుల్ పారశాలలను పెట్టింది. వాటిలో ఎస్టీ, ఎస్టీ, చిస్టీ, మైనారిటీలకు రెసిడెన్షన్యుల్ పారశాలలను పెదుతున్నామని అన్నారు. ఇన్ని రెసిడెన్షన్యుల్ పారశాలల్లో వర్క్ సెట్ టీచర్లు ఉన్నారు? చాలా సీరియస్ విషయాన్ని చెబుతున్నాను. ఈ విషయం ఈ రోజు పోల్ మీడియాలో వైరల్ అవుతోంది. పిల్లలకు బోధన, మనదేశమంటే ప్రేమ, మనసంపూర్ణితి అంటే గౌరవం పెరగాలి.

కానీ ఈ రోజు సోఫ్ట్ మీడియాలో అదే సూర్యో పిల్లలు రాముడిని నమ్మను, కృష్ణుడిని నమ్మను, గణపతిని నమ్మను అనే పోకడను ప్రదర్శిస్తున్నారు. అటువంటి పోకడను ఎంతవరకు సమర్థించగలమని నేను అడుగుతున్నాను. ఏ రకమైన పరిస్థితుల్లో విద్యను మనం అభ్యసిస్తున్నామనేది ప్రధానం. రెసిడెన్షనీయల్ పారశాలలలోని పిల్లలకు మనం దేవుడు లేదు, మతం లేదు అనే పద్ధతిలో చేస్తే వారు ఏ విధంగా తయారచుతారనే విషయాన్ని మనం ఆలోచించాలి. వీటి పైన ప్రభుత్వ వైఖరి ఏమిటని చెప్పవల్సిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. హోంమంత్రి గారు ఇక్కడే ఉన్నారు. ఆరోజే Bhainsa incident is an eye-opener to us అని చెప్పడం జరిగింది. కానీ అజయ్ కుమార్ గారు ఆ రోజు Delhi incident should be an eye-opener అని అన్నారు. No, Bhainsa incident should be an eye-opener. భైంసాలో జరిగిన సంఘటనలు పదే పదే అక్కడే ఎందుకు జరుగుతున్నాయి? What is the reason behind it? ఈ రోజు చాలా మందిని అక్కమంగా కేసులు పెట్టి అరెస్టు చేశారు. లా అండ్ ఆర్డర్ విషయానికి వస్తే అడ్వెక్ట దంపతులైన శ్రీ వామనరావు, శ్రీమతి నాగమణి గార్లను పట్టపగలే నడి రోడ్డు మీద అత్యంత దారుణంగా చంపిన సంగతి.....

MR.CHAIRMAN:- Ramachandra Rao garu please, confine to the Governor's speech.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్ర రావు:- గవర్నరు గారి ప్రసంగంలో లా అండ్ ఆర్డర్ మెయిన్టెయిన్ చేస్తున్నామని చెప్పారు కాబట్టే నేను దాని పై మాటల్డడుతున్నాను. But, I am not deviating from the Governor's speech. గుర్తుర్గారి ప్రసంగంలో లా అండ్ ఆర్డర్ సబ్జెక్టు ఉంది కాబట్టే నేను దాని గురించి మాటల్డడుతున్నాను. వారి ప్రసంగంలో ఉన్న విషయాల గురించి మాటల్డడకాంతి ఎలా అధ్యక్షా?

ఈ రోజు సభ్యులు చాలా విషయాల గురించి మాటల్డారు కాబట్టే నేను ఈ విషయాలు మాటల్డడుతున్నాను. హైదరాబాద్లో వరదల గురించి మాటల్డారు. మరి వాటి

గురించి మాటల్డడినప్పుడు, ఆరు సంవత్సరాల అర్బ్న్ డెవలప్మెంట్ ప్లానింగ్ ఏమైంది? అర్బ్న్ డెవలప్మెంట్ ప్లానింగ్ ఇంత చేసినప్పటికీ, హైదరాబాదులో పెద్దవాన పడితే సగం మునిగిపోయే పరిస్థితి వచ్చింది. వరద భాదితులకు పది వేల రూపాయలు ఇచ్చామని చెప్పారు. ఎంతమందికి ఆ పది వేల రూపాయలు అందినాయనే రికార్డు ఉందా?

శ్రీ బోడకుంటి వెంకటేశ్వరర్లు:- మీరేవైనా ఇచ్చారా?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్ర రావు:- మేము ఇష్టడం కాదు, మిరిచ్చిన సంగతి చెప్పండి. అందుకు రూ.550 కోట్ల రూపాయలను కేటాయించామని చెప్పారు. ఎంతమందికి అందించారు. సగం మందికి ఇచ్చిన తరువాత మళ్ళీ అన్నలైన్లో ఈ -సేవా ద్వారా అప్పె చేయాలని అంటే, వాటి ముందు ప్రజలు తైన్లు కట్టారు. ఏదిమైనా నరే రాష్ట్రంలో ఆరు సంవత్సరాల్లో చేసిన విషయాలన్నిటిని గురించి కూడా వునం ఆలోచించాల్సిన అవసరవలున్నది. This Government is Employees friendly Government అన్నాము. మరిపీఅట్లోని ఎందుకు ప్రకటించలేదు?. Then, why PRC is being delayed? ప్రతి సారి లీకేబీలు ఇష్టడు అది కూడా ఎన్నికల ముందు ఇష్టడం జరుగుతుంది. మన రాష్ట్రంలో ఏ టీచర్ కూడా పదోన్నతి తీసుకొని రిటైర్ కాలేదు. టీచర్ ఎమెలీలు కూడా ఇక్కడే ఉన్నారు. ఎంతమంది టీచర్లు, ప్రభుత్వ ఉద్యోగులు ప్రమోప్స్వ తీసుకొని రిటైర్ ఆయ్యారో చెప్పండి. ఈ విధంగా గవర్నర్ గారి ప్రసంగంలో చెప్పినప్పుడీ వాస్తవాలు కావని చెప్పున్నాను. It is nothing ఈజ్ ఆఫ్ దూయింగ్ బిజినెస్లో తెలంగాణ 24వ స్థానంలో ఉంది. కానీ, Telangana is top అని అంటున్నాము. Yes, if Telangana State is in the top most position, then definitely we will feel happy. ఎందుకంటే మనం తెలంగాణలో ఉన్నాము కాబట్టి సంతోషంగా ఉంటామని తెలియజేస్తున్నాను. ఈ అంశాలన్నీ మనం ఇంకోక్కొణంలో చూసినట్టుతే then what you will talk?

హెల్త్ విషయంలో చెప్పిన దానికి మేము అప్రిపియేట్ చేస్తున్నాము. ఆ రోజున కరోనా టెస్టులు పెంచారు. ఈ రోజు మరలా కరోనా పెరుగుతోంది. వైద్య, ఆరోగ్య శాఖ మంత్రిగారు ఇక్కడే ఉన్నారు కాబట్టి, yes, we will co-operate అని చెప్పున్నాను. బట్టిటో హెల్త్కు సంబంధించి కేటాయింపులు పెంచాలని కోరుతున్నాను. అధ్యక్షా, తమరు బెల్లు కొడుతున్నారు కాబట్టి రెండు విషయాలు చెప్పి ముగిస్తాను. పది శాతం రిజర్వేషన్స్ ను EBCలకు కూడా వర్తింప చేయవల్సిన అవసరమున్నది. EBC రిజర్వేషన్స్ మనరాష్ట్రంలో ఇంకా అమలు పరచలేదు. ఖచ్చితంగా దానిని అమలు పరచాల్సిన అవసరమున్నది. అగ్రకులాల్సిని బీద వారికి కూడా న్యాయం జరగాలంటే EBC రిజర్వేషన్స్ ను అమలు పరచాలి. మనరాష్ట్రంలో ఎక్కడా కూడా ఇంకా అమలు పరచడం లేదు. దాని గురించి నిర్ణయం తీసుకోవాల్సిన అవసరమున్నది.

మిస్టర్ ఛైర్మన్:- మినిస్టర్ గారు

శ్రీ ఈటల రాజేందర్ (వైద్య, ఆరోగ్య మరియు కుటుంబ సంక్షేమ శాఖామాత్యులు):- అధ్యక్షా, మెడికల్ అండ్ హెల్త్ డిపార్ట్మెంటో గత సంవత్సరం నుంచి అమలు పరుస్తున్నాము. మిగతా వాటిలో కూడా ప్రాసెన్లో ఉండని సభ్యులు రామచంద్ర రావు గారికి తెలియజేస్తున్నాము.

శ్రీ ఎస్. రామచంద్ర రావు:- అధ్యక్షా, పది శాతం EBC reservations తో పాటు మనకు చాలా విషయాలు చెప్పారు. ఎక్కువ సమయం తీసుకోకుండా రెండు నిమిషాల్లో ముగిస్తాను. ‘అయిష్టౌన్ భారతీ’ కార్యక్రమంతో చాలా మంది ప్రజలకు కూడా లాభం జరిగే అవకాశాలుంటాయి. అందులో కరోనాకి టీఎమెంట్ కవరేజ్ కూడా ఉంది కాబట్టి బెనిఫిట్ ఎక్కువ ఉండే అవకాశం ఉంది. చివరకు అధ్యక్షా, ఈ రోజు రాష్ట్రంలో ఆరు సంవత్సరాల్లో ప్రగతి ఎంతవరకు జరిగిందో దాన్ని పాల్టీడాక్యుమెంటో పెట్టడం జరిగింది. నా దృష్టిలో గవర్నర్ గారి ప్రసంగంలో రస, పస, దిశ లేదని నేను భావిస్తూ, మాట్లాడటానికి అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ ముగిస్తున్నాను.

శ్రీ తేరా చిన్నప రెడ్డి (స్థానికసంస్థలు - నల్గొండ):- అధ్యక్షా, మీరు చాలా సార్లు నన్ను తెలుగులో మాట్లాడుమని చెప్పారు. మీ నిజమై మేరకు ఈ సమవేశాల నుంచి తెలుగులో మాట్లాడుతాను. ఏమైనా పదాలు తప్పులు పోతే క్లమించాలని కోరుతున్నాను. తెలంగాణ రాష్ట్రం ఆరు ఆర్థిక వసంతాలు విజయవంతంగా ముగించుకొని ఏడవ ఆర్థిక వసంతంలోకి అడుగు పెట్టిన వేళ మన రాష్ట్ర గవర్నర్ డా. తమిళినై సౌందర్యరాజ్ నగరు ఒక అద్భుతమైన ప్రసంగాన్ని ఇచ్చారు. గత ఆరు సంవత్సరాల్లో ప్రగతి ఏ విధంగా ఉంది, తెలంగాణ స్థితిగతులు అంతకు ముందు ఎలా ఉన్నాయి, ఇప్పుడు ఎలా ఉన్నాయని చక్కగా వివరించారు. వారి ప్రసంగంలో చివరగా ఒక పురాణ సాధువు అయిన తిరువల్లారు గారి “తిరుక్కురల్” పద్య వాక్యాలలో ఒకటి వారు వినిపించారు. (ఈ సందర్భంలో తమిళ భాషలో ఒక పద్యం చెప్పారు) మన తెలుగులో దాని తాత్పర్యం ఏమంటే “అపార సంపద, విషట్లు లేకపోవడం, సమృద్ధిగా పండి పంటలు గల రాష్ట్రం ఒక ఉత్తమ రాష్ట్రం” అని వివరించారు.

12.50] అది గవర్నర్ గారు, పద్యం నుండి తీసి మనకు మ.

చెప్పడం జరిగింది. అది చాలా గోప్త విషయం. నాకు మనసుకు చాలా బాగా అనిపించింది కాబట్టి చెప్పడం జరిగింది. అదే విధంగా రామచంద్రరావు గారు ఒక మాట అన్నారు. All the time you are talking about previous things and all. But, there should be some comparison. ఇదివరకూ ఎలా ఉన్నాము, ఇప్పుడేలా ఉన్నాము ? It is a new born State మన విజయం ఎంతవరకు వచ్చింది? ఇది వరకూ తెలంగాణాలో మన బతుకులు ఎలా ఉండేవి, ఇప్పుడు ఎలా ఉన్నాయి? స్థితి గతులు ఏ విధంగా ఉండేవి? “సమయము, సవాళ్లను ఎదురొండి, నిటారుగా నిలిచి, ప్రత్యర్థులకు నమాధానం చెప్పాలి “అని అంబేదర్ గారు అన్నారు. ఆ విధంగా తెలంగాణ, అంబేదర్ మార్గాన్ని స్వార్థిగా తీసుకొని, గెలిచి, ఈరోజు ఎంతోమంది విమర్శకుల నోరు మాయించింది. It is a fact. ఆరు సంవత్సరాలు వెనక్కివెళ్లే, 2014 జూన్ 2వ తేదీ

కంటే ముందు తెలంగాణ ప్రజల బతుకులు చిద్రంగా ఉండేవి. మనం మాట్లాడాలి, six years back where we were and where we are now. Definitely, we should have comparison. అయితే, అప్పుడు ఎక్కడ చూసినా ఆత్మహత్యలు, రైతుల ఆత్మహత్యలు, ఆకలిచావులు, బీడు భూములు ఉండేవి. సాగునీరు లేకపోవడం, విద్యుత్ లేకపోవడం వంటి పరిస్థితులను మనం చూసాము. తాగడానికి గుక్కెడు నీళ్లు కూడా దొరికే కావు. దుర్భర పరిస్థితులను మనం చూసాము. వలస పాలకులు చాలా గమ్మత్తుగా మనతో పరాచకాలాడేవారు. మనల్ని కించపరిచేటట్లు మాట్లాడేవారు. తెలంగాణ వస్తే ప్రాదర్శాభాద్ అతలాకుతలం అవుతుంది, శాంతిభద్రతల సమస్య సమ్మంది, విద్యుత్ లేక తెలంగాణ అంధకారం అవుతుంది, పరిశ్రమలు తరలివెళ్లిపోతాయి అని ఈ విధంగా మాట్లాడేవారు. ఇష్టే ఎదురోస్తి తెలంగాణ అన్ని రంగాలలో, అనేక రకాలుగా అభివృద్ధి చెందింది. అది రామచంద్రరావు గారికి తెలుసో తెలియదో! ఘర్ ఎగ్గాంపుల్ విద్యుత్ రంగాన్ని చూద్దాము. జీవన ప్రమాణంలో, ప్రపంచంలో ఏ దేశంలోనైనా, ఏ రాష్ట్రంలోనైనా విద్యుత్ అనేది one of the two factors for quality of life and also Human Resource Development అని ఒక సూచిక ఉంటుంది. Per capita consumption of Power అనేది చాలా ఇంపార్టెంట్. 2014 కంటే ముందు, before formation of Telangana State, it was 1,110 K.V. But, as of now, the Power generation in the State is 2,071 K.V. అంటే, there is a tremendous improvement in Power production. Therefore, approximately, 108% Power generation has been increased. Power consumption పెరిగిందంటే జీవన ప్రమాణాలు పెరిగివట్లు అన్నమాట. అది మనం అర్థం చేసుకోవాలి. ఎందుకు పెరిగిందంటే, స్థాపిత సామర్థ్య విద్యుత్ ప్రాజెక్టులు తీసుకోచ్చాము. ఒకప్పుడు 7778 మెగవాట్లు విద్యుత్ ఉంటే అది ఈరోజు 16,245 మెగవాట్లు అయ్యంది. దాని మెనుక ఎంతో క్షమింది. Thousands of crores of rupees the Government had invested for Power generation. Rs. 2.30 lakhs crores ఎక్కడ పెట్టాము? సాగునీటి ప్రాజెక్టులకు, విద్యుత్ ప్రాజెక్టులకు,

ఎన్నో పథకాలకు మనం పెట్టుబడి పెట్టుబట్టే పర్క్యాపిట ఇన్కోమ్ను 104 శాతానికి పెంచుకున్నాము. That is a great achievement. తెలంగాణ జీవిక వ్యవసాయ రంగం. ఒకప్పుడు బీడు భూములుండేవి. ఎక్కడ చూసినా నీళ్లు లేక రైతులు అల్లాడి వలసలు వెళ్లేవారు. మహాబూబ్ నగర్ నుండి ముంబైకి, నాగపూర్కి వలస వెళ్లారు. సాగునీటిని దృష్టిలో పెట్టుకొని, 342.21 టీ.యం.సీ. వాటర్ కి సంబంధించి గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రణాళికలు రూపొందించారు. కేవలం 11.12 టీ.యం.సీ. వాటర్ స్టోరేజ్ కు మాత్రమే అప్పుడు వలస పాలకులు ప్రణాళిక చేశారు. గోదావరి, కృష్ణాకి సంబంధించి జలసంఘం మనకు కేటాయించిన వాటర్ 1200-1400 టీ.యం.సీ.లు. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఎన్నో ప్రణాళికలు, ఎంతో మేధావుభావం చేసి, శ్రమించి, అహోరాత్రులు కష్టపడి ఒక ప్రణాళికను రూపొందించి కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టును నిర్మించారు. దాదాపు 227.21 టీ.యం.సీ.ల గోదావరి నీటినిలువసామర్థ్యం గల ప్రాజెక్టు అది. దానికి నేల కోట్ల రూపాయలను మనం వెచ్చించాము. అదే విధంగా కృష్ణా నదిపై దిండి, పాలమూరు-రంగారెడ్డి, బీమా, నెట్టెంపాడు, కోయిలొసాగర్ ప్రాజెక్టులను ఆరు సంవత్సరాలలో నిర్మించడం జరిగింది. నీటి వల్ల రైతులకు సాగునీరు ఇవ్వడం జరిగింది. మీకుండరికి తెలుసు. ఆలోడీ ప్రసంగంలో కూడా ఉంది. 2.1 crore acres of land used for irrigation of paddy. అంతకు ముందు ఎంత ఉందో మనకు ఫిగర్సు తెలుసు. అదే విధంగా అరవై లక్షల ఎకరాల్లో పత్రి సాగు జరిగింది. Before formation of Telangana పత్రి సాగు అట్టడుగునఉండేది. ఇప్పుడు అగ్నస్థానానికి వెళ్లాము. Only because of the hard-work done by our Hon'ble Chief Minister. అది మనం అర్థం చేసుకోవాలి. ఇదంతా ప్రగతే కదా. అద్యాతమైన ప్రగతి జరిగింది. సాగునీటి ప్రాజెక్టులు తీసుకోచ్చారు. కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టు భద్ర ఫేజ్ ప్రైవేట్ లో ఉంది. అది పూర్తి అవ్వాలి. సీతారామ ప్రాజెక్టు పూర్తి అవ్వాలి. పాలమూరు రంగారెడ్డి ప్రాజెక్టు పూర్తయితే ఇంకా మేలు

జరుగుతుంది. “నా తెలంగాణ కోటి రతనాల మాగాణం” అని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి నినాదం. అది తప్పకుండా త్వరలోనే నెరవేరుతుంది. ఆ దిశగా పయనిస్తున్నాము. సాగునీటి ప్రాజెక్టులు, విద్యుత్ ఇంజనీరులు, ఒకప్పుడు గుక్కెదు తాగునీటి కోసం ఫోష్ ఉండేది. ఆ ఫోషప్పద్ద చోట ఈరోజు ఇంటింటికి పైప్ లెన్ వేసి నళ్లల ద్వారా సురక్షిత నీటిని ఇచ్చాము. దాదాపు రాష్ట్రం మొత్తం మీద 57 లక్షల హాస్పిట్లో పైప్ లెన్ కనెక్షన్లు ఇచ్చాము. ముప్పె ఏడు వేల కిలోమీటర్ల సర్వీస్ లైన్స్ ఉన్నాయి. 107 పూర్విఫీస్ ప్లాంట్స్ పెట్టాము. 65 ఇన్సెక్ట బావులు పెట్టాము. ఇంచ్ ఇన్సెక్టిఫ్క్షర్లో భాగం. మిషన్ భగీరథ అనేది గొప్ప మిషన్. సురక్షిత నీరు ఇవ్వడం అనేది గొప్ప విశేషం. ఏ రాష్ట్రంలో ఈ విధంగా జరగలేదు. రూ.35,200 కోట్లు భర్యుపెట్టడం జరిగింది. అంతకు ముందు పది సంవత్సరాలు అంటే, వలస పాలకుల సమయంలో 2004-2014 మధ్యలో రూ.4500 కోట్లు భర్యు పెట్టడం జరిగింది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు రూ. 32,500/- కోట్లు భర్యుపెట్టి తెలంగాణ మొత్తానికి సురక్షిత త్రాగు నీటిని అందిస్తున్నారు.

“మిషన్ కాకతీయ” అధ్యక్షా. ఒకప్పుడు కాకతీయ రాజులు 75 వేల చెరువులు నిర్మిస్తే, రానురాను ముప్పె వేల చెరువులు ధ్వంసమయాయి. 45 వేల చెరువులను పునరుఢరణ చేసి అయిదు సంవత్సరాలుగా భూగర్భ జలాలను పెంచాము. గతంలో భూగర్భజలాలు పది సురమీటర్ల డెట్టలో ఉంటే, ఈరోజు అయిదు సుర మీటర్ల డెట్టలోనే ఉంటున్నాయి. దాని వల్ల డెట్టలీ ఆర్ ఇండ్రోర్లీ కొన్ని లక్షల ఎకరాలకు సాగునీరు అందుతోంది. గోదావరి, కృ ప్లానర్డులపై అనేక ప్రాజెక్టులను నిర్మించి సాగునీటిని ఉపయోగించు కుంటున్నాము. After formation of Telangana State there is a lot of progress in all fields under the dynamic leadership of our Hon'ble Chief Minister. ఇంచ్ ఆవిష్కరణలే. మనం అర్థం చేసుకోవాలి.

ఇప్పుడు పర్క్ క్యాపిలా ఇన్కమ్ చూద్దాము. ఒకప్పుడు రూ. 1,12,162/- పర్క్ పర్డున్ ఉండేది. Before formation

లది. After formation, as on today, 2020-21 ఫైనాష్ణియల్ ఇయర్ లెక్కల ప్రకారం రూ.2,28,216/- ఉంది. అంటే దాదాపు ఎంత పర్సెంటేజ్ పెరిగిందో మనం అర్థం చేసుకోవాలి. ఎందుకు పెరిగింది? Is it not an achievement? Yes, definitely it is an achievement. We are topper in the Per Capita Income మనం దేశంలోనే one of the topers. టాప్ 5 లో ఉంటాము. పవర్ కన్జింప్సన్లో నంబర్ వన్ మనమే. భద్రాది, యాదాది పవర్ ప్రాజెక్ట్ కంప్యూట్ అయితే మిగులు విద్యుత్ ఉంటుంది.

1.00 | అధ్యక్షా, గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారి కృష్ణీ అన్ని ము. రంగాలలో మనం చాలా అద్భుతమైన ప్రగతిని సాధిస్తున్నాం. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఒక ఉద్యమ నేత కావడం, ఆ ఉద్యమ నేతే మన తెలంగాణ ప్రభుత్వ రథసారదిగా ఉండడం మనందరి అదృష్టం. వారు ఉద్యమ నేతగా ఉన్నప్పుడు ఆదిలాబాద్ నుండి భమ్మం వరకు, మహబూబ్ నగర్ నుండి నిజమాబాద్ వరకు అన్ని క్లెటస్‌స్ట్రీట్లు అంశాలపై పరిపూర్ణమైన అవగాహన వారికి కలిగింది. తెలంగాణ ప్రాంతంలోని మారువూల ప్రాంతాల్లోని సమస్యలేంటి, వాటి పరిష్కార మార్గాలేంటనే విషయాలపై గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారికి అనాడే ఒక స్పష్టమైన అవగాహన ఏర్పడింది.

మిషన్ చైర్మన్:- చిన్నప రెడ్డిగారూ, మికిచ్చిన పది నిమిషాల సమయం అయిపోయింది. దయచేసి కంక్కాడ్ చేయండి.

శ్రీ తేరా చిన్నప రెడ్డి:- అలాగే అధ్యక్షా. తెలంగాణ ప్రజల స్థితిగతుల గురించి వారికి మంచి అవగాహన ఉండడంతో, మంచి కార్బూక్షమాలను రూపకల్పన చేస్తూ, మంచి కార్యాచరణతో తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని వుందుకు తీసుకెళ్తున్నారు. సభ్యులు రావుచంద్ర రావు గారు మాట్లాడుతూ, మమ్మల్ని ఎన్నో ప్రశ్నలు అడిగారు. నేను వారిని ఒకటే ప్రశ్న అడుగుతాను. Singapore is a small city and country. During the last three decades the area of the Singapore when compared to our

country is only 0.2%. సింగపూర్ వైశాల్యం 689 చ.కి.మీ. మన భారతదేశం వైశాల్యం 2.97 మిలియన్ చ.కి.మీ. అదేవిధంగా వాళ్ళ పాపులేషన్ 57 లక్షలు, మన పాపులేషన్ 136.6 కోట్లు. అంటే, వాళ్ళ మన పాపులేషన్లో 0.04 శాతం మాత్రమే ఉన్నారు. (బెల్) అదేవిధంగా, 2019-2020లో మనదేశపు జిడిపి 2,720 బిలియన్ డాలర్లుకాగా, సింగపూర్ దేశపు జిడిపి 317 బిలియన్ డాలర్లు మాత్రమే. We all know that Singapore is a small country with negligible population but as far as GDP is concerned, it is 13.7% ahead of our nation. We need to understand that. సింగపూర్ సముద్ర తీర ప్రాంతం 197 కి.మీ.లు మాత్రమే. మన దేశానికి ఉన్న సముద్ర తీర ప్రాంతం 7,516 కి.మీ. (బెల్) సింగపూర్ నుండి సంవత్సరానికి లక్ష బిడలు ప్రయాణం చేస్తుంటాయి. ప్రపంచమైత్రానికి అక్కడి నుండి కొణ్ణిటిటీ ఉంది. మనకెందుకు లేదు? గత సంవత్సరం క్రూడ్ ఆయల్ బ్యారల్ థర 65 డాలర్ల నుండి 19 డాలర్లకు వచ్చింది. There was a lot of variation. అంత తక్కువ థరకు వచ్చినప్పుడు మన దగ్గర నీల్వ చేసుకునేదుకు స్టోరేజ్ కోసిటీ లేదు. అమెరికా, జపాన్, సింగపూర్ వంటి వివిధ దేశాలలో 75 కోట్ల బ్యారల్ స్టోరేజ్ కోసిటీ ఉంది. మనకి కేమలం 4 కోట్ల బ్యారల్ స్టోరేజ్ కోసిటీ మాత్రమే ఉంది. స్టోరేజ్ కోసిటీని మోదీ గారు ఎందుకు పెంచలేదని అడుగుతున్నాను. Why is he not thinking about it? Why is he not increasing the storage capacity? He should increase the storage capacity.

(ఈ సందర్భంలో ప్రధాని పేరుని సభలో ప్రస్తావించడంపై బిజెపీ సభ్యులు రామచంద్ర రావు గారిచే అభ్యంతరం వ్యక్తం చేయబడింది.)

MR.CHAIRMAN:- Chinnapa Reddy

Garu, please don't take any names.

శ్రీ తేరా చిన్నప రెడ్డి:- అధ్యక్షా, క్షమించండి. స్టోరేజ్ కోసిటీని ఎందుకు పెంచలేదని కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాను. తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఎన్నో కార్బూక్మాలని

చేపట్టింది. రాబోయే రోజుల్లో మిగులు విద్యుత్తు కలిగిన రాష్ట్రంగా తెలంగాణ రాష్ట్రం నిలువబోతేంది. అద్భుతమైన సాగునీటి ప్రాజెక్టులను చేశాము. “రైతు బంధు”, “రైతు భీమా” పథకాలతో పాటు ఉచిత విద్యుత్తుని రైతులకు అందిస్తున్నాము. తద్వారా గ్రామీణ ఆర్థిక స్థితిగతులు వెంరుగయ్యాయి. రెవెన్యూలో 46 శాతం గ్రామీణ ప్రాంతాలకు మళ్ళించడం ద్వారా, గ్రామీణ ఆర్థిక వ్యవస్థను బలోపాతం చేయడానికి గారవ ముఖ్యమంత్రి గారు కృషి చేస్తున్నారు.

మిషన్ చైర్‌వ్హన్:- చిన్నప రెడ్డిగారూ, మీకిచ్చిన సమయం అయిపోయింది. దయచేసి కంక్కాడ్ చేయండి.

శ్రీ తేరా చిన్నప రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ముగిస్తున్నాను. గవర్నరు గారి ప్రసంగం చాలా అద్భుతంగా ఉంది. గడచిన ఐసంవత్సరాల్లో తెలంగాణ రాష్ట్రంలో చేటుచేసుకున్న ప్రగతి పురోగతిని వారి ప్రసంగంలో కళ్ళకు కట్టినట్లు చూపించారు. My wholehearted support to her speech. Thank you so much.

శ్రీ టి.ఐ.ఐ.వన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, గవర్నరు గారి ప్రసంగానికి ధన్యవాదాలు తెలిపే తీర్మానంపై మాటల్డాడే అవకాశం కల్పించినందుకు ముందుగా తమరికి కృతజ్ఞతలు తెలుపుకుంటున్నాను. వాస్తవంగా తెలంగాణ రాష్ట్ర ఏర్పాటే ఒక ఉద్యమ ఫలితం. ఆనాటి ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో మన ప్రాంతానికి లభించాల్సినటువంటి హక్కులు, అని నిధులే గానీ, వీళ్ళే గానీ, నియావుకాలే గానీ, ఇతరాలు దోషుకొపోతున్నారు, మనం పొందలేకపోతున్నామనే భావనతో తెలంగాణ ప్రజలు ఉద్యమించడంతో, దాని ఫలితంగా తెలంగాణ రాష్ట్ర ఏర్పాటుని సాధించుకోవడం జరిగింది. ఆవిధంగా సాధించుకోబడినటువంటి మన తెలంగాణ రాష్ట్రంలో గత ఏడు సంవత్సరాలుగా సాధించిన ప్రగతిని ఒకసారి మనం పరిశీలిస్తే నిజంగానే మనకి తృప్తి కలుగుతుందా? ఆశించిన ఫలితాలను మనం పొందగలుగుతున్నామా? అని ఆత్మవిమర్శను చేసుకోవలసిన అవసరముందని చెప్పక తప్పదు.

నిధుల విషయం తీసుకుంటే, తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడే నాటికి కేవలం 60,000 కోట్ల రూపాయల అప్పుల భారం మన తెలంగాణపై ఉంటే, ఈ ఏడు సంవత్సరాల్లో దానికి అదనంగా 3 లక్షల కోట్ల రూపాయల అప్పులు సమకూరి, today it has reached to Rs.3,60,000 crores. ఇంతకుముందు మిత్రుడు భానుప్రసాద్ గారు మాటల్లడుతూ, మేము ఎంత అప్పులు చేసినా కూడా ఎఫ్‌ఆర్‌బిఎం పరిధికి లోబడే చేశామని చెప్పారు. Might be. మీరు ప్రభుత్వపరంగా చేసేటువంటి అప్పులు ఒకవైపైతే, కార్పోరేషన్ల రూపాందింపజేసి చేస్తున్న అప్పులు మరొకవైపు. “మిస్ భగీరథ” కార్యక్రమానికి సంబంధించి, ఒక కార్పోరేషన్ రూపాందింపజేసి, ఆ కార్పోరేషన్ ద్వారా అప్పు పొందుతున్నారు. Directly they are not availing loan from the Government. అదేవిధంగా, కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టు నిర్మాణానికి సంబంధించి కూడా, మీరు ప్రభుత్వపరంగా గ్రాంటుని పొందడం గానీ లేదా అప్పు పొందడం గానీ చేయడం లేదు. సహరేట్‌గా మీరు చేసే అప్పు ద్వారానే ఈ కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టు చేపట్టబడుతోంది. But, I will not go in detail on that issue.

అదేవిధంగా, నీళ్ళ గురించి చూస్తే, అనాటి ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో తెలంగాణ ప్రాంతానికి లభించాల్సినటువంటి సాగునీరు, జలవనరులు దోషికి గురవుతున్నాయనే భావనతోనే ఉద్యమం చేయడం జరిగింది. కానీ, ఇవాళ ఏమాతోంది? ఈరోజు కృష్ణ పరీవాహక ప్రాంతంలో కేవలం వరదనీటిని తరలించాలనే ఉద్దేశ్యతో కృష్ణ రివర్ మేనేజ్మెంట్ బోర్డ్ గానీ, అపెక్ష కాస్పిర్ గానీ లేదా కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి గానీ ఏవిధమైన అనుమతులు లేకుండా దాదాపు రోజుకి 4 నుండి 5 టింపెనీల నీటిని అక్రమంగా తరలించే విధంగా పోతిరెడ్డిపాడు ప్రాజెక్టు, రాయల్సీమ లిష్ట్ ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టు పేరుతో ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో వాళ్ళ నిర్మాణం చేపట్టారు.

మిస్టర్ చైర్మన్:- జీవన్ రెడ్డి గారూ, ఆరోజు పోతిరెడ్డిపాడు ప్రాజెక్టు కూడా లేదు. రాజశేఖర రెడ్డిగారి పీరియడ్ లో పోతిరెడ్డిపాడు ప్రాజెక్టుని అక్రమంగా తీసుకొళ్ళారు.

శ్రీ టి.జీ.జీవన్ రెడ్డి:- అధ్యక్ష, అనాడు ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో ఈవిధంగా జలదోషికి గురయ్యామనే భావనతోనే ప్రత్యేక రాష్ట్రం కోసం ఉద్యమించాం. కానీ, ఇవాళ కూడా అదే రకమైన జలదోషికి గురవుతున్నప్పుడు, ప్రత్యేక తెలంగాణ సాధించుకుని ఫలితమేముందని నేను అడుగుతున్నాను. ఆశ్చర్యకరమైన విషయమేమంటే, కేంద్ర జలవనరుల శాఖామాత్యులు, శ్రీ గజేంద్ర సింగ్ పెఫావత్ గారు రెండు రాష్ట్రాల ముఖ్యమంతులకు ‘మీరు గోదావరి నదిపై గానీ, అటు కృష్ణానదిపై గానీ అక్రమంగా నిర్మాణం తలపెట్టిన ప్రాజెక్టులను నిలిపివేయిండి’ అని లేఖ వ్రాశారు. To both the States i.e., Telangana State and Andhra Pradesh State. You cannot proceed unless you have permission. I have a letter and I would like to read it out. ఇది మనకి వ్రాసిన లేఖ. దానిలో నుండి రెండు వాక్యాలను తమరికి చదివి వినిపిస్తాను.

“Accordingly Krishna River Management Board and Ministry of Jal Shakti have written many times to the Government of Andhra Pradesh including my letter dated 7th August 2020 to Chief Minister of Andhra Pradesh stating not to go ahead with this project, until it is technically apprised and cleared by Krishna River Management Board / Central Water Commission and sanctioned by the Apex Council. This was discussed in the Apex Council meeting held on 6th October, 2020.

Both, you and the Chief Minister of Andhra Pradesh agreed to submit the detailed project reports to the respective boards i.e., Krishna River Management Board (KRMB) as well as Godavari River Management Board immediately after appraisal and subsequent sanction by the Apex Council. Thus, the stand of the Ministry of Government of India is very clear on this aspect that Andhra Pradesh should not go ahead with this project until and unless it is sanctioned.”

ఇంత స్పష్టంగా ఉన్న తరువాత కూడా, జగన్నోమోహన్ రెడ్డిగారు మీ మిత్రుడైతే కావచ్చు గానీ, తెలంగాణ ప్రాంతానికి రావలసిన హక్కులను ఆయన

కాజేస్తుంటే, మనమేం చేస్తున్నట్టు? ఈరోజు గోదావరి నదిపై కాజేశ్వరం ప్రాజెక్టులోని 3వ టిఎంసిని లిఫ్ట్ చేయడానికి మన కూడా అనుమతి లేకుండా నిర్మాణం తలపెట్టాం. ఇక్కడ మను అనుమతి లేకుండా నిర్మాణం తలపెట్టింది, కేవలం ఒక్క టిఎంసి నీళ్ళను లిఫ్ట్ చేసేందుకు మాత్రమే. కానీ, మనం అనుమతి లేకుండా నిర్మాణం తలపెట్టిన విషయాన్ని సాకుగా చేసుకుని, అక్కడి ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం రోజుకి 4-5 టిఎంసిలను తరలించేందుకు 797 అడుగుల ఎత్తులో నిర్మాణాన్ని చేపడుతోంది. అధ్యక్షా, ఈ విషయం నాకంటే ఎక్కువగా మీకే తెలుసు. అనుమతులు లేని ఈ ప్రాజెక్టు నిర్మాణం నిజంగానే పూర్తయితే, 'పాలమూరు-రంగారెడ్డి, కల్వకుర్తి, దిండి' ప్రాజెక్టులే కాదు, మన ఎలిమినేటి మాధవ రెడ్డి ప్రాజెక్టు కూడా కసుమర్గుపోతుంది. రేపటి రోజున ప్రౌదరాబాద్ నగరానికి త్రాగునీటి సవుస్య కూడా ఉత్సవమయ్యే పరిస్థితి కూడా ఏర్పడుతుంది. ఈరోజు శ్రీశేలం ప్రాజెక్టు 850 అడుగుల ఎత్తులో ఉంది. కాగా, రాయల్సీమ ప్రాజెక్టు నిర్మాణం 797 అడుగుల వద్ద ప్రారంభించారు. అంటే, ఆ ప్రాజెక్టు నిర్మాణం పూర్తయ్యా, వాళ్ళు ఒక్కసారి గనుక ఆ మోటార్లను అన్ చేస్తే, శ్రీశేలంలోని మొత్తం నీళ్ళను దోచుకుపోతారు. అంతేకాదు, మన నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు కూడా వట్టిపోయే పరిస్థితి ఏర్పడుతుందని మీ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. మరి, మీరు ఏమి చేస్తారో చేయండి.

1.10 | ఖవాళ మీరు ప్రజాసంక్లేషం కొరకు ఏది చేసినా మీ మ. వెంట మేము ఉంటాము. కాజేశ్వరం ప్రాజెక్టు నిర్మాణంలో మా ఆలోచనా విధానానికి మెరుగులు దిద్ది రీ-డిజైన్ చేసి, అదనంగా నీరు అందించడానికి ప్రాజెక్టును ప్రారంభించడం సంతోషఫరమైన విషయమే. కానీ, ఇది వరకే రెండు టి.ఎం.సి.లకు అనుమతి ఉండగా, నాలుగు మాసాలలో ప్రతి రోజు రెండు టి.ఎం.సి.ల నీటిని లిఫ్ట్ చేస్తే, నెలకు అరవై టి.ఎం.సి.ల చోప్పున నాలుగు మాసాలకు 240 టి.ఎం.సి.ల నీటిని లిఫ్ట్ చేయవచ్చు, మరో నాలుగు మాసాలు రోజుకు ఒక టి.ఎం.సి.నీటిని లిఫ్ట్ చేసినా 120 టి.ఎం.సి. నీటిని లిఫ్ట్ చేయవచ్చు. అంటే, నేడు 360 టి.ఎం.సి.నీటిని లిఫ్ట్ చేసే

సామర్థ్యం కాజేశ్వరం ప్రాజెక్టుకు కలదు. దీనికి అదనంగా ఇంకోక టి.ఎం.సి.ని తవ్విస్తున్నారు. అలా చేయడం వలన ఆంధ్రప్రదేశ్ మొత్తం కృష్ణ నదిని దోచుకుపోయే పరిస్థితి ఉంది. ఉత్తర తెలంగాణవాళ్ళం బాగుపడినప్పటికీ, దక్కిణ తెలంగాణ నుండి మరొక ఉద్యమం రావచ్చు అధ్యక్షా.

శ్రీ సింగిరెడ్డి నిరంజన్ రెడ్డి:- 802 అడుగుల ఎత్తులో పాలమూరు రంగారెడ్డి ప్రాజెక్టు ఉంది. వాళ్ళకంటే ముందు మనం నీటిని తోడుకుంటాము.

శ్రీ టి.జి.వన్ రెడ్డి:- ఎలా తోడుకుంటాము, వాళ్ళు మనకంటే పైన ఉన్నారు, మనం క్రింద ఉన్నాము.

మిషన్ ఛైర్‌మెన్:- జీవన్ రెడ్డిగారు, దీనిమిద ఇప్పటికే రాష్ట్రప్రభుత్వం అభ్యంతరం తెలిపింది.

శ్రీ టి.జి.వన్ రెడ్డి:- ఇది అభ్యంతరంతో, లేఖలు ఇవ్వడంతో సరిపోదు అధ్యక్షా. మరోసారి ఉద్యమం చేపట్టవలసిన అవసరమున్నది. అవసరమైతే కాజేశ్వరం అదనపు టి.ఎం.సి. లిఫ్ట్ ను ఆపేయండి. ఇది ఆపేసి, వారిని ఆపండి. లేకపోతే వారు జలదోషికి పాల్గొండే పరిస్థితి వస్తుంది. నేపట్ల గ్రీన్ ట్రైబునల్ ఒక క్లాబుటో వర్షటించుని ఉత్తర్వులు జారీ చేయగా, they are not allowing that Committee also to visit or to inspect. నేను రాజకీయంగా ఇది మాట్లాడడం లేదు, స్టేట్ ఇంట్రెస్ట్స్ తో మాట్లాడుతున్నాను అధ్యక్షా.

వ్యవసాయం ప్రధానమైన రంగం అధ్యక్షా. కేంద్ర ప్రభుత్వం నూతన వ్యవసాయ చట్టాలను తీసుకొచ్చింది. మినిమమ్ సహోద్ర ప్రైస్ ఏ ఉత్పత్తికి ఎంత ఉండాలనేది కూడా ఆ కేంద్ర ప్రభుత్వమే గుర్తిస్తుంది. ఉత్పత్తి వ్యయాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకొని దినుసులకు ధర నిర్దియించడం జరుగుతుంది. నిర్దియించిన ధరను కల్పించవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వంపై ఉంటుంది. నిర్దియించిన ధర కల్పించలేక ఎం.ఎస్.పి. ఎంత నిర్దియిస్తే ఏమంది అధ్యక్షా? ఎక్కడైనా అమ్మకోండి, ఎవరికైనా అమ్మకోండి అంటున్నారు, ధర పెట్టాలి కదా? ఏ పరిస్థితుల్లో కూడా ఎం.ఎస్.పి.కి తక్కువగా ఎవ్వరూ కొనడానికి వీలు లేదని ఒక ఆంక్ష పెట్టండి. నూతన

వ్యవసాయ చట్టాలను వ్యతిరేకించే విధంగా ఎమ్మెల్యేలు, ఎమ్మెల్యీలు మరియు మేమందరం కూడా కలిసి ధర్మలు చేశాము. కానీ, ఇప్పుడు ఒకరు ధీలీకి పెళ్ళిచ్చారు, ఏమ్మందనే విషయం ఎత్తడమే లేదు. దాన్యం కేంద్రాలను నిలిపివేస్తోంది ప్రభుత్వమే, వ్యాపారసంస్థకాదు. రాష్ట్రప్రభుత్వానికి కూడా ఒక స్పష్టమైన విధానం ఉండాలి. Let us pass a resolution in this House. ఈ నూతన వ్యవసాయ చట్టాలను వ్యతిరేకిస్తూ, అందులో ఎం.ఎస్.పి.ని పొందుపరచి, రైతులకు కీస మర్హత ధర కల్పించే విధంగా, ఈ నూతన వ్యవసాయ చట్టాలలో ఆ ఆంక్షను పొందుపరచే విధంగా మను ఒకతీర్మానాన్ని ఈ సభద్వారా చేసి కేంద్రప్రభుత్వానికి పంపిడ్డం అధ్యక్షా. దానితో కొంత వత్తిడీ తీసుకొచ్చినట్లవుతుందనే భావనను మీ ద్వారా వ్యక్తం చేస్తున్నాను.

దేశంలో ఎక్కడా లేని విధంగా “రైతు బంధు” పథకం చేపట్టారు, ఇది మంచి పథకమే. ఆ పథకం క్రింద పది నేల రూపాయలు ఇస్తున్నప్పటికీ, ఈ పథకం అవులు చేస్తున్నప్పుడు, ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో ఏ రాయితీర్మాతే కల్పించారో ఆ రాయితీలను కొనసాగిస్తూ, “రైతు బంధు” పథకాన్ని అవులు చేయండి. ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో కల్పించిన రాయితీలను నిలిపివేసి, దాని స్థానే “రైతు బంధు” పథకాన్ని అవులు చేస్తున్నామనంటే, అంతకు ముందున్న రాయితీలను రైతులు కోల్పివడం జరుగుతోంది. గత సమావేశంలో గౌరవ మంత్రిగారు కూడా మాకు నమ్మకం కలిగించారు. రైతు పొందుతున్న పంట బుఱణానికి ఏడు శాతం వడ్డి చెల్లిస్తే, నాలుగు శాతం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, మూడు శాతం కేంద్ర ప్రభుత్వం చెల్లించే విధంగా చేయడం జరుగుతుందని చెప్పారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి రావలసిన మూడు శాతం నేడు వస్తున్నప్పటికీ, రాష్ట్రప్రభుత్వం కల్పించే నాలుగు శాతం వడ్డి రాయితీ తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడ్డనాటి నుండి ఇప్పటిపురకు రాలేదు అధ్యక్షా. అదే విధంగా, దీర్ఘకాలిక, మధ్యకాలిక బుఱణాలపై ఆరు శాతం చెల్లించగా, తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన నాటి నుండి నేటి పరకు చల్లింపులు జరగడం

లేదు అధ్యక్షా. For the last two years, there is no farm machanisation. 2018 ఎన్నికలకు ముందు పరకు ఉన్నప్పటికీ, ఎన్నికల తదుపరి ఫార్మ్ మెకనైజేషన్ కనుమరుగై పోయింది. విత్తనం అందుబాటులో కి తెస్తామంటున్నారు, కానీ, ఆ విత్తనం మీద కల్పించే రాయితీ ఏక్కడంది అధ్యక్షా? మీరు చూపించిన వ్యవసాయ శాఖలో కొనుగోలు చేసినా, బజారులో కొనుగోలు చేసినా, ఉన్న రాయితీని ఎత్తివేస్తే ఎక్కడ కొంటే ఏముంది అధ్యక్షా? రైతులకు బీమా సాకర్యం కల్పించడం మంచి కార్యక్రమమే. కానీ, ఆ సాకర్యాన్ని 59 సంవత్సరాల పరకు పరిమితం చేసారు. రైతు కమతాలల్లో కీసం 50 శాతం కూడా ఆ సాకర్యం అందడం లేదు. దానికి తోడు పంటల బీమా కూడా కనుమరుగై పోయింది. ఇవాళ తెలంగాణ రాష్ట్రం 2018-2019, 2019-2020 సంవత్సరాలకు సంబంధించి రైతు బీమా చెల్లించారు. కానీ, ఇటు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, అటు కేంద్ర ప్రభుత్వం పంటల బీమా పథకానికి సంబంధించిన ప్రీమియం చెల్లించకపోవడంతో ఈ రెండు సంవత్సరాలలో ఇంత పరకు ఒక్క రూపాయి కూడా నష్టపరిహారం రాలేదు. 2018-2019కి సంబంధించి రైతాంగం 148 కోట్ల రూపాయలు చెల్లిస్తే, కేంద్ర ప్రభుత్వం 193 కోట్ల రూపాయలు మరియు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 193 కోట్ల రూపాయలు, మొత్తంగా 386 కోట్ల రూపాయలు చెల్లించాల్సి ఉంది. 2019-2020కు సంబంధించి దాదాపు పది లక్షల మంది రైతాంగం 236 కోట్ల రూపాయలు చెల్లించగా, కేంద్ర ప్రభుత్వం 319 కోట్ల రూపాయలు మరియు రాష్ట్రప్రభుత్వం 319 కోట్ల రూపాయలు, మొత్తంగా 638 కోట్ల రూపాయలు చెల్లించాల్సి ఉంది. ఇంతవరకు అవి చెల్లించడం జరగలేదు అధ్యక్షా. ఇన్ని సాకర్యాలు కల్పిస్తున్నారు. ప్రీమియం సగం మను చెల్లిస్తే, సగం కేంద్రం నుండి మనకు వస్తుంది. నేడు పంటల బీమా మొత్తానికి ఎత్తివేశారు. రైతు కట్టుకుంటే కట్టుకుంటున్నాడు కానీ, ప్రభుత్వం నుండి ఎటుపంటి మర్హత లేదు. 2018-2019, 2019-2020 సంవత్సరాలకు రావలసిన బకాయిలు కూడా

రాలేదు. పంటల బీమా పథకంలో ప్రీమియం చెల్లించిన రైతుకు రావలసిన పంటకు నష్టపరిశోరం చెల్లించే విధంగా ప్రభుత్వం చర్యలు చేపట్టవలసిందిగా కోరుతున్నాను. లక్ష రూపాయలవరకు బుఱామాఫీ ఏక మొత్తంలో చేయడం సాధ్యం కాకపోయినా, గతంలో సంవత్సరానికి ఇరవై వేల రూపాయలు మాఫీ చేసిన విధంగా చేస్తే, నాలుగు సంవత్సరాలలో మొత్తం బుఱామాఫీ జరుగుతుంది. నేటి పరిస్థితి చూస్తే, రెండు సంవత్సరాలు గడిచిపోయినా, కేవలం ఇరవై అయిదు వేల రూపాయల అప్పు పరకే బుఱామాఫీ పరిమితమైపోయింది. 25,000 రూపాయలకు పైన అప్పు చేసిన వారు ఎంతమంది ఉన్నప్పటికీ ఇంతవరకు ఎటువంటి బుఱామాఫీ జరగలేదు. వాళ్ళు మళ్ళీ కొత్త అప్పు పొందాలంటే ప్రవేటుగా అప్పు చేయాల్సిన పరిస్థితి వస్తోంది. ప్రవేటు వడ్డి వ్యాపారి దగ్గర అప్పు చేస్తే, ఎంత వడ్డి భారం పడుతుందో మీకు తెలుసు అధ్యక్షా. రూపాయి వడ్డి వేసుకున్న సంవత్సరానికి 12,000 రూపాయల వడ్డి భారం పడుతుంది. వ్యవసాయ రంగం ఎప్పుడైతే ప్రధాన రంగంగా భావిస్తున్నామో, కేవలం “రైతు బంధు”, “రైతు బీమా” పరకే పరిమితం కాకుండా ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో కల్పించబడ్డ రాయితీలన్నీ కొనసాగించండి, దానికి అదనంగా పైన తెలిపినని కల్పించండి. మరో రెండు వారాలలో వరి ధాన్యం కోతలు ప్రారంభమవుతాయి. రైతులు ఆందోళనతో ఉన్నారు.

1.20 | రైతులు ఆందోళనతో ఉన్నారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం మ. | ఏం చేస్తుందో వారికి తెలియదు. మిత్రులు రామచంద్రరావుగారు ఏమనుకున్నా సరేగానీ, వారు ఆకాశ మార్గంలో విహరిస్తున్నారు. వారు “అచ్చే దిన్” “అచ్చే దిన్” అంటున్నారు. ఎక్కడ ఉంది ఆ ‘అచ్చే’ దిన్? సమాజంలోని వారికి ‘అచ్చే’ కనపడడం లేదు. వరి ధాన్యాల సేకరణ కేంద్రాలను కొనసాగిస్తామని క్లారిటీ ఇవ్వండి. మొక్కజోన్సుకు రూ.1,850లు మద్దతు ధర ఉంది. మొక్కజోన్సు, వరి, కందులు, శనగలు మార్కెటుకు వస్తున్నప్పటికీ గత సంవత్సరంలో మార్కెట్ కొనుగోలు కేంద్రాలను ఎప్పుడు

ప్రారంభించారు, ప్రస్తుత సంవత్సరంలో ఇంత వరకు ప్రారంభించకుండా ఉండడానికి కారణాలేమిటో తెలపండి. ధరల స్థిరీకరణ చేయవలసిన ఆవశ్యకత ఎంతైనా ఉంది. తెలంగాణ ప్రభుత్వాన్ని రైతు సంక్షేమ ప్రభుత్వమని భావిస్తున్నాము కాబట్టి, ధాన్యం సేకరణకేంద్రాలు మరియు మార్కెట్ కొనుగోలు కేంద్రాలకు సంబంధించిన అంశాల గురించి ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. పంటల మార్కెట్ అంటున్నారు. ఉన్న మగర్ ఫ్యాక్టరీని మూసివేశారు. ఆనాడు తెలుగు దేశం ప్రభుత్వ హాయంలో 51 శాతం వాటాను ప్రవేటు పరం చేస్తే, బీఆర్ఎస్ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత మొత్తం ప్రభుత్వ పరం చేస్తారుని ఆశించాము. కానీ, 51 శాతం ప్రవేటు రంగంలో కొనసాగుతున్న బోధన్ చెక్కరఫ్యాక్టరీ, జగిత్యాల మెట్టపల్లి ప్రాంతమైన ముత్యంపేటలో ఉన్న ఫ్యాక్టరీలను మూసివేసి దాదాపు నాలుగు సంవత్సరాలమతుంది. గాయత్రి మగర్ ఫ్యాక్టరీని మూసిస్తామంటున్నారు. వరికి ప్రత్యామ్నాయంగా పెట్టాలిగేది చెరకు మాత్రమే. దీనిని ఆయకట్టు క్రింద ఉన్న రైతాంగం మాత్రమే పెట్టగలుగుతుంది. వ్యవసాయ శాఖా మంత్రిగారు రైతు బిడ్డ. మగర్ ఫ్యాక్టరీ పునరుద్ధరణ కొరకు గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారే దాదాపు రెండు వందల కోట్ల రూపాయలను ఇస్తామని చెప్పారు. దీని కోసం కావలసిన నిధులు సమకూరుస్తామని ఈ సమావేశాలలోనే దీనికి సంబంధించిన ప్రకటన ఇవ్వండి. నీటిని ప్రభుత్వ, ప్రవేటు లేదా కోపరేటివ్ సెక్టర్లలో ఏ సెక్టర్లో కొనసాగిస్తారు అనేది మీ ఇష్టం.

అదే విధంగా నియామకాల విషయానికి వస్తే, తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడినప్పుడు 1,07,000 ఉద్యోగాల భాళీలున్నాయని శాసనసభమెదటిసమావేశాలనందర్థంలో పేరొన్నారు. నేడు 1,90,000ల భాళీలున్నాయి. మధ్యలో 1,30,000ల భాళీలను భర్తీ చేశామంటున్నారు. భర్తీ అసలే చేయలేదని నేను అనును. ఆ భాళీల సంఖ్య నలబై శాతానికి పెరిగింది. అదనంగా ఉద్యోగాలు కల్పిస్తారని ఆశించిన నిరుద్యోగ యువతకు ఉన్న ఉద్యోగాలను కూడా కల్పించే కషోయారు.

కాంట్రాక్ట్, అపుట్ సోర్పింగ్ విధానంలో విద్యుత్తు శాఖలో పనిచేస్తున్న కార్బూకులందరినీ కూడా రెగ్యులరేజ్ చేస్తామని 2015లో గౌరవముఖ్యమంత్రిగారు శాసనసభలో స్వయంగా పేరొప్పారు. నేడు వారు ఆర్టిజన్స్, అంటే వృత్తి పనివారుగా కొనసాగుతున్నారు. విద్యుత్తు శాఖలో రెగ్యులర్ ఉద్యోగులకు ఉండే పే స్టేర్, ప్రమోషన్స్ వంటిని వీరికి వర్తించవు. ఒకటే శాఖలో రెండు రకాల ఉద్యోగులు పనిచేస్తున్నారు. మొన్న జిగిత్యాలలో ఒక ఆర్టిజన్ కార్బూకుడు అందోళనతో బలవ్యవరణానికి పాల్పడ్డాడు. ఎందుకు ఇలా చేసావని నేను అడిగితే దానికి ఆర్టిజన్స్ ఉద్యమిస్తున్నప్పటికీ ప్రభుత్వం నుండి ఎటువంటి స్పందన లేదు అందుకే ఈ విధంగా చేశానన్నాడు. వరంగల్లోని వర్షస్తు పేటలో కూడా మరొక ఆర్టిజన్ కార్బూకుడు కూడా ఇలానే చేశాడు.

ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో ఉన్నప్పుడు యూపివీ ప్రభుత్వం తెలంగాణలోని హైదరాబాద్ నగరానికి ప్రపంచ పటంలో గుర్తింపు ఉండే విధంగా ITIR ప్రాజెక్టును తీసుకురావడం జరిగింది. కొత్తగా రాష్ట్రం ఏర్పడిన దానిని నిలబెట్టుకోవాలా వద్దా చెప్పండి. దుబ్బాక ఎలక్టన్ ఏమంటూ వచ్చిందో గానీ, ఇప్పుడు ఏమపుతుందో తెలియదు. ఈ పరిస్థితి ఎప్పటిపీరుకు ఉంటుందో తెలియదు. ITIR ప్రాజెక్టు ఈరోజుది కాదు. యన్.డి.ఎ 1కి ముందు యూపివీ ప్రభుత్వ హాయాంలో వచ్చింది. ITIR ప్రాజెక్టుకు కావలసిన మౌలిక సదుపాయాలు లేక అమలు చేయడం లేదని కేంద్రం, నిధులు కేంచించడం లేదని రాష్ట్రం అంటుంది. కేంద్ర రాష్ట్రప్రభుత్వాల మధ్యలో నష్టపోయింది నిరుద్యోగయువత మాత్రమే. ITIR ప్రాజెక్టు పునరుద్ధరణ కొరకు రాజకీయాలకు అతీతంగా మరొక ఉద్యమాన్ని చేపట్టండి. మేము మీతో ఉంటాము. నేడు రైల్స్ కోచ్ ఫ్యాక్టరీ, బయ్యారం ఉక్కి ఫ్యాక్టరీలు ఏమయ్యాయి. గిరిజనులకు జనాభా ప్రాతిపదికన రిజర్వేషన్ సొకర్యం కల్పించాలి. It is a constitutional obligation on the part of the State Government and the Central Government. కేంద్ర ప్రభుత్వం గిరిజనులకు ఏదున్నర శాతం రిజర్వేషన్ను అమలు చేస్తుంది. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో

జనాభాకు అనుగుణంగా కీసం పది శాతం రిజర్వేషన్ను కల్పించాలి. కానీ ఆరు శాతం మాత్రమే అమలు చేస్తున్నారు. తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన నాటి నుండి నాలుగు శాతం రిజర్వేషన్ను గిరిజనులు నష్టపోయారు. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు గిరిజనుల రిజర్వేషన్ను సంబంధించి ఇది రాజ్యంగానిబంధనకాబట్టి, దీనిని తప్పకుండా కల్పించడానికి ప్రయత్నించాలని కోరుతున్నాను. ‘ఇంద్ర సహా’ కేసును మనం ఉదాహరణగా తీసుకుంటే “if it is judicious, meritorious then it can be given” అని ఆ కేసులోనే సుషంగా పేరొప్పడం జరిగింది. Still I am demanding. గిరిజనులకు సంబంధించిన పది శాతం రిజర్వేషన్ను కల్పించవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వానిదే. అప్పుడు మాత్రమే గిరిజనులకు న్యాయం చేకూర్చాము. ముస్లిం రిజర్వేషన్ కేంద్ర ప్రభుత్వ పరిధిలో ఉంది అంటున్నారు. గిరిజన రిజర్వేషన్ కేంద్ర పరిధిలో లేదు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వ పరిధిలోనే ఉండని అంటున్నాను.

అదే విధంగా ఉద్యోగస్థుల విషయానికి వస్తే ఫ్రిండీ గవర్నమెంట్, ఫ్రిండీ ఎంప్లాయిన్ అంటున్నారు. వారికి ఇంతవరకూ ఫిల్మెంట్, మధ్యంతర భూతి ఇవ్వడం లేదు. పొరుగు రాష్ట్రమైన ఆంధ్ర ప్రదేశ్లో 27 శాతం ఇస్తున్నారు. ఎన్నికల ముందు 29 శాతం ఇస్తామన్నారు. దానిని 40 శాతం చేయాలని కోరుతున్నాను. కానీ ఇప్పుడు ఏదీ ఇవ్వడం లేదు. ఉపాధ్యాయుల ఏకీకృత సర్వీస్ రూల్స్ భారత రాష్ట్రపు ఆమోదం పొందబడి కూడా ఇంత వరకూ నేచుకోలేదు. ఉపాధ్యాయులు సమతి తల్లి పిల్లలు. తెలంగాణ రాష్ట్ర ఏర్పాటు ఉద్యమమే ఫ్రీ జోన్ విధానం కొరకు రావడం జరిగింది. అధ్యక్షా. ఎప్పుడైతే ఈ అంశం తెరమీదకు వచ్చిందో అప్పుడే ఉద్యమం ఉపందుకుంది. హైదరాబాద్లో ప్రైవేటు సెక్టర్ ఉద్యగాల్లో తెలంగాణ వారి శాతం ఎంత ఉన్నది? దేశంలో జాతీయ స్థాయిలో రాష్ట్రాలన్నీ కూడా ప్రైవేటు సెక్టర్లో కూడా స్థానిక రిజర్వేషన్ అమలు చేయాలనే డిమాండ్ తెర పైకి వచ్చింది. Andhra Pradesh Government is also implementing the local reservation. మనము

మహిళలకు రిజర్వేషన్సు ఎందుకు అమలు చేయడం లేదని అడుగుతున్నాను. ఈ రోబు ప్రభుత్వ ఉద్యోగాలు ఆశించిన స్థాయిలో రావడం లేదు. ప్రైవేటు రంగంలో ఉద్యోగాలు దొరుకుతాయా అంటే వాటిని ఎవరో వచ్చి కొట్టుకుపోతున్నారు.

1.30 | ఈ రాష్ట్రంలో ఉపాధి అవకాశాలు లేని వారు గల్లు ము. దేశాలకు వెళుతున్నారు.

మిష్టర్ చైర్మన్:- జీవన్ రెడ్డి గారూ, త్వరగా ముగించండి.

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఒక్క పాయింటే ఉంది. తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడినప్పటి నుండి శంఖాభాద్ ఎయిర్పార్ట్లో గల్లు దేశాల నుండి దాదాపు రెండు వేల శహనేటికలు వచ్చాయి. ఇంతవరకు ఒక్కరికి కూడా ఆర్థిక సహాయం చేయలేదు.

మిష్టర్ చైర్మన్:- టి.జీవన్ రెడ్డి గారు త్వరగా ముగించండి.

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, కోక్కల్ చేస్తాను. గల్లు ఎన్అర్ప పాలసీని అమలు చేయండి. నాకు మాటల్లాడేందుకు ఎక్కువ నమయాన్ని కేటాయించినందుకు తమరికి ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను. మన రాష్ట్రగవర్సర్ గారైనడా. తమిళైన్ సౌందర రాజన్ గారికి తెలుగు షమ్మందో, రాదో తెలియదు కానీ, ప్రసంగం ఇంగ్లీష్లో ఉంటే చదివారు. రాసిచ్చిన ప్రసంగాన్ని చూసి చదవడమే ఈ విధంగా చదివితే, ఈ పాలన ప్రగతి భవన్లో నుండి బయటికి వస్తేనే ఈ రాష్ట్రం బాగుపడుతుంది. కాబట్టి ఈ పాలనను ప్రగతి భవన్ నుండి బయటికి తీసుకురావాలని తమరి ద్వారా తెలుపుతున్నాను.

శ్రీ పురాణం సతీష్ కుమార్: (స్థానికసంపూల్పలు

- ఆదిలాభాద్: - అధ్యక్షా, గవర్నర్ ప్రసంగంపై మాటల్లాడే అవకాశం కల్పించిన చైర్మన్ గారికి ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను. గవర్నర్ గారి ప్రసంగంలో ఉన్నది ఉన్నట్లు తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన ఆరు సంవత్సరాల తరువాత.

(ప్యానల్ చైర్మన్ డా. మాదిరెడ్డి శ్రీనివాస్ రెడ్డి గారు అధ్యక్షస్థానం వ్యాంచారు.)

శ్రీ పురాణం సతీష్ కుమార్: - తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడి ఆరు సంవత్సరాలు పూర్తి చేసుకొని, ఏడవ సంవత్సరంలో అడుగుపెదుతున్న సందర్భంలో, తెలంగాణ రాష్ట్రప్రజల ఆకాంక్షల, ఆశయాల మేరకు జరిగిన ఉద్యమ ప్రస్తావంలో, ఉద్యమ నాయకత్వానికి అధికారం వచ్చిన సందర్భంలో, తెలంగాణ ఉద్యమ ప్రస్తావంలో ఉన్న నమస్కయలు కావచ్చు, విషయాలు కావచ్చు గారవ ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ గారి దృష్టికి వచ్చిన సందర్భంలో ఆ సమస్యలన్నీ గత ఆరు సంవత్సరాలుగా ఒక్కొక్కటినెరవేరుస్తూ, ఏడవ సంవత్సరంలో అడుగుపెదుతున్న తరువాంలో గవర్నర్ గారి ప్రసంగంలో కేవలం అట్టి విషయాలను మాత్రమే ప్రస్తావించడం జరిగింది కానీ, ఉన్నది లేనట్లు గానీ, తప్పులు గానీ లేవని ఈ సందర్భంగా తమరి ద్వారా తెలుపుతున్నాను.

పెద్దలు జీవన్ రెడ్డిగారు చాలా అనుభవించాలు. నభలో వారు మాటల్లాడుతుంటే వారి దగ్గర నుండి నేర్చుకునే విషయాలు చాలా ఉంటాయని ఆసక్తిగా ఎదురు చూస్తుంటాము. కానీ, మా దురదృష్టం అనుకుంటాను. వారి మాటలు ఏ విధంగా ఉన్నాయంటే “కోలికి కోయ ఉండదు”. కోలికి కోయ ఉండడపోవడంతో మంది కోయలను ముంచుతూ ఉంటుంది. మంది ఇంటి మీద పడి ఇంటి పై క్షుమిలను పీకుతూ ఉంటుంది. అలాగే, అంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో 27 శాతం ఫిట్మెంట్ ఇచ్చారని చెప్పడం జరిగింది. అయితే గారవ ముఖ్యమంత్రి గారు సకల జనుల నమ్మె ద్వారా ఉపాధ్యాయ ఉద్యోగిజిట్టెడ్ కార్పొరేషన్సుల సహకారంతో కుల సంఘాలు, ప్రజా సంఘాలు, విద్యార్థి మరియు మహిళా సంఘాలందరి సమన్వయంతో తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని సాధించుకోవడం జరిగింది.

తెలంగాణ రాష్ట్రఉద్యమం జరిగినప్పుడు వీళ్ళేవురు మాకు తోడుగా లేదు. వీరి పెదవులకు వారి యొక్క పదవులు అడ్డం వచ్చాయి. కేంద్ర ప్రభుత్వంలో భారతీయ జనతా పార్టీ అధికారంలో ఉంది. మనమందరం కలిసి ఉద్యమం చేద్దాము. ఆనాడు తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పాటు కొరకు కూడా కలిసి ఉద్యమం చేద్దామంటే మాతో చేయలేదు. ఎక్కడా

కూడా కలిసి ఉద్యమం చేసిన సందర్భాలు లేవని. ఈనాడు వారు పదేపదే మాటల్లాడుతున్నారు. ఈనాడు కొత్త నినాదం పుట్టుకోస్తున్నది.

కేంద్ర ప్రభుత్వంపై పోరాటం చేసి కాజిపేట కోచ్ ఫ్యాక్టరీ సాధించుకుండాము. కోచ్ ఫ్యాక్టరీ కోసం శ్రీ భాను ప్రసాద్ రావు గారు చెప్పినట్లు 150 ఎకరాల ల్యాండ్ అక్షీజెప్పే కూడా పూర్తి చేసుకోవడం జరిగింది. అయినా కోచ్ ఫ్యాక్టరీ మనకు రావడం లేదు. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో జరుగుతున్న ప్రాజెక్టుల అభివృద్ధికోసం, ఈ రాష్ట్రానికి చెందిన బి.జె.పి పార్టీ నాయకులు కేంద్రమంత్రి శ్రీ జవదేకర్ను కలిసి అన్ని పేపర్లు సక్రమంగా ఉంటేనే అనుమతి ఇవ్వాలని అనడంలో అర్థం ఏమిటి? తెలంగాణ రాష్ట్రంపై, రాష్ట్రప్రజలపై మరియు రైతాంగంపై వారికి ప్రేమ ఉంటే రాజకీయాలకు అతితంగా వ్యవహారించే మనస్తత్వం ఉంటే జవదేకర్ గారికి ఒకటిరెండు పేపర్లు తక్కువ ఉన్నా మీరు అనుమతినివ్వండి అని చెప్పాలి. ఆ తరువాత మా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం దానిని ప్రాడ్యూస్ చేస్తుందని చెప్పాలి కానీ, అన్ని పేపర్లు సక్రమంగా ఉంటేనే అనుమతి ఇవ్వాలనే విషయంలో అర్థం ఏమిటి? తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత గౌరవ ముఖ్యమంత్రి కోచ్ ఫ్యాక్టరీ గారు తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని, తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రజల అశయాల సాధనమేరకు ఏ లక్ష్యంతో, ఏ గమ్యంతో తెలంగాణ రాష్ట్రఉద్యమాన్ని చేపట్టడం జరిగింది? ఆ రోజున పాలనలో ఉన్న ఎన్.డి.ఎ ప్రభుత్వానిది కావచ్చు, రాష్ట్రంలో ఉన్న ప్రభుత్వానిది కావచ్చు వాళ్ళని మెప్పించి, ఒప్పించి, వారిని మెప్పించలేని పరిస్థితుల్లో మెడలు వంచి తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని ఏర్పర్చుకొని 60 సంవత్సరాల తెలంగాణ ప్రజల ఆకాంక్ష అయిన తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని తెలంగాణ ప్రజల కాళ్ళ దగ్గర పెట్టినటువంటి గోప్య వ్యక్తి తెలంగాణ ముఖ్యమంత్రి కోచ్ ఫ్యాక్టరీ గారేనని సగర్యంగా తెలుపుతున్నాను.

తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన ఆరు సంవత్సరాల కాలంలో జరిగిన అభివృద్ధి సంక్షేమ కార్యక్రమాలు పూర్ణ గుచ్ఛినట్లు ప్రతి ఒక్కటి గవర్నరు గారి ప్రసంగంలో ప్రేశపెట్టడం జరిగింది. గవర్నర్ గారికి తెలుగు రాకోవచ్చు.

కానీ, గవర్నర్ గారి ప్రసంగం తెలుగు మరియు ఇంగ్లీష్ ఉంటుంది. ఈ రెండింటిని నేను చదివాను. రెండూ ఒకే విధంగా ఉన్నాయి. గవర్నర్ గారికి తెలుగు అర్థమైందో లేదోనీ కించపరిచే విధంగా మాటల్లాడడమనేది చాలా శోచనీయం. రాజ్యంగబధమైన కూర్చీలో కూర్చున్న వ్యక్తికి తెలియదు అనడమనేది తప్పని తమరి ద్వారా తెలుపుతున్నాను.

తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత అభివృద్ధి సంక్షేమ కార్యక్రమాలను గవర్నర్ గారి ప్రసంగంలో పొందుపరచడం జరిగింది. గతంలో రూ.200/- ఉన్న పించన్సు రూ.2016/-కు పెంచి సంక్షేమ రంగానికి పెద్ద పీట వేయడం జరిగింది. వికలాంగులకు రూ.500/- ఉన్న దానిని రూ.3016/-కు పెంచడం జరిగింది. “రైతు బంధు” పథకం ద్వారా పంటకు రూ.5,000/- చోపున రెండు పంటలకు కలిపి రూ.10,000/- అందజేస్తున్నారు. రైతు బీమా రూ. 2,271 ప్రీమియం ప్రభుత్వమే చెల్లించి రైతు మరణస్టేరూ.5,00,000 అందజేస్తున్నారు. అలాగే, రైతులకు 24 గంటలపాటు ఉచిత విద్యుత్తును అందిస్తున్నామని గవర్నర్ ప్రసంగంలో పేర్కొనడం జరిగింది. ఇష్టే నిజాలు కావా? జరుగుతున్న విషయాలనే గవర్నర్ గారి ప్రసంగంలో పొందుపరిచారు. గవర్నర్ గారి ప్రసంగం అంటే ఆశామాపీ ప్రసంగం కాదు. తెలంగాణ రాష్ట్రమే కాకుండా బయటి రాష్ట్రంలో ఉన్న మేధావులు కూడా గవర్నర్ గారి ప్రసంగాన్ని చూస్తారు. కాబట్టి ఎలా పడితే అలా ప్రసంగాన్ని పొందుపరుచుకుంటే బాగుండదని తమరి ద్వారా తెలుపుతున్నాను.

1.40 | ఉమ్మడి అంధపదేశీలో యుపివీ ప్రభుత్వం మ. ఉన్నప్పుడు ఐటిపార్క ప్రాజెక్టు వచ్చింది. దాని ద్వారా రెండు లక్షల ఉద్యోగాలు వచ్చేవి. కానీ ఎన్డిఎ ప్రభుత్వం దానిని రద్దు చేసింది. మొన్నటి ఎన్నికల్లో పట్టభద్రులు, నిరుద్యోగుల సంక్షేమం, నిరుద్యోగభూతి గురించి పదే పదే మాటల్డి, ప్రచారం చేసుకునే వాళ్ళకు రెండు లక్షల ఉద్యోగాలను కొల్లగొట్టిన ప్రభుత్వం ఎన్డిఎ ప్రభుత్వమని తెలియలేదా. అధ్యక్షా, subject to correction, ఆసంభ్య రెండు కోట్లు లేదా రెండు లక్షలు ఉండి ఉండవచ్చను.

అధ్యక్ష, “ఆయుష్మాన్ భారత్” గురించి బిజేపి సభ్యులు మరలా ప్రస్తావించారు. అసలు “ఆయుష్మాన్ భారత్లో” ఏముంది అధ్యక్ష. కేంద్ర ప్రభుత్వ నిర్ణయాన్ని గౌరవించాలనే సదుధ్వేశంతో దానిని తీసుకోవడం జరిగింది. ఆ పథకంలో కేవలం 2 లక్షల రూపాయల పరిమితితో, 26 లక్షల మంది లబ్ధిదారులు మాత్రమే ఉన్నారు. అదే “ఆరోగ్యశ్రీ” లో 5 లక్షల రూపాయల పరిమితితో 72 లక్షల మంది లబ్ధిదారులు ఉన్నారు. మరి “ఆరోగ్య శ్రీ” బాగుంటుందా లేదా “ఆయుష్మాన్ భారత్” బాగుంటుందా అనేది వారికి తెలియాలి. ఎంతసేపువాళ్లపార్టీని, ప్రభుత్వాన్ని పొగడడమే వేదికగా చేసుకోకుండా, ప్రజా సమస్యల కోసం, ప్రజలకు కావాల్సిన అభివృద్ధిసంక్లేషమాల కోసం, సహాతుక్కొనుటుపంటి సూచనలిచ్చేందుకే శాసన పరిషత్తును వాడుకోవాలే తప్ప వాళ్ల ప్రభుత్వాలు, నాయకత్వాల గురించి మాట్లాడటం కోసం ఈ వేదికను వాడుకోవడం చాలా శోచనీయం.

తెలంగాణ రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ఏ రంగంలో చూసుకున్న మనం మొదటి స్థానంలోనే ఉన్నాము. తెలంగాణ రాష్ట్ర ఉద్యమ సమయంలో మనల్ని ఎవరైతే అవహేళన చేశారో, కించపరిచారో వాళ్లకి దీటుగా సమాధానం చెప్పినట్టెంది. తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రజలకు ఉద్యమాలు చేయడం వస్తుంది తప్పితే వాళ్లకు పరిపాలన చేయడం చేతగాదని చెప్పిన సందర్భాలున్నాయి. తెలంగాణ రాష్ట్రప్రజలు ఉద్యమ బాట పట్టకుండా ఉండేందుకు నాటి ముఖ్యమంత్రి తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడితే చిమ్మకటిలో రాష్ట్రముంటుంది, విద్యుత్తే ఉండదని చెప్పారు. ఈ రోజున ఆ నాయకులే అంధకారమయ్యారు తప్పితే తెలంగాణ రాష్ట్రం వెలుగులతో చాలా బ్రహ్మండంగా ఉంది.

మనకు పరిపాలన చేయరాదని చెప్పిన సందర్భం మంచి అన్ని రంగాల్లో, కేంద్ర ప్రభుత్వం చేస్తున్న అన్ని సర్వేల్లో నెం.1 రాష్ట్రంగా తెలంగాణ రాష్ట్రం ముందుకు పోతుంది. కేంద్రం మంచి వస్తున్న పెద్దలు సైతం రాష్ట్రంలో జరుగుతున్న అభివృద్ధికార్యక్రమాలను చూసి చాలా సంబరుడుతూ వాళ్ల దానిని అడాప్పి చేసుకుంటున్నారంటే గౌరవ ముఖ్యమంత్రి

గారి దార్శనికత ఏ విధంగా ఉండో ఒక్కసారి ఆలోచించుకోవాలి.

తెలంగాణ రాష్ట్రంలోని మిషన్ భగీరథ, మిషన్ కాకటియ ప్రాజెక్టులు ప్రజలకు, రైతులకు చాలా అందుబాటులో ఉన్నాయాని, వీటికి గ్రాంట్ ఇవ్వాలని నీతి అయోగ్ రిక్మెండ్ చేయడం జరిగింది. ఆరు వేల కోట్లు ఇవ్వాలని రిక్మెండ్ చేస్తే ఆరు పైసలు కూడా ఇవ్వలేదు. వారు విస్తరిస్తున్నారు. ఈ విధంగా కేంద్ర ప్రభుత్వం సహకారం లేకున్న కూడా ఉన్న దానిలో ఎఫ్.ఆర్.బి.యం. పరిమితికి లోబడి అప్పులు చేస్తున్నాం తప్ప, అప్పు చేసి పప్పు కూడు తినడం లేదు. చేస్తున్న అప్పు కుడా క్యాపిట్లు ఎక్స్పెండీచర్లో చూపించి రాష్ట్రాభివృద్ధికి దోహదుడుతున్నాం. అప్పు చేయిని వారు ఎవరు అధ్యక్ష? . ఈ దేశాన్ని కాపాడుతున్న, సాకుతున్న ఐదారు రాష్ట్రాల్లో మన తెలంగాణ రాష్ట్రం కూడా ఒకటనే విషయాన్ని గౌరవ పెద్దలు గుర్తుంచుకోవాల్సిందిగా ఈ సందర్భంగా మనవి చేసుకుంటూ, మొదటి సారి ఛేర్ మీద కూర్చున్న మిమ్మల్ని గౌరవిస్తూ, నాకు మాట్లాడటానికి అవకాశమిచ్చిన మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను. జై తెలంగాణ, జై కేసీఆర్.

శ్రీ కూర రఘుత్తమ్ రెడ్డి (పొధ్యాయుల నియోజకవర్గం - మెదక్, నిజామాబాద్, ఆదిలాబాద్ మరియు కరీంనగర్):- అధ్యక్ష, మాట్లాడటానికి అవకాశమిచ్చిన మీకు నమస్కారాలు తెలియజేస్తూ, విద్యా పరంగా అభివృద్ధి జరిగితేనే అన్ని రకాల అభివృద్ధి జరుగుతుంది. అభివృద్ధి అనేది విద్యుత్తేనే ముడిపడి ఉంది. కానీ గవర్నర్ గారి ప్రసంగంలో నాలుగు లక్షల మంది విద్యార్థులు ఉన్న గురుకుల పారశాల విషయాన్ని మాత్రమే ప్రస్తావించి, మిగతా పదిహాను లక్షల మంది విద్యార్థులు చదువుతున్న ప్రభుత్వ పారశాలల గురించి ప్రస్తావించకపోవడం వల్ల కొంత ఆవేదన వ్యక్తం చేస్తున్నాను. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో 925 గురుకుల పారశాలలు నెలకొని ఉంటే, అందులో దాదాపుగా 160 ప్రిన్సిపల్ పోస్టులు

మరియు చాలా వరకు ఉపాధ్యాయ పోస్టులు భాళీగా ఉన్నాయి. గురుకుల పాఠశాలలు పెట్టిపుట్టటినుంచి అందులో పని చేస్తున్న ఉపాధ్యాయుల నమస్కల పట్లకానీ, వాటి మాలిక వసతుల విషయం కానీ, పక్క భవనాల గురించి కానీ ఇంతమరకు రాష్ట్రప్రభుత్వం చర్చించిన దాఖలాలు లేవు. మను గొప్పగా చెప్పుకుంటున్న గురుకుల పాఠశాలల్లోనైనా కీస మాలిక వసతులు, పక్క భవనాలు ఏర్పాటు చేసి ఆ పాఠశాలల్లో చదువుతున్న పేద, బడుగు, బలహిన, ఎస్టీ, ఎస్టీ, మైనారిటీ విద్యార్థులకు నాణ్యమైన విద్యను అందించే విషయంలో ప్రభుత్వం ప్రత్యేకమైన చౌరువ తీసుకోవాలని ఈ సందర్భంగా గుర్తు చేస్తున్నాను.

మన రాష్ట్రంలో ఆర్థికంగా, సాంఘికంగా వెనుకబడిన వారు ఎవరైతే నలభై శాతం మంది మన గురుకుల, ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో చదువుతున్నారో వారికి నాణ్యమైన విద్యను అందించే ఆ విద్యార్థులను కుటుంబానికి, సమాజానికి, రాష్ట్రానికి పనికిప్పే పేటలుగా తీర్చిదినప్పుడు మాత్రమే మనం అనుకున్న తెలంగాణ సాధ్యమవుతుంది. అప్పుడే అభివృద్ధి సాధించిన తెలంగాణగా చెప్పుకోవల్సినటువంటి విషయాన్ని తమరి ద్వారా సభకు తెలియజేస్తున్నాను. ఉపాధ్యాయ పోస్టులు చాలా వరకు భాళీగా ఉన్నాయి. మాలిక వసతుల గురించి ప్రభుత్వం పూర్తిగా మర్చిపోయిందనే విషయం మీకు తెలియనిది కాదు. పాఠశాల విద్యకు, ప్రాథమిక విద్యకు మంచి గుర్తింపునిచ్చే విధంగా ప్రభుత్వం పని చేయలసిన అవసరం ఉండని తెలియజేస్తున్నాను. ఏ విషయాన్నాతే గవర్నరు గారి ప్రసంగంలో ఎక్కువగా ప్రస్తావించాలో ఆ విషయాన్ని తక్కువగా చేర్చినందుకు ఉపాధ్యాయ శాసనమండలి సభ్యునిగా నాకు కొంత ఆవేదన అనిపించింది. అన్ని రంగాలతో ముడిపడి ఉన్న విద్య రంగంపై తెలంగాణ ప్రభుత్వం ప్రత్యేక దృష్టికేంద్రికరించాలని కోరుకుంటూ నాకు ఈ అవకాశాన్ని ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ ముగిస్తున్నాను.

శ్రీ అలుగుబెల్లి నర్సిరెడ్డి (ఉపాధ్యాయుల నియోజకవర్గం - వరంగల్, ఖమ్మం మరియు

నల్గొండ):- అధ్యక్ష, ప్యానెల్ చైర్మన్‌గా మొదటిసారిగా కూర్చున మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. ఏమైనా, చివరకు మాకు మాటల్డాడే అవకాశప్పే సరికి సీట్లన్ని అక్కడ, ఇక్కడ భాళీగా ఉన్నాయి. ప్రైస్ గ్యాలరీ కూడా భాళీగానే ఉంటుంది. తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడి ఆరు సంవత్సరాల తొమ్మిది నెలల పదహారు రోజులు పూర్తింది.

1.50 | ఈ మొత్తం పాలనను, అంతకంటే ముందు పది మ.

సంవత్సరాల పాలనను కంపీర్ చేస్తూ తెలుగులో యాభై పేజీలు, ఇంగ్లీషులో నలభై పేజీల బుక్ రాసారు. వాస్తవంగా, గత సంవత్సరం మార్చి 6వ తేదీన గుర్తుర్ ప్రసంగ జరిగింది. అప్పటివరకూ సంవత్సరం పాడువున చేసిన పనుల గురించి చర్చలో పెట్టుకుంటాము. ఈ సంవత్సరం పనుల గురించి, గవర్నర్ ప్రసంగంలో ఉంటే, అది ఉపయుక్తంగా ఉంటుందని నాకున్న అభిప్రాయం. పోయిన ఏపిల్ నుండి కొత్త ఆర్థిక సంవత్సరం మొదలులైంది. ఈ నెల 31కి 2020-21 ఆర్థిక సంవత్సరం ముగుస్తుంది. ఈ సంవత్సర కాలానికి ఇందులో ప్రస్తావించిన అంశాలు చాలా తక్కువగా ఉన్నాయి. కరోనా వచ్చిందనా లేక చెప్పడానికి ఏమీలేదనా? ఏ అంశాలలో ఈ ప్రభుత్వం విజయం సాధించిందో తోటిసభ్యులు మాటల్డాడారు. విద్యుత్, “రైతుబంధు” కార్బూకులురైతులకు ఉపయోగిస్తాయి. గ్రామీణాప్రాంతాల ప్రజలకు ఉపయోగిస్తాయి. గతంలో గుర్తుర్ ప్రసంగంలో ఉద్యోగుల గురించి ఉపాధ్యాయుల గురించి ప్రత్యేకంగా ప్రస్తావన ఉండేది. ఒక పేరాగ్రాఫ్ ఉండేది. ఇందులో అటువంటి ప్రస్తావన ఏదీ లేనందుకు నేను విచారం వ్యక్తం చేస్తున్నాను. పీ.ఆర్.సి., ఉపాధ్యాయుల పదోన్నతుల విషయం, కాంటార్టిక్, అవటసోర్సీంగ్ ఉద్యోగ, ఉపాధ్యాయులకు ఇస్తున్న జీతాలు తక్కువగా ఉన్నాయని ఎక్కడా లేదు. వారికిష్టున్న రెమ్యూనెప్స్ చాలా తక్కువగా ఉంది. తొమ్మిది లక్షల ముప్పై ఆరు వేల మందికి మేలు జరిగేలా మ్యాఫిమంత్రి గారు నిర్ణయం తీసుకుంటామని అన్నారు. అది ఈ ప్రసంగంలో ఉంటుందని నేను భావించాను. కనీ, ప్రసంగంలో ఆ అంశం లేదు. దానితోబాటు ఉద్యోగాల ప్రస్తావన లేదు. ముఖ్యంగా,

విద్యారంగం అంటే గురుకుల విద్యాలయాలే అన్నట్లు వాటి గురించి మాత్రమే ప్రస్తావిస్తున్నారు. ఆ లెక్షల్లోకి వస్తే, తొమ్మిది వందల చిల్లర ఉన్న గురుకుల విద్యాలయాలలో నాలుగు లక్షల అరవై వేల మంది చదువుకుంటున్నారు. తెలంగాణ రాష్ట్రాలో యాభై తొమ్మిది లక్షల పైన విద్యార్థులుంటారు. అంటే ఎంత శాతమో మీకు తెలియనిది కాదు. ప్రభుత్వ, మండల పరిషత్తు, జిల్లా పరిషత్తు, గిరిజన సంక్షేమ, ఎయిడెడ్ సూళ్లలో 23 లక్షల మంది విద్యార్థులు చదువుతున్నారు. ఈ నాలుగు రకాల విద్యాసంస్థల గురించి ఆరున్నర సంవత్సరాలలో క్లీసంబక్ట శాశం అయినా పట్టించుకోలేదు.

రెండవ అంశానికి వస్తే, సంక్షేపాన్ని ప్రధానంగా తీసుకుంటామని చెబుతున్నారు. సంక్షేపాన్ని, విద్యారంగానికి అనువయించుకున్నట్లయితే ..... తెలంగాణ రాష్ట్రాలో పది లక్షల యాభై వేల మంది ఎస్సి విద్యార్థులుంటారు. అందులో గురుకులాలలో చదువుకునేది లక్ష ఇరవై అయిదు వేల మందే. ప్రైవేట్లో చదువుకునేవారు మూడు లక్షల మంది ఉంటారు. ఇంకా ఆరు లక్షల ఎనబై వేల మంది జిల్లా పరిషత్తు, గిరిజన సంక్షేపం, ఎయిడెడ్ సూళ్లలో చదువుతున్నారు. వారి అభివృద్ధి గురించి పట్టించుకోవద్దా? వారు చదువుకోవద్దా? అయిదు లక్షల మంది గిరిజన విద్యార్థులు నేను చెప్పిన పాతశాలల్లో చదువుకుంటున్నారు. బీసీ విద్యార్థులు దాదాపు పదకొండు లక్షల మంది జిల్లా పరిషత్తు, మండల పరిషత్తు, గిరిజన సంక్షేమ, ఎయిడెడ్ సూళ్లలో చదువుకొంటున్నారు. ప్రభుత్వ సూళ్లలో చదువుకొంటున్నారు. వారి అభివృద్ధిని కూడా పట్టించుకోవాలి కదా. ఆ సూళ్లను గాలికి వదిలేస్తున్న పరిస్థితి ఉంది. ఆ ప్రస్తావన గవర్నర్ ప్రసంగంలో ఉండాలి. 23 వేల సూళ్లల్లో బల్లలు ఉండేవారు లేరు, తాళం వేసేవారు లేరు, తాళం తీసేవారు లేరు. గతంలో వారికి రూ. 2500/- జీతం ఇచ్చేవారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం అడ్డుకుల్లా మీందికాబట్టి ఇప్పుడు జీతం ఇప్పలేకపోతున్నామని అన్నారు. కేంద్రానికి లేఖ రాసి అనుమతి అయినా పాంచాలి, లేదూ దానికి అయ్యిది డెబ్టీ కోట్ల రూపాయలే కాబట్టి, ఉన్న నిధుల నుంచి అయినా

సర్పుబాటు చేసి, వారికి జీతమిచ్చే విధంగా, తాళం వేసి, తాళం తీసే వాళ్లను, టాయిలెట్లను కీన్ చేసే వాళ్లను నియమించాలి. ఇప్పట్టికొ ఆలోచించాలి. సర్పంచులకు, మునిపల్ చైర్మన్లలకు, కార్బోరేషన్లలేయర్లకు చెబితే, వాళ్లు మూడు, నాలుగు రోజులకొకసారి సిబ్బందిని పంపిస్తే, మేము బయట ఊడుస్తాము కానీ క్లాన్ రూమ్లలో ఊడ్చుము, స్టోర్ రూమ్లలు ఊడ్చుమని, టాయిలెట్లలో వేలు కూడా పెట్టుమని చెబుతున్నారు. అందువల్ల ఈ అంశాన్ని ఇందులో ప్రస్తావిస్తారనుకున్నాను. ఆ అంశం కూడా లేదు. ప్రధానంగా, వ్యవసాయపరంగా తెలంగాణ అభివృద్ధి చెందుతుందని ఈ యాభై పేజీలలో చాలా చోట్ల ప్రస్తావించారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం దుర్మార్గంగా చేసిన ఆ మూడు వ్యవసాయ చట్టాల గురించి తప్పనిసరిగా ప్రస్తావన ఉంటుంది అనుకున్నాను. ఎందుకంటే, ఆ చట్టాల రద్దు కొరకు, ఐక్యంగా అందరం కలసి రద్దు చేసేంతవరకూ రైతు సంఘాల వెనుక, రైతు పోరాటాల వెనుక ఉంటారని ప్రస్తావిస్తారనుకున్నాను. అది కూడా ఇందులో లేదు.

(బెల్)

అదే విధంగా చిన్న చిన్న అంశాలున్నాయి. ఉద్యోగుల బదిలీలు, అంతర్జిల్లాల బదిలీలు. మోడల్ సూళ్లలో ఏడు సంవత్సరాల నుంచి పనిచేస్తున్న వారికి ప్రమోపస్తు లేవు. ఇచ్చే ప్రస్తావాంశాలలో ఉండాలి. ఉంటాయని భావించాను.

ఆరోగ్యం విషయానికి వస్తే, కరోనా సందర్భంలో, ఈ రాష్ట్రంలోని ఘంట లైన్ వారియర్ గురించి నేను ఆరోజు చెప్పాను. ఈ రోజు కూడా చెబుతున్నాను. వైద్య సిబ్బందికి, పారిశుధ్య సిబ్బందికి, పోలీసులకు అభినందనలు. ముఖ్యంగా ఆరోగ్య శాఖ మంత్రి గారు కూడా ఘంట లైన్ వారియర్ అని నేను తెలియజేస్తున్నాను. వారిని అభినందిస్తూ ఇందులో రెండు, మూడు వాక్యాలు చెప్పారు. ఆ పేరా వరకూ సంపూర్ణంగా మద్దతిస్తున్నాను. వాస్తవంగా రెండు నెలలకు పైగా కార్బోరేట్ ఆసుపత్రులు తాళాలు వేసుకొని, మూత వేసుకున్నాయి. గాంధీ, నిమ్మ, జిల్లా హాడ్ క్వార్టర్లోని ఆసుపత్రులు లేకపోతే తెలంగాణ మొత్తం అల్లకల్లో ఉండాలి. ఇందులో లేదు.

అయిపోయేది. సోదర ఉద్యోగస్తులకు కరోనా చికిత్స ప్రాప్తేట్ ఆసుపత్రులలో, కార్బోరైట్ ఆసుపత్రులలో చేయించుకుంటే లక్ష రూపాయలు రీయింబర్స్ మొంట్ ఇవ్వోచ్చుని చెప్పి ఒక జీట్ ఇచ్చారు. నా దృష్టిలో అది సరిపోతుంది. మన కార్బోరైట్ ఆసుపత్రులకు వెళ్తే ఎంత బిల్ వేశారు, తక్కువలో తక్కువ నాలుగు లక్షల ముప్పై వేల రూపాయలు వేశారు. కొండరికి అయితే, ఇరవై అయిదు లక్షల నుండి ముప్పై లక్షల వరకూ బిల్ వేశారు. ముప్పై లక్షల రూపాయల బిల్ వేసినా బతుకుతారనే గ్యారెంటీ ఏమీ లేదు. శవాలు బయటకి వచ్చాయి. ఇటువంటి దోహిడీ చేసినా, దానిగురించి గవర్నర్ ప్రసంగంలోని “ఆరోగ్యం” అంశంలో రాయలేదు. ఈ రాష్ట్రంలో కార్బోరైట్ ఆసుపత్రులు ప్రజల ఆరోగ్యం కోసం లేవు, ఫీజులతో ప్రజలను దోహిడీ చేసేందుకు ఉన్నాయని గవర్నర్ ప్రసంగంలో ఉండడం సమంజసమని నేను భావిస్తున్నాను. “ఆరోగ్యం” విషయంలో ఆయుష్ అనే డిపార్ట్మెంట్ వేరుగా ఉంది. నేను ఈ మధ్య అన్నట్టేనో కొన్ని పేరులు తీసి చూస్తే, ఆయుష్ కింద ఉన్న ఆయుర్వేదం, హోమియోథెరాపీక్ నేలవారీ వచ్చే పేపెంట్లు సంఖ్య 18,22,32 అలా ఉంది. కొన్ని థీమ్స్ లో రోజుకొక పేపెంట్ కూడా రావడం లేదు. “ఆరోగ్యశ్రీ”, కేంద్ర ప్రభుత్వ “ఆయుష్మాన్ భారత్” పథకాలు ఉన్నాయి. వీటన్నింటినీ సమస్యలు చేసి ప్రభుత్వ వైద్యాన్ని బాగు చేస్తే ప్రజలకు ఇట్టంది లేకుండా ఉంటుంది. కరోనా రాక ముందు అనుమానాలు మనకు రాలేదు. విద్యా, వైద్యం ప్రభుత్వ రంగంలో ఉన్నప్పుడే తప్పనిసరిగా ప్రజలకు వేలు జరుగుతుంది. అందరూ సంక్లేషంతో జీవించగలుగుతారు. ఇట్టందులు లేకుండా ఉంటాయని చెప్పి అనుకున్న సందర్భాలున్నాయి. కానీ, ఈ ప్రసంగంలో విద్యా, వైద్యం ప్రభుత్వ రంగంలోనే అందిస్తామని, విద్యను అభివృద్ధి చేయడానికి సద్గు చర్చలు తీసుకుంటామని స్పష్టమైన మాటలు, స్పష్టమైనవాక్యాలు నాకు ఇందులో కనిపించలేదు. అది కూడా చేరిస్తే బాగుండేది.

2.00 అధ్యక్షా, సన్న బియ్యం గురించి చెప్పాను.
మ. ఎందుకంటే, నేను ఇక్కడికి రాక ముందు

పోడ్ మాస్టరుగా పనిచేశాను. ఒక్క విడతలో మంచి సన్నబియ్యం వచ్చేవి. మరొక విడతలో సన్నబియ్యం ఎలా వచ్చేవంటే, దొడ్డబియ్యం సన్నబడి వచ్చేవి. అంటే, గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో రూపాయికి కిలో చొప్పున ఇచ్చే బియ్యమే సన్నగా చేయబడి వచ్చేవి. చూడ్డానికి రెండూ సన్నగానే ఉండేవి. అన్నం వండితే ఆ తేడా మాకు కనిపించేది. కాబట్టి, ఈ విషయంలో నిజమైన సన్నబియ్యం సరఫరా అయ్యేట్లు చూడాలని తెలంగాణ ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాము. అలా కాకుండా సన్నగా చేయబడి బియ్యమేదైనా ఉంటే, దానిని తప్పనిసరిగా పట్టుకొని ఎక్కడిక్కడ కంటోల్ చేయాలని కోరుతున్నాము.

అదేవిధంగా, బడ్జెట్ ప్రసంగంలో వంద శాతం త్రాగునీరు ఇవ్వడం జరిగిందని చెప్పారు. మొత్తం కోటి కుటుంబాలకు “మిషన్ భగీరథ” నీళ్ళస్తామని చెప్పురు, 57 లక్షల కుటుంబాలకు నీళ్ళ కనెక్షన్లు ఇవ్వడం జరిగిందనీ, ఇంకా 43 లక్షల కుటుంబాలకు కనెక్షన్లు ఇవ్వాల్సి ఉందని గవర్నర్ ప్రసంగంలో చెప్పడం జరిగింది. ఇంకా అన్ని ఇళ్ళకు పూర్తిగా నీళ్ళ కనెక్షన్లు ఇవ్వలేదు కాబట్టి, “ఉన్న వరకు వంద శాతం నీళ్ళచ్చాం. కానీ, ఇంటింటీకి నీళ్ళ కనెక్షన్లు ఇవ్వడం మాత్రం 57 శాతమే పూర్తయిందని” చెప్పాలి. తప్ప, వంద శాతం నీళ్ళచ్చామని చెప్పడం సరియైనది కాదు. కొన్ని గ్రామాల్లోని ఇళ్ళకు ఇంకా నీటి కనెక్షన్లు ఇవ్వలేదు. నేను మొన్నెనే కట్టంగూర్ మండలం, ఇస్కూయిల్సల్ గ్రామానికి ఒక కార్యక్రమం నిమిత్తం వెళ్ళడం జరిగింది. అక్కడ “మిషన్ భగీరథ” పనులు కొంత వరకే పూర్తయ్యాయి. అంటే, ట్యాంకుల వరకు మాత్రమే నీళ్ళ మస్తున్నాయి. కానీ, ఇళ్ళకు మాత్రం ఇంకా కనెక్షన్లు ఇవ్వలేదు. అంతే కాకుండా, దీనివల్ల ఇంకో ఇట్టంది ఏర్పడింది. గతంలో గ్రామాల్లో బోర్డ ద్వారా వారికి సరిపడినంతగా నీళ్ళివ్వ గలిగేవారు. కానీ, “మిషన్ భగీరథ” వచ్చిన తరువాత, త్రాగునీటికి ఇట్టందులు లేకపోయినా, ఉపయోగించుకునేందుకు కావలసిన నీళ్ళ మాత్రం తక్కువైపోయాయి. కాబట్టి, త్రాగునీటితోపాటు ఇతర అవసరాల ఉపయోగానికి కూడా సరిపడేంతగా నీళ్ళందించాలని కోరుతున్నాము. ఈ రెండింటిని “మిషన్

భగీరథ” కార్యక్రమంలో సమస్యయం చేసుకునే విషయమై ప్రభుత్వం తప్పకుండా ఆలోచనచేయవలసిన అఘరముంది.

(గౌరవ డెప్యూటీ ఛైర్మన్ అధ్యక్షస్థానం హించారు)

కేంద్ర ప్రభుత్వం చాలా వాటలు చెప్పుంది. ఎందుకంటే, వాళ్ళ మాటల మీదే బటుకుతున్నారు. “స్వచ్ఛ భారత్తో” భాగంగా నూటికి నూరు శాతం బహిరంగ మల విసర్జన లేకుండా ఉండని సర్వేలు చెప్పున్నాయింటూ కేంద్ర ప్రభుత్వం చెప్పింది. కానీ, ఇది వాస్తవమా చెప్పింది. నేను హాయాత్ నగర్ దాటిన తరువాత ప్రాంతంలో నివాసముంటాను. నేను రోజూ ఉదయస్నేహాకింగ్ కు వెళ్లాను. అక్కడ బహిరంగ మల విసర్జన చేస్తున్నట్లుగా అందరికీ క్లిపిస్తుంది. కాబట్టి, వాస్తవసంభ్యలు చెప్పి, ఏం చేస్తే బాగుంటుంది, ఇంకా ఏనీ చేస్తామనే విషయాలు చేపే (బెల్) బాగుండేది. మన తెలంగాణ ప్రభుత్వం మాటల ప్రభుత్వం కాదని నేను భావిస్తున్నాను. రాష్ట్ర ఆర్థికాభివృద్ధి విషయంలో మనకు ఎంత డబ్బుంది, ఏం చేస్తే బాగుంటుంది, ఏం చేస్తున్నామనే స్పష్టమైన వివరాలు ఇచ్చి ఉంటే బాగుండేదని నా అభిప్రాయం. “క్ష్యాణాలక్ష్మీ-ప్రేదీముబారక్” చాలా మంచి పథకం. పేద ప్రజలు కూడా చాల సంతోషిస్తున్నారు. కానీ, సంవత్సరం నుండి దానికి రావలసిన డబ్బులు రావడం లేదు. దానితో బయట నుండి 2 రూపాయల వడ్డికి లక్ష రూపాయలు అప్పు తెచ్చుకున్న వాళ్ళకు, సంవత్సరానికి 24,000 రూపాయల వడ్డి కట్టాల్సి వస్తోంది. కాబట్టి, ఇటువంటి పథకాల నిధులు విడుదలలో ఆలస్యం జరుగుండా చూస్తే బాగుంటుందని తెలియజేస్తున్నాను.

అధ్యక్ష, “ఆసరా పించన్ల” గురించి చూస్తే, “ఆసరా పించన్లకు” అర్థత వయస్సును 57 ఏళ్ళకు తగ్గించడమనేది ప్రభుత్వ పరిధిలోని అంశం. కాబట్టి, దాని గురించి నేను ప్రస్తావించడం లేదు. కానీ, గతంలో 65 సంవత్సరాలు నిండగానే అందరికి “ఆసరా పించన్ల” ఇచ్చేవారు. గత నాలుగు సంవత్సరాలుగా 65 సంవత్సరాలు నిండో పించన్ల ఇవ్వడం లేదు. చనిపోయిన వాళ్ళ పించన్ల సీజ్ అయిపోతున్నాయి. గతం నుండి తీసుకుంటున్న వాళ్ళకు

ఇస్తున్నారే తప్ప, కొత్తగా 65 సంవత్సరాలు నిండిన వాళ్ళకు మాత్రం ఆసరా పించన్ల రావడం లేదు.

అధ్యక్ష, ఉపాధ్యాయులు నన్ను ఎమ్ముట్టిగా ఎన్నుకున్నారు. ఉద్యోగులు ఎదురు చూస్తున్నారు. గవర్నరుగారి ప్రసంగపారంలో ఉద్యోగులు, ఉపాధ్యాయులు, పెస్సనర్లు, కాంట్రాక్ట్ ఉద్యోగుల గురించి ఎటువంటి ప్రస్తావన లేకపోవడం, అదేవిధంగా కొన్ని అంకెలు, సంఖ్యలు వాస్తవానికి దూరంగా ఉన్న కారణంగా ఈ ప్రసంగపాతానికి నేను ధన్యవాదాలు తెలుపలేకపోతున్నానని సవినయంగా మని చేస్తున్నాను.

శ్రీ తఱుల రాజీందర్సి:- అధ్యక్ష, గౌరవసీయులు నర్సిరెడ్డిగారికి గ్రాన్సరూట లెవల్లో సమాచారం ఉంటుంది కాబట్టి, సన్నచియ్యం గురించి వారికి తప్పక తెలిసి ఉండాలి. ‘కుటోల్ బియ్యాన్ని తీసుకువచ్చి సన్నగా చేసి సన్నచియ్యంగా ఇస్తున్నారని’ వారన్నారు. ఆవిధంగా చేయడం సాధ్యం కాదు. సన్న చియ్యంలో 50 రకాలున్నాయి. ‘కరీంనగర్ జై శ్రీరామ్’ బియ్యం నుండి తీసుకుంటే ‘నెల్లారు సన్నలు’ దాకా వివిధ రకాల సన్న చియ్యం ఉంది. నెల్లారు సన్నలూ సన్న చియ్యమే, అలగేజై శ్రీరామ్ బియ్యం కూడా సన్న చియ్యమే. దానికి, దీనికి వెయ్యి రూపాయల వరకు తేడా ఉంటుంది. ఆవిధంగా తేడాలుండి ఉండవచ్చు గానీ, దొడ్డ చియ్యాన్ని సన్నగా చేసేటువంటి ఆస్కారం మాత్రం ఉండదు. మళ్ళీ ఎక్కడా ఈ విషయం ప్రస్తావించకండి. ఈ ప్రస్తావన గతంలో వస్తే నేను కూడా ఫీల్డ్కి వెళ్ళి చూశాను. ఆవిధంగా జరిగే అవకాశమే లేదు.

శ్రీవంతి ఆకుల లలిత (శాసనసభ నియోజకవర్గం):- అధ్యక్ష, తెలంగాణ గవర్నరు ప్రసంగానికి ధన్యవాదాలు తెలిపే తీర్మానంపై మాటల్లడేందుకు నాకు అవకాశ ఇచ్చినందుకు తుఱికి ముందుగా నా ధన్యవాదాలు. గౌరవ సభ్యులు భానుప్రసాద్ రావు గారు ప్రవేశపెట్టిన ఈ తీర్మానానికి నేను పూర్తిగా మద్దతు తెలుపుతున్నాను.

అధ్యక్షా, అన్ని వర్గాల సంక్లేషమే లక్ష్మంగా ప్రయాణం సాగిస్తున్న రాష్ట్రం, తెలంగాణ రాష్ట్రం. తెలంగాణ రాష్ట్రం ప్రత్యేక రాష్ట్రంగా ఏర్పడితే శాంతి, భద్రతల నమ్ములు తలెత్తుతాయనీ, ప్రొదరాబాద్ నగరం అతలాకుతలవోతుందనీ, కరంటు లేక అంధకారం అలముకుంటుండనీ, పరిశ్రమలు వెళ్లిపోతాయనీ తెలంగాణ వ్యతిరేకులు శాపాలు పెట్టారు. తెలంగాణ ప్రజలకి వ్యవసాయమే చేతకాదని అపహాస్యం చేశారు. కానీ, అధ్యక్షా, డా.బి.ఆర్.అంబేద్కర్ గారు చూపిన మార్గమే స్వార్థగా నేడు తెలంగాణ రాష్ట్రం గెలిచి, నిలవడంతో, ఆ విమర్శకులే నోచ్చు వెళ్లచెట్టుకున్నారు. తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని అభివృద్ధి పథంలో నడిపేందుకు దార్శనికులైన మన ముఖ్యమంత్రి కల్వకుంటల్ చంద్రశేఖర్ రావుగారి నాయకత్వంలోనే ప్రభుత్వం అనేక వినూత్తు కార్యక్రమాలు, పథకాలను ప్రవేశపెట్టింది. ఈ కార్యక్రమాలు, పథకాలే మన తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని పురోగామి రాష్ట్రంగా మార్చాయి.

2014 జూన్ నుండి నేటి వరకు సాగిన ప్రశ్నలొన్ని,
 ఒక్కసారి వెనక్కి తిరిగి చూసుకుంటే, జరిగిన అద్భుతం
 అబ్బిర పరుస్తుంది. ప్రత్యేక రాష్ట్రంగా ఏర్పడిన తరువాత
 తెలంగాణలో ఏమేమి సంస్కరణలు చేపట్టలనే విషయంలో
 నాటి ఉద్యమ నేపథ్యంలోనే ఒక స్ఫుర్తమైన అవగాహనకు
 రావడం జరిగింది. నాటి ఉద్యమ నాయకుడు, నేటి మన
 రాష్ట్ర నాయకుడైన కల్యాకుంటల్ల చంద్రశేఖర్
 రామగారు 'తెలంగాణకు ఉన్నదేమిటి? లేనిదేమిటి?
 కావలసిందేమిటి? ఏ రంగంలో, ఎక్కడున్నాము? ఎక్కడికి
 పోవాలి? తళ్ళా అమరాలేంటి? భవిష్యత్తు ల్యాండింటి? ఉన్న
 వనరులేంటి? వాటిని ఎలా సద్గ్యానియోగం చేసుకోవాలి? కొత్త
 ఆదాయ వనరులని ఎలా సమకూర్చుకోవాలి? ఎదురయ్యే
 సవాళీంటి?' అనే ఆలోచనను వారు ఆనాడే చేశారు. Good
 Plan is a success half-done. తెలంగాణ రాష్ట్రం
 ఇప్పుడు ఇంత ఉన్నత స్థితిలో ఉందంటే దానికి కారణం,
 end-to-end planning, perfect execution.

అధ్యక్ష, రాష్ట్రాన్ని కరోనా వైరస్ నుండి కాపాడేందుకు ఫంట్టెవారియర్ ఎంతో సాహసాపేతంగా,

ఆద్యతంగా కృషి చేశారు. వారందరికి నా హృదయపూర్వకమైన అభినందనలు తెలియజేస్తున్నాను. వైద్య, ఆరోగ్య, పోలీసు సిబ్బంది, పారిశుధ్య కార్బూకులు మొదలైనవారందరూ అహర్నిశలూ అలుపూ, సాలుపూ లేకుండా చేసిన సేవల వల్లనే ఈరోజు మన రాష్ట్రం క్షేమంగా, ఆరోగ్యంగా ఉన్నది. కరోనా వైరస్ యావతీ ప్రపంచాన్ని అతలాకుతలం చేసింది. తెలంగాణలో వైరస్ వ్యాప్తిని నియంత్రించేందుకు ప్రభుత్వం సమర్థవంతంగా చర్యలు తీసుకున్నది. ప్రస్తుతం మన తెలంగాణ రాష్ట్రంలో కరోనా వాక్సినేషన్ కార్బూకుమం ఒక ప్రాధాన్యతాకుమంలో విజయవంతంగా సాగుతోంది. రాష్ట్రంలోని వైద్య, ఆరోగ్య సిబ్బందికి, ఘంటలైన్ వర్గరూందరికి వ్యాక్సినేషన్ కార్బూకుమం విజయవంతంగా పురుటుంది. ప్రస్తుతం 60 ఏండ్లు ప్రెబడిన వృద్ధులు, దీర్ఘకాలిక వ్యాధులతో బాధపడేవారికి వ్యాక్సిన్ ను ఇవ్వడం జరుగుతోంది. రాష్ట్రంలో 50 లక్షల మందికి వ్యాక్సిన్ ను అందించడమే లక్ష్యంగా రాష్ట్రవ్యాప్తంగా 1200ల సెంటల్ ద్వారా వ్యాక్సినేషన్ కార్బూకుమాన్ని నిర్వహించడం జరుగుతోంది.

దేశ్మే నివ్వేర్పోయేలా విద్యుత్తు రుగులో తెలంగాణ
గొప్ప విజయాన్ని సాధించింది. సమైక్య రాష్ట్రంలో తెలంగాణ
ప్రజలు కరెంటు కోతులతో, భ్రావ్ హోలిడేలతో పదరాని పాట్లు
పడ్డారు. పవర్ హోలిడే లతో పారిశ్రామిక ఉత్సవాల్ని
కుంటుబడింది. ఆ పరిస్థితి నుండి బయట పడాలనే ప్రజలు
స్వరాష్టాన్ని కోరుకున్నారు. తెలంగాణ ఏర్పడితే కరెంటు
సంక్లోభం తీవ్రతరమౌతుందనీ, రాష్ట్రం అంధకారంలో
కూరుకుపోతుందనీ సమైక్య రాష్ట్ర పాలకులు భయపడ్డారు.
అందరి అంచనాలని తలక్రిందులు చేసిన మన ప్రభుత్వం,
తెలంగాణని వెలుగు జిల్లాగుల రాష్ట్రంగా మార్చింది.

త్రాగునీటి సమస్యల శాశ్వత పరిష్కారానికై
తీసుకువచ్చిన “మిషన్ భగీరథ” పథకం, తెలంగాణ ప్రజలు
దశాబ్దాల తరబడి అనుభవించిన మంచినీటి కష్టాలను
రూపుమాపింది. ఈ పథకం యావత్త భారతదేశానికి ఒక
టార్కిబేర్సర్లా నిలిచింది. ఇది మను గర్మించాల్సిన విషయం.

మిషన్ భగీరథ వల్ల రాష్ట్రంలో ఫోర్డ్ పీడ నిరగడై పోయింది. కేంద్ర ప్రభుత్వానికి చెందిన Department of Drinking Water and Sanitation, పార్లమెంటుకు ఇచ్చిన నివేదికలో తెలంగాణము ఫోర్డ్ రహిత రాష్ట్రంగా పేరొన్నది. ఇది తెలంగాణ సాధించిన అద్భుతమైన విజయం.

మన రాష్ట్రంలో చేపట్టబడిన మరొక అద్భుతమైన కార్యక్రమం, “మిషన్ కాక్టియ”. గత పాలకుల నిర్వాకం వల్ల కాక్టియ రాజులు నిర్వించిన 75,000 చెరువుల్లో 30,000 చెరువులు అదృశ్యమయ్యాయి. భూగర్భ జలమట్టం దారుణాగా పడిపోయింది. వ్యవసాయం సంక్షోభంలో కూరుకుపోయింది. ఈ దుష్టిని గునించినమన ప్రభుత్వం, తెలంగాణ రాష్ట్రమేర్పడే నాటికి మిగిలి ఉన్న 45,000 చెరువులను పునరుధ్యరించే మహా యజ్ఞాన్ని “మిషన్ కాక్టియ” పేరుతో చేపట్టి, పూర్తి విజయాన్ని సాధించింది. దానివల్ల చెరువుల్లో నీటి నిల్వ సామర్థ్యం గణసీయంగా పెరిగి, ఆ చెరువులు నీటి కుండలను తలపిస్తున్నాయి.

2.10 | తెలంగాణము కోటి ఎకరాల మాగాణసిగా మార్గాలనే మ. మహా సంకల్పంతో మన ప్రభుత్వం భారీ-మధ్య తరహా ప్రాజెక్టుల నిర్వాణానికి నడుం బిగించింది. శరవేగంగా ప్రాజెక్టుల నిర్వాణం చేపట్టింది. మొట్టమొదట పెండింగ్ ప్రాజెక్టులుగా పేరుపడిన మరియు పాక్షికంగా మాత్రమే నిర్వాణమైన వాటి నిర్వాణం పూర్తి చేసింది. కల్యాకుర్రి, నెట్టెంపాడు, భీమా, కోయిల్ సాగర్, దేవాదుల, మిడ్ మానేరు, ఎల్లంపల్లి, సింగారు, కైసైరాని, పాతంవాగు, కుమరుం భీమ్, మత్తడి వాగు, నీల్వాయి, జగన్నాథపూర్ తదితర ప్రాజెక్టుల పనులు శరవేగంగా పూర్తయ్యాయి. ఎస్ట్యూస్ ప్రాజెక్టుకు పునర్నైభవం తీసుకురావడానికి మన ప్రభుత్వం పునరుజ్జీవ పథకాన్ని రూపొందించి నిర్మిస్తున్నది. ఖమ్మం జిల్లాలో భక్త రామదాసు, జోగులాంబ గద్వాల జిల్లాలో తుమ్మిళ్ళ, ఎత్తిపోతల పథకాలను 11 నెలల రికార్డు సమయంలో మన ప్రభుత్వం పూర్తి చేసింది. పెండింగ్ ప్రాజెక్టులను పూర్తి చేయడం ద్వారా 20 లక్షల ఎకరాలకు సీరందుతున్నది. కుమ

జిల్లా అయిన పాలమూరు నేడు పచ్చబడింది. వలసలు తగ్గి పజలు ఉన్న చోటే వ్యవసాయం చేసుకోగలుగుతున్నారు.

తెలంగాణ ఆవిర్భావం తరువాత మన ప్రభుత్వం ఏర్పడగానే రాష్ట్ర అవసరాలకు అనుగుణాగా ప్రాజెక్టులను రీ-డిజైన్ చేశారు. అంతర్ రాష్ట్రవివాదాలను సామరస్యంగా పరిష్కరించుకొని శరవేగంగా ప్రాజెక్టుల నిర్వాణం కొనసాగించారు. కాచేశ్వరం, పాలమూరు - రంగారెడ్డి, డిండి, సీతారామ ఎత్తిపోతల పథకాలు దాచాపు పూర్తికాషమ్మన్నాయి.

తెలంగాణ ప్రభుత్వం సకాలంలో ఎరువులు, విత్తనాలను సమకూరుస్తున్నది. సాగులో యాంత్రీకరణ పెంచేందుకు, మైక్రో ఇరిగేషన్ పెంపాందించేందుకు ప్రభుత్వం సబ్విడెష్చెపై వ్యవసాయ పరికరాలను అందిస్తున్నది. దేశంలో మరెక్కడా లేని నిధంగా ప్రభుత్వం ఏడాదికి రెండు పంటలకు కలిపి ఎకరానికి పది వేల రూపాయల చౌపున “రైతు బంధు” పథకం పేరట సాయం అందిస్తుండడంతో రైతులకు పంట పెట్టుబడి కోసం పడే యాతన తప్పింది.

ప్రభుత్వం అందించే “ఆసరా” పెస్సన్లు పేదలకు జీవనభద్రతను కల్పిస్తున్నాయి. తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడే నాటికి కేవలం రెండు పందల రూపాయల పెస్సన్ అందితే, నేడు ఒకొక్కరికి రూ. 2,016/- పెస్సన్ అందుతున్నది. వికలాంగుల పెస్సన్నను ప్రభుత్వం రూ.500/- నుంచి రూ. 3,016/- పెంచి అందిస్తున్నది. బీడీ కార్బూకులకు గతంలో పించను ఉండేది కాదు. తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత వారికి రూ.2,016/- పించను ఇవ్వడం జరుగుతోంది. ఆనాడు ఒంటరి మహిళలకు, బోదకాలు బాధితులకు పెస్సన్లు ఇచ్చేవారు కాదు. మన ప్రభుత్వం ఏర్పడిన తరువాత వారికి పెస్సన్ సాకర్యం కలిగించి నెల-నెల రూ.2,016/- అందుతున్నది. తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడే నాటికి రేప్స్ పోపుల ద్వారా ఒకొక్కరికి కేవలం నాలుగు కిలోల బియ్యం, అది కూడా కుటుంబానికి గిరిష్టంగా 20 కిలోల అనే నిబంధన పెట్టి అందించారు. కానీ, మన రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత కుటుంబంలో ఎంత మంది ఉంటే అంత

మందికి ఒకోక్కరికి ఆరు కిలోల బియ్యాన్ని కిలోకు రూపొయి ధర చోపున అందిస్తున్నది.

మహాత్మగాంధీ ఆశించిన గ్రామ స్వరాజ్యం నెలకోల్పడానికి మన ప్రభుత్వం పట్లెల అభివృద్ధి కోసం నూతన విధానాలతో పురోగమిస్తున్నది. తెలంగాణలో గ్రామాల అభివృద్ధి కోసం మన ప్రభుత్వం చిత్తశుధితో చేసిన ప్రయత్నంతో గ్రామీణ జీవన ముఖ చిత్రం సుందరంగా మారింది.

గ్రామ పంచాయతీలను, వార్డులను ప్రజల అషఱాలు తీర్చే విధంగా ప్రభుత్వం పునర్వ్యాప్సీకరించింది. లంబాడీలు, ఆదివాసీలు, గోండులు, చెంచులు ఎప్పటినుంచే కోరుతున్నట్లుగా ప్రభుత్వం ఎస్టీ ఆవాన ప్రాంతాలకు ప్రత్యేక పంచాయతీ హోదా కల్పించింది. కొత్త పంచాయతీ చట్టం వెలుగులో పట్లె ప్రగతి అనే కార్యక్రమాన్ని ప్రభుత్వం అమలుపరుస్తున్నది. ఈ కార్యక్రమంలో గ్రామీణ తెలంగాణ ముఖచిత్రమే మారిపోయింది. చెట్లు పెంపకంపైనా, చెత్త తోలగింపుపైనా ప్రజల్లో శ్రద్ధ పెరగడం వల్ల తెలంగాణ పట్లెలు పచ్చదనంతో, పరిశుభ్రతతో కళకళలాడుతున్నాయి. ప్రతి గ్రామానికి ఉప్పరు, నర్సరీ, మైదానాలకు అనే శ్రుశామాటిక, దంపుయార్థ, ప్రకృతివనం, రైతు వేదికలులాంటి మాలిక వసతులు పట్లె ప్రగతి వల్ల సమకూరాయి.

నేత కార్యకుల జీవితాల్లో చికటి తోలగించడానికి, పవర్ లూమ్, హ్యాండ్మూమ్ పరిశ్రమలకు పునరుజ్జీవం కల్పించడానికి ప్రభుత్వం చేసిన కృషిఫలించింది. పోలీసులు, విద్యార్థుల యూనిఫారాలకు కావాల్సిన వస్తూన్ని, బతుకమ్మ, రంబాన్, క్రైస్తున్ పండుగల సందర్భంగా ప్రభుత్వం పంచిణీ చేసే చీరలు, దుస్తులను నేత కార్యకుల సాసైటీల నుంచే కొనడం వల్ల మార్కెటింగ్ సమస్య తీరింది.

సమాజంలో అత్యంత అణగారిన వర్గాలైన ఎస్సీ, ఎస్సీల అభివృద్ధికి ప్రభుత్వం ప్రత్యేక శ్రద్ధ కనపరుస్తున్నది. ఎస్సీ, ఎస్సీల సమగ్రవికాసం కోసం ప్రత్యేక ప్రగతి నిధి చట్టం తెచ్చి, తు.చ. తప్పకుండా జనాభా నిష్పత్తి ప్రకారం బడ్జెట్లోనే నిధులు కేటాయిస్తున్నది.

రాష్ట్రంలో ఇటీవలి వరకు వ్యవసాయ భూముల యాజమాన్య హక్కుల విషయంలో అస్వప్పత్త, గందరగోళం నెలకోని వుండేది. ఈ పరిస్థితిని మార్చాలని ప్రభుత్వం సంకల్పించింది. కొత్త రెవెమ్యా చట్టం భూ పరిపాలనలో విష్ణువాత్మకమార్పులు తీసుకోచ్చింది. వ్యవసాయ భూములకు సంబంధించిన సమగ్రవివరాలతో ప్రభుత్వం ధరణి పోర్టల్ను రూపొందించింది. ధరణి ఆధారంగా వ్యవసాయ భూముల అమ్మకం, కొనుగోళ్ళు, పేరుమార్పిడి తదితర విషయాల్లో పారదర్శకతకు వీలు కలిగింది. ప్రభుత్వం రిజిస్ట్రేషన్ విధానంలో గొప్ప సంస్కరణలు తెచ్చింది. భవిష్యత్తులో భూముల హద్దులకు సంబంధించి ఎలాంటి వివాదాలు తలెత్తుకుండా ఉండడానికి రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా డిజిటల్ సర్వీస్ నిర్వహించాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది.

పేదవర్గాల పీటలకు నాణ్యమైన విద్య అందించి, వారికి ఉజ్జ్వల భవిష్యత్తు కల్పించడం కోసం ప్రభుత్వం పెద్ద ఎత్తున రెసిడెన్షనీయల్ విద్యాసంస్థలను ప్రారంభించింది. సమైక్య రాష్ట్రంలో కేవలం 298 రెసిడెన్షనీయల్ స్కూళ్ళు అర్కోర వసతులతో నడిచేవి. తెలంగాణ రాష్ట్రప్రభుత్వం ఎస్సీ, ఎస్సీ, బీసీ, మైనారిటీల కోసం కొత్తగా 619 రెసిడెన్షనీయల్ స్కూళ్ళు, 53 రెసిడెన్షనీయల్ డిగ్రీ కాలేజీలు ప్రారంభించింది. నేడు రాష్ట్రంలో మొత్తం 970 గురుకుల విద్యాలయాలు ఉన్నవి.

పేదలకు మెరుగైన వైద్యం అందించడానికి ప్రభుత్వ ఆసుపత్రుల్లో వసతులను గణనీయంగా పెంచింది. బెడ్లు సంఖ్యను 17,000 నుంచి 23,450కు ప్రభుత్వం పెంచింది. తెలంగాణ ఏర్పడే నాటికి ఆక్సిజన్ సౌకర్యం కలిగిన బెడ్లు కేవలం 254 మాత్రమే ఉంటే, నేడు ఆ సంఖ్య 11,758కి పెరిగింది. నాడు కేవలం 100 వెంటిలేటర్ బెడ్లుంటే, ఆ సంఖ్య నేడు 1,484కు చేరింది. డయాలసిస్ సెంటర్ల సంఖ్య 3 నుంచి 49కి, ఐ.సి.యు.ల సంఖ్య 4 నుండి 29కి, సిక్ న్యూ బార్న్ కేర్ యూనిట్ల సంఖ్య 18 నుండి 42కు, భూడ్ బ్యాంకుల సంఖ్య 18 నుంచి 31కి పెరిగింది. రాష్ట్రంలో మూడు చేట్లు కిడ్నీ ఉస్ట్రోప్లాంట్ సెంటర్లను, రెండు చేట్ల లివర్ ఉస్ట్రోప్లాంట్ సెంటర్లను, రెండు హోస్పిట్ ఉస్ట్రోప్లాంట్

సెంటర్లను, 22 చోట్ల వైరాలబీ లాబోరేటరీలను ప్రభుత్వం నిర్వహిసున్నది. 25 చోట్ల ప్రభుత్వం డయాగ్స్టిక్ సెంటర్లు ఏర్పాటు చేసింది. గతంలో ఎన్నడూ లేని విధంగా ప్రభుత్వం గర్భిణులను ఆసుపత్రులకు తీసుకుపోయి, తీసుకురావడానికి 300 “అమ్మ ఒడి” వాహనాలను ఏర్పాటు చేసింది. ప్రభుత్వానుపత్రుల్లో ఇవ్వ పేషంట్లు సంఖ్య, ప్రసవాల సంఖ్య వంద శాతం పెరిగాయి. ప్రసవ సమయాల్లో తల్లి, బిడ్డలకు కలిగే ప్రాణపోని తగ్గించడానికి, గర్భిణీ ఉండేసమయంలో మహిళలు కోల్పోయే వేతనాన్ని భర్త చేసేందుకు ప్రభుత్వం “కోఆర్డిన్” పథకం క్రింద ఒకొక్కరికి 12 వేల రూపాయల నగదు, నాలుగు వేల రూపాయల విలువైన వస్తువులు అందిస్తున్నది. వైద్యవిద్య అవకాశాలను పెంచడం కోసం రాష్ట్రప్రభుత్వం కొత్తగా నాలుగు మెడికల్ కాలేజీలను ఏర్పాటు చేసింది. రాష్ట్రంలో ఎం.బి.బి.ఎస్. సీట్లు సంఖ్య 850 నుంచి 1640కు, పి.జి. సీట్లు సంఖ్య 531 నుంచి 835కు పెంచింది.

హైదరాబాద్ నగరంలో ట్రాఫిక్ రద్దీ తగ్గించాలని, జిల్లాల మధ్య మెరుగైన రవాణా సాకర్యం కల్పించాలనే లక్ష్యంతో ప్రభుత్వం రీజనల్ రింగు రోడ్లను ప్రతిపాదించింది. తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఎంతో పట్టుదలతో కేంద్ర ప్రభుత్వం ద్వారా రీజనల్ రింగు రోడ్లను సాధించగలగడం సంతోషకరమైన విషయం. సంగారెడ్డి, సర్వార్, తుప్పాన్, చౌటుపుర్, ప్రాదీనగర్ పట్టణాల మీదుగా వలయకారంలో ప్రస్తుతమున్న బెట్టర్ రింగు రోడ్లకు 30 కిలోమీటర్ల అవతల 348 కిలోమీటర్ల పొడవున ఈ రోడ్లు నిర్మించాలని కానుస్తుది. తెలంగాణ రాష్ట్రానికి మరో వరంలా, హైదరాబాద్ నగరానికి మరో మణిషోరంగా మారే ఈ రీజినల్ రింగు రోడ్లకు త్వరగా భూసేకరణ పూర్తి చేసి, పనులు ప్రారంభించాలని ప్రభుత్వం పట్టుదలతో ఉన్నది.

సమస్త జీవకోటి మనుగడకు చెట్టే ఆధారం. భూమి మీద ప్రశాంత జీవనానికి పచ్చదను శాతం తగినంత ఉండాలి. తెలంగాణ ప్రభుత్వం హరితపోరం కార్బోమాన్ని ఎంతో ప్రతిష్టాత్మకంగా నిర్వహిస్తున్నది. అడవుల నరికీవేతను అత్యంత కలిన చర్యల ద్వారా అరికట్టింది. ఎక్కడిక్కడ

నర్వరీలు ఏర్పాటు చేసి, ప్రజలకు కావలసిన మొక్కలను అందుబాటులో ఉంచింది. ఆకుపచ్చదనాన్ని పెంచే కృపిలో తెలంగాణ అందరికన్నా ముందున్నది. దేశంలోనే అన్ని రాష్ట్రాల కన్నా ఎక్కువగా భారీ సంఖ్యలో మొక్కలు నాటి పచ్చదను పెంచేందుకు పాటుపడుతున్న రాష్ట్రంగా తెలంగాణ మొదటి స్థానంలో ఉన్నట్లు కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రకటించింది.

శాంతి నెలకొన్న సమాజంలోనే ప్రగతి వికసిస్తుంది. శాంతిభద్రతలకు తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అత్యధిక ప్రాధాన్యత ఇస్తున్నది. పోలీసు శాఖకు బడ్జెటలో భారీ విధులు కేటాయించింది. సిబ్బందిని, వాహనాలను, సాంకేతిక సాధనాలను పెద్దవెత్తున పోలీసు శాఖకు అందించింది. తెలంగాణ పోలీసులు కేవలం నిర్మిష్ట విధులకు మాత్రమే పరిమితం కాకుండా అనేక సామాజిక బాధ్యతలు కూడా నెరవేరుస్తున్నారు. గుడుంబాను అరికట్టే విషయంలో, పేకాటక్కబ్బులను మూసివేసే విషయంలో, కల్తీలను నివారించే విషయంలో పోలీసులు విశేష కృపి జరిపారు. కరోనా సమయంలో ఎంతో ధైర్యంగా, మరంతో మానవత్వంతో విధులు నిర్వహించిన తెలంగాణ పోలీసులు పీపుల్ ఫ్రండీ పోలీసింగ్ అనే మాటకు నిజమైన నిర్వచనంగా చెబుతున్నారు.

తెలంగాణ రాష్ట్ర ఐ.టి. రంగంలో శరవేగంగా ముందుకు దూసుకెళ్తున్నది. తెలంగాణ రాష్ట్ర ఏర్పడిన తరువాత కొత్తగా 250 ఐ.టి. కంపెనీలు రాష్ట్రానికి వచ్చాయి. వీటిలో 5,82,126 మంది ఉద్యోగాలు చేస్తున్నారు.

2.20 | విశ్వ నగరంగా హైదరాబాద్. హైదరాబాద్ అందరి మ. నగరం. దేశం నలుమూలల నుండి ప్రజలు ఇక్కడికి వచ్చి స్థిరపడడం వలన నిజమైన విశ్వ నగరంగా మార్చింది. ఎన్నో దశాబ్దాల నుండి అనేక కులాల వారు, అనేక మతాల వారు ఇక్కడ కలిసి, మెలిసి జీవిస్తున్నారు. బస్టీలలో ఉండే పేద ప్రజానీకానికి వైద్య, అరోగ్య సేవలను అందించాలనే మానవీయ దృక్పథంతో ప్రభుత్వం బస్టీ దవాఖానాలను ఏర్పాటు చేసింది. నేడు యావత్ ప్రపంచం మొత్తం హైదరాబాద్ నగరం వైపు చూస్తున్నది. దేశంలో అత్యంత చదువులు చదివిన వారిలో, వృత్తి నైపుణ్యం కలిగిన వారిలో

ఎక్కువ మంది ఉద్యోగి, ఉపాధి రంగాలలో స్థిరపడడానికి హైదరాబాద్కు చేరుకుంటున్నారు. మన హైదరాబాద్ నగరం ఔషధ నగరిగా భ్యాతి పొందింది. ఎన్నో రకాల వ్యాధులకు హైదరాబాద్లోని ఫార్మా కంపెనీలే టీకాలను కనిపెట్టడం జరిగింది. కరోనా వ్యాధికి వ్యక్తిస్వరూపిని విషయంలో కూడా హైదరాబాద్ నగరానికి చెందిన భారతీ బయోటెక్ కంపెనీ రూపొందించిన ‘కోవాగ్నిస్’ ఆమోదం పొందడం మనందరికి గర్వ కారణం. ఫార్మా రంగాన్ని మరింతగా విస్తరింపజేయలనే లక్ష్యంతో నగర శివార్లలో ప్రభుత్వం ఫార్మాసిటీని నిర్మిస్తుంది.

తెలంగాణ రాష్ట్రం వెుదటి నుండి వుత సామరస్యానికి, శాంతి యుత సహాయిస్తానానికి పెట్టింది పేరు. ఈ రాష్ట్రప్రభుత్వం అన్ని మతాలను సమానంగా ఆదరిస్తుంది. ఏ ప్రాంతము వారైనా, ఏ భాష వారైనా అందరికీ సమాన న్యాయం అందజేస్తుంది. తెలంగాణ రాష్ట్రం వుత సామరస్యాన్ని, శాంతియుత సహాయిస్తాన్ని కాపాడేందుకు ప్రభుత్వం కట్టబడి ఉందని మరొకసారి స్పష్టం చేస్తున్నాను. గవర్నర్ గారి ప్రసంగంలో టిఆర్ఎస్ ప్రభుత్వం రూపొందించి అమలు చేస్తున్న పథకాల గురించి వివరించారు. గవర్నర్ ప్రసంగానికి ధన్యవాదాలు తెలిపే తీర్మానానికి నేను పూర్తి మద్దతును తెలుపుతూ, గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారికి అభినందనలు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ మల్లేశం ఎగ్గి (శాసనసభ నియోజకవర్గం):-

గవర్నర్ ప్రసంగానికి ధన్యవాదాలు తెలిపే తీర్మానంపై మాటల్డాడే అవకాశం ఇచ్చిన తమరికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా ఈ రాష్ట్రంలో జరిగిన అభివృద్ధి గురించే గవర్నర్ గారి ప్రసంగం జరిగింది. సభలో పెద్దలు అన్ని విధాలుగా మాటల్డారు. ప్రతిపక్షం వారికి ఈ రాష్ట్రానికి వ్యవస్థలో కనపడుట్లు వారి మాటల్లో నాకు అనిపించింది.

గడిచిన కాలంలో కాంగ్రెస్, తెలుగు దేశంవారు తప్ప బీజీపీ పార్టీవారు ఎప్పుడు కూడా ఈ రాష్ట్రంలో అధికారంలోకి రాలేదు. వారు కుల వ్యత్తుల వారికి ఏ విధమైన సహాయం చేశారో చెప్పాలి. ఉదాహరణకు నేను ఒకటి చెప్పుదలుచుకున్నాను. శ్రీ దత్తాత్రేయగారు మంత్రిగా

ఉన్నప్పుడు గొల్ల, కురుమలకు నాబాద్ ద్వారా లోన్ ఇప్పించుని ఎన్నో సార్లు ఫీలీకి వెళ్లివారిని కలవడం జరిగింది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి టీఆర్ఎస్ గారు దాదాపు రూ. 5,000 కోట్లను 75 శాతం సబ్సిడీతో గొర్రెల పెంపకం క్రింద సోసైటీలో ఉన్న దాదాపు 7 లక్షల 50 వేల మందికి ఇవ్వడం జరిగింది. ఈ సందర్భంగా వారికి నేను కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను. మాచిన్నతనంలో ముదిరాజీలు, గంగపుత్రులు చెరువులలో చేపలు పట్టినందుకు వారి నుండి పన్నును వసూలు చేసేవారు. నేడు చెరువులను నీటితో నింపి చేప పిల్లలను మంత్రుల చేత ఇప్పించి, వాటిని పెంచిన తరువాత అమ్ముడానికి ఉచితవాహనాలను ఇప్పించి, ఉపాధి కల్పించి ఘనతమనకీఱ్సీఱ్రోడివి తెలియజేస్తున్నాను. గౌడకులానికి చెందినవారికి ఈత, తాటి చెట్లను పెంచుకోవడానికి ఒక్క సోసైటికి దాదాపు 5 ఎకరాల భూమి మరియు రుణం కూడా ఇచ్చారు. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో గ్రామ స్థాయిలో ఉన్న అన్ని కులాల వారి స్థితి, గతులు తెలిసిన వ్యక్తి మన టీఆర్ఎస్ గారిని తెలియజేస్తున్నాను. గొల్ల, కురుమలకు గొర్రెలు ఇచ్చి గొర్రెలనే కాయమంటారా అని కొందరు పెద్దలు హేతునగా అన్నారు. అంటే మాలో వ్యాపారాన్ని చేసే వారు, ప్రాఫెసర్లు, ఉన్నత చదువులు చదివిన వారు కూడా ఉన్నారు కదా ! కురుమ విద్యార్థులకు దాదాపు 1500 మందికి చదువుకునే అవకాశం కల్పించిన మహాత్మాగాంధీ ప్రభుత్వాన్ని గొల్ల, కురుమలకు ఏ విధమైన సహాయం చేయలేదు.

టిఆర్ఎస్ ప్రభుత్వం దాదాపు మూడు లక్షల కోట్ల రూపాయలు అప్పుతే చ్చార్సి ప్రతిపక్షం వారు అంటున్నారు. వాటిని ప్రాజెక్టుల కోసం ఉపయోగించారు కానీ ఆయన జీబులో ఏమన్నా పెట్టుకున్నారా. ఒక ఇంటిని నడుపాలన్నా, పెళ్లి చేయాలన్నా ఎక్కడ నుండి అప్పు తేవాలి అని ఆలోచిస్తాము. అలాంటిది కాచేశ్వరం వంటి పెద్ద ప్రాజెక్టుల నిర్మాణాలు చేస్తామీ, పూర్తికానీ మహబూబ్ నగర్ ప్రాజెక్టులను పూర్తి చేసిన ఘనత మన టిఆర్ఎస్ ప్రభుత్వానికి తప్ప వేరే ప్రభుత్వానికి సాధ్యం కాదు. నీళ్లలేని చెరువు ఒక్కటి అన్నా ఉంటే చూపించండని ప్రతిపక్షం వారిని అడుగుతున్నాను.

1973-74లో ఎక్కడికి వెళ్లినా నీళ్లు లేక పంటలు ఎండిపోయి ఎడారిలా ఉండేవి. కానీ, నేడు ఎక్కడికి వెళ్లినా నీరు సమ్మి ధీగా ఉండి ఒక్క ఎకరు భూమి కూడా భాళీ లేకుండా పంటలు పండి సస్యశ్యామలంగా ఉన్నాయి.

తెలంగాణ రాష్ట్రంలో లక్షల టన్లుల ధాన్యాన్ని నిల్వ చేసుకోవడానికి అహరమైన గిడ్డంగులను ముందు చూపుతో కట్టడం జరిగింది. గత ప్రభుత్వాల హాయాంలో రైతులు ఎరువుల కోసం గంటల తరబడి క్వాలో నిలబడినప్పటికే దొరకక ఎన్నో రకాల ఇబ్బందులకు గురయ్యేవారు. నేడు ఇన్ని లక్షల ఎకరాల వ్యవసాయానికి కావలసిన ఎరువులు, నీరు, రుణాలను అందించడం వల్ల దేశంలో పరి పంట పండించే రాష్ట్రాలలో మన తెలంగాణ రాష్ట్రం రెండవ స్థానంలో ఉంది.

2.30 | అధ్యక్షా, పెద్ద పెద్ద ప్రాజెక్టుల ద్వారా సాగునీటిని మ. అందించడంతో గుంట భూమిని కూడా వదిలిపిట్టకుండా పంటలు పండించడం వల్ల పంచాబ్ రాష్ట్రం మొదటి స్థానంలో ఉంది. రెండవ స్థానంలో ఉన్న తెలంగాణ రాష్ట్రం మొదటి స్థానంలోకి వచ్చిందంటే అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చేపట్టడం ద్వారా వచ్చిందని తెలుపుతున్నాను. ప్రతిపక్షంలో ఉన్నాము కాబట్టి ఏదో ఒకటి మాటలాడాలని మాటలాడుతున్నారా?

వైద్య శాఖ మంత్రి గారు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి ఆధ్వర్యంలో, కరోనా సమయంలో తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని ఏ విధంగా కట్టడి చేశారో ఒకసారి అలోచించండి. దేశంలో ఏ రాష్ట్రంలో చేయని కరోనా కట్టడి తెలంగాణ రాష్ట్రంలో చేయడం జరిగింది. ఈ విధంగా అనుభవం కలిగిన మంత్రులతో పరిపాలన చేస్తున్నారు. ఇంత మంచి విషయాలను గౌరవ సభ్యులు ప్రస్తుతించరేదు.

తెలంగాణ రాష్ట్రంలో కొత్త సచివాలయాన్ని ఎంతో బ్రహ్మండంగా కడుతున్నారు. హైదరాబాద్ నగరాన్ని ప్రపంచంలో కంటే అభివృద్ధి చెందిన నగరంగా తీర్పిదిద్దాలని ఐటి శాఖ మంత్రి మరియు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి తుపన. ఆ యొక్క కృషితోనే బెంగళారు కంటే ఎకువగా

హైదరాబాద్ లోనే ఐ.టి పరిశ్రమను అభివృద్ధి పరచడం జరిగింది.

విద్యుత్తు మరియు నీరు ఉంటే దేశం గాని, రాష్ట్రం గాని అభివృద్ధి చెందుతుందని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఆలోచించి ఈ రెండింటిపై ఎకువగా దృష్టిపెట్టడం జరిగింది. తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడితే ఆ రాష్ట్రప్రజలు చిమ్మికటిలో ఉంటారని గత పాలకులు అన్నారు. కానీ, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి ముందు చూపుతో బయటి రాష్ట్ర నుండి విద్యుత్తును తీసుకొని ఒక నిమిషం కూడా కరెంటు కోత లేకుండా 24 గంటలపాటు కరెంటును అందజేయడంతో పాటు, వ్యవసాయం చేసుకోవడానికి రైతులకు ఉచిత కరెంటును అందించడం జరుగుతోంది. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వ పాలనలో ఇతర పార్టీ సభ్యులను వారి పార్టీలోకి చేర్చుకుని ప్రభుత్వాన్ని ఏర్పరుచున్నారు. ఆ రాష్ట్రాలకు గాని, బి.జె.పి అధికారంలో ఉన్న రాష్ట్రాల్లో గాని ఉచిత కరెంటును అందజేస్తున్నారా? తెలంగాణ రాష్ట్రంలో కాకుండా ఇతర రాష్ట్రాల్లో సంక్లేశు పథకాలను ప్రవేశపెడుతున్నారా? 4 సీట్లు ఉన్న బి.జె.పి. 48 సీట్లకు ఏ విధంగా చేరుకున్నది? వరద ముంపుకు గురైన ఒక్క కుటుంబానికి 25 వేల రూపాయలు ఇస్తామని మీరు అనలేదా?

డెఫ్యూటి చైర్‌రూన్:- మల్లేశం గారూ, ఇప్పుడు అవస్తా ఎందుకండీ?

శ్రీ మల్లేశం ఎగ్గి:- అధ్యక్షా, గవర్నర్ గారి ప్రసంగంలో కేవలం వాస్తవాలనే పొందుపరచడం జరిగింది. గవర్నర్ గారి ప్రసంగంపై మాటలాడేందుకు అవకాశం కల్పించినందుకు హ్యాదయుపూర్వక ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాము.

శ్రీ ఎం.ఎస్. ప్రభాకర్ రావు (స్థానికసంస్థలు - హైదరాబాద్):- అధ్యక్షా, 2014 జూన్ 2వ తేదీన ఒక చరిత్ర స్పష్టించి, ఎంతో మంది మహాసాయకులు, విద్యార్థులు, యువకులు మరియు కళాకారుల త్వాగాల వల్ల తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని సాధించుకొని ఆరున్నర సంవత్సరాలు

గడిపోయింది. ఒకసారి తెలంగాణ రాష్ట్ర ఏర్పడకముందు జ్ఞాపకాలను గుర్తు తెచ్చుకుంటే, అని నోప్పిని కలిగించేవిగా మిగిలిపోయాయి. గతంలో తెలంగాణ రాష్ట్రానికి అన్యాయం జరిగింది. రావిశ్వన ఉద్యోగాలు, నిధులు రాలేదు. అభివృద్ధి పనులు జరగలేదు. బడ్జెట్ అలకేషన్లో సష్టు వాటిల్లింది. ఈ సభలో కూడా వివక్ష జరిగింది.

ఆనాడు ఇదే సభలో భాను ప్రసాద్ రావు గారు, బోడకుంటి వెంకటేశ్వరర్లు గారు నేను ఉన్నాము. మిగా సభ్యులు తరువాత వచ్చారని అనుకుంటాను. ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో ఉన్న సభ్యులు నారదాను లక్ష్మిరావు గారు అక్కడ కూర్చునేవారు. (ప్రతిష్ఠం మై చూసిన్నా,) తెలంగాణ రాష్ట్రం గురించి ఏం ప్రస్తుతించినా కూడా వారిని అడుగడుగునా అడ్డుకున్నారు. కాని, నేను భాను ప్రసాద్ గారు, భూపాల్ రెడ్డి గారు మేమంతా ప్రభుత్వంలో ఉన్నప్పటికీ, నారదాను లక్ష్మిరావు గారికి అన్ని రకాలుగా సహార్థ చేస్తూ, తెలంగాణ విషయంలో ఎక్కడా కూడా రాజీవుడలేదు. ఆ కుమించేంటతో క్షప్పడి తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని సాధించుకున్నాము.

గడచిన ఆరున్నర సంవత్సరాల కాలంలో ఎవ్వరూ ఊహించని విధంగా అద్భుతాలు జరుగుతున్నాయి. తెలంగాణ రాష్ట్ర ఏర్పడిందని సంతోషించాము. కాని, ఎటువంటి సమస్యలు ఉన్నాయి. వేటి మీద మనం ఎక్కువగా దృష్టిపెట్టలో, మన పనులను ఏ విధంగా సమకూర్చుకోవాలో తెలియదు, అధికారులు ఎవరో తెలియదు, ఏ విధంగా ఈ రాష్ట్రాన్ని ముందుకు తీసుకెళ్లాలనే ఆలోచన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి వచ్చి, ఆ విధంగా ముందుకు వెళ్లారు. రాత్రికి రాత్రి అభివృద్ధి చెందలేదు. గంటల తరబడి Brain storm session పెట్టి, మేధావులతో చర్చలు జరిపి, చాలా తక్కు సమయంలో ఒక మంచి రాష్ట్రంగా ముందుకు వెళుతోంది. గవర్నర్ గారి ప్రసంగంలో, ఈ రాష్ట్రం యొక్క ఫైనాస్చియల్ గ్రోత్ రేట్ 2014 నుండి 2019 సంవత్సరం వరకు చూసినట్లే, చాలా అద్భుతంగా స్టడీగా, స్టేబుల్గా కొపిస్తోంది. 2014 నుండి 2019 సంవత్సరం వరకు గ్రోత్ రేట్ 17.24 శాతంగా ఉంది.

అదేవిధంగా జి.ఎస్.డి.పి గ్రోత్ చూసినట్లే, 2013-14 సంవత్సరంలో రూ.4,51,580 కోట్లు ఉంటే, 2019-20 సంవత్సరంలో రూ.9,69,604 కోట్లకు పెరిగి, సుమారుగా 114.71 శాతంగా ఉంది. కొత్తగా ఏర్పడిన చిన్న రాష్ట్రం ఇంత తక్కు సమయంలో 114.71 శాతంకు చేరుకుందంటే తెలంగాణ రాష్ట్ర ఏ విధంగా అభివృద్ధి చెందుతుందో మనకు అర్థమవుతుందని తెలుపుతున్నాము.

గౌరవసభ్యులు తేరా చిన్నప రెడ్డి గారు పర్క్యూపిటా ఇన్కం గురించి మాట్లాడారు. పర్క్యూపిటా ఇన్కం చూస్తే, 2013-14 సంవత్సరంలో రూ.1,12,162 కోట్లు ఉంటే, ఈనాడు రూ.2,28,216 కోట్లకు చేరి దాదాపు రెట్టింపు అయింది.

2.40 ఆ నిధులను మనం ఖర్చు పెట్టాలి. మనం నిధులను మ. | ఎప్పుడైతే ఖర్చు పెడతామో అప్పుడే అభివృద్ధి జరుగుతుంది. You will be surprised. 2004 నుండి 2014 వరకు పది సంవత్సరాల ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో తెలంగాణ రాష్ట్రానికి కేవలం 54 వేల 52 కోట్ల రూపాయల క్యాపిటల్ ఎక్స్పండీచర్ మాత్రమే పెట్టారు. తెలంగాణ రాష్ట్ర ఏర్పడిన తరువాత 2014 నుండి 2020 సంవత్సరం అంటే ఆరు సంవత్సరాల కాలంలో 2.30 లక్షల కోట్ల రూపాయలను క్యాపిటల్ ఎక్స్పండీచర్ కింద ఖర్చు పెడుతున్నాం. ఏ రకమైన వివక్ష మన రాష్ట్రానికి జరిగిందనే విషయం ఈ ఫిగర్లని బట్టి చూస్తే మనకు తెలుస్తుంది. ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో ఉన్నప్పుడు తెలంగాణ రాష్ట్రానికి నిధుల కేటాయింపులో గానీ, అభివృద్ధిలో కానీ ఎలా ఉండనేది ఈ ఫిగర్లలో క్లియర్గా కొపిస్తుంది. With in a short span of time మనం ఇంత పెద్ద ఎత్తున ఇన్కమ్ని స్టేబుల్గా తెచ్చుకున్నాం. అలాగే ఎక్స్పండీచర్ కూడా మనం చేస్తున్నాం. 2020 సంవత్సరం మార్చిలో వచ్చిన అతి భయంకర కరోనా వైరస్ వల్ల ప్రపంచమంతా వణికిపోయింది. ఎకానమి అంతా పడిపోయింది. రెసిప్ట వచ్చేసింది. అభివృద్ధి చెందిన దేశాలు కూడా ఇఖ్యంది పడుతున్నాయి. ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో మన రాష్ట్రం ఎటు వైపు పోతుందో తెలియని పరిస్థితి నెలకొంది. కానీ ఆ నాడు

గౌరవముఖ్యమంత్రి గారు పెంటనే రియక్ట్ మంచి నిర్ణయం తీసుకున్నారు. అనాటి ముఖ్యమంత్రి గారి ప్రసంగం నాకు ఇంకా గుర్తుంది. ఎంత ఖ్లర్చెన పర్యాలేదు నా తెలంగాణ బిడ్డలని, ప్రతి పొరుడిని నేను కాపాడుకుంటానని చెప్పి ఒక గోపు స్టేట్ మెంట్ ఇచ్చారు. డబ్బుల గురించి మీరేమి బాధ పడవల్సిన అవసరం లేదు, ఆర్థికంగా మనం ఎంత వీక్ ఉన్నా పర్యాలేదు but still first priority is life అని అన్నారు. తెలంగాణలోని ప్రతి బిడ్డని కాపాడే బాధ్యత నాదని, ఈ విధంగా మీరంతా ముందుకు వెళ్లాలని వారు చాలా ధైర్యమిచ్చారు. ఆ ధైర్యంతో మనం ముందుకు వెళ్లాం.

ఆ కరోనా సమయంలో మనకు చాలా ఛాలెంజెన్ ఎదురుయ్యాయి. ఆ కరోనా ఎక్కడ మంచి షస్తుందో, ఎవరిస్నో ముట్టుకున్నా, తుమ్మినా, ముక్కు మంచేనా వైరస్ షస్తుందని రకరకాలుగా చెప్పిన భయంకరమైన పరిస్థితిని మను చూశాం. ఆ సమయంలో ఫోన్ వస్తే కూడా భయం అనిపించేది. ఫోన్ వచ్చిన షస్తుడల్లా బంధువో లేదా మిత్రుడో చనిపోయడని వార్తలు వచ్చేవి. అటువంటి పరిస్థితుల్లో ఒక ఫోన్ వస్తేనే భయం అనిపించేది. అవన్నీ ఛాలెంజెగా, కమిట్ మెంట్ గా తీసుకొని ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రజలను ఉధేశించి చేసిన ప్రసంగ ధైర్యన్ని నింపింది. భరోసా కలిగింది. I was also affected with Coronavirus positive. నేను కరోనాతో ఆసుపత్రిలో ఉన్న సమయంలో ముఖ్యమంత్రి గారి సందేశాన్ని చూశాను. ఆ తరువాత నాలో ఉన్న భయం పోయింది. ఎందుకంటే ఏదేవైనా మేము చూసుకుంటామనే భరోసా వారిచ్చారు కాబట్టి నాకు కొండంత ధైర్యం వచ్చింది. ఈ విధంగా ముఖ్యమంత్రి గారు పదే పదే గంటల తరబడి ఇక్కడున్న డాక్టర్లతోనే కాకుండా, విదేశాల్లో ఉన్న డాక్టర్లను కూడా సంప్రదించి క్లియర్ గా చెప్పడం జరిగింది. దాని వల్లనే దేశంలోని అన్ని రాష్ట్రాల కన్నా మన తెలంగాణ రాష్ట్రంలో డెల్ రేట్ చాలా తగ్గిపోయింది. Just because of timely and effectively administration వల్లనే ఇది సాధ్యపడింది. కరోనా వల్ల నేపథ్య యావరేజ్ డెల్ రేట్ 1.4 శాతం ఉండడం ఆ రోజున మనం చూశాము. కానీ తెలంగాణని మాత్రం

0.54 శాతం డెల్ రేటుకు తీసుకొచ్చారు. మన డాక్టర్లు, మంత్రివర్యులు, ప్రజాప్రతినిధులు అందరి కృషి వల్ల డెల్ రేట్ తగ్గించుకోగలిగాం.

అదేవిధంగా, రికవరీ రేట్స్ చూసినట్టుతే, ఇతర రాష్ట్రాల కంటే మన రాష్ట్రంలో రికవరీ రేట్ ఎక్కువగా ఉండే విధంగా పకడ్డందిగా ప్లాన్ చేశాం. దేశ వ్యాపంగా 97.2 శాతం రికవరీ ఉంటే మన రాష్ట్రంలో మన ప్రజలకు అందుబాటులో ఉండి టెస్టులు, మందులు, సంటర్స్ ని ఏర్పాటు చేయడం అనే నిర్ణయం వల్ల రికవరీ రేటు 98.8 శాతానికి వచ్చింది. Countries Economic Survey Report అనే దేశ్యాచ్చే అగ్గనైజేషన్ వాళ్లు ఒక రిపోర్ట్ నిచ్చారు. దానిలో The Telangana State stood top most in the country in controlling the spread of Corona అని చెప్పి వారు మనకు కితాబునిచ్చారు. ఈ వైరస్ వ్యాపించకుండా మనం నియంత్రించగలిగినందుకు మనల్ని అభినందించారు. దానికి సంతోషమనిపిస్తుంది.

అదేవిధంగా విద్యుత్తు రంగు గురించి చాలా మంది సభ్యులు మాటలాడారు. దేశంలోనే ఎవరూ ఊహించనన్ని అద్భుతాలు ఈ రంగులో జరిగాయి. ఇంత గోప్పగా రిషామ్స్, ఛేంజ్, ఉత్సత్తు జరుగుతుందని ఎవరూ అనుకోలేదు. మార్కుల్ని ఛేంజ్ మనకు విద్యుత్తు రుగులో కొపిస్తున్నాయి. గతంలో ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో ఉన్న షస్తుడు ఎక్కడ చూసిన రెతుల ఆత్మహత్యలు, పవర్ హాలిడేస్, ఫామ్ హాలిడేస్, ఇండష్ట్రీస్ హాలిడేస్, ఇండష్ట్రీలో ప్రోడక్ట్స్ లేపందు వల్ల నిరుద్యోగం పెరిగి చాలా ఇబ్బంది పడ్డాము. పవర్ సరిగా లేపందున ఎకానమీలో కూడా చాలా ఎఫ్ఫ్క్స్ కనిపించాయి. కానీ మన ప్రభుత్వం తీసుకొచ్చినకొత్త విధానాల వల్ల ఈ రంగు అభివృద్ధి చెందింది. There is a saying in english "Where there is a will there is a way" "మనమంటే మార్గముంటుంది". మనకు స్వాతంత్యం వచ్చిన డెబ్టీ సంవత్సరాల్లో ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో చేయని విధంగా కేవలం ఆరు సంవత్సరాల్లోనే చేశమంటే అది గౌరవముఖ్యమంత్రి నిర్ణయమని, ఆయనకు ఉన్న ధైర్యం, మనస్సు, ఆలోచన ప్లానీంగ్ వల్లనే ఈ రోజు ఇంత గోప్ప విజయాన్ని సాధించగలిగాము.

అదేవిధంగా మెడికల్ అండ్ హెల్ప్ విషయానికి వస్తే చాలా ప్రభుత్వ ఆసుపత్రుల్లో మార్పులు కనిపిస్తున్నాయి. ఒకప్పుడు ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులకు పోవాలంటే భయమనిపించేది. కానీ ఈ రోజు ఇన్ పెపంట్ సంఖ్య చాలా డబుల్, ట్రైపుల్కు పెరిగిపోయింది. ప్రజల్లో నమ్మకు కలిగింది. పేదవారు ప్రభుత్వ ఆసుపత్రికి వెళ్లి ట్రీట్ వెంట్ తీసుకుంటున్నారు. ప్రైవేట్ ఆసుపత్రుల్లో గర్భాణిస్ట్లకు డబుబ్ కోసం సిజెరియన్ చేసేవారు. కానీ ఈ రోజు ప్రభుత్వ ఆసుపత్రుల్లో నార్కుల్ డెలివరీన్ చేస్తున్నాం. దాని సంఖ్య కూడా రోజు రోజుకు పెరుగుతోంది. మన ప్రభుత్వంపై ప్రజల్లో నమ్మకు కలుగుతోంది. ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో “నేను రాను బిడ్డో సర్కార్ దవాభానకి” అని పాటలు కూడా వచ్చాయి. కానీ ఈ రోజు దాని పరిస్థితి దానికి భిన్నంగా ఉంది. ప్రభుత్వ ఆసుపత్రుల్లో బెట్టు, ఆఫీజన్ సిలిండర్స్, వెంటిల్స్, ట్రామ్ సెంటర్స్ వంటి వాటి పై చాలా ఫోకస్ పెట్టి పుష్టలంగా నిధులిచ్చి మనం టాప్ మోస్ట్గా ముందుకు వెళ్తున్నాము. ముఖ్యంగా ఒకప్పుడు కిడ్నీ ట్రాన్స్పోంట్స్ కొవాలంటే వేరే రాష్ట్రాలకు వెళ్లేవాళ్లము. కానీ తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత కేవలం కిడ్నీయే కాకుండా లివర్, హోర్స్ ట్రాన్స్పోంట్స్ కొవా ఇక్కడే జరుగుతున్నాయి. ఇప్పుడు కూడా managing by the Government. Government is taking care of these transplantation centres. డయాగ్స్టిక్ సెంటర్స్ ను కూడా ఏర్పాటు చేశాం. ఈ విధంగా హెల్ప్ సెక్టర్లో కూడా We are in No.1 position. అందుకే చుట్టూ ప్రక్కల ఉన్న రాష్ట్రాల నుండి వచ్చి మీరు ఏ విధంగా దీనిని ఇంప్లిమెంట్ చేస్తున్నారని వారు వచ్చి చూడడం చాలా ప్రాణ్ మోమెంట్గా నాకు అనిపిస్తుంది.

అదేవిధంగా రాష్ట్రంలోనే మొదటి సారిగా గర్భాణిస్టీల మీద గౌరవంతో “అమ్మ ఒడి” పథకం ద్వారా దాదాపు 300 వాహనాలు ఏర్పాటు చేసి వారిని ఇంటి నుంచి ఆసుపత్రికి, ఆసుపత్రి నుంచి ఇంటికి తీసుకొస్తున్నారు. డెడ్ బాడీస్ని ఇంటికి చేర్చడానికి కూడా దాదాపు రూ.10,000 అడిగేవారు.

2.50 | అప్పీ గమనించి, చనిపోయిన వారి డెడ్ బాడీస్ని మ..| వాళ్ల డొళ్లకు తీసుకెళ్లడానికి యాభై వెహికెల్స్ ని ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. ఒక్కపైసా తీసుకోకుండా, ఫ్రీ అఫ్ కాస్ట్ తో డెడ్ బాడీస్ని ఎక్కడికి చేర్చాలో అక్కడికి చేర్చే విధంగా ఆ బాధ్యతను ప్రభుత్వం తీసుకోని ముందుకు వెళ్లోంది. ఈ విధంగా ఒక్క విషయంలో కాదు చాలా విషయాలలో అనేక విధాలుగా వునం అభివృద్ధి చెందుతున్నాము.

అధ్యక్షా, ఎస్సి, ఎస్టీల గురించి ఖచ్చితంగా నేను వరాళ్లాడాలి. అది నా బాధ్యత. సువరారు డెబ్బి సంవత్సరాలుగా అనేకరకాలుగా వీరు విషక్కు గుర్తుతున్నారు. వారికి అన్యాయం జరుగుతునే ఉంది. వాళ్ల గుళ్లకు, బళ్లకు దూరంగా ఉండేవారు. వాళ్ల ఇళ్ల ఎక్కడో స్కూల్సానవాటికల అవతల ఉండేవి. ఆ విధంగా వారు జీవనం కొనసాగించేవారు. ఈ వర్ధం వారు లాభపడాలి, ఈ వర్ధం వారిలో మార్పు రావాలి, ఈ వర్ధాల పిల్లలకు చదువుకోనే అవకాశం రావాలనే ఉండేశ్యంతో ప్రభుత్వం ప్రత్యేక ప్రగతి నిధి చట్టాన్ని తీసుకోచ్చింది. అందుకు భారీగా బడ్జెట్ ను కేటాయించింది. ప్రతి రూపాయి ఈ వర్ధం వారికి ఖర్చుపెట్టాలనే ఉండేశ్యంతో ఈ యాస్ట్ ను తీసుకురావడం జరిగింది. సపోస్, పారపాటున ఈ ఆర్థిక సంవత్సరంలో ఆ డబుబ్ ఖర్చుపెట్టకపోతే ఆ డబుబ్ అంతా తరువాతి ఆర్థిక సంవత్సరానికి క్యారీ ఫార్మార్డ్ అయ్యే విధంగా చట్టంలో నిబంధన ఉంది. దీంట్లో మార్పు ఖచ్చితంగా కనిపిస్తోంది. వాస్తవంగా ఈ నాలుగైదు సంవత్సరాలుగా చాలా మార్పులు వచ్చాయి. ఆయా వర్ధాల పిల్లలు స్కూల్స్ కి వెళ్తున్నారు. మంచి బట్టలు వేసుకుంటున్నారు, వుంచి పోషికాహరం తీసుకుంటున్నారు. వారికి అస్సి ప్రభుత్వమే ఏర్పాటు చేస్తోంది. ఎస్సి, ఎస్టీ, బీసి, మైనారిటీ రెసిడెంట్స్ స్కూల్స్ లో మనం చూస్తున్నాము. ఒక్కపైసా కూడా తల్లిదండ్రులపై భారం వేయకుండా, మొత్తం బాధ్యతంతా ప్రభుత్వం తీసుకోని, ఒక్కొక్క విద్యార్థిపై లక్షా ఇర్వైవేల రూపాయల దాకా ఖర్చుపెట్టి, సన్మిచియంతో వారికి కడువునిండా భోజనం పెడుతున్నారు.

ఉచితంగా వారికి బుక్కు ఇస్తున్నారు, బట్టలిస్తున్నారు, బూట్లు ఇస్తున్నారు. ఉచితంగా వారికి చదువు నేర్చిస్తున్నారు. కాబట్టి వారు ఎంతో సంతోషగా ఉన్నారు. ఈ వర్గంలో ఎంతో మార్పు కలిపిస్తోంది. కాబట్టి ఎస్సీ, ఎస్టి, బీసి, మైనారిటీల తరఫున నేను ప్రభుత్వానికి, ముఖ్యమంత్రి గారికి ప్రత్యేక ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాము. నేను గవర్నర్ ప్రసంగంలో చూసాను. ఈ ఘైనాస్టియర్ ఇయర్లో అదనగా నిధులు కేటాయిస్తామని అన్నారు. అదనగా ఎన్ని నిధులిస్తున్నారో నాకు తెలియదు. ఏది ఏమైనా ఆ ఆలోచన వచ్చినందుకు ఎస్సీ, ఎస్టి వర్గం తరఫున ముఖ్యమంత్రి గారికి మరొకసారి ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటున్నాను. ఒక గొప్ప ఆలోచనతో, గొప్ప మనస్తుతో వారు ప్రకటన చేశారు కాబట్టి ఖచ్చితంగా వచ్చే ఘైనాస్టియర్ ఇయర్లో ఈ వర్గానికి లాభం చేకూరుతుందని నేను భావిస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, తెలంగాణ ఇంత గొప్పగా అభివృద్ధి కావడంలో Law and Order is one of the most important factor. నేను హోం మినిస్టర్ గారిని అభినందిస్తున్నాను. ముఖ్యమంత్రి గారి ఆలోచనా విధానం, ముఖ్యమంత్రి గారి సూచనల మేరకు పోలీసు శాఖలో చాలా మార్పు కలిపిస్తోంది. First thing is friendly policing. రెండవది, వారికి పుష్టిలంగా బడ్జెట్లో నిధులు కేటాయిస్తున్నారు. వారికి వెహికిల్స్ ప్రావైట్ చేస్తున్నారు. ముఖ్యంగా, I am talking about Hyderabad. మనం చూస్తున్నాము. ఆనాడు కేవలం నాల్గైడు మెహికిల్స్ మాత్రమే ఉండేవి. అని కూడా పాత జీవులు. అని స్టార్ట అయితే స్టార్టఅయ్యెని, లేదంచే లేదు. ఎన్నో ఇబ్బందులుండేవి. మన తెలంగాణ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత ముఖ్యమంత్రి గారు ఆలోచించి పోలీస్ డిపార్ట్మెంట్ ను ప్రైంగ్రెన్ చెయ్యాలనే ఉండేశ్యంతో ఇరవై వేల వాహనాలను లేచ్చే ఎక్స్ప్రెస్ మెంట్తో అందించారు. ఆ విధంగా చేయడం వల్ల ఈ రోజు క్రైమ్ రేట్ తగ్గిపోయింది అధ్యక్షా. మర్క్యూ, రాబర్ట్స్, చెయిన్ స్ట్రోచ్యూన్స్ తగ్గిపోయాయి. కెమోరాలు, ఇతర ఎక్స్ప్రెస్ మెంట్ని ఏర్పాటు చేయడం వల్ల అద్భుతంగా మనకు రిజిస్ట్ర్ కుపడుతున్నాయి.

రా అండ్ ఆర్డర్ కి సంబంధించి, తెలంగాణాలో one of the best Law and Order ఉండని చెప్పి మనం రిపోర్ట్లో కూడా చూస్తున్నాము. క్రైమ్ రిపోర్ట్లో కూడా చూస్తున్నాము. మనం ఘైనాస్టియల్ స్టోంగ్గా ఉండాలంటే, పెట్టుబడులు కావాలి. Investments are most important. ఐటి సెక్టార్సు మనం చూస్తే, ఫస్ట్ ట్రైం, “టీఎస్ - పపాన్” అని ఒక యూనిట్ తీసుకురావడు జరిగింది. గతంలో ఒక ఇండస్ట్రీలో పెట్టాలన్నా, ఐటి కంపెనీలో పెట్టాలన్నా సుమారు 50-60 డిపార్ట్మెంట్లు నుండి క్లియరెన్స్ పొందాల్స్ ఉండేది. ఓస్టీ పర్సైఫ్స్ కి మినిమమ్ 1-2 సంవత్సరాల సమయం పట్టేది. నీటిని దృష్టిలో పెట్టుకొని, యువనాయకుడు అయినకేటీఅర్గారు, ఐటి మంత్రిగా, మునిపల్ శాఖా మంత్రిగా పనిచేస్తూ అనేక రిపోర్ట్లైని తీసుకొచ్చారు. “టీఎస్ - పపాన్” రావడం వల్ల సుమారు 15,252 యూనిట్లుకి పర్సైఫ్స్ ఇచ్చారు. దీని ఉండేశ్యం ఏమిటంటే, ఈ క్లియరెన్స్ అంతా సింపుల్గా ఉండాలి, స్పీడ్గా ఉండాలి, ట్రాన్స్పరెంట్గా ఉండాలి. 15 రోజులలో క్లియరెన్స్ ఇవ్వవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం పైన ఉంది. In case, 15 రోజులలోపు పర్సైఫ్ రాకోతే, 16th day is deemed to be permitted. ఎవరైతే ఇస్పైస్ట్మెంట్ పెట్టాలను కుంటున్నారో, ఎవరైతే ఇండస్ట్రీలో ఏర్పాటు చేయాలను కుంటున్నారో they can start their work within sixteen days. This kind of Act దేశంలో ఏ రాష్ట్రంలోనూ లేదు. మనం for the first time దీనిని తీసుకొచ్చావఁ. చాలా పాజిటివ్ గా రిజల్ట్ మనం చూస్తున్నాము. దాని వల్ల మనకు almost Rs. 2.13 lakh crores investment రావడం జరిగింది. అంతే కాకుండా, 15.51 lakhs ఉద్యోగాలు మన పిల్లలకు వచ్చాయి. డెబై శాతం తెలంగాణ బిడ్డలకే ఉద్యోగాలు వచ్చే నిధంగా ఆ రోజు మనం మాట్లాడుకున్నాము. ఆ విధంగా ముందుకు వెళ్లున్నాము. జీవనరెడ్డి గారు అన్నట్లు వంద శాతం రాలేదు. వాస్తవం. ఈ యూనిట్ ద్వారా, డెబై శాతం తెలంగాణ పిల్లలకు అవకాశం లభిస్తోంది. అంత గొప్పగా మనం చేస్తున్నాము. ఐటి రంగంలో టాప్స్ ఉన్నాము.

హైదరాబాద్ లోకల్ అధారిటీస్ నుండి నేను ఎన్నికయ్యాను. హైదరాబాదులో పుట్టి పెరిగాను కాబట్టి హైదరాబాద్ గురించి కేవలం రెండు నిమిషాలు నేను మాటల్లాడతాను. The City of Hyderabad is one of the safest cities in the Country. Hyderabad is one of the Cosmopolitan Cities in the Country. హైదరాబాదులో సిక్కులు, గుజరాతీలు, మార్క్యోలు అందరూ నివసిస్తున్నారు. వారందరూ సంతోషంగా నివసిస్తున్నారు. సంతోషంగా వ్యాపారాలు చేసుకుంటున్నారు. సంతోషంగా డబ్బు సంపాదించుకుంటున్నారు. సేఫ్ అండ్ సెక్యూరిటీలో హైదరాబాదులో నివాసముంటున్నారు. వేరేసిటీస్ మనం పోల్చుకుంటే, హైదరాబాద్ లో పొల్యూప్స్ ని తగ్గించడానికి మనం ఎన్నో ప్రయత్నాలు చేసాము. థిల్లీలో పొల్యూప్స్ లెవ్ల్ ఏ విధంగా ఉన్నాయో అందరికీ తెలుసు. Situation ఎంత దేంజర్గా ఉందో అందరూ చూస్తున్నారు. అదే విధంగా వేరేసిటీలో పొల్యూప్స్ లెవ్ల్ చాలా ఎక్కువగా ఉన్నాయి. ప్రజలు చాలా ఇబ్బంది పడుతున్నారు. కానీ, Hyderabad is only city, where pollution level is much below if you compare to other cities. ఇది చాలా ఇంపోర్టెంట్ అధ్యక్షా. గత ఆరు సంవత్సరాల నుండి కేటీఆర్ గారి నాయకత్వంలో, వారి ఆలోచనా విధానాల వల్ల, హైదరాబాద్ లో 9 షైట్ వర్లు మనం పూర్తి చేసుకున్నాము. అదే విధంగా నాలుగు అండర్ పోస్టలు, మూడు అర్టిబీలు, 37 లింక్ రోడ్స్ పూర్తి చేసుకున్నాము. గచ్చిబోలి, బంజారాహిత్, సరూర్ణగర్, ఎల్.బి.సగర్లలో 37 న్యూ లింక్ రోడ్స్ మనం ఏర్పాటు చేసుకున్నాము. ఈ లింక్ రోడ్స్ వల్ల మనకి ఇరావెలింగ్ టైమ్ తగ్గిపోతుంది. పొల్యూప్స్ తగ్గుతుంది. పెట్లోల్, డీజిల్ కన్సింప్షన్ తగ్గుతుంది. హైదరాబాదులో బస్టీ దవాభానాలు ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. ఒకప్పుడు పేదవాడు ప్రైమరీ హైల్సెంటర్కి వెళ్లలంటే ఆటో లేదా రిక్షాలో వెళ్లేవాడు. కానీ, ఇప్పుడు దవాభానా వాళ్ల బస్టీలలోకి వస్తోంది. దవాభానాతో పాటు డాక్టర్, కాంపోండర్ ఉంటున్నాడు. అక్కడ ఉచితంగా యూరిన్ టెస్టలు, బ్లడ్ టెస్టలు చేస్తున్నారు. మెడిసిన్ కూడా ఫ్రీగా ఇస్తున్నారు.

225 బస్టీ దవాభానాలు హైదరాబాద్ లో ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది.

3.00 | It is a proud moment for all the మ. Hyderabidis, all the Telanganites including Ramachandra Rao and Jeevan Reddy garu. They should appreciate this. We are getting vaccine from Bio-tech Company, which is one of the best companies in the world. The whole world is looking at Hyderabad and the whole world wants this vaccine. I will appreciate this Government for this. (Bell)

మిస్టర్ డెప్యూటీ శైర్కున్:- ఇంకా మాటల్లాడాల్సిన వారున్నారు. కొత్త సభ్యులు కూడా ఉన్నారు.

శ్రీ ఎం.ఎస్.ప్రభాకర్ రావు:- సార్, ముందు పాత సభ్యులకి అవకాశమిష్టండి. కొత్త సభ్యులు మెల్లగా నేర్చుకుంటారు. వాళ్లు కూడా నేర్చుకోవాలి కదా. అధ్యక్షా, మనదేశంలో మొత్తం 29 రాష్ట్రాలున్నాయి. కానీ, వ్యవసాయ రంగంలో ఏ రాష్ట్రముళ్యమంత్రి కూడా ధైర్యం చేయని విధంగా రైతు సంక్లేశు పథకాలను ఎన్నింటినో లీసుకువచ్చి, విజయవంతంగా అవులు చేసింది వాత్రం, మన ముళ్యమంత్రి కీఎర్ గారే. No other State is giving financial assistance under “Rythu Bandhu” except Telangana. No other State is giving “Rythu Beema” except Telangana. No other State is giving 24 hours quality power to agricultural pump sets except Telangana. No other State is giving reservations in agricultural Market Committees except Telangana. ఒకఎక్కు, అరవిక్కు భూమి ఉండే పేద ఎస్టీ, ఎస్టీలకు ఈ రిజర్వేషన్ కారణంగా మార్కెట్ కమిటీలో అవకాశం వచ్చింది.

Except Telangana, no other State has taken decision relating to construction of 2,601 Rythu Vedika for farmers. Welfare schemes like Kalyana Lakshmi / Shaadi Mubarak, pensions for single women have also been extended to Beedi workers, Imam, Mouzan, Journalists, Construction Workers / Labourers. Even regarding ‘Kanti Velugu’ scheme, no other State has taken this kind of decision in the entire nation except Telangana..., except Telangana...

and except Telangana. Chairman Sir, Thank you very much, for giving me this opportunity.

మిస్టర్ డెప్యూటీ చైర్మన్:- గోరటి వెంకన్న గారు, మీరు రెండు నిమిషాలు మాట్లాడతారా? ఐదు నిమిషాలు మాట్లాడతాన్నా సరే, మాట్లాడండి. మీ ఇష్టం.

(సభ్యులు గోరటి వెంకన్న గారిని పాట పాడవలసిందిగా కొందరు సభ్యులు కోరారు)

శ్రీ గోరటి వెంకన్న(నామినేట్) :- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు కోరినందుకు, “మామిళ్ళు చిగుర్చే, మారుకు తోడిగి, మంచు తెవ్వెర కరిగి, కాడకు ముడేసి కాయపిందెలతో, తనువొంచి పాలిచ్చే తల్లుల చందము, కొమ్మలన్నీ వంగి అమ్మ ప్రేమను చాటే, ఆహ్లాదకరమైన వసంతాగుమనంలో, వచ్చే వెలుతురులో” అంటే, పాతవన్నీ తప్పుకోకుండా, గవర్నరు గారి ప్రసంగానికి సంబంధించినంత వరకు పరిమితమై, ఇంత వరకు గౌరవ సభ్యులందరు ప్రస్తావించిన అంశాల గురించి మళ్ళీ, మళ్ళీ నా వాగ్దాటిని ప్రదర్శించే పని చేయను. ఒక అమెరికన్ రచయిత “ప్రసంగంలో రంధ్రాలు చాలా ఉన్నాయి, నీ వాగ్దాటితో కొత్త రంధ్రం చేయకు” అని చెప్పాడు. అందుకే, నేను ఎప్పుడు మాట్లాడాల్సి వచ్చినా చాలా జాగ్రత్తగా ఉంటాను. “నేను పదేళ్ళలో అటూ ఇట్టె ఏడుండి వచ్చినా పదేండ్లలో జపానుబోలే ప్రగతివోలే” అని నేను ఒక వాక్యం వ్రాశాను. ప్రత్యేక తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని ప్రకటించే ముందురోజు, ఆంధ్రజ్యోతి పత్రిక సాహితి పేటీలో ఆ వాక్యం వచ్చింది.

అధ్యక్షా, గవర్నరు గారి ప్రసంగంలో ‘తెలంగాణ వచ్చిన తరువాత, 2 కోట్ల లక్షల ఎకరాల భూమి సాగులోనికి వచ్చిందని’ ప్రస్తావించారు. నేటి మహబూబుఖసగర్ జిల్లాలోని ప్రాజెక్టులను, నీటి వసతులనూ కూడా కళ్ళారా చూసి, గమనించాలిన అవసరమున్నది. ఈనాడు వ్యవసాయం చేయడాన్కి భూమిని ఎక్కడ ముట్టుకున్నా అక్కడ నీళ్ళస్తున్నాయి. కులు, రచయితలెప్పుడూ ప్రభుత్వాల్లో ప్రతిపక్ష పాత పోషిస్తేనే అభివృద్ధి జరుగుతుందని చాలా దేశాల్లో, బోపిలియా లాంటి చిన్న దేశాల్లో కూడా చెప్పారు.

అంటే, కులు, రచయితలెప్పుడూ ప్రతిపక్షంగా ఉండాలి. కానీ, సమాజంలో దశలు దశలుగా వచ్చే మార్పులేవైతే ఉన్నాయో, అని ప్రజా ఉద్యమాల ద్వారా గానీ, ఉద్యమ నాయకుషాంతో వచ్చే మార్పుల్నాగానీ, వాటిని నిష్పక్షపోతంగా గమనించి, మర్దతు తెలిపించే మను ప్రగతిశీలకంగా ఉన్నట్లు, లేకుంటే వాటిపట్ల ఇంకో ధోరణిలో ఉన్నట్లు.

(సభ్యుల హర్షధ్వనాలు)

గడచిన పదేళ్ళలో తెలంగాణలో ఆత్మహత్యలేగానీ, కరువులేగానీ, యాడ చూసినా ఎంత దుఃఖమో. ఈ సభలో ఆ శోకం వెల్లబెడితే, సమయం చాలాదు. ప్రతీ అంశానికి ఒక పాటుంటది. ‘విత్తులు’ అనే పదముంటే ‘పల్లె క్షీరు’ అనే పాటుంటది. ‘కరువు’ అనే పదముంటే ‘కంపదార చెట్లు’ అనే పాటుంటది. ‘కరువు’ గూర్చి 40 యేళ్ళ క్రిందటే ‘కంపదార చెట్లు’ అని చెప్పాం. తెలంగాణలో ఈ నలబై యేండ్ల దుఃఖం గురించి నేనే కాదు, చాలా మంది రచయితలు చెప్పారు. కులు, రచయితలు, సాహితీకారులు, ఉద్యమ కారులు మరియు అనేక సంస్థల గురించి గవర్నరు గారి ప్రసంగంలో చెప్పిన అంశాలకు సంబంధించి పూర్వపక్షం చూస్తే, ఎంతో శోకముంటుంది. ఇక్కడ గవర్నరు గారి ప్రసంగ పారంలో అతిశయ్యాక్షిప్తాక్షరాలేదు. అతిశయ్యాక్షిప్తాక్షరానికి కారణమేమిటో, స్టేట్ చెప్పిన విషయాన్ని ఇక్కడ మనం ఒకసారి గమనిస్తే అర్థమవుతుంది. ‘ఎక్కడైతే నేతలు తాత్క్వికులై ఉంటారో, అక్కడ ఆ నేతలు తాము చేసిన పను లను వాళ్ళు చేసిన దానికంటే కూడా భింబితంగా చాలా తక్కు వగా చెప్పుకుంటారు” అని స్టేట్ చెప్పాడు. తెలంగాణ సమాజంలో నీళ్ళ విషయంలో ‘పరుగుల రాణి కృష్ణఫేణి దారి మళ్ళగా, కరువున్నది ఇంక నిష్పంటువులో భాగంగా’ అని రాసినది అక్కరాలా సత్యం. పాలమూరు జిల్లాలో నీళ్ళ కోసం కడవ లెత్తుకుని తిరిగే మా ఊళ్ళలాంటి ఊర్లు గానీ, “సింగ రేణి దీపం సుట్టూతా సీకటలముకున్నదని” చెప్పిన గోనగానీ,

‘గుక్కిచ్చి గుక్కిచ్చి బోరు దుంకుతుంటే ఒక్కటన్న మడి సుక్కిద్దలలేదు’ అని అన్న గానీ, వ్యవసాయ రంగానికి సంబంధించి చెప్పిన ఇలాంటివీ కూడా ప్రత్యేక తెలంగాణ సాకారమయ్యాక పూర్వపక్షం చేయబడ్డాయి. రైతుబంధు గురించి ప్రత్యేకంగా ఐక్యరాజ్యసమితి ప్రస్తావించింది. అనేకమంది కూడా స్వతపోగా చెప్పారు. జేఎస్టియు ప్రాఫెసరు ఒక ఎక్కువిష్టగా ‘తెలంగాణలో పెట్టినరైతుబంధు లాంటి పథకాన్ని భారతదేశం మొత్తంలో గనుక అమలు చేస్తే, ఈ దేశంలో సమూలమైన మార్పు వచ్చే అవకాశం ఉందని’ అన్నాడు. అధికారికంగా వెలువడిన విషయమిది. అనేక వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయాల్లో ఈ విషయమై చర్చ జరుగుతోంది.

(సభ్యుల హర్షధ్వనాలు)

అంతేకాదు, విద్యుత్తు, వ్యవసాయం, నీళ్ళ వంటి అంశాలలో గడచిన అరవై యొండ్ల స్వతంత్ర భారతదేశంలో ఎన్నో పార్టీల ప్రభుత్వాల పాలనలో వచ్చినదానికన్నా, గత ఆరేళ్లలో మన తెలంగాణ ప్రాంతంలో వచ్చిన మాలికమైన మార్పును చూడగలిగే దృష్టిసమాజానికుండాలి. అది సత్యం. అది యదార్థం. అది ప్రజాస్వామిని స్వామి కూడా. ఆ క్రమంలో చూడలేనప్పుడు, ఇంక మిగిలేని రాజకీయ ప్రయోజనాలు, రాజకీయ లక్ష్యాలు, రాజకీయ ద్వేషాలే. కానీ, జరిగే మంచి మార్పును చెప్పకోతే, అది ఎప్పటికీ సమాజంలో ఒక రకమైన నైరాశ్యంతో కూడిన వాతావరణాన్ని ఏర్పరుస్తుంది. నైరాశ్యమంటే, నిరాశాపూరిత వాతావరణంలో తనలో తానే ఒక ఆత్మమ్యానతాభావానికి లోనపడం.

విశాలమైన దృష్టితో గవర్నరు గారు చేసిన ప్రసంగాన్ని నేను మనస్సార్టిగా అంగీకరిస్తా, ఇంకా రావలసినవి తప్పకుండా వస్తాయని ఆశిస్తున్నాను. ఒకనాడు తెలంగాణ రాక్రముందు ఉమ్మడి వలస పాలనలో మన కులెక్కడ? మన పాత్యాంశాలెక్కడ? మన రచయితలెక్కడ? అని పేజీలు చూసుకునే పరిస్థితి నుండి తెలంగాణ వచ్చిన తరువాత మన సాంస్కృతిక పండుగలు మొదలుకొని కాళోజీ, దాశరథి

తదుపరి క్షులకు సాంస్కృతిక, సాహిత్యరంగంలో ఉజ్వలంగా, విష్ణుతమైన అవకాశాలో చ్చాయి. పునాది రంగు ఆర్థిక రంగు. ప్రగతి, ప్రణాళికలున్న ఉపరితల రంగానికి కూడా మానవ సమాజాన్ని మార్చేటువంటి అద్భుతమైన శక్తి చాలా ఉన్నది. ఉపరితల రంగంలో సాంస్కృతికమైన చైతన్యం లేకపోతే సమాజం ఆర్థిక రంగంలో ముందుకెళ్ళిస్తుటికీ, మిగిలిన అన్ని విషయాల్లో వెనక్కి వెళ్తూ, మధ్యయుగాల నాటి కాలాల్లోకి పోయే పరిస్థితి ఉంటుంది. కానీ, మన తెలంగాణలో సాంస్కృతిక రంగంలో అద్భుతమైన ప్రగతి ఉంది. సాహిత్యపరమైన కృషిజరుగుతోంది.

పండుగల్లో కూడా మార్పులు జరిగాయి. మొహర్రం పండుగ చాలా అద్భుతమైన పండుగ. అది ముస్లింల పండుగ అయినప్పటికీ హిందువులు కూడా జరుపుకుంటారు. అటువంటి పండుగకు కూడా గొప్ప గుర్తింపు తెచ్చిన వాతావరణం తెలంగాణలో ఉంది. అలాగే, బతుకుమ్మ పండుగ భూమి పుత్రుల పండుగ. ఈ పండుగను అద్భుతంగా చేస్తున్నారు. ఈ పండుగ లేకుండా, కులూ, కళాకారులూ, నాటకసమాజులూ, సాహిత్యికారులు లేరు. వారు తమ గొప్ప, గొప్ప విలువలతో తమకు తాము ఒక ప్రత్యామ్నాయ కల్పర్సు రూపొందించుకున్నారు. వారికి మన ప్రభుత్వం లోడ్పాటునిస్తోంది. 500ల వుంది కళాకారులకి ఉద్యోగాలిప్పడుంటే అది చిన్న విషయం కాదు. ఇలాంటివీస్తున్న గవర్నరు గారి ప్రసంగంలో ఉన్నాయే మోని చూశాను. కానీ, లేపు. దీన్ని నేను విషయాగా చెప్పడం లేదు. ఎన్నో జరిగిన విషయాల్లో కొన్ని రాక్షసోయి ఉండవచ్చు. గవర్నరు గారి ప్రసంగంలో ప్రస్తావనకు వచ్చిన అంశాలు కొన్నంటాయి. రానిని కొన్నంటాయి. పతతి, పీడిత, విష్ణవ దృక్పథంతో ప్రజల గురించి పాడే గొంతుకగా ఏదో మాలాంటి వాళ్ళం ప్రజల్లో జరిగే మార్పుని గుర్తించి, అది మెనుకబట్టుతనమైనా, పరాయితనమైనా, మమ్ము మేము తగ్గించుకోకుండా, ఆత్మ వంచనకు లోనుగాకుండా ఏది సత్యమో, ఏది న్యాయమో, ఏది ధర్మమో అదే చెప్పాం. అది చెప్పగలిగిన చోటనే ప్రజాస్వామ్యం పరిషాఖిల్లతుంది. ధన్యవాదాలు.

మిష్టర్ డెప్యూటీ చైర్మన్:- గవర్నరు గారి ప్రసంగానికి ధన్యవాదాలు తెలిపే తీర్మానంపై చర్చ ముగిసింది. ప్రభుత్వ సమాధానం కొరకు సభను కొద్ది సేపు వాయిదా వేయడమైనది.

(మధ్యాహ్నం గం.3.09ని.లకు ప్రభుత్వ సమాధానం 4.40 | కొరకు కొద్ది సేపు సభ వాయిదా పడింది.)
మ.
(స్వల్ప విరామానంతరం సభ 04.45 గంటలకు సమావేశమైనది.)

(గౌరవ చైర్మన్ అధ్యక్షస్థానం వోంచారు).

MR.CHAIRMAN:- Now, discussion on Governor's Address. I request the Minister for Legislative Affairs to give reply on behalf of the Hon'ble Chief Minister.

శ్రీ వేముల ప్రశాంతీ రెడ్డి (రోడ్లు, భవనాలు, శాసనసభ వ్యవహారాలు మరియు గృహనిర్మాణ శాఖల మంత్రి):- తెలంగాణ రాష్ట్రగవర్నర్గారు ఉభయ సభలను ఉండేశించి ఇచ్చిన ప్రసంగంపై ధన్యవాద తీర్మానంలో చాలామంది గౌరవ సభ్యులు మాటల్చడం జరిగింది. దానికి గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారి తరఫున సమాధానం చేపే అవాశం వారు నాకు ఇష్టం నా అద్భుతంగా భావిస్తున్నాను. దానికి మీకు మరియు ముఖ్యమంత్రిగారికి ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటున్నాను. ఈ చర్చలో గౌరవ సభ్యులు టి.బాను ప్రసాద్ర రావుగారు, గంగాధర్ గౌడ్ గారు, జాప్పిగారు, రామచంద్రరావుగారు, డి.రాజేశ్వర్ రావుగారు, తేరా చిన్నప రెడ్డిగారు, బి.జీవ్ రెడ్డిగారు, పురాణం సతీష్ కుమార్గారు, రఘూత్రమ్ రెడ్డిగారు, నర్సి రెడ్డిగారు, ఆకుల లలితగారు, ఎగ్గమల్లేశంగారు, ఎం.ఎస్.ప్రభాకర్గారు, గోరటిపెంకున్గారు మాటల్చడుతూ వారివారి అభిప్రాయాలను సభ దృష్టి తీసుకురావడం జరిగింది. నీరందరికీ నా ధన్యవాదాలు.

గౌరవ సభ్యులు జాప్పిగారు మాటల్చడుతూ, రాష్ట్రంలో కరోనా పరిస్థితిని గురించి, సెకండ్ వేవ్ ప్రారంభం కాబోతున్న తరుణాలో వ్యాక్సినేపన్ ఎలా జరుగుతోందనే వంటి అంశాలపై ప్రశ్నించడం జరిగింది. దీనిపై గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ఇంతకు ముందే శాసనసభలో మాటల్చడడం

జరిగింది. ఇప్పటికే వ్యాక్సినేపన్ సెంటర్లు ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. యాభై లక్షల మందికి వ్యాక్సిన్ ఇప్పించడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉంది. సెకండ్ వేవ్ ను ఎదురోస్తేందుకు కూడా ప్రభుత్వం అలర్ట్గా ఉంది. దీనిపై ప్రధాన కార్యదర్శి మరియు ఆరోగ్యశాఖ కార్యదర్శితో సమావేశం జరుగుతోంది, నేడు ప్రధానమంత్రిగారితో కూడా వీడియో కాన్ఫరెన్సు ఉంది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు పూర్తిగా భరోసా ఇష్టు, ఎటువంటి పరిస్థితినైనా ఎదురోడానికి సిద్ధంగా ఉన్నామన్నారు.

నూతన సచివాలయంలో మజీద్ మరియు మందిరం గురించి గవర్నర్గారి ప్రసంగంలో లేదని సభ్యులు ప్రశ్నించారు. సచివాలయంలో ఎక్కడైతే పాత మజీదు మరియు మందిరం ఉన్నదో, అక్కడ త్వరలోనే ప్రభుత్వం భర్యతో పనులు ప్రారంభించడం జరుగుతుందని తెలియజేస్తున్నాను.

పైదరాబాదులో 2BHK కార్యక్రమంపై కూడా గవర్నర్గారి ప్రసంగంలో లేదన్నారు. పైదరాబాదులో కొన్ని ప్రాంతాలలో నిధులు లేక ఆ కార్యక్రమం కొంత ఆలస్యంగా నడుస్తున్నదా అని అడిగారు. అలా ఏమి లేదండి, మేము కోసప చేసుకుంటున్నావు. 2BHK కార్యక్రమం గ్రావాలలో కంటే నగరంలో చాలా బ్రహ్మండంగా జరుగుతున్నది. నగరంలో లక్ష ఇళ్ళు మొదలు పెడితే, ఇప్పటికీ 60 వేల వరకు ఇళ్ళు పూర్తయ్యాయి. మిగిలి 40 వేల కూడా వేగంగా పూర్తి చేయడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాము. ఓల్డ్ సిటీలో మెల్లో రైల్ అంశాన్ని మెస్సన్ చేయలేదన్నారు. మెస్సన్ చేయలేదు కానీ, ముఖ్యమంత్రిగారు ఓల్డ్ సిటీలో మెల్లో రైల్ను ఏర్పాటు చేయాలనే కృతనిశ్చయంతో ఉన్నారు. దీనిపై తప్పకుండా సంబంధిత అధికారులతో మాటల్చడుతారు.

భైంసా ఘుటన గురించి సభ్యులు ప్రశ్నించారు. అక్కడ ఇప్పుడు పరిస్థితి పూర్తిగా అదుపులో ఉంది. అక్కడ సీనియర్ అఫీషియల్ పికెటింగ్లో ఉన్నారు. తోట మహావ్ మరియు దట్టు పటీల అని ఇద్దరు పిల్లలు బైక్ మీద వెళుతూ రజ్యా అనే వ్యక్తిని గుద్దడం జరిగింది, దానితో ఇద్దరి మధ్యలో గొడవ జరిగి, చివరకు అక్కడ అల్లర్లు మొదలయ్యాయి.

అల్లర్సు మొదలైన కేవలం రెండుస్వర గంటల్లోనే పోలీసులు పరిస్థితిని అదుపులోకి తీసుకొచ్చారు. సి.సి.టీ.వి. పుట్టేజ్ కూడా కల్త్వ చేయడం జరిగింది. పరిస్థితి అంతా కూడా అదుపులోనే ఉన్నదని మనవిచేస్తున్నాను అధ్యక్ష.

4.50 | పిఆర్ఎస్ మరియు ఫిట్మెంట్ల గురించి అడిగిన మ. | ప్రశ్నకు సమాధానంగా, వీటి గురించి ఈ సమావేశాలలోనే ఒక ప్రకటన చేస్తామని ఈరోజు అసెంబ్లీలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు తెలిపారు. ప్రభుత్వ శాఖలలో ఉద్యోగాల భర్త గురించి అడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానంగా, మొన్నానే 50 వేల భాళీలు ఉన్నాయని గుర్తించడం జరిగింది. గతంలో లక్ష యాభై వేల భాళీలను గుర్తించిన వాటిలో లక్ష ముపై ఒక వేల భాళీలను భర్త చేయడం జరిగింది. మిగిలిన ఇరవై వేల ఉద్యోగాల భర్తకి సంబంధించిన అంశం ప్రాసెన్లో ఉంది. ఎలక్షన్ కోడ్ ముగిసిన వెంటనే కొత్తగా గుర్తించిన యాభై వేల ఉద్యోగాలకు నోటిఫికేషన్ ఇచ్చి, వాటికి సంబంధించిన చర్యలను ప్రభుత్వం తీసుకుంటుందని తమిరి ద్వారా వారికి తెలియజేస్తున్నాను.

ఫీజు రీయింబర్స్ మెంట్సు ఎస్సీ, ఎస్సీ, బీఎస్ విద్యార్థులకు అందజేస్తున్నాము. ఇంకా ఎవరికన్నా అందక్కాతే ఆ విషయాన్ని మా దృష్టికోస్తే తప్పకుండా వాటిని కూడా ఇప్పించే ఏర్పాటు చేస్తాము. కళ్యాణ లక్ష్మీ మరియు పాదీ ముబారక్కలకు సంబంధించిన నిధుల విడుదల విషయంలో జాప్యం జరుగుతుందని అన్నారు. కరోనా సమయంలో కొన్ని ఇబ్బందుల వలన జాప్యం జరిగింది. ఇప్పుడు మళ్ళీ ఇస్తున్నాము. ఇంకా ఎక్కడన్నా ఆలస్యము జరుగుతుందని మీ దృష్టికోస్తే అధ్యక్షుల ద్వారా లేదా డైరెక్టర్ మాకు తెలిపినా సార్టాపుట చేస్తాము. సి.డి.ఎఫ్. ఫండ్ గురించి ప్రభుత్వం నిర్రయం తీసుకోవాలి. కాచేశ్వరం ప్రాజెక్టు యొక్క నేపసల్ స్టేట్స్ కోసం రిపీటెంగా కేంద్రప్రభుత్వాన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అడుగుతుంది. నభ్యలు శ్రీ రామచంద్రరావుగారు ఇక్కడే ఉన్నారు వారి పరపతిని ఉపయోగించి కాచేశ్వరం ప్రాజెక్టుకు నేపసల్ స్టేట్స్ ఇప్పించడానికి ప్రయత్నం చేస్తారని అశిస్తున్నాను. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తరఫున మేము కూడా ప్రయత్నం చేస్తాము.

అదే విధంగా మిప్స్ కాకతీయ, మిప్స్ భగీరథ ప్రాజెక్టుల మెయిన్స్ పెన్స్ కోసం ప్రభుత్వాన్ని డబ్బు అడగాలా అని అడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానంగా, ఈ ప్రాజెక్టులను నీతి ఆయోగమేచ్చుకొని దాదాపు రూ. 16,000 కోట్లను మిప్స్ భగీరథ ప్రాజెక్టుకు ఇవ్వమని కేంద్రప్రభుత్వానికి సిఫార్స్ చేసినప్పటికే వారు నిధులను విడుదల చేయడం లేదు. దాని గురించి నిన్ననే గౌరవ మంత్రి దయాకర్ గారు లేఖను కూడా రాశారు. మేము కూడా దానికి సంబంధించిన ప్రయత్నాలు చేస్తాము.

అదే విధంగా పించన్లు, పదవీ విరమణ వయస్సు గురించి అడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానంగా వీటి గురించి ఒక ప్రకటన చేస్తామని ఈరోజు అసెంబ్లీలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు తెలిపారు. వైస్ ఛాన్సెలర్స్ నియమకం గురించి అడిగారు. ఎలక్షన్ కోడ్ రావడం వల్ల ఆ ప్రాసెన్ ఆగిపోయింది. తొందరలోనే వారి నియావుకాలు చేబడతామని సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. Delay of filling of vacancies through Public Service Commission అని అడిగారు అలాంటిది ఏమీ లేదండి. ఇరవై వేల ఉద్యోగాల భర్తకి సంబంధించిన అంశం ప్రాసెన్లో ఉంది. తొందరలోనే పబ్లిక్ సర్వీస్ క్లీప్ మిప్స్ ద్వారా వాటిని భర్త చేస్తాము. నిరుద్యోగ భూతి గురించి అడిగిన దానికి సమాధానంగా కరోనా కారణంగా అర్థిక పరిస్థితులు దెబ్బతిన్నాయి. పరిస్థితికొంతమారిన తరువాత వీరి గురించి తొందరలోనే అసెంబ్లీలో ఒక ప్రకటన చేస్తామని గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు తెలిపారు.

న్యాయవాద దంపతుల హత్యకు సంబంధించిన కేసులో అవతలి వారు ఎవ్వరైనా సరే వారి మీద సీరియస్ యాక్షన్ తీసుకోబడుతుందని గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు తెలిపారు. ఘడ్సు గురించి గవర్నర్ గారి ప్రసంగంలో లేదు అని అన్నారు. ఎలక్షన్ కోడ్ ముగిసిన వెంటనే డీ ఫిల్టరేషన్ మొదలు పెడతాము. EBC రిజర్వేషన్కు సంబంధించిన జీ.ఓ. విడుదల అయ్యాంది. తొందరలోనే అది కార్బూరూపం దాలుస్తుందని సభ్యులు రావుచంద్రరావు గారికి తెలియజేస్తున్నాము.

సభ్యులు జీవన్‌రెడ్డి గారు అడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానంగా కార్బోరేప్ల్స్‌కు ప్రభుత్వం గ్యారంటీ ఇచ్చి ఎఫ్.ర్.బీ.ఎమ్ నార్స్‌కు లోబడే లోన్స్ తీసుకుంటున్నది. కృష్ణ, గోదావరి జలాల విషయంలో ఎట్టి పరిస్థితుల్లో మన తెలంగాణ హక్కును, వాటాను పొగొట్టుకోము. దానిని నిలబెట్టుకుంటాము. న్యూ ఫార్మర్ యాట్ రెజల్యాప్స్ గురించి అడిగిన ప్రశ్నకు ఇది సుఫీంకోర్స్ స్టే ఇచ్చి ఉంది కాబట్టి, వెంటనే ఏమీ చేయలేని పరిస్థితి ఏర్పడింది. ఇప్పుడు రెజల్యాప్స్ చేయలేవని, మనము రైతు చట్టాలకు వ్యతిరేకంగానే ఉన్నామని, మన ఆలోచనను చెప్పామని గారవ ముఖ్యమంత్రిగారు ఇప్పుడే అసంబీల్ తెలిపారు. రైతుల రుణమాఫీకి సంబంధించి రానున్న బడ్డెట్లో నిధులు సమకూర్చుకొని రాని వారికి కూడా రుణ వాఫీని వర్తింపచేయాలుని గారవ ముఖ్యమంత్రిగారు తెలిపారు.

వరి ధాన్యం కొనుగోలు కేంద్రాల గురించి కేంద్ర రైతు చట్టాలు ఏవిధంగా ఉన్నప్పటికీ, మార్కెట్ క్లియటీలను తియ్యమని చట్టాలు చెప్పినప్పటికీ, మనం మార్కెట్ క్లియటీలను ఆ ఏవిధంగానే ఉంచి వాటి ద్వారా ఈ సీజన్‌లో కూడా కొనుగోలు కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేస్తామని, ఇంకా ఎక్కడన్నా అవసరం ఉంటే అక్కడ కూడా ఈ కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేయాలని దీనికి సంబంధించి ఎఫ్సిపితో చర్చలు జరుగుతున్నాయన్నారు. ఎన్ఱె లక్షల టన్నుల ధాన్యాన్ని ఎఫ్సిపి ప్రొక్యూర్ చేస్తుందని చెప్పడం వల్ల ఈ సీజన్‌లో రైతులకు ఎటువంటి ఇబ్బందులు లేకుండా కొనుగోలు కేంద్రాల ద్వారా ధాన్యాన్ని సేకరిస్తావని గారవ ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు.

యస్.ఆర్.ఐ. పాల్సీ గురించి ఉత్తర తెలంగాణ జిల్లాలో ఉన్నటువంటి ప్రజా ప్రతినిధులు గారవ ముఖ్యమంత్రిగారికి చెప్పడం జరిగింది. వారు స్వందించి ఉన్నతాధికారులను కేరళకు పంపించడం జరిగింది. వారు కూడా దీనికి సంబంధించిన రిపోర్ట్‌ను ఇస్తామన్నారు. తొందరలోనే దీని మీద దృష్టి సారిస్తామని వివరించారు.

ఎట్టి రిజర్వేషన్, మగర్ ఫ్యాక్టరీ విషయాల గురించి గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువెళతాను. అదే ఏధంగా సభ్యులు నర్సిరెడ్డిగారు అడిగిన ప్రశ్నలన్నింటికి సమాధానాలు చెప్పడం జరిగింది. వాచ్మాన్ భాషిల గురించి అడిగారు.

5.00 | అలాగే, ప్రభుత్వ ఉద్యోగుల పి.ఆర్.సి., ఫిట్ మెంట్ సా. మరియు ఉద్యోగ భాషిలను భర్త చేయడం వంటి అంశాల గురించి గౌరవ సభ్యులు అలుగుబెట్టి నర్సిరెడ్డి గారు మాట్లాడటం జరిగింది. ఈ అంశాల గురించి ప్రస్తావించడం జరిగింది. వారు వాచ్మెన్ పోస్టుల గురించి కూడా అడిగారు. ఈ విషయమై గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఈ సమావేశంలోనే ప్రకటన చేస్తారని చెప్పారు. అగ్రికల్చర్ గురించి కూడా చెప్పడం జరిగింది. Lifting ban on transfers including inter-district and State ఈ విషయాన్ని కూడా గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకువెళతాము.

“మిపన్ భగీరథ” కార్యక్రమం ద్వారా ఇంటింటికి త్రాగునీరు అందుతోందని భావిస్తున్నాము. ఒకవేళ ఎక్కడైనా త్రాగునీరు అందకపోతే, నా దృష్టికి తీసుకురండి. తప్పకుండా ఆ ప్రాంతానికి త్రాగునీరు అందేలా ప్రయత్నం చేస్తాము. పోదీ ముబారక్, కళ్యాణ లిఫ్ట్ ఆసరఫించున్న గురించి కూడా వివరించడం జరిగింది.

గౌరవ సభ్యులు రఘుత్రమ్ రెడ్డి గారు ప్రభుత్వ మరియు గురుకుల పారశాలల్లో క్లీస సౌకర్యాలు లేవని, గవర్నర్ గారి ప్రసంగంలో గురుకుల పారశాలల అభివృద్ధి కార్యక్రమాల గురించి ఎక్కడా ప్రస్తావించలేదని అన్నారు. ఈ విషయాన్ని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకెళ్లి గురుకుల మరియు ప్రభుత్వ పారశాలల్లో క్లీస సౌకర్యాల కొరత ఉంటే, ఆ కొరతను తీరుస్తామని చెప్పి తమరి ద్వారా వారికి మనవి చేస్తున్నాము. గౌరవ సభ్యులు వెలిబుచ్చిన అభిప్రాయాలను నేను తీర్చినట్టేనని అనుకుంటున్నాము. ఇంకా ఏమైనా అభిప్రాయాలుంటే క్లారిఫికేషన్‌లో వివరిస్తాను.

గవర్నర్ గారి ప్రసంగంలోని సభ్యులు ప్రస్తావించని అంశాలను గురించి చెప్పవలసిన బాధ్యత నాటై ఉంటుంది.

కాబట్టి, తెలంగాణ రాష్ట్రంలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు రెండు సార్లు పదవిలోకి ఊరికే రాలేదనే వాస్తవం మనందరికి తెలిసినదే. 15 సంవత్సరాలపాటు మడుమ తిప్పని పోరాటం చేసి తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని సాధించుకున్నందుకు, తెలంగాణ రాష్ట్రప్రజలు వారికి పట్టం కట్టారు. నాలుగున్నర సంవత్సరాల కాలంలో ప్రతి ప్రజా సమస్య పరిష్కారమే లక్ష్యంగా పెట్టుకొని, మానవీయ కోణంలో అనేక అభివృద్ధి సంక్లేశు కార్యక్రమాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని, అందించిన సుపరిపాలన వల్లే, 2018వ సంవత్సరంలో ప్రజలు తిరిగి రెండవ సారి అధికారంలోకి తీసుకురావడం జరిగింది. ఈ ప్రభుత్వం రెండవసారి అధికారంలోకి వచ్చి కూడా దాదాపు రెండు న్నర సంవత్సరాలు గడిచిపోయింది. ఈ రెండు న్నర సంవత్సరాల్లో ఎన్నో ఆటంకాలు, అవరోధాలను స్ఫూర్ధించినా, మొక్కనోని దీక్షలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు రాష్ట్రం ఏర్పడిన సమయంలో తీసుకున్న అభివృద్ధి సంక్లేశు కార్యక్రమాలనే కాకుండా, కొత్త సంక్లేశు పథకాలను ప్రేశపట్టి, రాష్ట్రాన్ని అభివృద్ధి దిశగా ముందుకు తీసుకెళుతున్నారు. తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడి దాదాపు ఆరు సంవత్సరాలు గడిచిన తరుణంలో అనేక అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను చేపట్టి, ఈ రాష్ట్రాన్ని దేశంలోనే మొదటి స్థానంలో నిలబెట్టిన విధానాన్ని అందరూ అబ్బరుడి చూస్తున్న సందర్భంలో, గవర్నర్ గారు ఉభయ సభలను ఉండేశించి ప్రసంగించారని నేను భావిస్తున్నాను.

గవర్నర్ గారి ప్రసంగంలో పొందుపరచిన ప్రతి అంశ అక్షర సత్యం, వాస్తవం. అందుకే రాజకీయ విమర్శల జోలికి ఎక్కువగా పోకుండా నేను సమాధానాలు చెపుతాను. అవాస్తవాలు చెప్పును. తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడక ముందు తెలంగాణ రాష్ట్రం పరిష్కారి ఏ విధంగా ఉంది, 2014వ సంవత్సరం తరువాత గౌరవ ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ గారి పరిపాలనలో రాష్ట్రం ఏ విధంగా ఉంది, రాబోయే 3 సంవత్సరాల కాలంలో చేయబోయే అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు ఏ విధంగా ఉంటాయి, ఈ మూడు అంశాలకే నేను

పరిమితమై, నిర్ధారిత గణాంకాలలో సభకు చేస్తే ప్రయత్నం చేస్తాను.

ఆర్థిక శాఖ మంత్రి గారు సభలోనే ఉన్నారు. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని ఆర్థిక పురోగతిలోకి తీసుకెళ్లడానికి వారికి వారే కొన్ని గైడ్‌లైన్సు తయారు చేసుకొని, కలోరమైన ఆర్థిక క్రమశిక్షణాను పాటిస్తూ, ఆదాయాన్ని పెంచుకొని అతి జాగ్రత్తగా పద్ధతి ప్రకారం ప్రజల వికాసానికి, మాలిక రంగానికి ఖర్చు చేయడం జరిగింది. అదేవిధంగా సాంత వనరులను పెంపాందించుకోవడం జరిగింది. ఎఫ్.ఐ.ఆర్.బి.ఎం.కు లోబడి రుణాలు తీసుకొని ఆ నిధులను క్యాపిటల్ ఎన్క్సపెండెంచర్లో ఖర్చు చేస్తూ పెట్టుబడి వ్యయాన్ని అధికం చేయడం ద్వారా తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని ఆర్థిక పురోగతి పథంలోకి తీసుకురావచ్చనే ఉండేశంతో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారూ, ఆర్థిక శాఖ మంత్రి గారితోబాటు అధికారులు ఆరు సంవత్సరాలపాటు మేధిమధనం చేసి, రాష్ట్రాన్ని ముందుకు తీసుకెళ్లడం వల్ల తెలంగాణ రాష్ట్ర సగటు వార్షిక పుద్ధి రేటు 2014 నుండి 2020వ సంవత్సరానికి 17.24 శాతంగా ఉంది. మన దేశ వార్షిక పుద్ధి రేటు 7 శాతం కంటే తక్కువే ఉంది కానీ, ఎక్కువ లేదు. దేశ వార్షిక పుద్ధి రేటు కంటే, తెలంగాణ రాష్ట్ర వార్షిక పుద్ధి రేటు 2/4th, 3/4th గా ఉండేది. ఇది నిజం. ఇహస్తి గణాంకాలు. 2014వ సంవత్సరంలో తెలంగాణ రాష్ట్ర జి.ఎన్.డి.పి.రూ.4,51,580 కోట్లుగా ఉండేది. ఈనాడు తెలంగాణ రాష్ట్ర జి.ఎన్.డి.పి.రూ.9,69,604/- కోట్లు. అంటే, రూ.4,51,580/- కోట్లు నుండి రూ.9,69,604/- కోట్లు పెరిగింది. అంటే తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన ఆరు సంవత్సరాల కాలంలో దాదాపు 114 శాతం పెరిగింది. 2014వ సంవత్సరంలో తెలంగాణ రాష్ట్రంలో తలసరి ఆదాయం రూ.1,12,162/- ఈనాడు తెలంగాణ రాష్ట్రంలో తలసరి ఆదాయం రూ.2,28,216/- ఇది కూడా రెట్టింపు కంటే ఎక్కువే పెరిగింది. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో పెట్టుబడి వ్యయం 2004 నుండి 2014వ సంవత్సరం వరకు ఆనాటిసమ్మక్య పాలకుల పది సంవత్సరాల కాలంలో రూ.54

వేల 52 కోట్లు ఉంటే, 2014 నుండి 2020 వరకు పెట్టుబడి వ్యయం రూ.2,30,000/- కోట్లకు పెరిగింది. ఈ విధంగా పోల్చి చూసినట్టుతే, గత పాలకుల పాలన కంటే తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత 6 సంవత్సరాల కాలంలో 8 సార్లు ఎక్కువ పెట్టుబడి పెట్టబడిందంటే ఇది వాస్తవం కాదా? వీటన్నింటిని ఆలోచించాలని పెద్దలను తమరి ద్వారా కోరుతున్నాను.

సమైక్య పాలనలో కరెంటు కోతలతో ప్రజలు ఇబ్బందులు పడిన సందర్భాన్ని మనం చూశాము. తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడితే, ఈ రాష్ట్రం అంధకారమౌతుందని ఆనాటి ముఖ్యమంత్రి గారు బయపెట్టడం జరిగింది. ఎటువంటి ఇబ్బందులు లేకుండా ఈనాడు 24 గంటల పాటు నాణ్యమైన ఉచిత విద్యుత్తును పొందుతున్నారు.

5.10 | అధ్యాంకా, మన తెలంగాణ రాష్ట్రంలోని రైతులు సా. ఇర్వైసాలుగు గుటుల నాణ్యమైన ఉచిత విద్యుత్తును పొందుతున్నారు. రైతులకు ఇర్వైసాలుగు గుటుల నాణ్యమైన ఉచిత విద్యుత్తును ఇస్తున్న ఒకే ఒక్కరాష్ట్రం మన తెలంగాణ రాష్ట్రం. దానికి కారణం మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి నిరంతర శ్రవం, ప్రయత్నం, కమిట్ వెంట అని తెలియజేస్తున్నాను. నేను తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తోలి రోజుల నుంచి వారిని చూస్తున్నాను. 2015 నుంచి 2018 వ సంవత్సరాల్లో వారు ప్రతి రోజు ఉదయం ప్రభాకర్ రావు గారికి ఫోన్ చేసి విద్యుత్తు జనరేషన్, ఇర్వైసిప్పన్ అన్నింటి గురించి మాటలాడి బ్రెక్ పాస్ట్ చేయాలనే ఒక పాలసీని పెట్టుకున్నారు. రాత్రి కూడా విద్యుత్తు విషయాలను వారితో చర్చించిన తరువాతనే భోజనం చేసేవారు. అలా దాదాపు మూడు సంవత్సరాలు కమిట్ మొంట్ పెట్టుకున్నారు. ఏ రోజు కూడా దాని మీదరిన్నాచేయకుండా ఉండలేదు. ఫలితంగా ఈ రోజు తెలంగాణలో 2014 వ సంవత్సరంలో తెలంగాణ రాష్ట్రం స్థాపిత విద్యుత్తు సామర్థ్యం 7,778 మెగావాట్లు అయితే, అర్వై సంవత్సరాల కాలంలో 7778 మెగావాట్లు స్థాపిత విద్యుత్తు అయితే, కేవలం ఆరు సంవత్సరాల కాలంలో 8,467 మెగావాట్లు స్థాపిత విద్యుత్తు తోడై ఇప్పుడు

16,245 మెగావాట్లకు వచ్చిందని తెలియజేస్తున్నాను. అంటే ఆరు సంవత్సరాల కాలంలో ఏడు వేల నుండి పదహారు వేలకు వచ్చింది. అర్వై సంవత్సరాల్లో ఏంతైతే జరిగిందో ఆరు సంవత్సరాల్లో అంతకూన్నా ఎక్కువ అభివృద్ధి జరిగింది. ఇది కూడా వాస్తవమే అధ్యాంకా. ఈ ఆరు సంవత్సరాల్లో జరిగిన పురోగతిని చూస్తే ఇర్వై రెట్లు పెరిగింది. 2014 వ సంవత్సరంలో ఇర్వైసిప్పన్ కపోసిటీ 13,900 మెగావాట్లుంటే ప్రస్తుతం 37,000 మెగావాట్లు ఉంది. అంటే ఆరు సంవత్సరాల కాలంలో 13 వేల నుండి 37 వేలకు పెంచుకోవడం జరిగింది. 2014 వ సంవత్సరంలో తెలంగాణ రాష్ట్రంలో తలసరి విద్యుత్తు వినియోగం 1,110 యూనిట్లుంటే 2020 వ సంవత్సరంలో 2071 యూనిట్లుగా ఉండి ఇది కూడా డబులై పోయింది. అంటే ఆరు సంవత్సరాల కాలంలో ఇర్వైసిప్పన్ కపోసిటీ ఇర్వై రెట్లు, స్థాపిత విద్యుత్తు కపోసిటీ ఇర్వై రెట్లు పెరిగింది. దేశంలో తలసరి విద్యుత్తు వినియోగం 1,208 యూనిట్లో, తెలంగాణ తలసరి విద్యుత్తు వినియోగం 2071 యూనిట్లుంది. ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో ఉన్నప్పుడు అత్యధిక గరిష్ఠ డిమాండ్ 13,162 మెగావాట్లే, కేవలం తెలంగాణ రాష్ట్రంలో పీక్ స్టేజ్లో గరిష్ఠ డిమాండ్ 13,468 మెగావాట్లు వచ్చింది. ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో ఉన్నప్పుడు ఎంత విద్యుత్తు వాడాలో కేవలం తెలంగాణ రాష్ట్రంలోనే అంత విద్యుత్తు వాడకం జరుగుతోంది. It is a fact. ఇప్పీనీ వాస్తవాలే అధ్యాంకా.

మన రాష్ట్రం సాధించిన విజయాల విషయానికి వ్యుత్తే నాలుగు రెట్లు, ఇర్వై రెట్లు కూడా సాధించాము. “మిప్పన్ భగీరథ” విషయానికి వ్యుత్తే, ఆపథకం గురించి మీకు తెలుసు అధ్యాంకా. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఇర్వై సంవత్సరాల క్రింద సిద్ధిపేటలో చేపట్టిన ఈ పథకాన్ని తెలంగాణ మొత్తం చేయాలని భావించారు. రాష్ట్రంలోని ఆడచిడ్డల కష్టాలు తీర్మాలనే నిర్దయం తీసుకొని 2014 నుండి 2020 వ సంవత్సరం చివరి నాటికి ఈ ఆరు సంవత్సరాల్లో ఈ పథకానికి 32,500 కోట్ల రూపాయలను ఖర్చు చేసి దాదాపు లక్ష కిలోమీటర్ల పైప్‌లైన్ మేసి, అర్వై ఐదు కొత్త ఇన్వెంట్ వెన్నీ

పట్టి, 1,109 వాటర్ ట్రీట్‌మెంట్ ప్లాంట్ ఏర్పాటు చేసి, 19,233 ఓవర్ హెడ్ ట్యూంక్స్ కట్టి, 24,543 ఆవాసాల్లో, 57 లక్షల 26 వేల 804 నల్లాలు పెట్టి మంచి నీరు ఇవ్వడం జరుగుతోంది. దేశానికి మన “మిషన్ భగీరథ” టార్ట్ బెర్రగా నిలిచింది. కేంద్ర ప్రభుత్వం “మిషన్ భగీరథ” గురించి అన్ని రాష్ట్రాలకు లేఖలు రాశుంది. మొత్తం రెండు కోట్ల జనాభా కలిగిన గ్రామీణ తెలంగాణాలో ప్రతి ఇంటికి నల్లా పెట్టి నదీ జలాలను ఫిల్టర్ చేసి ఇస్తున్నదని నిన్న పార్ట్‌మెంట్లో కూడా కేంద్ర జల శక్తి మంత్రి గారు ప్రకటించారు.

(సభ్యులు బట్టలు చరిచారు)

2014వ సంవత్సరం వరకు నల్లాల ద్వారా పౌజ్ఞికంగా బోర్డుతో, వాటర్ సప్లై స్ట్రోంతో, వాగులు వంచి వాటి ద్వారా కేవలం 5,672 గ్రామాలకే నీటిని అందించారు. అందుకోసం ఉమ్మడి ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లో అరవై సంవత్సరాల కాలంలో తెలంగాణకు నీటిని అందించడం కోసం కేవలం 4,500 కోట్ల రూపాయలను భర్యు పెట్టారు. ప్రస్తుతం 32,500 కోట్ల రూపాయలను భర్యు చేసి 24,543 ఆవాసాలకు నీటిని అందిస్తున్నారు. అంటే 4,500 కోట్ల రూపాయలు ఎక్కడ, 32,500 కోట్ల రూపాయలు ఎక్కడ అధ్యక్షా. మంచి నీటి విషయంలో అరవై సంవత్సరాల కాలంలో చేసిన దాని కంటే ఆరు రేట్లు ఎక్కువ పని చేసింది మన తెలంగాణ ప్రభుత్వం.

ముఖ్యమంత్రి గారికి మరియు ప్రస్తుత సభలో ఉన్న అప్పటి ఇరిగేషన్ మంత్రి గారికి మానస పుత్రికైన “మిషన్ కాక్షియ” విషయానికి హస్తం, మంచో చెడ్డు ఎవరికి భాగముందో, ఎవరికి లేదో తెలియదు కానీ, మన కాక్షియ రాజుల కాలంలో 70,000 చెరువులుంటే అప్పటి పాలకులు మైనర్ ఇరిగేషన్ మీద దృష్టి పెట్టక మొత్తం 30,000 చెరువులు మాయమై మిగిలిన 40,000 చెరువులు మెయిన్‌టెనెన్స్ లేక పూడి పోయి, మట్టి నిండుకు పోయి, అలుగుపారక, వర్షాలు పడినప్పుడు నీళ్ళ నిలవక రాను రాను గ్రామాల్లో భూగర్భ జలాలు అడుగంటిపోయాయి. తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు, అప్పటి ఇరిగేషన్ మంత్రిగా ఉన్న హరీశ్ రావు గారికి మొదటి అనైనమెంట్‌గా

చెరువులను బాగు చేయాలని, మన బ్రతుకే అది అని చెప్పి దానిని అప్పగించారు. దానికి మేమే సాక్ష్యం. ఊళల్లో బోర్డు, బావులు ఏమి లేవని చెరువులు బాగు చేస్తే మనం కొంచెం పుంజుకుంటామని చెప్పి దానిని ఒక ఉద్యమంగా తీసుకొని చేశారు. 40,000 చెరువుల్లో 80 శాతం చెరువుల పని పూర్తి చేశాము. ఇంకోక 20 శాతం ఉంటే ఉండవచ్చు కానీ, మేజర్ చెరువులు పూర్తయ్యాయి. వాటిని పూడిక తీసుకొని, తూములు, అలుగులు మంచిగా చేసుకొని, కట్టలు పెంచుకొని, నీటి స్టోరేజ్ కెపాసిటీ పెంచుకోవడం జరిగింది. అద్యప్పశాత్రు గత రెండు సంవత్సరాలు మంచి వర్షాలు పడ్డాయి. మొత్తం చెరువుల్లో నీళ్ళ నిండిపోయాయి. దానితో భూగర్భ జలాలు పెరిగిపోయాయి. బోర్డుల్లో నీళ్ళ వచ్చాయి. కేంద్ర ప్రభుత్వం మొన్ననే మన తెలంగాణ రాష్ట్రంలో 549 బావులను విష్టైష్టై, దానిలో 498 బావుల్లో 91 శాతం భూజల మట్టాలు పెరిగాయని ఒక సర్వే చేసి చెప్పింది. ఇవాళ దండుగా అనుకున్న వ్యవసాయం పండుగగా మారింది. చెరువులో చేపలు వేయించడం వల్ల మత్స్యకారులు బాగుపడ్డారు. “మిషన్ కాక్షియ” వల్ల మల్లిపుర్ బెనిఫిట్ వచ్చాయి. తెలంగాణలో ఏ మూలకు వెళ్లినా దాదాపు 80 శాతం నీళ్ళతో నిండి ఉండడం మనం కళ్ళతో చూస్తున్నాము. ఇప్పున్న నిజాలే. నీటిని మీరు చెప్పితే బాగుంటుంది. కేవలం సమస్యలే చెప్పకుండా నిజాలు కూడా చెప్పాలి. నేను ఎటువంటి ఫిలీంగ్ లోకి వెళ్లిపోయానంటే నా నియోజకవర్గం గోదావరి పైనే ఉంటుంది. జీవన్ రెడ్డి గారికి తెలుసు. మనం మీరకి ఉన్నం గంగ క్రిందకు ఉన్నది, మనకు నీళ్ళ రావని అనుకున్నాళం. We have been suppressed like that. అంటే ఆ రక్మొనవాతావరణం క్రిమేట్ చేయబడింది. గోదావరి, కృష్ణా నీళ్ళ కింద నుండి పోయి సముద్రాల్లో కలిసేవి. నీళ్ళన్నీ వ్యధాగా పోతున్నాయి, పొలాల్లోకి మలుపుదామనే ఆలోచన అప్పటి సమైక్య పాలకులకు రాలేదు. ఆ ప్రయత్నమే మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు చేస్తున్నారు. ప్రతి ఒక్కరికి వేరు వేరు ఆలోచనలు ఉండవచ్చు. కానీ, పైనల్గా వ్యవసాయం పెరిగింది.

మిషన్ ఛైర్మన్:- జీవన్ రెడ్డి గారు కూడా మంచిగా చేసున్నారని సమర్థించారు.

శ్రీ వేముల ప్రశాంత్ రెడ్డి:- ఇందుకు మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటున్నాను. ఆ ప్రయత్నంలో అప్పటికే మన తెలంగాణ ఏర్పడిన కొత్తలో అప్పటి కాంగ్రెస్ పార్టీ వారు ప్రారంభించిన ప్రాజెక్టులు కొన్ని సమస్సున్నాయి, కొన్ని నత్త నడకన సమస్సున్నాయి. మొదటిగా ఆన్ గోయింగ్ ప్రాజెక్టులు పూర్తి చేసుకోవాలని వారికి ఆ బాధ్యత అప్పజెప్పి ఈ రోజు దాదాపు నాలుగు సంవత్సరాల్లో కల్పకుర్తి, నెట్లంపాడు, భీమ, కోయిల సాగర్, దేవాదుల, ఎం.ఎం.డి., ఎల్లంపల్లి, కిస్కురసాని, పాల్లెంవాగు, కొమరంబీమ్, మత్తెడి వాగు, నీళ్లహాయి, జగన్నాథసాగర్ వంటి అన్ని ప్రాజెక్టులు పూర్తి చేసుకున్నాము.

5.20 | ఇవన్నీ పూర్తి చేసుకోవడం వల్ల మహబూబ్ నగర్, సా. ఆదిలాబాద్, కరీంనగర్ జిల్లాలలోని లక్షల ఎకరాలకు సాగునీరు అందుతోంది. నేను పార్టీ పని దృష్ట్యా మహబూబ్ నగర్ వెళ్లాను. ఎక్కడ చూసినా పచ్చని పాలాలు. మహబూబ్ నగర్ ఈ విధంగా తయారయ్యాందా అని నేను ఆశ్చర్యపోయాను. కేవలపను మేమే స్టోర్ చేసామని అంటున్నారు. దానిని మేము కాదనము. ఎవరు స్టోర్ చేసినా సరే, ఆన్ గోయింగ్ ప్రాజెక్టులను పూర్తి చేసుకుంటే, తెలంగాణాకి లాభం జరుగుతుందనే స్పీరిట్లో వాటిని పూర్తి చేసుకొని రైతులకు లాభం చేకూర్చడం జరిగింది. అదే విధంగా ఎన్సార్ ఎన్సాపీని పూర్తి చేసాము. నిజమాబాద్, కరీంనగర్ జిల్లాలలోని ఎన్సార్ ఎన్సాపీ ఆయకట్ట స్టోర్లు అపుతోంది. ఖమ్మంలోని భక్తరామదాసు, గద్వాలలోని తమిళ్ల ప్రాజెక్టుల పనులు జరిగి, బుహ్రోండంగా నీళ్లు వస్తున్నాయి. ఇది వాస్తవం. ఇది ఎవరూ కాదనలేని సత్యం. కాళేశ్వరం, పాలమూరు-రంగారెడ్డి, సీతారామ ప్రాజెక్టులకి సంబంధించి పనులు శర్వేగంగా జరుగుతున్నాయి. కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టుకు సంబంధించి కొంత పార్టీ పూర్తయ్యాంది. దానితో లాభం జరుగుతోంది. ఇంకా కొన్ని పనులు చేసుకోవాలి. ఈ విధంగా ఇరిగేస్సు ప్రాజెక్టులు త్వరితగతిన పూర్తి చేసుకుంటున్నాము.

Almost Rs. 50-60 thousand crores capital expenditure దాంట్లో బుక్ అయ్యంది. ఇక్కడ ఇంకోక విషయం చెప్పాలి. నీళ్లు సముద్రంలోకి వృధాగా పోతుంటే, వాటిని మన పాలాలకు మళ్లించాలనే ఆలోచన ఆ నాయకులకు ఉండేది కాదు. మన తెలంగాణ నాయకులు జీవన్ రెడ్డి గారు లాంటి వాళ్లు మాకు ప్రాజెక్టులు కావాలని ఆనాడు ఆ ప్రభుత్వంతో కొట్లాడిష్టుడు, వాళ్లు ప్రాజెక్టులు స్టోర్ చేసినప్పటికే మళ్లీ విషక్ష చూపేవారు. స్టోర్ యింగ్ వాటర్ ఉంటుంది. మూడు, నాలుగు నెలలు నీళ్లు ఎప్పుడైతే పోతుంటయో, అప్పుడే మనం ఆ నీటిని సద్వినియోగం చేసుకోవాలి. ఆ నీటిని మనం స్టోర్ చేసుకోవాలి. రిజర్వాయర్ కెపాసిటీ ఉండాలి. ఆ రోజువాళ్లు, గోదావరిపై కట్టిన ప్రాజెక్టులకి, 11.43 టీయంసీలకు సరిపడా మాత్రమే రిజర్వాయర్ కెపాసిటీ పెట్టారు. తొమ్మిది లక్షల ఎకరాలకు నీళ్లు ఇవ్వాలి. గౌరవముఖ్యమంత్రిగారు అందుకే రీడిజైన్ యింగ్ చేయించారు. మనం లిష్ట్ ద్వారా నీళ్లు తీసుకుంటాము కాబట్టి స్టోరేజ్ కెపాసిటీ లేకపోతే కుదరదు, నీటిని స్టోరేజ్ చేసుకోవాలి అని నిర్ణయం తీసుకున్నారు. వాళ్లహాయంలో, ప్రాజెక్టులు కట్టినా, స్టోరేజ్ రిజర్వాయర్లు లేనట్టు అన్నమాట. అంటే ఉపయోగం లేదన్నమాట. ఆనాటి పాలకులు ఆ రకంగా విషక్ష చూపారు. తెలంగాణాలో 11.43 టీయంసీలకు సంబంధించి రిజర్వాయర్లు ఏర్పాటు చేస్తే, మనం రీడిజైన్ చేయడం వల్ల 222.77 టీయంసీల కెపాసిటీతో గోదావరి నదిపై రిజర్వాయర్లు నిర్మించాము. అంటే ఇరవై రెట్లు ఎక్కువ అన్నమాట. కృష్ణ నదిపై 114 టీయంసీల కెపాసిటీతో రిజర్వాయర్లు ఏర్పాటు చేస్తున్నాము. పాలమూరు - రంగారెడ్డి, దిండి ప్రాజెక్టులు నడుస్తున్నాయి. తెలంగాణాలో 342.21 టీయంసీ కెపాసిటీతో రిజర్వాయర్లు నిర్మించుకొని రైతులకు ఇబ్బంది లేకుండా ఉండేవిధంగా ముఖ్యమంత్రిగారు ఆలోచన చేస్తున్నారు. పనులు జరుగుతున్నాయి. ఇది వాస్తవం. రిజర్వాయర్ల పనులన్నీ జరుగుతున్నాయి. కొన్ని కంపీట్ అయ్యాయి. మల్లన్నసాగర్, రంగనాయకసాగర్, ఎల్లంపల్లి, ఎంఎండి, కొండపోచమ్మసాగర్ ప్రాజెక్టులు కంపీట్

అయ్యాయి. ఈ విధంగా కరెంట్, నీటి లభ్యత పెరగడం వల్ల, రైతుకి, పది వేల రూపాయలు పెట్టుబడి సహాయం ఇవ్వడం వల్ల వ్యవస్థాయం పండుగ లాగ తయారయ్యాంది అధ్యక్షా. దాని ఫలితం ఒకసారి మనం గమనిస్తే, 2014 కు ముందు తెలంగాణాలో ప్రతి సంవత్సరం, రెండు పంటలు కలిపితే, కోటి నలభై లక్షల ఎకరాల భూమి సాగు అయినట్లు లెక్కలున్నాయి. మేసని, వానాకాలం రెండూ కలిపి కోటి నలభై లక్షల ఎకరాల భూమి సాగు అయ్యాంది. 2020 నాటికి రెండు కోట్ల పది లక్షల ఎకరాలు భూమి సాగు అయ్యాంది.

(ప్రెజర్ బించీల నుండి హ్వార్ధానాలు)

అంటే డెబైలక్షల ఎకరాల భూమి కొత్తగా సాగులోకి వచ్చింది. Direct by the projects or indirect by the projects, బోర్డుల్లో నీళ్ళ రావడం వల్ల కావచ్చు, చెరువుల వల్ల కావచ్చు, ప్రాజెక్టుల కాలువల వల్ల కావచ్చు, ఏ రకంగా అయినానరే, కేసీఆర్ గారి ప్రయత్నం వల్ల తెలంగాణ రాష్ట్రంలో డెబైలక్షల ఎకరాల భూమికి సంబంధించి సాగు పెరిగింది. ఇంకా పెరుగుతుంది. ఇంకా కంపీట అవ్వాల్సిన ప్రాజెక్టులున్నాయి. ఇంకోక ఆశ్చర్యకరమైన విషయం ఎన్నిటంటే, 2014 కు ముందు తెలంగాణాలో ముప్పె అయిదు లక్షల ఎకరాల్లో వరి పండించేవారు. ఇంవాళ నీటి లభ్యత పెరగడం వల్ల 2020 నాటికి కోటి పది లక్షల ఎకరాల్లో వరి పండుతోంది. ముప్పె అయిదు లక్షల ఎకరాలు ఎక్కడ, కోటి పది లక్షల ఎకరాలు ఎక్కడ? అంటే మూడు రెట్లు వరి పంట పెరిగింది. ఈవేన్, పత్రి కూడా అంతే అధ్యక్షా. 2014 లో తెలంగాణ రాష్ట్రంలో 41 లక్షల ఎకరాల్లో పండితే, 2020 కి వచ్చేసరికి అరవై లక్షల ఎకరాలలో పండింది. పత్రి పంట కూడా 11/2 టైమ్సు పెరిగింది. నీటి లభ్యత, కరెంట్, ముఖ్యమంత్రి గారు చేసిన పెట్టుబడి సహాయం, అంటే, రైతుకు ఎంకరేషన్మెంట్ ఇవ్వడం వల్ల ఆ విధంగా పెరిగింది. గోడౌన్స్ ఏర్పాటు అనేది హర్షమేర్పు గారి నాయకత్వంలో జరిగింది. వారు మార్కెటీంగ్ మినిస్టర్గా ఉన్నప్పుడు అని ఏర్పాటు చేశారు. పండిన పంటను పెట్టుకోవడానికి ఏర్పాటు చేశారు. 2014 లో గోడౌన్స్ కెపోసిటీ ఇన్ తెలంగాణ, నాలుగు లక్షల పదిహేడు

వేల మెట్రోపాలిస్టిక్ టమ్సులు ఉండేది అధ్యక్షా. 2020 కి వచ్చేసరికి, అది ఇరవైనాలుగు లక్షల డెబైల మూడు వేల మెట్రోపాలిస్టిక్ టమ్సులు అయ్యాంది.

(ప్రెజర్ బించీల నుండి హ్వార్ధానాలు)

అంటే నాలుగు లక్షల మెట్రోపాలిస్టిక్ టమ్సుల నుండి ఇరవైనాలుగు లక్షల మెట్రోపాలిస్టిక్ టమ్సులకు పెరిగింది. అంటే సిక్స్ టైమ్సు పెరిగింది. తెలంగాణాలో రైతు పూర్తి భరోసాగా ఉన్నాడు. సంక్షేమంలో కూడా అంతే. రాష్ట్రంలో సంపదను పెంచాలి, ఆసంపదను పేరులకు, రైతులకు పంచాలని, అప్పుడే నిజమైన అభివృద్ధి జరుగుతుందని ముఖ్యమంత్రి గారు భావిస్తూ ఉంటారు. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో వ్యాప్తిలకు, వితంతువులకు, బీడికార్బికులకు, ఒంటరిస్ట్రీలకు ఈ విధంగా అందరికి పెష్టున్ ఇచ్చుకుంటున్నాము. 2014 కు ముందు 29 లక్షల మందికి, రూ. 200/-, రూ. 500/- చోపున ఇచ్చేవారు. రెండు పంటల రూపాయలు ఆసరా పెష్టున్, అయిదు పంటల రూపాయలు వికలాంగులకు పెష్టున్ ఇచ్చేవారు. 2014 కంటే ముందు 29 లక్షల 21 వేల 828 మందికి, రూ. 200 /-, రూ. 500- చోపున సంవత్సరానికి రూ. 860 కోట్ల పెష్టున్ ఇచ్చేవారు. టీఎర్ఎస్ పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత కేసీఆర్ గారు ఆ పెష్టున్ని రూ. 2016/-, రూ. 3016/- గా చేసి 39 లక్షల 36 వేల 521 మందికి ఇచ్చారు. అంటే అప్పుడు 29 లక్షల మందికి రూ. 200 / చోపున ఇస్తే, ఇప్పుడు 39 లక్షల మందికి రూ. 2016/-, రూ. 3016/- చోపున ఎనిమిది వేల ఏడు పంటల పది కోట్ల రూపాయలు సంవత్సరానికి పెష్టున్ రూపంలో ఇస్తున్నారు.

5.30] అదేవిధంగా ‘కళ్యాణ లక్ష్మీ-ప్రాదీముబారక్’ స్థిర్ము. స్టా. 2014కు కంటే ముందు ఈ స్థిర్ము లేదు. పేదింట్లో ఆడిటీల పెట్టి చేసేటప్పుడు వాళ్ళకు సహాయపడాలనే ఒక మంచి సామాజిక స్పూనర్ కూడిన అలోచన ఇది. 2014లో అటువంటి స్థిర్ము ఏదీ లేదు. కొత్తగా ప్రారంభించిన నాటి నుండి ఈ పథకంలో మొదటిల్ల 50,000ల రూపాయలు, తరువాత 75,000ల రూపాయలు, ఆ తరువాత ఆ మొత్తం లక్ష పదిహోరు రూపాయలు చేయబడింది. గడచిన 6

సంవత్సరాల కాలంలో ఈ పథకం ద్వారా దాదాపు 8 లక్షల మంది పేద ప్రజలకు లక్ష పదపోరు రూపాయల చోప్పున 6,400 కోట్ల రూపాయల నిలువైన ఆర్థిక లభీ కలిగింది.

అదేవిధంగా కేసీఆర్ కిట్ పథకు. ఈ పథకు కూడా అంతకు ముందు లేదు. ఒక కొత్త మానవీయ కోణంలో ఆలోచించి చేసిన కార్బూక్యూమమిది. పేదవాళ్ళైన గర్భిణీ స్త్రీలు ప్రైవేటు ఆసుపత్రులకు పోతే, వాళ్ళకి సిజేరియన్ ఆపరేషన్ చేస్తే, పాపం ఆ ఫీజులు కట్టే డబ్బుల్లేక వాళ్ళు ఇభ్యంది పదుతున్నారనే ఆలోచనతో ప్రభుత్వ ఆసుపత్రుల్లో మంచి సౌకర్యాలను కల్పించి, వాటిల్లోనే డెలివరీ అయ్యెటట్లు వాళ్ళని ప్రోత్సహించాలని, వాళ్ళకు ఫ్రీగా డెలివరీ చేయించాలని భావించారు. పాపం, వాళ్ళు అసలే పేదవాళ్ళు, పనికి పోకోతే వాళ్ళకి ఎళ్ళదు. కాబట్టి, వాళ్ళు పనికి పోతారు, పనికిపోతే ఆ తల్లికి మంచిదికాదు, ఆ కడుపులో ఉన్న బిడ్డకు మంచిది కాదని ఆలోచన చేసి, డెలివరీకి 3 నెలల ముందు నుండి 3 నెలల తరువాత వరకు, మొత్తం 6 నెలలపాటు వాళ్ళు పనిచేసి సంపాదించుకునే మొత్తాన్ని ప్రభుత్వమే ఇవ్వాలని నిర్ణయించుకున్నారు. దానిప్పల్ల ఆ తల్లి ఇంట్లో ఉండి మంచిగా ఉంటుంది, బిడ్డ కూడా మంచిగా ఉంటుందనే ఒక మానవీయ కోణంతో ఆలోచన చేసి, 12 నుండి 13 వేల రూపాయలను వారికి అందించడం జరుగుతోంది. పుట్టిన బిడ్డను కలిగిన కుటుంబం ఎలాగైతే చూసుకుంటుందో, అదేవిధంగా 4 వేల రూపాయల నిలువైన బట్టలు, సబ్బు, పోడరు, మెత్త వంటి అషసరమైన వష్టువులను “కేసీఆర్ కిట్” ద్వారా అందించడం జరుగుతోంది. గర్భిణీ స్త్రీలకు 12,000ల రూపాయల నుండి 13,000ల రూపాయల వరకు వారికి అందించడం, ఫ్రీగా డెలివరీ చేయించడం, 4వేల రూపాయల నిలువైన సామాన్లతో ఒక కిట్ను అందించడం జరుగుతోంది. ఈ పథకం క్రింద గడచిన 6 సంవత్సరాల కాలంలో 8,70,000ల మందికి లాభం కలిగింది. దీనికి రకు 1200 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు చేయడం జరిగింది. 8 లక్షల మందికి “కళ్యాణ లఙ్కీ”, 8 లక్షల 70 వేల మందికి కేసీఆర్ కిట్లు, ఈ విధంగా ఎవరకైతేవీ అషసరమున్నదో దానికి

అనుగుణంగా లక్షల మంది తెలంగాణ రాష్ట్రప్రజలకు ఈరోజు వేల కోట్ల రూపాయల సంక్లేశం జరుగుతున్నది. ప్రజా సంక్లేశం విషయంలో మొత్తం భారతదేశంలోనే తెలంగాణ రాష్ట్రం నెఱబర్ వ్యో రాష్ట్రముని కూడా పార్లమెంటులో పెట్టిన నివేదికలో కేంద్ర ప్రభుత్వం పేరొంది.

రైతులకు 2014కు ముందు చేసిందేమీ లేదు. తెలంగాణ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత ‘రైతుబంధు’ పథకాన్ని రూపకల్పించేసి, దాదాపు 60 లక్షల మంది రైతులకు ఎకరానికి 10,000 రూపాయల చోప్పున సంవత్సరానికి 14,400 కోట్ల రూపాయలను రైతుల కోసం ఖర్చు చేస్తున్నాము. అదేవిధంగా ‘రైతు బీమ’ పథకం. 1,140 కోట్ల రూపాయల ఖర్చుతో 30 లక్షల మంది రైతులకు బీమ సౌకర్యాన్ని కలుగజేయడం జరిగింది. దీనితో రైతుకు ఒక భరోసా కలిగింది. కేసీఆర్గారు ఇచ్చిన బీమ అండగా ఉండే ఒక భరోసా నేటి తెలంగాణ రైతుల్లో కలిగింది. రైతు ఎలా చనిపోయినప్పటికీ, అతను చనిపోయిన 10 రోజుల్లోగా 5 లక్షల రూపాయలు అతని కుటుంబ సభ్యులలోని ఒకరి బ్యాంకు భాతాలో జమ చేయడం జరుగుతుంది.

అధ్యక్ష, 2014వ సంవత్సరం నాటికి ఈ రాష్ట్రంలో 298 రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ ఉండేవి. మనగారవ ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ గారు అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత బడుగు, బలహీన వర్గాలకు చెందిన పిల్లలు, మైనారిటీలకు చెందిన పిల్లలు మంచిగా చదువుకోవాలనీ, వాళ్ళకు కార్బోరైట్ విద్య అందుబాటులోకి రావాలనే సదుధేశంతో 619 స్కూల్స్ ను మరియు 53 డిగ్రీ కాలేజీలను, అంటే మొత్తంగా 672 ఇన్స్టిట్యూషన్లను కొత్తగా ఏర్పాటు చేశారు. Nowhere in India. దేశంలోని ఏ రాష్ట్రంలో కూడా ఇటువంటి కార్బూక్యూమం జరగలేదు. అప్పటికే ఉన్న 298 రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ కు అదనంగా 619 స్కూల్స్ ను కొత్తగా ఏర్పాటు చేయడం వల్ల ఈరోజు తెలంగాణ రాష్ట్రం మొత్తం 917 రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ ను కలిగివుంది. తెలంగాణ ఏర్పాటుకు 2014వ సంవత్సరంలో 800 కోట్ల రూపాయల ఖర్చు చేయడం జరిగింది. కానీ, మన తెలంగాణ

ప్రభుత్వం ఏర్పడిన తరువాత కొత్తగా పెట్టుకున్న 672 ఇన్స్టిట్యూషన్స్కి సంపత్తరానికి 3500 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుతున్నాయి. 2014లో ఖర్చుతో పోలిస్టే దీనిలో కూడా 4 రెట్లు అదనంగా ఇప్పుడు ఖర్చు చేయడం జరుగుతోంది. ఈ ఇన్స్టిట్యూషన్స్లో 4,29,686 మంది పిల్లలకు నాణ్యమైన విద్యను అందించడం జరుగుతోంది. సంస్కులు వాళ్ళ పిల్లలకి ఏవిధమైన విద్యనందించగలరో, అటువంటి మెరుగైన విద్యను పేద, బడుగు, బలహీన వర్గాల పిల్లలకి, ఎస్టీ, ఎఫ్టీ, మైనారిటీ పిల్లలకి అందించాలనేదే మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి సంకల్పం. ఎంత ఖర్చునా ప్రపంచంతో పోటీపడే ఏధంగా ఆ పిల్లల పాటెన్సీయలను పెంచాలని మన ముఖ్యమంత్రి గారు భావిస్తున్నారు. ఇది చాలా గొప్ప సంకల్పం. దేశంలో ఏ ప్రభుత్వమూ కూడా ఈవిధంగా చేయలేదు.

అధ్యక్ష, అంతేకాకుండా, గ్రామీణ ప్రాంతాలు అర్థికంగా పరిపుణ్ణిగా ఉంటే వాస్తవంగా అభివృద్ధి చెందినట్లు అవుతుందని మన ముఖ్యమంత్రి గారు భావిస్తారు. అందుకే, గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో ఏవిధ కులవృత్తులను నిర్వహించుకుంటూ జీవిస్తున్న వారికి తగిన ప్రోత్సాహాన్ని అందిస్తే, తప్పకుండా వాళ్ళ అర్థికపరిపుణ్ణిని పొందుతారని ఆశించారు. ఆ ఆలోచనలో భాగంగా, గోరెల పెంపకం దార్లకు 75శాతం సబ్సిడీతో 77,02,737 గోరె పిల్లలను ఇవ్వడం జరిగింది. In turn, ఆ గోరెలకు 1,25,00,000ల పిల్లలు పుట్టాయి. మొత్తం కలిపి రెండు కోట్ల గోరెల సంపద వాళ్ళ దగ్గర తయారైంది. ఆ సంపద నిలువ ఎంత తక్కువగా తీసుకున్నా 3600 కోట్ల రూపాయలు. మన తెలంగాణలో ఉండే గోరెల పెంపకం దార్ల వర్ధ 3600 కోట్ల రూపాయలు నిలువ చేసే సంపద ఉన్నది. ఇలా ఏ రంగంలో చూసుకున్నా, మన ముఖ్యమంత్రిగారు ఇచ్చిన ప్రోత్సాహాంతో ఆ రంగాలు మంచి అర్థికపరిపుణ్ణిని పొందాయి.

2014వ సంపత్తరంలో తెలంగాణ ప్రాంతంలో 4.46 లక్షల టుస్కుల మాంసం ఉత్పత్తి ఉంటే, ఈరోజున అదే మాంసం ఉత్పత్తి ఎనిమిదిన్నర లక్షల టుస్కుల స్థాయికి

పెరిగింది. మత్స్యకారులకు ప్రోత్సాహాన్నందించేందుకు 268 కోట్ల చేప పిల్లలను, 11 కోట్ల రొయ్య పిల్లలను ఉచితంగా చెరువుల్లో వేయడం జరిగింది. అని పెరిగి, ఈరోజు వాటి నిలువ 4670కోట్ల రూపాయలుగా ఉన్నది. 3600 కోట్ల రూపాయల నిలువైన గోరె పిల్లలు, 4600 కోట్ల రూపాయల నిలువైన చేప పిల్లలు. మొత్తం కలుపుకుంటే, దాదాపు 8000 కోట్ల రూపాయల నిలువైన గ్రామీణ ఆర్థికపరిపుణ్ణికలిగింది. ఇది కూడా ఎక్కడా లేదు. దేశంలోని ఏ రాష్ట్రంలో కూడా ఈవిధంగా ఆలోచించిన నాయకుడు లేదు. ఇష్టీవాస్తవాలు. ఒకటేందు ఎకరాల్లో వ్యవసాయం చేసివాళ్ళకి బట్టెలని ఇచ్చినట్టే పాడి ఉత్పత్తి కూడా విరివిగా జరుగుతుందని భావించి, దానికి కూడా ఒక పథకాన్ని పెట్టుకోవడం జరిగింది. దానివల్ల గతంలోని 42 లక్షల టుస్కుల పాల ఉత్పత్తి నుండి 56 లక్షల టుస్కుల స్థాయికి పాల ఉత్పత్తి వ్యాప్తి చెందింది.

అదేవిధంగా గ్రామాల్లో దయనీయ పరిస్థితుల్లో నిషేషించే నేత కార్బికులకు దారంలో 50 శాతం సబ్సిడీ ఇచ్చి, పవర్లూమ్స్ ఏర్పాటు చేయించి వాళ్ళకు చేయుతని వ్వడం జరిగింది. బతుకమ్మ, రంబాన్, దసరా, క్రీస్తుమన్ వంటి పండుగల నేపథ్యంలో పేదలకు ప్రభుత్వం పంచే వ్స్తాలకు సంబంధించిన అర్దర్లు కూడా వారికి ఇచ్చి, నెలకు 10,000 రూపాయలు కూడా స్థిరమైన ఆదాయం లేనటువంటి నేత కార్బికులకు 16,000 రూపాయల నుంచి 20,000 రూపాయల వరకు స్థిరమైన ఆదాయం ప్రతీ నెలకూ లభించే ఏధంగా కార్బికుమాన్ని రూపొందించడం జరిగింది. నేత కార్బికులకు ప్రభుత్వమే వాళ్ళ దగ్గర కొనుగోలు చేసే ఏధంగా ఆ కార్బికుమాన్ని రూపకల్పన చేయడం జరిగింది. ఈవిధంగా నేత కార్బికులకు అస్వార్ద్ధ ఇన్కం అందేలా చర్యలు తీసుకోవడం జరిగింది. ఈవిధంగా అన్ని రకాలుగా కాంప్రెసార్స్ డెవలప్మెంట్ అందేవిధంగా చర్యలను తీసుకుంటూ మన ముఖ్యమంత్రి గారు ముందుకు పోతున్నారు.

అధ్యక్షా, వైద్య రంగం గురించి చిన్న స్టాటిస్టిక్స్ చెప్పాడు. అత్యర్థపోతారు. అంత డీఎంగా పోయే వరకూ నాకు కూడా తెలవదు. పేదలకు మెరుగైన వైద్యం అందించాలంటే, ఖచ్చితంగా ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులు బాగు పడాల్సిందే. ఏమాటకామాట. అప్పట్లో మంచిగా లేకుండె. ఆ పనిని ముఖ్యమంత్రి గారు చేపట్టారు. ఆసుపత్రుల్లో వసతులని పెంచుకున్న తరువాత తెలంగాణ ముఖచిత్రం ఏవిధంగా వారిందంటే, 2014వ సంవత్సరంలో తెలంగాణ ఆసుపత్రుల్లో ఉన్నటువంటి బెడ్లు 17,000. 2020లో వాటికి 6,450 బెడ్లు జతకలిసి మొత్తంగా 23,450 బెడ్లు అయ్యాయి. అంటే, గత 60 సంవత్సరాల కాలానికి 17,000లు బెడ్లు కలిగి ఉంటే, ఈ 6 సంవత్సరాల కాలంలోనే వాటికి అదనంగా 6,500ల బెడ్లుము సమకూర్చడం జరిగింది.

అదేవిధంగా, 2014వ సంవత్సరానికి 254 ఆక్సిజన్ బెడ్లు ఉంటే, ఈరోజుకి 11,758 ఆక్సిజన్ బెడ్లున్నాయి. 11,500 పైగా ఆక్సిజన్ బెడ్లు పెరిగాయి. అలాగే, 2014వ సంవత్సరానికి 100 వెంటలేర్లు ఉండేవి. ఈరోజుకి వాటి సంఖ్య 1484కి పెరిగింది. డయాలసిన్ సెంటర్లు 3 నుండి 49కి పెరిగాయి. 4 ఐసీయు సెంటర్లు పెరిగి మొత్తం 29 ఐసీయు సెంటర్లుయ్యాయి. అదేవిధంగా గర్భిణీ స్థూలను ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులకి తీసుకుపోయి, తీసుకువచ్చేందుకు 300 'అమ్మ ఒడి' వేహాకిల్స్ ను మన ముఖ్యమంత్రి గారు ఏర్పాటు చేశారు. ఇంతకుముందు ఇటువంటి సౌకర్యమే లేకుండె. జీరో. అదేవిధంగా ఎవరైనా ప్రభుత్వ ఆసుపత్రుల్లో చనిపోతే, ఆ బాడీలను వాళ్ళ ఊళ్ళకు తీసుకువెళ్ళడానికి ఇభ్బందులు కలుగుతున్నాయని తెలిసి, డెంబాడీలను వారి స్వంత గ్రామాలకు తీసుకుపోవడానికి కూడా వాహనాలను ప్రభుత్వమే సమకూర్చడం జరిగింది.

5.40 | హైదరాబాద్లో 225 బస్టీ దవాభానాలు ఏర్పాటు సా. | చేయడం జరిగింది. “ఆరోగ్య శ్రీ” పథకం క్రింద 385 కోట్ల రూపాయలు డా.వై.యస్.రాజశేఖర రెడ్డిగారి హాయాంలో ఖర్చు చేస్తే, నేడు 522 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు చేయడం జరుగుతోంది. సి.యం.ఆర్.ఎఫ్. ద్వారా కూడా

పేదలు లభ్యి పొందేట్లు, మెయి కోట్ల రూపాయల వరకు బట్టిట్లు కేటాయించుకున్నాం.

ఈ ఆరు సంవత్సరాల కాలంలో నాలుగు మెడికల్ కళాశాలలను తీసుకురావడం జరిగింది. 2014లో మన రాష్ట్రంలో 850 ఎం.బి.బి.ఎస్. సీట్లు ప్రభుత్వం తరఫున ఉండగా, నేడు 1640 సీట్లు కేటాయించడం జరిగింది. అప్పట్లో పి.జి.సీట్లు 531 ఉంటే, నేడు 835 సీట్లు ప్రభుత్వం తరఫున కేటాయించడం జరిగింది. ఈ విధంగా ఏవిధ అంశాలలో మన తెలంగాణ రాష్ట్రం అభివృద్ధి చెందింది అధ్యక్షా. ఈ వాస్తవాలను సభ్యులు గ్రేహించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

తెలంగాణలో భూమి యాజమాన్య హక్కులు గందరోశంగా ఉండడు వల్ల, ముఖ్యమంత్రిగారు 95 శతం వరకు విజయవంతంగా భూ రికార్డుల ప్రక్కాశనను తీసుకువచ్చారు. తద్వారా కొత్త పాస్ బుక్లు ఇవ్వడంతో అరవైషదు లక్షల మందిరైతులకు “రైతు బంధు” సహాయం కూడా అందించడం జరిగింది. తదననంతరం రెవమ్యు చట్టం తెచ్చి, ధరణి పోర్టల్ను ప్రారంభించి, వ్యవసాయ భూముల క్రయవిక్రయాలు పారదర్శకంగా ఉండాలని, వ్యవసాయదారులు కార్యాలయాల చుట్టూ తిరగుండా, వారికి ఎటువంటి ఇభ్బందులు కలుగుకూడదని, కేవలం పదిహేను నిముఖాలలోనే రిజిస్ట్రేషన్, మూర్ఖేషన్ రెండూ ఒకే రోజు పూర్తయ్యే ఏధంగా ధరణి పోర్టల్ను మన ముఖ్యమంత్రిగారు తీసుకువచ్చారు. ఇదొకవిజయవంతమైన ప్రయత్నం. మరిన్ని వూడుల్నే కూడా ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పడం జరిగింది అధ్యక్షా.

“పల్లె ప్రగతి” కార్యక్రమం చూసినట్లయితే, గ్రామాలలోని సౌకర్యాలపై ఇంతకు ముందెన్నడూ ఎవ్వరూ ఆలోచన చేయని ఏధంగా నేడు ముఖ్యమంత్రిగారు లోతుగా చిన్న చిన్న విపథూలపై కూడా ఆలోచన చేసి, గ్రామాలలో చెట్లను పెంచేందుకు కావలసిన సీరు, అందుకు అషరమయ్యే నిధులు, వీటన్నించేస్తే ఆలోచన చేశారు. గ్రామ

పంచాయతీలకు నిధులిచ్చి, సర్వంచులను బాధ్యలను చేసి, గ్రామ పంచాయతీలను అభివృద్ధి చేయాలని ముఖ్యమంత్రిగారు పూనుకొన్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారు గ్రామ పంచాయతీ చట్టం తీసుకోచ్చి, పట్లె ప్రగతి ద్వారా ఎటువంటి అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చేపడుతున్నారనేది కూడా అందరు చూస్తూనే ఉన్నారు. ప్రతి గ్రామానికి ఒక ట్యూంకర్ను, చెత్తును తోలగించేందుకు ఒక ట్రాలీని ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. పది శాతం గ్రీన్ బడ్జెట్ ప్రతి గ్రామ పంచాయతీలకు కేటాయించి చెట్లను పెంచుతున్నారు. ముఖ్యవంత్రిగారు వంచి సావాజిక స్పృహతో మైమందామాలను గ్రామాలలో కూడా ఏర్పాటు చేయించారు. వారు చేష్టించారు కార్యక్రమాలన్నీ కూడా కళ్ళకు కళ్ళించుట స్థాయి కనిపిస్తున్నాయి. గ్రామాలలో కేషితే చెట్లు, మైమందామాలు, ట్రాక్టర్లు, డంపింగ్ యార్లులు, కంపోస్ట్ పెడ్లు ఇవన్నీ కనిపిస్తున్నాయి. దీనికి కావలసిన నిధులు కూడా దాదాపు 485 కోట్ల రూపాయలు గ్రామ పంచాయతీలకు అందించడం, ఇదే పద్ధతిని మున్సిపాలిటీలలో పెట్టి, వాళ్ళకు కూడా పైనాన్న కమీషన్ వారు ఇచ్చేదానికి సమానంగా రాష్ట్రం ద్వారా 1948 కోట్ల రూపాయలు నిధులు ఇచ్చి బ్రహ్మండంగా పనులు చేయిస్తున్నారు.

గౌరవ మంత్రి కేటీఆర్గారి నాయకత్వంలో పట్టణాలు కూడా శరవేగంగా అభివృద్ధి చెందుతున్నాయి. ప్రతి పట్టణంలో సెంట్రల్ లైటింగ్ డైవైడర్స్, నాలుగు లేస్ రోడ్లు, మంచి డ్రైవేస్ సిస్టమ్ కనిపిస్తోంది. వాటికి కావలసిన నిధుల సేకరించడానికి ఔట్ ఆఫ్ బడ్జెట్ నిధులను కూడా సమీకరించే కృషి కూడా మంత్రిగారు చేస్తున్నారు. ప్రతి మున్సిపాలిటీలో శోచాలయాలు, ఇంటిగ్రేటెడ్ వెజ్ యండ్ నాన్ వెజ్ మార్కెట్ ఏర్పాటు చేయిస్తున్నారు. పార్క్సు, ఓపెన్ జిమ్సు, ట్యూన్ హాల్స్, ఫంక్షన్ హాల్స్ ఏర్పాటు చేసి, పట్టణ పోరులకు మరియు పేద ప్రజలకు కావలసిన సదుపాయాలను అందిస్తూ పట్టణాలను మంత్రి కేటీఆర్గారు అందంగా తీర్మానికి ద్వారా పునర్విమర్శించుతున్నారు. ఈ రకంగా మన రాష్ట్రంలో ఒక డ్రాష్టిక్ చేంజ్ కనిపిస్తోంది.

మంత్రి కేటీఆర్గారి ఆధ్వర్యంలో ఐ.టి. సెక్షన్లో కూడా 2014నాటి నుండి, 2020 సంవత్సరానికి ఒక డ్రాష్టిక్ చేంజ్ కనపడుతోంది. ఈజ్ ఆఫ్ డూయింగ్ బిజినెస్ - సులభతరవాణిజ్య విధానాన్ని తీసుకువచ్చి, TS-iPASSను దానికి జోడించడం వలన విపరీతవైన కంపెనీలు ప్రార్థనలు చేస్తాయి. ఇవన్నీ వాస్తవాలే, లెక్కలు కూడా ఉన్నాయి. నేడు 15,252 పరిశ్రమలు వచ్చి, దాదాపు రెండు లక్షల కోట్ల రూపాయల పెట్టుబడి ఆ పరిశ్రమలలో పెట్టడం జరిగింది, దాదాపు 15 లక్షల ఉద్యోగాలు వచ్చాయని గణాంకాలు కూడా చెబుతున్నాయి. దేశంలో సులభతర వాణిజ్య విధానంలో పని చేస్తున్న మొదటి మూడు రాష్ట్రాలలో మన తెలంగాణ రాష్ట్రం కూడా ఒకటి. ఇదంతా కూడా మంత్రి కేటీఆర్గారి నిరంతర కృషి ఫలితమేనని తెలియజేస్తున్నాను అధ్యక్ష. ఈ విధంగా ఐ.టి. సెక్షన్లో బ్రహ్మండమైన అభివృద్ధి మనకు కనిపిస్తున్నది. మైక్రోస్టోప్స్, అమెజాన్, క్యాప్జెన్మిని వంటి పెద్ద పెద్ద కంపెనీల ప్రథమ ప్రధాన కార్యాలయాలు అమెరికాలో ఉంటే, వారి రెండవ ప్రధాన కార్యాలయాలు ప్రార్థనలో పెడుతున్నారు. దాదాపు 250 ఐ.టి.కంపెనీలు మన దగ్గరకు వచ్చాయి. దాదాపు 5,82,000 ఉద్యోగాలు ఐ.టి.కంపెనీలలో స్పృధించబడ్డాయని సర్వేలు చెబుతున్నాయి.

2014లో తెలంగాణ రాష్ట్ర ఐ.టి. ఎగుమతులు దాదాపు 66,000 కోట్ల రూపాయలు ఉండగా, 2020లో రాష్ట్ర ఐ.టి. ఎగుమతులు 1,28,000 కోట్ల రూపాయలకు పెరిగాయి. రాష్ట్ర ఐ.టి. ఎగుమతుల వృద్ధి రేటు 17.93 శాతం ఉండగా, దేశం యొక్క ఐ.టి. ఎగుమతుల వృద్ధి రేటు 8.09 శాతం ఉంది. అంటే, నేడు దేశం యొక్క ఐ.టి. ఎగుమతుల వృద్ధి రేటు కుటీ తెలంగాణ రాష్ట్రం యొక్క ఐ.టి. ఎగుమతుల వృద్ధి రేటు దబుల్ అయ్యంది.

ఇలా అన్ని రంగాలలో రెండింతలు, మూడింతలు, నాలుగింతల వరకు అభివృద్ధిలో మనం ముందుకు పోతున్నాము. ప్రార్థనలు నగరంలో ఎన్ని వరదలు వచ్చి ఇంచుందికర పరిస్థితులు ఏర్పడినపుటికీ, ఈ నగర అభివృద్ధి

మనకు కళ్ళకు కట్టినట్లు కనిపిస్తోంది. మంత్రి కేటీఆర్గారు ప్రాటజెక్ట్ పోడెవలెమెంట్ క్రిందనిధులు సమీకరించుకొని, హైదరాబాదును సిగ్నల్ ఫ్రీ నగరంగా చేయాలనే ఉద్దేశంతో ఎక్కుడిక్కడ అండర్ పోస్టలు, షైథివర్లు, కేబుల్ బ్రిడ్జ్, లింక్ రోడ్లు, ఇలా అనేక రకాలుగా అభివృద్ధి పనులు చేపట్టారు. 4,225 పబ్లిక్ టాయిలెట్లు హైదరాబాదులో కట్టించడం జరిగింది. ఈ అభివృద్ధి అంతా కూడా కళ్ళకు కట్టినట్లు కనిపిస్తున్నానే ఉంది.

ఈ విధంగా హైదరాబాదులో హోలిక సదుపాయాలు అభివృద్ధి చేయడం వల్ల, ఐ.టి. పరిశ్రమ అభివృద్ధి చెందడం వల్ల, అనేక పరిశ్రమలు రావడం వల్ల రియల్ ఎస్టేట్‌కు ఊతమిచ్చింది. రియల్ ఎస్టేట్ బిజినెస్ హైదరాబాదులో బ్రహ్మండంగా జరుగుతోంది. దీనితో కొన్ని వేల ఉద్యోగాలు కూడా జనరేబ్ అయ్యే అవకాశాలు కూడా కుబుతున్నాయి.

నేడు హైదరాబాదులోనే అందరి కుటీ ఎక్కువ ఐ.టి. ఆఫీన్ స్పెస్ అమ్ముడుబోతున్నదని జె.ఎల్.ఎల్. అనే సంస్థ వారి సర్వోత్తమో తెలిపింది. త్వరలో హైదరాబాదు విశ్వనగరంగా మారబోతున్నదని దాని అర్థం.

(ట్రేజరీ బెంచిల నుండి హ్యాఫ్యూనాలు)

5.50 | భమన నిర్మాణ అనుమతుల విషయంలో సిస్టమ్ డైవ్ సె. చేసే విధంగా పారదర్శకంగా ఉండే టిఎస్-పపాస్ విధానంలాగా, టిఎస్-బిపాస్ విధానాన్ని తీసుకురావడం జరిగింది. ఈ వాస్తవాన్ని వారు గమనించాలి. ఎక్కడేతే రోడ్ల విస్తరణ జరుగుతుందో అక్కడ అభివృద్ధి జరుగుతుంది. ప్రతి గ్రామానికి రోడ్లు ఉండాలి. ప్రతి మండల హెడ్ క్వార్టర్ నుండి డిప్టీ హెడ్ క్వార్టర్ వరకు డబుల్ లైన్ ఉండాలి. ప్రతి డిప్టీ హెడ్ క్వార్టర్ నుండి స్టేట్ క్వారీటల్కు 4 లైన్ రోడ్లు ఉండే విధంగా గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు తీసుకోచ్చిన పాలనీ ప్రకారం రోడ్లను డెవలప్ చేసుకోవడం జరిగింది. ఈ ఆరు సంవత్సరాల కాలంలో రోడ్లు మరియు బ్రిడ్జ్లుకు పంచాయితీ రాజ్ మరియు ఆర్ & బి వారు దాదాపు రూ. 18,000 కోట్లను ఖర్చు చేయడం జరిగింది. గతంలో సభ్యులు జీవన్ రెడ్డిగారు ఆర్ & బికి మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు సంవత్సరానికి

కేవలం రూ. 1,000 కోట్లను మాత్రమే రోడ్ల కోసం ఖర్చు చేసేవారు. తెలంగాణ రాష్ట్ర ఏర్పడితరువాత మన రోడ్లను విస్తరించుకున్నాము.

గత అరవై సంవత్సరాల నుండి 2004వ సంవత్సరం వరకు ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో దాదాపు 6,093 కి.మీ. డబుల్ లైన్ రోడ్లు ఉన్నాయి. సింగిల్ లైన్ ను డబుల్ లైన్గా మార్చుకుంటూ దాదాపు 7000 కి.మీ. కొత్త రోడ్లు మొత్తం 13,273 కి.మీ. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ గారి నాయకత్వంలో కేవలం ఈ 6 సంవత్సరాల కాలంలో వేసుకోవడం జరిగింది. గతంలో 4 లైన్ పొడవు 669 కి.మీ. ఉండగా, ప్రస్తుతం 1029 కి.మీ. వేసుకోవడం జరిగింది. 2014 కుటీ ముందు 2,393 బ్రిడ్జ్లులు ఉండగా ప్రస్తుతం 3,323 బ్రిడ్జ్లులు ఉన్నాయి. అంటే దాదాపు 500 బ్రిడ్జ్లును నిర్మించుకోవడం జరిగింది. అదే విధంగా పంచాయితీ రాజ్ రోడ్లు దాదాపు 64,000 వేల కి.మీ. ఉండగా ప్రస్తుతం 70,000 కి.మీ. మేరకు విస్తరించుకోవడం జరిగింది. దేశంలోని చాలా రంగాలలో తెలంగాణ రాష్ట్రం అభివృద్ధిలో నెంబర్ 1 రాష్ట్రంగా గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు నిలబెట్టిన సంగతిని మనం గుర్తుంచుకోవాలని అందరికీ మనవి చేస్తున్నాను.

పేదవారు గౌరవప్రదంగా జీవించాలనే ఉద్దేశంతో రెండు పడక గదుల ఇండ్ల పథకాన్ని రూపొందించడం జరిగింది. మొదట 2 లక్షల 86 వేల ఇండ్లను మంజూరు చేయడం జరిగింది. గ్రామాల్లో, పట్టణాల్లో భూములకు సంబంధించిన సమస్యలకారణంగా 2 లక్షల 21 వేల ఇండ్లకు టెండర్లు చేయడం జరిగింది. దీనిలో 1 లక్ష 94 వేల ఇండ్ల నిర్మాణాలను ప్రారంభించగా, 52 వేల ఇండ్ల నిర్మాణాలు పూర్తి చేయడం జరిగింది. 1లక్ష 3వేల 994 ఇండ్లకు పూర్తి కావస్తున్నాయి. మొత్తం 1లక్ష 55 వేల ఇండ్ల పేదలకు ఇవ్వడానికి అందుబాటులో ఉన్నాయి. ఇంకా 40 వేల ఇండ్ల ప్రోగ్రామ్లో ఉన్నాయి. కావలసిన నిధులకు కూడా ఇట్టంది లేదు కాబట్టి, రెండు పడక గదులను కట్టించే కాంట్రాక్టర్స్కు జనవరి వరకు బిల్లులను చెల్లించడం జరిగింది. టెండర్ మేసిన

ఇండ్ము పూర్తి చేయడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉంది. బస్టుల్లో వెళ్తున్నప్పుడు, వస్తున్నప్పుడు రోడ్సు ప్రక్కన ఈ ఇండ్లు కుపిస్తాయి. జిత్యాలలో కూడా రెండు పడక గదుల ఇండ్ల నిర్మాణాలను ప్రారంభించాము. కొన్ని సమస్యల వల్ల ఆగిపోయాయి. వాటిని కూడా తొందరలోనే పూర్తి చేస్తాము.

మిషన్ శైర్క్యాన్:- మంత్రిగారు, చాలా ఇండ్లు పూర్తి అయినని అంటున్నారు. ఆ ఇండ్లకు బిగించిన నల్లాలు మొదలగు వాటిని పీక్మపోయే పరిస్థితులున్నాయి. కాబట్టి, పీటిమీదస్పెషల్ డైవ్ లీసుకొని లభ్యదారులకు కేటాయించాలి. ఎట్టి పరిస్థితుల్లో కూడా పూర్తి అయిన ఇండ్లు ఖాళీగా ఉండడానికి వీలు లేదు.

శ్రీ మేముల ప్రశాంతీ రెడ్డి:- తప్పకుండా తమరు చెప్పింది అమలు చేస్తాము. మేము పేద ప్రజలకు ఇచ్చిన వాటిని మాత్రమే పూర్తి అయిన వాటి క్రింద లెక్కకడతాము. పూర్తి అయిన నల్లటి రెండు వేల ఇండ్లు కూడా ఇస్తే దాదాపు లక్ష ఇండ్లు పూర్తి అయినట్టుగా లెక్కలోకి వస్తుంది.

‘హరితపోరం’ కార్యక్రమం చాలా గోప్య కార్యక్రమం. సాధారణంగా ప్రభుత్వాలు, ముఖ్యమంత్రిగారు ఏ కార్యక్రమం చేపట్టినా ఓట్ల కోసమే అనుకుంటారు. కానీ, ఓట్లతో సంబంధం లేని అంశం ఇది. దైవకార్యమిది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు దీనిని ఒక ఉద్యమంలా లీసుకొని ఈ కార్యక్రమాన్ని కొనసాగిస్తున్నారు. ఈ కార్యక్రమం కోసం మున్సిపల్ బడ్జెట్లో పది శాతం కేటాయించాలని చట్టం లీసుకొచ్చి దానికి కావలసిన నిధులను సమకూర్చి, పట్టణాల్లో మొక్కలను నాటిస్తున్నారు. అంతరించిపోయిన అడవులను, అడ్డిద్దంగా పెరిగిన అడవులను సక్రమంగా పెంచడానికి ఫారెస్ట్ రి జనరేషన్ అనే కార్యక్రమాన్ని లీసుకొచ్చారు. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో హరితపోరం కార్యక్రమం ద్వారా 3.67 శాతం పచ్చదనం పెరిగినదని కేంద్ర ప్రభుత్వ సంస్ అయినటువంటి ఫారెస్ట్ సర్వే ఆఫ్ ఇండియా సర్వే చేసి ఆ నివేదికను పొర్లమెంటుకు సమర్పించింది. ఇది చాలా గోప్య విషయం. మానవాళికి, సమాజానికి సంబంధించిన కార్యక్రమాలన్నీ తెలంగాణ రాష్ట్రంలో జరుగుతున్నాయి.

శాంతి, భద్రతల విషయంలో హైదరాబాద్ లో ఆరు సంవత్సరాల క్రితం ఏ విధంగా ఉన్నాము? తెలంగాణ రాష్ట్రం వచ్చిన తరువాత చాలా ప్రశాంతంగా ఉన్నాము. అక్కడక్కడా చిన్న చిన్న సంఘటనలు జరుగుతున్నప్పటికీ మొత్తం ప్రభుత్వం, పోలీస్ కుట్టోల్లోనే ఉన్నది. పోలీసు శాఖకు అన్ని రకాల సౌకర్యాలు కల్పిస్తేనే లా & ఆర్డర్ ఖచ్చితంగా అమలు చేయడం జరుగుతుందని గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు భావించి వారికి అన్ని రకాల సదుపాయాలను కల్పించడం జరిగింది. 2004వ సంవత్సరానికి ముందు పోలీసు శాఖలో ఉన్న ఉద్యోగుల సంఖ్య 63,181 మంది ఉండగా, తెలంగాణ రాష్ట్రం వచ్చిన తరువాత 23 వేల మందిని కొత్తగా నియమించడం వలన మొత్తం 86,829 మంది ఉన్నారు. అదే విధంగా గత అరవై సంవత్సరాల కాలంలో పోలీసు వాహనాలు 5,700 ఉండగా, కొత్తగా 14 వేల అధునాతన వాహనాలను కొనడం వల్ల మొత్తం 20 వేలకు చేరింది. వారికి అన్ని సౌకర్యాలు కల్పించడం వల్ల హైదరాబాద్ లో పరిశ్రమలు, ఐటీ సెక్యూరిటీ సంస్థలను ప్రారంభిస్తున్నారు. తద్వారా ఉపాధి అవకాశాలు పెరిగి రాష్ట్రజిడీనీ కూడా పెరుగుతున్నది. అన్ని రంగాలు ఒకదానితో ఒకటి ముడిపడి ఉంటాయని గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ఆలోచించి తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని ఎంతో గోప్యగా ముందుకు లీసుకువెళుతున్నారు.

6 లక్షల 65 వేల సి.సి. కెమెరాలను తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ఏర్పాటు చేయడమైనది. దేశం మొత్తంలో ఉన్న సిసి కెమెరాల్లో 65 శాతం తెలంగాణ రాష్ట్రంలోనే ఉన్నాయి.

6.00 | అధ్యక్ష, ప్రపంచం మొత్తంలో అధిక సి.సి. సా. | కెమెరాలను అమర్చిన నగరంగా హైదరాబాద్ నగరం 16వ స్థానాన్ని సంపాదించుకుంది. అలాగే “శ్రీటీమ్స్” ను ఏర్పర్చడం వల్ల హైదరాబాద్ నగరంలో మహిళలు ఏ సమయంలోనైనా ధైర్యంగా బయటకు వెళ్లి తిరిగి రాగల్లుతున్నారు. గతంలో హైదరాబాద్ లో అల్లర్లు, కమ్ములు ఎక్కువగా జరుగుతుండేవి. తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత “ఫ్రిండ్లీ పోలిసింగ్” అని పెట్టి వాటిని అరికట్టగలిగిన

నిజాన్ని గౌరవ సభ్యులు ఆలోచించాలని తమరి ద్వారా మనవిచేస్తున్నాను. సభముందుంచబడిన అన్ని విషయాలు అక్షర సత్యాలు. సమ్మేళ్య పాలనలో ఆకలి చావులతో, ఆత్మహత్యలతో అల్లాడిన తెలంగాణ, వ్యవసాయం చేయడం దండగా అని అనుకున్న తెలంగాణ, కరెంటు కోతలతో అంధకారమైన తెలంగాణ, గుక్కెడు త్రాగునీటికోసం ఇబ్బంది పడిన తెలంగాణ, బిడ్డ పెళ్ళి కోసం అప్పుల బాధ పడిన తెలంగాణ, ప్రభుత్వ దూఖాన అంటే బయపడి పోరాయిన తెలంగాణ, బ్రతుకుదెరువు కోసం పరాయి దేశం పోయిన తెలంగాణ, తాను తినే తిండే, తాను సృష్టించుకోలేని తెలంగాణ, నిత్యం కర్మాలు, అల్లర్లు చూసిన తెలంగాణ నేడు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ గారి పాలనలో సాగు సంబరం తెలంగాణ, ప్రగతి అబ్బిరం తెలంగాణ, సవాళ్ళను గెలిచి నిలిచిన తెలంగాణ, సఘల తెలంగాణ, 6 సంవత్సరాల అమ్మతం, తెలంగాణ అయ్యంది. అంఱునా ఇంకా చేయవలసినవి ఉన్నాయి.

ఇప్పటికే ప్రారంభించిన ఇరిగేస్వర్ ప్రాజెక్టులను పూర్తి చేయవలసిన అవసరం ఈనాడు ఉన్నది. తెలంగాణ రాష్ట్రం ఇప్పటికే 70 లక్షల ఎకరాలకు సాగునీటిని అందివ్వడంతో పాటు, మరో కోటి ఇరవై లక్షల ఎకరాలకు సాగునీటిని అందించే ప్రయత్నం చేయవలసి ఉన్నది. అలాగే ప్రభుత్వ రంగంలో 1,30,000, ప్రైవేట్ రంగంలో 17,00,000 ఉద్యోగాలు కల్పించబడ్డాయి. ఉద్యోగకల్పనకు ప్రభుత్వం ఇంకా కృషిచేయవలసి ఉంది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ గారి కృషి వల్లే ఇవన్నీ సాధ్యమవతున్నాయని, తెలంగాణ రాష్ట్రప్రజలు నమ్ముతున్నారని, నేను చెబుతున్న విషయాలన్నీ వాస్తవాలని గౌరవ సభ్యులు గమనించాలి. నేను రాజకీయాల జోలికిగాని, ఎటువంటి నిమర్శలకు గాని పోలేదు. కేమలం ఫిగర్స్ మాత్రమే చెప్పాను. ఏది వాస్తవమో అదే చెప్పడం జరిగింది. నీరందరు విజ్ఞతతో గవన్నించాలని మనవిచేసుకుంటూ, మీరు వెలిబుచ్చిన అనుమానాలను కూడా నిప్పత్తి చేసానని భావిస్తున్నాను. అన్ని విషయాల గురించి సవిపరంగా చేపే ప్రయత్నం చేశాను కాబట్టి, గవర్నర్

గారి ప్రసంగానికి ధన్యవాదాలు తెలిపే తీర్మానానికి గౌరవ సభ్యులందరూ ఆమోదం తెలపాలని తమరి ద్వారా కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి:- అధ్యక్ష, గౌరవ మంత్రి గారు రాష్ట్రప్రభుత్వం చేస్తున్న అభివృద్ధికార్యక్రమాల గురించి విపరించినందుకు నేను వారిని అభిందిస్తున్నాను. ఇంకా మిగిలిపోయిన కొన్ని అంశాలను తమరి దృష్టికేసుకొస్తాను. మగర్ ఫ్యాక్టరీ రివైవర్ విషయంలో మాకు ఎంత ప్రాధాన్యత ఉందో, మంత్రి గారికి అంతే ప్రాధాన్యత ఉంది. ఉమ్మడి నిజమాబాద్ జిల్లాకు సంబంధించి బోధన మగర్ ఫ్యాక్టరీ, జగిత్యాల జిల్లాకు సంబంధించి మెట్పల్లిలో ఉన్న మగర్ ఫ్యాక్టరీ, అలాగే ఆర్డిక శాఖామాత్సులు ఉన్న మెదక్ జిల్లాకు సంబంధించిన మంబోజిపల్లిలోని మగర్ ఫ్యాక్టరీలున్నాయి. డెక్కన్ మగర్ లిమిటెడ్ ఫ్యాక్టరీకి చెందిన 51 శాతం వాటా ప్రైవేట్ పరం కావడం జరిగింది. తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత, సాగుతున్న మగర్ ఫ్యాక్టరీలు ప్రభుత్వపరం అవుతాయని భావించాము. కానీ, నీటిని మూడిసేయడంతో రైతులు అందోళన చెందుతున్నారు.

మగర్ ఫ్యాక్టరీల పరిధిలో ఉండే రైతాంగానికి మేలు కలగాలంటే మనకున్న ఏకైక మార్గం మగర్ ఫ్యాక్టరీల రివైవర్ మాత్రమే. గతంలో ఎంత ఖర్చు అయినా కూడా ఆ ఫ్యాక్టరీ రివైవర్కు ప్రయత్నం చేస్తానని శాసనసభలో చాలాసార్లు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు పేర్కొనుడం జరిగింది. పంటల మార్కెట్ విషయంలో ఆయకట్టు పరిధిలోని రైతుల గురించి గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి దృష్టికే తీసుకెళ్తే బాగుంటుంది. ఈ అంశాన్ని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి దృష్టికే తీసుకెళ్లి, త్వరగా పూర్తి చేయించాలని తమరి ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

ధరల స్థిరీకరణ క్రింద మొక్కలొన్నలు, కందులు మరియు శనగలను మార్కెట్ ద్వారా ప్రాక్యూర్ చేయడం అనవాయితీగా వస్తున్నది. మెయిజ్ మద్దతు ధర రూ.1850/- గా ఉన్నపుటికీ, మార్కెట్ ధర కేవలం రూ.1300/- నుండి రూ.1400/- రూపాయాలకు

మించి రావడం లేదు. అంటే రైతు ఒక క్షీంటాల్కు రూ.500/- చొపున నష్టపోతున్నాడు. దీనివల్ల మెయిజ్ పంట క్షీంచిపోతున్నది కాబట్టి, సాధ్యమైనంత త్వరలో ఈ అంశాన్ని గౌరవముఖ్యమంత్రి గారి దృష్టి తీసుకెళ్లి మార్కెట్ సెంటర్లను ఓపెన్ చేయిస్తే బాగుంటుందని తమరి ద్వారా మనవిచేస్తున్నాను. ఆర్థిక శాఖామాత్రులు బడ్జెట్ ప్రవేశపెడతారు. ఆర్థికంగా ప్రభుత్వానికి కొంత భారం ఏర్పడినప్పటికీ, రైతులకు సంబంధించిన అంశం కాబట్టి, త్వరగా చర్యలు చేపట్టాలని తమరి ద్వారా కోరుతున్నాను.

2020-21 ఆర్థిక సంవత్సరానికి సంబంధించి పంటల బీమాను పూర్తిగా నిలిపివేయడం జరిగింది. ప్రభుత్వం జోక్యం లేదు. “ఫసల్ బీమ” కి సంబంధించి పీర్ ఆఫ్ ప్రీమియం లేదు. 2018-19వ సంవత్సరంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 25 శాతం, కేంద్ర ప్రభుత్వం 25 శాతం చెల్లిస్తే, మిగిలా 50 శాతం రైతు చెల్లించుకుంటాడు. తెలంగాణ రాష్ట్రంలోని రైతులకు 2018-19వ సంవత్సరంలో రూ.148/- కోట్ల వరకు ప్రీమియం చెల్లించింది. 2019-20వ సంవత్సరానికి సంబంధించి రూ.236/- కోట్ల వరకు ప్రీమియం చెల్లించడం జరిగింది. రెండు సంవత్సరాలకు కలిపి దాదాపు రూ.1,000/- కోట్ల పంట నష్టం క్రింద రైతాగానికి రావాల్సి ఉంది. కానీ, కేవలం ప్రభుత్వం ప్రీమియం చెల్లించలేక పోవడంతోనే ఆరైతులకు రావాల్సిన నష్టపరిపోరం ఆగిపోయింది. ప్రధానంగా ఇటువంటి పరిస్థితి ఆదిలాబాద్ జిల్లాలో ఉంది.

మిష్టర్ చైర్మన్:- జీవన్ రెడ్డి గారూ, ఈ అంశంపై గౌరవ సభ్యులు క్లారిఫికేషన్ ఇచ్చారు.

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, క్లారిఫికేషన్ ఇవులేదు.

మిష్టర్ చైర్మన్:- జీవన్ రెడ్డి గారూ, శాసనసభలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారే క్లారిఫికేషన్ ఇచ్చారు.

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, శాసనసభలో మేము లేము. ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో ఉన్నప్పుడు తెలంగాణ ప్రాంతంలోని సాగునీటిపై హక్కులు కలిగి ఉన్నప్పటికీ, సివాంధ్రవాసులు జల దోషిడి చేయడం జరిగింది, అదేవిధంగా ఈనాడు కూడా ప్రతిరోజు 4, 5 టి.ఎం.సి.ల నీటిని లిష్ట్ చేసే విధంగా అనుమతి లేకుండా రాయల్సీమ లిష్ట్ ఇరిగేస్తే ప్రాజెక్టు నిర్మాణాన్ని తలపెట్టారు.

మిష్టర్ చైర్మన్:- జీవన్ రెడ్డి గారూ, శాసనసభలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఈ అంశంపై క్లారిటీగా చెప్పారు.

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, మేము ఈ సభకే పరిమితమైనాము. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు, మంత్రిగారు ఏవిధంగా స్పందించారో తెలియజ్ఞే, మాకొకల్లారిటీ మస్తుంది.

MR. CHAIRMAN:- There are no amendments to the Motion of Thanks to the Governor's address. The question is:

“That the following Motion moved by Sri T.Bhanu Prasad Rao and seconded by Sri Gangadhar Goud Vullolla is before the House.”

“That the Members of the Telangana Legislative Council assembled here in this Seventeenth Session are deeply grateful to the Governor for the address which she has been pleased to deliver to the Members of the Legislative Council on 15th March, 2021.”

(PAUSE)

The Motion is carried.

Now, the House is adjourned to meet again at 11:30 A.M., on Thursday, the 18th March, 2021.

(The House, then adjourned at 6:10 P.M., to meet again at 11:30 A.M., on Thursday, the 18th March, 2021).

* * *

**“Published under Rule 316 of the Rules of Procedure and Conduct of Business
in the Telangana Legislative Council and Printed at the Assembly Press,
Public Gardens, Hyderabad.”**